నమో తస్స భగవతో అరహతో సమ్మాసమ్బుద్ధస్స.

రసవాహినీ

పణామాదికథా

౧. సత్థుప్పసత్థచరణం సరణం జనానం,
బ్రహ్మాదిమోళి మణిరంసి సమావహన్తం,
పఙ్కేరుహాభముదుకోమలచారువణ్ణం;
వన్దామి చక్కవరలక్ఖణమాదధానం.

౨. సిద్ధం జినేన చిరకాలమతన్దితేన,
యం భావకో సమధిగచ్ఛతి ఖేమమగ్గం;
యం కప్పరుక్ఖ రుచిదాన మణీవ భాతి,
తం ధమ్మమగ్గ మసమం పణమామి నిచ్చం.

౩. సన్తిన్ద్రియం సుగతసూనువరం విసుద్ధం,
యం దక్ఖిణేయ్యమతదం సుచిపుఞ్ఞఖేత్తం;
తాణేసినం సరణముజ్ఝితసబ్బదుక్ఖం,
వన్దామి సఙ్ఘ మనఘం సిరసా మహగ్ఘం.

౪. యమ్పత్తమేత్థ రతనత్తయధోమనేన,
పుఞ్ఞేన తేన దురితం సకలం పణుజ్జ,
వక్ఖామహం సుమధురం రసవాహినిన్తం,
భో భో సుణన్తు సుజనా భిముదావహా సా.

౫. తత్థతత్థూపపన్నాని, వత్థూని అరహా పురే;
అభాసుం దీపభాసాయ, ఠపేసుం తం పురాతనా.

౬. మహావిహారే తఙ్గత్త, వఙ్కపరివేణవాసికో;
రట్ఠపాలోతి నామేన, సీలాచార గుణాకరో.

౭. హితాయ పరివత్తేసి, పజానం పాళిభాసతో;
పునరుత్తాదిదోసేహి, తమాసి సబ్బమాకులం;
అనాకులం కరిస్సామి, తం సుణాథ సమాహితా.

౮. వితరాగా పురే వోచుం, యస్మా తస్మా హి భాసితం;
ఏతమాదరణీయఞ్హి, సాధు సాధూహి సబ్బదాతి.

జమ్బుదీపుప్పత్తి వత్థూని.

ధమ్మసోణ్డకవగ్గో

౧. ధమ్మసోణ్డకస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

తత్థ తేసం వత్థూన ముప్పత్తియో ద్విధా భవన్తి జమ్బుదీపే సీహళదీపేచాతి, తత్థ జమ్బుదీపే తాళీస, సీహళదీపే తేసట్ఠి, తేసు తావ జమ్బుదీపుప్పత్తివత్థూని ఆవి భవిస్సన్తి, తతోపి ధమ్మసోణ్డకస్స వత్థు ఆది, కథం, అమ్హాకం కిర భగవతో పుబ్బే ఇమస్మింయేవ భద్దకప్పే కస్సపోనామ సత్థా లోకే ఉదపాది, తస్స ఖో పన భగవతో సాసనన్తరధానతో న చిరేనేవ కాలేన అమ్హాకం బోధిసత్తో బారాణసీరఞ్ఞో అగ్గమహేసియా కుచ్ఛిస్మిం నిబ్బత్తి, తస్సు ప్పత్తి కాలసమనన్తరమేవ సబ్బసత్తానం మనసి ధమ్మసఞ్ఞా ఉదపాది, తస్మాస్స ధమ్మసోణ్డోతినామ మకంసు, సో పనేసో కుమారో మహన్తేన పరివారేన వడ్ఢేన్తో సబ్బసిప్పేసు నిప్ఫత్తిం పత్వా పితరా ఉపరజ్జేన పూజితో హుత్వా దానాదయో దసకుసలకమ్మపథే పూరేన్తో పితుఅచ్చయేనామచ్చేహి రజ్జేనాభిసిఞ్చితో అహోసి, సో పనేస ధమ్మసోణ్డకమహారాజా దేవనగరసదిసే బారాణసీనగరే చక్కవత్తిసదిసం బారాణసీరజ్జం కారేన్తో మాసద్ధమాసచ్చయేన సిరిసయనగతో ఏవం చిన్తేసి, మమేవం రజ్జసిరిమనుభవనం న సోభతి ధమ్మవియోగేన, దివాకర విరహితో నభో వియాతిఆదినా నానాకారణం చిన్తేసి, తేనేత్థ.

౧. పుఞ్ఞేన సీలాదిమయేన పుబ్బే,
కతేన పత్తోస్మి అతన్దితేన,
మసక్కసారే వియ దేవరాజా;
రాజత్తమిద్ధే పురముత్తమమ్హి.

౨. రూపేన హారీనయనుస్సవేన,
సద్దేన సమ్మా సవణామతేన,
గన్ధేన ఘానుస్సవసోభనేన,
రసఞ్ఞపుఞ్ఞేన రసేనచాపి.

౩. ఫస్సేన గత్తస్స సుఫస్సదేన,
సమిద్ధిపత్తోస్మి మహిద్ధికోహం,
నేవేత్తకేనేవ పమాదభావ,
మా పజ్జితుం యుత్తరూపన్తి ఇత్వా.

౪. దస్సామి అఙ్గఅపి జీవితఞ్చ,
ధఞ్ఞం ధనం చాపి పసన్నచిత్తో,
సోస్సామి ధమ్మం సివమాదధానం,
జినేరితం జాతిజరాపహాణం.

౫. న సోభతి యథాకాసం, జలం ధామపతింవినా,

రజ్జకరణం తథా మయ్హం, వినా ధమ్మా న సోభతి.

౬. న సోభతి హథా రత్తి, నిసానాథం వినా సదా,
రజ్జకరణం తథా మయ్హం, వినా ధమ్మా న సోభతి.

౭. అలఙ్కతోపి చే హత్థీ, వినా దాతా న సోభతి,
రజ్జకరణం తథా మయ్హం, వినా ధమ్మా న సోభతి.

౮. యథా కల్లోలమాలీయం,
వినా వేలా న సోభతి,
రజ్జకరణం తథా మయ్హం,
వినా ధమ్మా న సోభతి.

౯. యథా సుమణ్డితో రాజా,
కుపటో నేవ సోభతి,
రజ్జకరణం తథా మయ్హం,
వినా ధమ్మా న సోభతి.

౧౦. ధమ్మమేవ సుణిస్సామి, ధమ్మే మే రమతీ మనో,
న హి ధమ్మా పరం అత్థి, ధమ్మమూలం తిసమ్పదన్తి.

ఏవం చిన్తేత్వా పాతోవ సిరిగబ్భా నిక్ఖమ్మ సుసజ్జితే సముస్సితసేతచ్ఛత్తే రాజపల్లఙ్కే అమచ్చగణ పరివుతో నిసీది దేవరాజావియ విరోచమానో, నిసిన్నో పన రాజా అమచ్చే ఏవమాహ, యో పనేత్థ భోన్తో బుద్ధభాసితేసు ధమ్మేసు కిఞ్చిధమ్మం జానాతి, సో భాసతు, సోతుమిచ్ఛామిధమ్మన్తి, తే సబ్బేపి మయం దేవ న జానామాతి ఆహంసు, తం సుత్వా అ న త్త మ నో రాజా ఏవం చిన్తేసి, యన్నూనాహం హత్థిక్ఖన్ధే సహస్సం ఠపేత్వా నగరే భేరించరాపేయ్యం, యం అప్పేవనామ కోచి ధనలోభేన చాతుప్పదికాయపి గాథాయ ధమ్మం దేసేయ్య. తం మే దీఘరత్తం హితాయ సుఖాయ భవిస్సతీతి, తతో సో తథా కత్వాపి ధమ్మదేసకం అలభన్తో పున ద్విసహస్సం తిచతుపఞ్చసహస్సన్తియావకోటిప్పకోటిందమ్మీతి, తతో గామ నిగమ జనపదే, తతో సేట్ఠిట్ఠానం సేనాపతి ఉపరాజట్ఠానా దయోపి, పున సేతచ్ఛత్తం దమ్మి, రాజవేసం పహాయ అత్తానం దాసం సావేత్వా ధమ్మదేసేన్తస్స దమ్మీతి వత్వా భేరి చరాపేత్వాపి ధమ్మ దేసకమలభిత్వా సంవిగ్గో కిమ్మే ధమ్మవియోగేన రజ్జేనాతి అమచ్చానం రజ్జం నీయ్యాతేత్వా సద్ధమ్మగవేసకో ధమ్మసోణ్డకమహారాజా మహావనం పావిసి గామ నిగమ రాజధాని పరమ్పరాయ, తేనేత్థ.

౧౧. పురే భేరిం చరాపేత్వా,
ధమ్మసోణ్డో నరాధిపో;
సద్ధమ్మజ్ఝేసకం సత్థు,

అలద్ధా ధనకోటిహి.

౧౨. దానో హోమి పహాయాహం,
రాజత్తం దేసకస్స మే;
ఇచ్చాహ నో మహీపాలో,
అహో ధమ్మేసు లోలతా.

౧౩. రజ్జం నీయ్యాతయిత్వాన, అమచ్చానం మనోరమం,
వనం పావిసి నో రాజా, గవేసం ధమ్మముత్తమన్తి.

మహావనం పవిట్ఠక్ఖణే పన మహాసత్తస్స పుఞ్ఞతేజేన సక్కస్సాసనం ఉణ్హాకారం దస్సేసి, అథ దేవరాజా చిన్తేసి అకామం మే పణ్డుకమ్బల సిలాసనం ఉణ్హమహోసి, కిన్ను ఖో కారణన్తి లోకం ఓలోకేన్తో సక్కో దేవరాజా ధమ్మసోణ్డక మహారాజానం సకలజమ్బుదీపం విచినిత్వా సద్ధమ్మఞ్ఞేసకం అలభిత్వా వనం పవిట్ఠభావం అద్దస, ధమ్మసోణ్డకమహారాజా సద్ధమ్మత్థాయ రజ్జ ధన బన్ధు జీవితమ్పి పహాయ అరఞ్ఞం పవిట్ఠో, న సో వతాయం యోవా సోవా సత్తో, ఇమస్మింయేవ కప్పే బుద్ధో భవిస్సతి, బుద్ధబోధిసత్తో చాయం అజ్జేవ మహారఞ్ఞం పవిట్ఠో సద్ధమ్మం అలద్ధా మహాదుక్ఖం పాపుణేయ్య, న చేతం యుత్తం, అజ్జ మయా తత్థ గన్ధబ్బం ధమ్మామతరసేన తమభిసిఞ్చిత్వా రజ్జే పతిట్ఠాపేతున్తి చిన్తేత్వా అత్తభావం విజహిత్వా భయానకం మహన్తం రక్ఖసవేసం నిమ్మిణిత్వా మహాసత్తాభిముఖో అవిదూరే అత్తానం దస్సేసి, తేనేత్థ.

౧౪. బ్యగ్ఘచ్ఛసీహమహినో రగహత్థిదీపి,
మిగాకులం కణ్టకసేలరుక్ఖం;
నరానమిన్దో పవిసిత్వకాననం,
ఇతోచితో విబ్భమి ధమ్మకామో.

౧౫. తస్సానుభావేన పురిన్దదస్స,
సిలాసనం ఉణ్హమహోసి కామం;
తేనేవ సో లోకముదిక్ఖమానో,
అద్దక్ఖి ధీరం విపినే చరన్తం.

౧౬. మయజ్జ తం ధమ్మరసేన సమ్మా,
సన్తప్పయిత్వా గమనం వరన్తి;
మన్త్వా సుభీమఞ్జనకూటవణ్ణం,
మహాముఖం నిగ్గత భీమదాఠం.

౧౭. దిత్తగ్గిసఙ్కాస విసాలనేత్తం,
మఙ్ఖేన భగ్గం చిపిటగ్గనాసం;

ఖరతమ్బదాఠిం ఘనమస్సువన్తం,
నీలోదరం గజ్జితభీమఘోసం.

౧౮. కరోరుహం తిక్ఖసలోహితాయతం,
విసాలధోతాయతఖగ్గహత్థం;
గదాయుధేనజ్కితమఞ్జిబాహుం,
దట్ఠోట్ఠభీమం సవలీలలాటం.

౧౯. మనుస్సమంసాదనరత్తపానం,
భయానకం కక్ఖలయక్ఖవణ్ణం;
సుమాపయిత్వాన వనన్తరస్మిం,
దస్సేసి అత్తం స నరాధిపస్సాతి.

అథ మహాసత్తో అత్తనో అవిదూరే ఠితం రక్ఖసం అద్దక్ఖి, తం దిస్వానాస్స భయంవా ఛమ్భితత్తంవా చిత్తుత్రాసమత్తంవా నాహోసి, కిమత్ర చిన్తేసి, అపినామ ఏవరూపో పిరక్ఖసో ధమ్మం జానేయ్య, యన్నూనాహం తస్స సన్తికే ధమ్మం సుణిస్సామి, తమ్మే దీఘరత్తం హితాయ సుఖాయ భవిస్సతీతి చిన్తేసి. చిన్తేత్వా చపన అజ్జ మయా తముపసజ్కమ్మ పుచ్ఛితం వట్టతీతి గన్త్వా రక్ఖసేన సద్ధిం సల్లపన్తో ఆహ.

౨౦. అస్మిం వనస్మిం తరుసణ్డ మణ్డితే;
సుఫుల్లితానేకలతాకులాకులే;
అధిగ్గహీతో సి మహానుభావ,
పుచ్ఛామి తం దేవ వదేహి కఞ్చం.

౨౧. ధమ్మం గవేసం వనమాగతోమ్హి,
పహాయ రజ్జం అపి ఞాతిసఙ్ఘం;
జానాసి చే సమ్మ వదేహి మయ్హం,
ఏకమ్పి గాథం సుగతేన దేసితం.

తతో యక్ఖో ఆహ.

౨౨. ధమ్మం పజానామహమేకదేసం,
జినేరితం సాధుతరం రసానం,
దేసేమి చేహం తవ ధమ్మ మగ్గం,
తువఞ్హి కిం కాహసి దేసకస్సాతి.

అథ మహాసత్తో ఆహ.

౨౩. రజ్జే ఠితో అస్సమహం సచే భో,
అనప్పరూపం పకరోమి పూజం;
ఇదాని ఏకో వనమజ్ఝపత్తో,
కరోమి కిం దేహమిమం ఠపేత్వా.

౨౪. యదిచ్ఛసి త్వం మమ మంసలోహితం,
కరోమహం సజ్జహమజ్జ తేన,
న చత్థి అఞ్ఞం తవ అచ్ఛనీయం,
దేసేహి ధమ్మం సుగత ప్పసత్థన్తి.

తతో యక్ఖో ఆహ.

౨౫. భుత్వాన మంసం సుహితోవ సన్తో,
హన్త్వా పిపాసం రుధిరం పివిత్వా;
ధమ్మం కథేతుం పభవామి తుయ్హం,
వత్తుం న సక్కోమి ఖుదాపరేతోతి.

అథ మహాసత్తో ఆహ.

౨౬. భుత్వా తువం మం పఠమఞ్హి యక్ఖ,
పచ్ఛా తు దేసేస్ససి కస్స ధమ్మం;
ధమ్మస్స మయ్హం తవ మంసలాభం,
త్వమేవ జానాహి యథా భవేయ్యాతి.

ఏవం వుత్తే సక్కో దేవానమిన్దో సాధు మహారాజ అహమేవ యుత్తం జానామీతి వత్వా తస్సావిదూరే తిగావుతుబ్బేధం అఞ్జనవణ్ణం మహన్తం పబ్బతం మాపేత్వా మహారాజ ఇమమారుయ్హ పబ్బతముద్ధనిట్ఠితో మమ ముఖే పతతు, అహం పతన్తస్స తే ధమ్మం దేసేస్సామి, ఏవం సన్తే తుయ్హం ధమ్మపటిలాభో, మయ్హంచ మంసపటిలాభో భవిస్సతీతి. తం సుత్వా మహాసత్తో అనమతగ్గే సంసారే సంసరతో మే సీహబ్యగ్ఘచ్ఛమచ్ఛకచ్ఛపవిహఙ్గాదీనం భక్ఖభూతస్స జాతీసు పమాణం నత్థి, అజ్జ మయా సమ్బుద్ధస్స ధమ్మత్థాయ జీవితం పరిచ్చజితుం వట్టతీతి చిన్తేత్వా ఏవమాహ.

౨౭. సంసారవట్టేసు వివట్టమానా,
పప్పోన్తి దుక్ఖం జనతా అనేకా;
ఏతఞ్హి భో అత్తనో వా పరస్స,
అత్థాయ నాహోసి అహోసి తుచ్ఛం.

౨౮. త్వమదిన్నహారీ తిచ పారదారికో,

పాణాతిపాతీసి ముసా అభాసి;
త్వ మజ్జపాయీాతి అకాసి దోసం,
పగ్గయ్హ దుక్ఖం బహుసో దదన్తి.

౨౯. ఏతఞ్హి భో అత్తనో వా పరస్స,
అత్థాయ నాహోసి అహోసి తుచ్ఛం;
రుక్ఖా పపాతా పపతిత్వకేచి,
దుబ్బన్ధియా దుగ్గవిసాదనేన.

౩౦. బ్యాధీహి నానాఖరవేదనాహి,
మరన్తి సత్తా ఉతువేదనాహి;
ఏతఞ్హి భో అత్తనో వా పరస్స,
అత్థాయ నాహోసి అహోసి తుచ్ఛం.

౩౧. బ్యగ్ఘచ్ఛమచ్ఛో రగకుచ్ఛియఞ్హి,
మతస్స మే నత్థి పమాణసఙ్ఖా;
ఏతఞ్హి భో అత్తనో వా పరస్స,
అత్థాయ నాహోసి అహోసి తుచ్ఛం.

౩౨. ఏతజ్జ మే దుచ్చ జ మత్తదానం,
న హోతి దేవిస్సరియాదికాయ;
సబ్బఞ్ఞుభావం పన పాపుణిత్వా,
సంసారతో నిత్తరణాయ సత్తే.

౩౩. త్వం సమ్మ మయ్హం బహుసో పకారీ,
తస్మా తవేతం వచనం కరోమి;
అసంకితో దేసయ మయ్హధమ్మం,
సమిజ్ఝతే దాని మనోరథో తేతి.

ఏవఞ్చ పన వత్వా మహాసత్తో పబ్బతమారుయ్హ ఠితో ఆహ, అహమజ్జ రజ్జేన సద్ధిం జీవితఞ్చ సరీరమంసఞ్చ సద్ధమ్మత్థాయ దమ్మీతి సోమనస్సప్పత్తో హుత్వా సమ్మ ధమ్మం దేసేహీతి వత్వా తస్మిం మహాదాఠం మహాముఖం వివరిత్వా ఠితే తస్సాభిముఖో ఉపపతి. అథ సక్కో దేవానమిన్దో సోమనస్సో అచ్ఛరియప్పత్తో అత్తభావం విజహిత్వా అలఙ్కతదిబ్బత్తభావం మాపేత్వా ఆకాసే తరుణసురియో వియ ఓభాసమానో ఆకాసతో పతన్తం మహాసత్తం ఉభోహి హత్థేహి దళ్హం పతిగణ్హిత్వా దేవలోకం నేత్వా పణ్డుకమ్బల సిలాసనే నిసీదాపేత్వా దిబ్బమయేహి గన్ధమాలాదీహి పూజేత్వా సయం ధమ్మం సుత్వా పసన్నో పసన్నాకారం కత్వా కస్సపదసబలేన దేసితాయ అనిచ్చాదిపరిదీపికాయ.

౩౪. అనిచ్చావ త సఙ్ఖారా, ఉప్పాదవయధమ్మినో;

ఉప్పజ్జిత్వా నిరుజ్ఝన్తి, తేసం వూపసమో సుఖోతి.

గాథాయ ధమ్మదేసనేన తస్స మనోరథం మత్థకం పాపేత్వా దేవలోకే మహన్తం సిరివిభవం దస్సేత్వా ఆనేత్వా సకరజ్జేయేవ పతిట్ఠాపేత్వా అప్పమత్తో హోతి మహారాజాతి ఓవదిత్వా దేవలోకమేవ అగమాసీతి.

౩౫. ఇతి అమితసిరిం వా జీవితం వాపి సన్తో,

న సుమరియ పసత్థం ధమ్మమేవా చరన్తి;

తనుతర విభవానం అప్పమాయూనమమ్భో,

ఇహ కుసలపమాదో కో ను తుమ్హాదిసానన్తి.

ధమ్మసోణ్డకవత్థుం పఠమం.

౨. మిగలుద్దకస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బికథా

ఇతో కిర ఏక తింసతిమే కప్పే సిఖీనామ సమ్మాసమ్బుద్ధో సమతింస పారమియో పూరేత్వా పరమాతిసమ్బోధిం పత్వా సదేవకం లోకం సంసారకన్తారా ఉత్తారేన్తో ధమ్మరతనవస్సం వస్సాపేన్తో ధమ్మభేరింపహరన్తో ధమ్మకేతుం ఉస్సాపేన్తో ఏకస్మిం సమయే వివేక మనుబ్రూహన్తో అరఞ్ఞాయతనం పావిసి, పవిసిత్వా చపన సుపుప్ఫితనాగపున్నాగాదినానాతరుసణ్డమణ్డితే సుఫుల్లసుమనమాలతిప్పభుతినానాలతాకులే అనేకవిధదిపదచతుప్పదసఙ్ఘనిసేవితే రమణీయే సీతలసిలాతలే చతుగ్గుణం సఙ్ఘాటింపఞ్ఞాపేత్వా నిసీది ఛబ్బణ్ణరంసీహి దిసం పూరయన్తో, తదా తత్థ దేవబ్రహ్మనాగసుపణ్ణాదయో సన్నిపతిత్వా దిబ్బమయేహి గన్ధమాలాదీహి భగవన్తం పూజయమానా థోమయమానా నమస్సమానా అట్ఠంసు, తస్మిం పనసమాగమే భగవా మధురస్సరం నిచ్ఛారేన్తో బ్రహ్మఘోసేన చతుసచ్చపటిసంయుత్తం ధమ్మం దేసేతి అమతవస్సం వస్సాపేన్తోవియ. తదా ఏకో మిగలుద్దకో వనం పవిట్ఠో మిగసూకరే హన్త్వా మంసం ఖాదన్తో తం ఠానం పత్వా అద్దస భగవన్తం ధమ్మం దేసేన్తం. దిస్వా ఏకమన్తం ఠితో ధమ్మం సుత్వా చిత్తం పసాదేత్వా తతో చుతో దేవలోకే నిబ్బత్తిత్వా ఛసు కామసగ్గేసు మనుస్సేసుచ అపరాపరం ఇస్సరియం అనుభవన్తో ఇమస్మిం బుద్ధుప్పాదే సావత్థియం కులగేహే నిబ్బత్తిత్వా విఞ్ఞుతం పత్తో భగవతో సాసనే పబ్బజిత్వా ఏకదివసం ధమ్మం దేసేన్తస్స భగవతో చతుసచ్చపతి సంయుత్తం ధమ్మకథం సుత్వా చతుపటిసమ్భిదాహి అరహత్తం పత్వా ఏకదివసం భిక్ఖుసఙ్ఘమజ్ఝగతో అత్తనో కతకమ్మప్పకాసనేన పీతివాచముదాహరి.

౧. ఏ క తిం సే ఇతో కప్పే,

లోకే ఉప్పజ్జి నాయకో;

పత్తింస లక్ఖణాతిణ్ణో,

సమ్బుద్ధో స సిఖీవ్హయో.

౨. జలన్తో దీపరుక్ఖోవ, సూరియోవ నభ ముగ్గతో;

మేరురాజావ సమ్బుద్ధో, జనేసగ్గో పతాపవా.

౩. పురేత్వా ధమ్మనావాయం, స నాథో సకలం పజం;
పతిట్ఠపేన్తో సంసార, కన్తారా సన్తిభూమియం.

౪. ధమ్మకేతుం సముస్సేన్తో, హనన్తో ధమ్మదున్దుభిం;
సత్తే దుక్ఖా పమోచేన్తో, వసీ తత్థ జినో వసీ.

౫. ఏకస్మిం సమయే నాథో,
లోకపజ్జోతకో జినో;
వివేకకామో సమ్బుద్ధో,
సురమ్మం కాననం గతో.

౬. పున్నాగనాగపూగాది, నానాపాదపసంకులం;
లతా లిఙ్గితసాఖాహి, సా మోదకుసుమాయుతం.

౭. కుసుమా మోదసమ్మత్త, ఛప్పదాలి నిసేవితం;
నానామిగ గణాకిణ్ణం, మయూరగణ నచ్చితం.

౮. సీతలచ్ఛోదికాసాధు, సుపతిత్థజలాసయం;
ఆసార సారధారాహి, నిజ్ఝరాసత సంకులం.

౯. గన్త్వాన సో మహారఞ్ఞం,
సీతలం సికతాతలం;
సిలాతలే నిసిన్నోసి,
విస్సజ్జేన్తో ఛరంసియో.

౧౦. దేవా తత్థ సమాగన్త్వా, పూజేసుం ద్విపదుత్తమం;
దిబ్బేహి గన్ధమాలాహి, నచ్చేహి తురియేహిచ.

౧౧. దేవదేవో తదా దేవ, సఙ్ఘమజ్ఝే నిసీదియ;
చతుసచ్చ మదేసేసి, నిచ్చరం మధురం గిరం.

౧౨. తదాహం లుద్దకో ఆసిం, మిగసూకరమారకో;
మిగమంసేన జివామి, తేన పోసేమి దారకే [పోసేన్తోపుత్తదారకే ఇతికత్థచి].

౧౩. తదాహం మిగవం యాతో,
సబాణో ససరాసనో;

అద్దసం విరజం బుద్ధం,
దేవసఙ్ఘపురక్ఖతం.

౧౪. చన్దంవ తారకాకిణ్ణం, మేరుంవణ్ణవమజ్ఝగం;
విరోచమాన మాసీనం, చతుసచ్చప్పకాసకం.

౧౫. ఏకపస్సే ఠితో తత్థ, అస్సోసిం ధమ్మముత్తమం;
తత్థ చిత్తం పసాదేత్వా, సోమనస్సం పవేదయిం.

౧౬. ఏకతింసే ఇతో కప్పే,
యం పుఞ్ఞం పసుతం మయా;
తేనాహం పుఞ్ఞకమ్మేన,
జాతోసిం దేవయోనియం.

౧౭. సమ్పత్తిమనుభుత్వాన, ఛకామగ్గే పరాపరం;
దేవసఙ్ఘపరిబ్బూళ్హో, విమానే రతనామయే.

౧౮. మనుస్సేసుచ యం అగ్గం, తస్స భాగీ భవామహం;
భోగే మే ఊనతా నత్థి, సద్ధమ్మసవణే ఫలం.

౧౯. ఇమస్మిం భద్దకే కప్పే,
సావత్థిపురముత్తమే;
అడ్ఢే మహద్ధనే సాలే,
జాతోహం ఉదితే కులే.

౨౦. మహతా పరివారేన, పత్తో వుద్ధించ విఞ్ఞుతం;
చారికం చరమానోహం, పత్తో జేతవనం వరం.

౨౧. అద్దసం సహ సిస్సేహి, నిసిన్నం సుగతం తదా;
అస్సోసిం మధురం ధమ్మం, చతుసచ్చప్పకాసకం.

౨౨. సుత్వాన మధురం ధమ్మం, పబ్బజిత్వాన సాసనే;
అ జరా మరం సీతిభూతం, పత్తో నిబ్బాణముత్తమం.

౨౩. సుతం ఏకముహుత్తం మే, తదా ధమ్మం సుదేసితం;
తేనమ్హి చతురాపాయే, న జాతో న కుతోభయం.

౨౪. కరముక్ఖిప్ప వక్ఖామి, కరోథే కగిరం మమ;
మమో పమం కరిత్వాన, ధమ్మం సుణాథ సాధుకన్తి.

ఏవఞ్చ పన వత్వా సత్తే ధమ్మసవణే నియోజేసీతి.

౨౫. ఇతి తనుతరకాలం సాధు ధమ్మం సుణిత్వా,
అధిగతవిభవానం ఆనుభావం సుణిత్వా;
భవవిభవసుఖం భో పత్థయన్తా కుసీతం,
జహథ సుణథ ధమ్మం దుల్లభం దుల్లభస్సాతి.

మిగలుద్దకస్స వత్థుం దుతియం.

౩. తిణ్ణంజనానం వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

జమ్బుదీపస్మిం కిర పుబ్బే మహానిదాఘో అహోసి, తదా నిదాఘసురియేన సకిరణకరా వాపి పోక్ఖరణి నదీ గిరికన్దరనిజ్ఝరాదీసు ఉదకం నిస్సేసం కత్వా పీతమివ ఉదకే పరిక్ఖీణే మచ్ఛకచ్ఛపాదయో యేభుయ్యేన వినాసం పత్తా. అథ మహారఞ్ఞభూమియం రుక్ఖతిణలభాదయో అతీవ మిలాతా అహేసుం. మిగపక్ఖినోపిఘమ్మాభితత్తా పిపాసితో మరీచిం తోయన్తిమఞ్ఞమానా ఇతోచితోచ ధావన్తా మహాదుక్ఖప్పత్తా అహేసుం. తదా ఏకో సువపోతకో పిపాసితో తత్థ తత్థ పానీయం పరియేసన్తో మహారఞ్ఞే ఏకస్మిం పూతిపాదపే సట్ఠిరతనే నరకావాటే పానీయగన్ధం ఘాయిత్వా లోభేన పాతుం ఓతిణ్ణో అతిపానేన భారో తత్థేవ పతిత్వా ఉగ్గన్తుం నాసక్ఖి. అథాపరోపి సప్పోచ మనుస్సోచాతి ద్వే జనా తత్థేవ పతింసు, సప్పోనామ వివేకం లద్ధావ అత్తం విజహన్తి. తస్మాయం అలద్ధా వివేకత్తం ఉగ్గన్తుం నాసక్ఖి. అనాలమ్బత్తా మనుస్సోపి. తే ఉగ్గన్తుం అసక్కోన్తా మరణభయభీతా అఞ్ఞమఞ్ఞ మవిహేఠేన్తా తత్థేవ వసింసు. అథేకో బరాణసీవాసికో మనుస్సో వనం పవిట్ఠో తథేవ పానీయం పరియేసమానో తం ఠానం పత్వా తే తయోపి దిస్వా కమ్పమానహదయో వల్లియా పిటకం బన్ధిత్వా సిక్కాయ పక్ఖిపిత్వా ఓతారేత్వా తే తయోపి ఉద్ధరి, అథానేన తే అమ్హాకం జీవితం దిన్నన్తి సోమనస్సా తస్సేవమాహంసు, సామి మయం తుమ్హే నిస్సాయ జీవితం లభిమ్హ, తుమ్హే ఇతో పట్ఠాయ అమ్హాకం సహాయో, మయమ్పి తే సహాయా, అమ్హాకం వసనట్ఠానాని ఆగన్తుకామాతి వత్వా తేసు తావ సువపోతకో ఆహ, సామి బారాణసియం దక్ఖిణద్వారే మహానిగ్రోధో అత్థి, తత్థాహం వసామి, తవ తథారూపే కిచ్చే సతి మమ సన్తికమాగమ్మ సువాతి సద్దంకరోహీతి వత్వా మేత్తిథిరం కత్వా పక్కామి, సప్పోపి సమ్మాహం తస్సేవ నిగ్రోధస్స విదూరే మహన్తం వమ్మికం అత్థి, తత్థ వసామి, తవత్థే సతి తత్థాగన్త్వా దీఘాతిసద్దం కరోహీతి వత్వా తథేవపక్కామి, మనుస్సోపి బారాణసియం అసుకాయనామ వీథియా అసుకగేహే వసామి, తవత్థే సతి మమ సన్తికం ఆగచ్ఛాతి వత్వా పక్కామి, అథా పరభాగే సో ఉపకారకో పురిసో అత్తనో కిచ్చే సఞ్జాతే మమ సహాయానం సన్తికం గమిస్సామీతి సఙ్కేతానుసారేన గన్త్వా నిగ్రోధమూలే ఠితో సువస్స సద్దమకాసి, తం సుత్వా సువపోతకో వేగేనాగన్త్వా తేన సద్ధిం పటిసమ్మోదిత్వాసమ్మ చిరేనా గతోసి, ఆగతకారణం మే ఆచిక్ఖాతి ఆహ. సోపాహ సమ్మాహం జీవితు మసక్కోన్తో పుత్తదారకే ఞాతీనం పటిపాదేత్వా తవ సన్తికమాగతోమ్హితి, సువపోతకోపి సాధు సమ్మ తయా కతం మమ సన్తికమాగచ్ఛన్తేన, తయా మమ జీవితం దిన్నం, మయాపి తవ జీవనుపాయం కాతుం వట్టతి, యావాహం ఆగచ్ఛామి, తావేత్థ థోకం విస్సమాతి వత్వా పక్కామి జీవనుపాయం పరియేసమానో, తస్మిం కిర సమయే బారాణసీరాజా నగరతో

నిక్ఖమ్మ సుసజ్జితుయ్యానం పవిసిత్వా సపరిసో కీళిత్వా మజ్ఝన్తికసమయే సుఫుల్లితం పఞ్చపదుమసఞ్ఛన్నం మఙ్గలపోక్ఖరణిం దిస్వా నహాయితుకామో సబ్బాభరణాని ఓముఞ్చిత్వా రాజపురిసే పటిపాదేత్వా నహాయితుం ఓతరి, తదా సువపోతకో తం ఠానం పత్తో సాఖన్తరే నిలీనో రాజపురిసానం పమాదం దిస్వా రఞ్ఞో ముత్తాహారం డసిత్వా ఆకాసం పక్ఖన్దిత్వా వేగేనాగన్త్వా అత్తనో సహాయస్స దత్వా అప్పమత్తో ఇమం వలఞ్జేహి సమ్మాతి వత్వా అదాసి, తతో సో నం గహేత్వా ఇమం కుహిం పటిసామేస్సామీతి చిన్తేన్తో మమేకో సహాయకో అన్తోనగరే వసతి, తస్మిం ఠపేస్సామీతి చిన్తేత్వా యథాసఙ్కేతముపగమ్మ తం దిస్వా పటిసన్థారం కత్వా సువపోతకేన కతో పకారం పకాసేత్వా ఇమం ముత్తాహారం సాధుకం ఠపేహీతి వత్వా అదాసి, తంఖణే రాజా నహాత్వానులిత్తో ఆభరణాని పిలన్ధేన్తో ముత్తాహారం నాద్దస. తతో రాజపురిసా అన్తోచ బహిచ పరిజనే ఉపపరిక్ఖిత్వా ముత్తాహారం అపస్సన్తా నగరే భేరిం చరాపేసుం, యో ముత్తాహారం పస్సతి, తస్స రాజా మహన్తం యసం దస్సతీతి. తం సుత్వా సో మిత్తదూభీ ఏవం చిన్తేసి, అహంచమ్హి దుక్ఖితో, యన్నూనాహం ముత్తాహారం రఞ్ఞో దస్సేత్వా సుఖేన వసేయ్యం, కిమ్మే ఏతేనాతి తేన కతం తథారూపం ఉపకారం అసల్లక్ఖేన్తో మహామిత్తదూభీ పురిసో రాజపురిసే ఉపసఙ్కమ్మ ముత్తహారం అత్తనో సన్తికే ఠపితభావం కథేసి, భో మమ సన్తికే ఏకో పురిసో ముత్తహారం ఠపేసీతి. ఏవం అసప్పురిససంసగ్గోతి, తథాహి.

౧. యథా సంవడ్ఢితో నిమ్బో, మధుఖీరో దసిఞ్చనా;
న యాతి మధురం తం వో, పకార మసతం కతం.

౨. సీసేను దక మాదాయ, వడ్ఢితోపి నుహీతరు;
న యాతి మధురం తంవో, పకారమసతం కతం.

౩. నిచ్చం ఖీరోదపానేన, వడ్ఢితో సివిసో యథా;
విసంవ పరివత్తేతి, తథా నీచోపకారకం.

౪. యథాత్తనా కతో అగ్గి, సీతలం న దదే ఖలు;
తథా నీచే కతం కారం, అగ్గీవ దహతే తనుం.

౫. తస్మా ఉపపరిక్ఖిత్వా, హావభావేన బుద్ధియా;
కాతబ్బా మేత్తి జన్తూహి, నామిత్తో లభతేసుఖన్తి.

అథస్స మిత్తదుభినో వచనేన రాజపురిసా ముత్తాహారంచతంచ గహేత్వా సభణ్డకం పురిసం దస్సేసుం. అథ రాజా సభణ్డకం చోరం దిస్వా కుద్ధో ఇమం నేత్వా దక్ఖిణద్వారే జీవసూలే ఉత్తాసేథాతి ఆణాపేసి, రాజపురిసా తస్స రాజాణం కరోన్తో అగమంసు, తేహి నీయమానో పురిసో దక్ఖిణద్వారా నిక్ఖమ్మ సప్పసహాయం సరిత్వా అప్పేవనామే తస్స సన్తికా కిఞ్చి సోత్థి భవేయ్యాతి పుబ్బే వుత్తసఙ్కేతా నుసారేన వమ్మికం దిస్వా సమ్మ దీఘాతి సద్దమకాసి, సో వమ్మికా నిక్ఖమ్మతం తథా నియమానం దిస్వా సంవిగ్గో దుక్ఖప్పత్తో సహాయస్సమే అజ్జ అవస్సయేన ఉపత్థమ్భం భవితుం వట్టతీతి తం సమస్సాసేత్వా అత్తభావం విజహిత్వా అఞ్ఞతరవేసేన రాజపురిసే ఉపసఙ్కమ్మ ఇమం పురిసం ముహుత్తంమా మారేథాతి దళ్హం వత్వా ముహుత్తేన రఞ్ఞో అగ్గమహేసియా వసనట్ఠానం గన్త్వా సప్పవణ్ణేన దేవిం డసిత్వా తాయ విసేన ముచ్ఛితకాలే

మనుస్సవణ్ణేన వజ్ఝప్పత్తో విసోసధం జానాతితీ వత్వా తంఖణేవ సహాయస్స సన్తికం గన్త్వా రఞ్ఞా తవ పక్కో సితకాలే గన్త్వా ఉదకప్పసతేన దేవియా సరీరే పహరిత్వా నిబ్బిసం కరాహీతి వత్వా పక్కామి, అథ రాజా విసవేజ్జ పరియేసన్తో తం పవత్తిం సుత్వా వజ్ఝప్పత్తం ఆనేథాతి ఆణాపేత్వా దేవియా నిబ్బిసం కరోథాతి ఆహ, సో నాగరాజేన వుత్తనయేన నిబ్బిసమకాసి, సా సుఖితా అరోగా అహోసి, రాజా తం దిస్వా తుట్ఠో తస్స ఖేత్తవత్థుయానవాహనాదిదానేన మహాసక్కారమకాసి, అథ సో రాజానం ఉపసఙ్కమ్మ అత్తనా కతం సబ్బం పకాసేసి. తేన వుత్తం.

౬. ఏకదాహం మహారాజ, వనం కమ్మేన కేనచి;
గతోద్దసం మహావాటే, పతితం సువపోతకం.

౭. అథో రగం మనుస్సంచ;
దుక్ఖప్పత్తే ఖుదాపరే;
ఉక్ఖిపిం కరుణాయాహం;
తే మే వోచుం తదా తయో.

౮. అదాసి జీవమమ్హాకం, ఉపకారోసి నో తువం;
తవ కిచ్చే సముప్పన్నే, అమ్హాకం ఏహి సన్తికం.

౯. ఏవం తేహి పవుత్తోహం, అగఞ్ఛిం సువసన్తికం;
తేన కతూపకారోహం, మనుస్సస్సాపి సన్తికం.

౧౦. తేనాహం మరణప్పత్తో, అద్దసం ఉరగాధిపం;
సోదాసి జీవితం మయ్హం, అలత్థం [అలద్ధ ఇతిసబ్బత్థ] విపులం ధనం.

౧౧. సుజనో నావమన్తబ్బో, ఖుద్దకోతి నరాధిప;
సువోచ ఉరగోచేతే, మిత్తధమ్మే పతిట్ఠితా.

౧౨. కారణఞ్ఞూ మనుస్సేసో,
అమ్హేహి సమజాతికో;
కతూపకారో ఏవమ్పి,
దినో జాతో నరాధమో.

౧౩. అకస్మా దేవ కుప్పన్తి, పసీదన్తినిమిత్తతో;
సీలం హేతమసాధూనం, బాలానమవిజానతం.

౧౪. మనుస్సాపి మహారాజ, కేచి విస్సాసియా న వే;
తిరచ్ఛానాపి హోన్తేవ, అజిమ్హమనసాసఠాతి.

ఏవం సో అత్తనో పవత్తిం కథేసి, రాజా తం సుత్వా పసన్నో ఇమస్స పురిసస్స మహన్తం గేహం కత్వా మహాపరిహారం కరోథాతి ఆణాపేసి, సో పన మమ గేహం నిగ్రోధస్స చ వమ్మికస్స చ అన్తరే కరోథాతి వత్వా తథా కారేత్వా తత్థ వసన్తో రాజూపట్ఠానం కరోన్తో తేహి సహాయేహి సద్ధిం సమ్మోదమానో యావజీవం వసిత్వా ఆయు పరియోసానే తేహి సద్ధిం యథాకమ్మం గతోతి.

౧౩. ఇతి పతితసుఖమ్హా అజ్జితో వా ధనమ్హా,
పరమతరపతిట్ఠా హోన్తి మిత్తా సఖానం;
విరహితసఖినం భో నత్థి యస్మాభివుద్ధి,
చిణథ కుసలధమ్మం మిత్తవన్తా మహన్తం.

తిణ్ణం జనానం వత్థుం తతియం.

౪. బుద్ధేనియా వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

జమ్బుదీపే కిర పుబ్బే పాటలిపుత్తనగరే సత్తాసీతికోటినిహితధనం ఏకం సేట్ఠికులం అహోసి, తస్స పన సేట్ఠినో ఏకాయేవ ధీతా అహోసి నామేన బుద్ధేనినామ, తస్సా సత్తవస్సికకాలే మాతాపితరో కాలమకంసు, తస్మిం కులే సబ్బం సాపతేయ్యం తస్సాయేవ అహోసి, సా కిర అభిరూపా పాసాదికా పరమాయ వణ్ణపోక్ఖరతాయ సమన్నాగతా దేవచ్ఛరపటిభాగా పియాచ అహోసి మనాపా, సద్ధా పసన్నా రతనత్తయమామికా పటివసతి, తస్మిం పన నగరే సేట్ఠిసేనాపతిఉపరాజాదయో తం అత్తనో పాదపరిచారికం కామయమానా మనుస్సే పేసేసుం పణ్ణాకారేహి సద్ధిం, సా తం సుత్వా చిన్తేసి, మయ్హం మాతాపితరో సబ్బం విభవం పహాయ మతా, మయా పన తథా అగన్తబ్బం, కిం మే పతికులేన, కేవలం విత్తవినాసాయ భవతి, మయా పని మం ధనం బుద్ధసాసనేయేవ నిదహితుం వట్టతీతి చిన్తేసి, చిన్తేత్వా చ పన తేసం న మయ్హం పతికులేనత్థోతి పటిక్ఖిపి, సా తతో పట్ఠాయ మహాదానం పవత్తేన్తీ సమణబ్రాహ్మణే సన్తప్పేసి, తేనేత్థ.

౧. చతుద్దిసాయాతజినత్రజానం,
ఆపానభూతం ఘరమాసి తస్సా;
యదిచ్ఛిత ప్పచ్చయలాభ హేతు,
దేవద్దుమోవాసి మహానుభావో.

౨. పుప్ఫూపహారాది వితానలఙ్కతా,
పదీప పజ్జత్త సుభాసనావలీ;
సుఖాసనాసీన వసీహిలఙ్కతా,
తస్సాసి తస్మిం వరదానసాలా.

౩. సుధోతహత్థా సుచిపుఞ్ఞచిత్తా,
సదాదరా రక్ఖితపఞ్చసీలా;
బుద్ధేనినామా కరుణా గుణగ్గా,

అదా మహాదానవరం పసత్థన్తి.

అథాపరభాగే ఏకో అస్సవాణిజకో అస్స-వాణిజ్జాయ పుబ్బన్తాపరన్తం గచ్ఛన్తో ఆగమ్మ ఇమిస్సా గేహే నివాసం గణ్హి, అథ సో వాణిజో తం దిస్వా ధీతుసినేహం పతి ట్ఠా పే త్వా గన్ధమాలవత్థాలఙ్కారాదీహి తస్సా ఉపకారకో హుత్వా గమనకాలే అమ్మ ఏతేసు అస్సేసు తవ రుచ్చనకం అస్సం గణ్హాహీతి ఆహ, సాపి అస్సే ఓలోకేత్వా ఏకం సిన్ధవపోతకం దిస్వా ఏతం మే దేహీతి ఆహ, వాణిజో అమ్మ ఏసో సిన్ధవపోతకో, అప్పమత్తా హుత్వా పటిజగ్గాహీతి వత్వా తం పటిపాదేత్వా అగమాసి. సాపి తం పటిజగ్గమానా ఆకాసగామిభావం ఞత్వా సమ్మా పటిజగ్గన్తీ ఏవం చిన్తేసి, పుఞ్ఞకరణస్స మే సహాయో లద్ధోతి, అగతపుబ్బాచ మే భగవతో సమారం మారబలం విధమేత్వా బుద్ధభూతస్స జయమహాబోధిభూమి, యన్నూనాహం తత్థ గన్త్వా భగవతో జయమహాబోధిం వన్దేయ్యన్తి చిన్తేత్వా బ హూ రజతసువణ్ణమాలాదయో కారాపేత్వా ఏకదివసం అస్స మభిరుయ్హ ఆకాసేన గన్త్వా బోధిమాలకే ఠత్వా ఆగచ్ఛన్తుఅయ్యా సువణ్ణమాలా పూజేతుంతి ఉగ్ఘోసేసి. తేనేత్థ.

౪. యతో పట్ఠాయహం బుద్ధ, సాసనే సుద్ధమానసా;
పసన్నా తేన సచ్చేన, మమానుగ్గహబుద్ధియా.

౫. ఆగచ్ఛన్తు నమస్సన్తు, బోధిం పూజేన్తు సాధుకం;
సోణ్ణమాలాహి సమ్బుద్ధ, పుత్తా అరియసావకా.

౬. సుత్వా తం వచనం అయ్యా, బహూ సీహళవాసినో;
ఆగమ్మ నభసా తత్థ, వన్దిం సుచ మహింసుచాతి.

తతో ప్పతుతి సా కుమారికా బుద్ధసాసనే అతీవ పసన్నా నిచ్చమేవ అస్స మభిరుయ్హ ఆగన్త్వా అరియేహి సద్ధిం మహాబోధిం సువణ్ణమాలాహి పూజేత్వా గచ్ఛతి, అథ పాటలిపుత్తనగరోపవనే వనచరా తస్సా అభిణ్హం గచ్ఛన్తియా చ ఆగచ్ఛన్తియా చ రూపసమ్పత్తిం దిస్వా రఞ్ఞో కథేసుం. మహారాజ ఏవరూపా కుమారికా అస్స మభిరుయ్హ ఆగన్త్వా నిబద్ధం వన్దిత్వా గచ్ఛతి. దేవస్సానురూపా అగ్గమహేసీ భవితున్తి, రా జా తం సుత్వా తేనహి భణే గణ్హథ నం కుమారిం, మమ అగ్గమహేసిం కరోమీతి పురిసే పయోజేసి, తేన పయుత్తపురిసా బోధిపూజం కత్వా ఆగచ్ఛన్తిం గణ్హామాతి తత్థ నిలీనా గహణసజ్జా అట్ఠంసు, తదా సా కుమారికా అస్స మభిరుయ్హ మహాబోధిమణ్డం గన్త్వా వీతరోగేహి సద్ధిం పుప్ఫపూజం కత్వా వన్దిత్వా నివత్తి, అథ తేసు ఏకో ధమ్మరక్ఖిత త్థేరోనామ తస్సా ఏవ మాహ, భగిని తం అన్తరామగ్గే చోరా గణ్హితుకామా ఠితా, అసుకట్ఠానం పత్వా అప్పమత్తా సీఘం గచ్ఛాతి, సాపి గచ్ఛన్తీ తం ఠానం పత్వా చోరేహి అనుబన్ధితా అస్సస్స పణ్హియా సఞ్ఞం దత్వా పక్కామి, చోరా పచ్ఛతో పచ్ఛతో అనుబన్ధింసు. అస్సో వేగం జ నే త్వా ఆకాస ముల్లఙ్ఘి, కుమారికా వేగం సన్ధారేతుం అసక్కోన్తీ అస్సస్స పిట్ఠితో పరిగలిత్వా పతన్తీ మయా కతూపకారం సర పుత్తాతి ఆహ, సో పతన్తిం దిస్వా వేగేనా గన్త్వా పిట్ఠియం నిసీదాపేత్వా ఆకాసతో నేత్వా స క ట్ఠా నే యేవ పతిట్ఠాపేసి. తస్మా.

౭. తిరచ్ఛానగతాపేవం, సరన్తా ఉపకారకం;
న జహన్తీతి మన్త్వాన, కతఞ్ఞూ హోన్తు పాణినోతి.

తతో సా కుమారికా సత్తా సీతికోటిధనం బుద్ధసాసనేయేవ చజిత్వా యావజీవం సీలం రక్షిత్వా ఉపోసథకమ్మం క త్వా త తో చుతా సుత్త ప్పబుద్ధో వియ దేవలోకే నిబ్బత్తీతి.

౮. అతితరుణవయా భో మాతుగామాపి ఏవం,
వివిధకుసలకమ్మం కత్వ సగ్గం వజన్తి;
కుసలఫలమహన్తం మఞ్ఞమానా భవన్తా,
భవథ కథ ముపేక్ఖా దానమానాదికమ్మే.

బుద్ధేనియా వత్థుం చతుత్థం.

౫. అహితుణ్డికస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

ఇమస్మిం కిర భద్దకప్పమ్హి అమ్హాకం కిర భగవతో పుబ్బే కస్సపోనామ సత్థా లోకే ఉప్పజ్జిత్వా సదేవకం లోకం సంసారసాగరా తారేత్వా సబ్బబుద్ధకిచ్చాని నిట్ఠపేత్వా అత్థం గతో దివసకరోవియ సేతబ్యమ్హి అనుపాదిసేసాయ నిబ్బాణధాతుయా పరినిబ్బాయి, తదా సకలజమ్బుదీపవాసినో మనుస్సా సన్నిపతిత్వా ఏకేకం సువణ్ణిట్ఠకం కోటిఅగ్ఘనకం రతనవిచిత్తం బహిచిననత్థాయ ఏకేకం అడ్ఢకోటిఅగ్ఘనకం అబ్భన్తరూపపూరణత్థం మనోసిలాయ మత్తికాకిచ్చం కరోన్తా యోజనుబ్బేధం థూపం కత్వా మహన్తం సక్కారం కరోన్తి. తదా ఏకో అహితుణ్డికో గామనిగమరాజధానీసు సప్పే కీళాపేత్వా జీవికం కప్పేన్తో ఏకం గామకం పత్వా తత్థ సప్పే కీళాపేత్వా సన్తుట్ఠేహి గామవాసీహి దిన్నవివిధోపాయనో ఖాదనీయభోజనీయం ఖా ది త్వా భుఞ్జిత్వా తత్థేవ నివాసం గహేత్వా నిసీది. తస్మిం కిర గామకే మనుస్సా యేభుయ్యేన రతనత్తయమామకా. తస్మా తే రత్తిభాగే సయన్తా "నమో బుద్ధాయాతి" ఏవమాదిం వదన్తి. సో పన అహితుణ్డికో మిచ్ఛాదిట్ఠికో తిణ్ణం రతనానం గుణం న జానాతి. తస్మా తేసం తం వచనం సుత్వా సయమ్పి కే ళిం కురుమానో పరిహాసవసేన "నమో బుద్ధాయాతి" వదతి, అథేకదివసం సో అత్తనో కీళాపనసమత్థం ఏకం సప్పం భత్థ తత్థ పరియేసమానో ఆహిణ్డతి. తదా ఏకో నాగరాజా కస్సపదసబలస్స థూ పం గ న్త్వా వన్దిత్వా ఏకం వమ్మికం పవిసతి. తం ది స్వా అహితుణ్డికో వేగేనా గన్త్వా నాగరాజం గణ్హితుం మన్తం పరిజపి, సో మన్తం సుత్వా కుజ్ఝిత్వా తం మారేతుకామో అనుబన్ధి, తం ది స్వా అహితుణ్డికో వే గే న పలాయన్తో ఏకస్మిం పాసాణే పక్ఖలిత్వా పతమానో పుబ్బేవుత్తపరిహాస వచనపరిచయేన "నమో బుద్ధాయాతి" వదన్తో పతి. తస్స తం వచనం అనుబన్ధన్తస్స నాగరఞ్ఞో సోతపథే అమతంవియ పతి. అథ సో రతనత్తయగారవేన తస్మిం కోధం నిబ్బాపేత్వా సమ్మ మా భాయి. అహం రతనత్తయమన్తానుభావపాసేన బద్ధో. తస్మా తు వం డసితుం మయ్హం అననురూపం. అజ్జ త యి పసన్నోమ్హి, పణ్ణాకారం తేదమ్మి, గణ్హాతి తీణి సువణ్ణపుప్ఫాని అదాసి. ఏవం రతనత్తయం నామ ఘోరాసివిసానమ్పి సప్పానం మనం పీణేతి. హోన్తి చేత్థ.

౧. బుద్ధోతి వచనం సేట్ఠం, బుద్ధోతి పద ముత్తమం;
నత్థి తేన సమం లోకే, అఞ్ఞం సోతరసాయనం.

౨. ధమ్మోతివచనం సేట్ఠం, ధమ్మోతి పదముత్తమం;
నత్థి తేన సమం లోకే, అఞ్ఞం సోతరసాయనం.

౩. సబ్బోతి వచనం సేట్ఠం, సబ్బోతి పదముత్తమం;
నత్థి తేన సమం లోకే, అఞ్ఞం సోతరసాయనం.

౪. తస్స ముఖం ముఖం నామ, యం వత్తతి ముఖే సదా;
దుల్లభం బుద్ధవచనం, సబ్బసమ్పత్తిదాయకం.

౫. తస్స మనో మనో నామ, యం చే మనసి వత్తతి;
దుల్లభం బుద్ధవచనం, సబ్బసమ్పత్తిదాయకం.

౬. తమేవ కవచం దేహే, తమేవ మణి కామదో;
తమేవ సురభీ ధేను, తమేవ సురపాదపో.

౭. తస్సేవ సోతం సోతంవ, యం సుణాతి జనో అయం
దుల్లభం బుద్ధవచనం, సబ్బసమ్పత్తిదాయకం.

౮. ఏవం విధో రగో ఘోరో, హాళాహాళవిసో సదా;
బుద్ధోతి వచనం సుత్వా, సన్తుట్ఠో దాసి జీవితం.

౯. సోణ్ణపుప్ఫత్తయంచాపి, మహగ్ఘం బహలం అదా;
పస్స బుద్ధోతి వాచాయ, ఆనుభావమహన్తతన్తి.

అథ నాగరాజా తస్స తాని సువణ్ణపుప్ఫాని దత్వా ఏవమాహ. సమ్మ ఏతేసు ఏకం తవ పుఞ్ఞత్థాయ ఏకం మమ పుఞ్ఞత్థాయ పూజేహి. ఇతరేన యావజీవం సుఖేన జీవన్తో పుత్తదారే పోసేన్తో దానాదీసు అప్పమజ్జన్తో జీవికం కప్పేహి. మా హీనకమ్మే బ్యవటో హోహి, మిచ్ఛాదిట్ఠిఞ్చ పజహాతి ఓవదిత్వా పక్కామి. అహితుణ్డికోపి సోమనస్సప్పత్తో తేన వుత్తనయేనేవ ద్వీహి పుప్ఫేహి చేతియం పూజేత్వా ఏకేన స హ స్సం లభిత్వా తే న పుత్తదారే పోసేన్తో కపణద్ధికవణిబ్బకాదీనం దానం దేన్తో అహితుణ్డికకమ్మం పహాహ కుసలమేవ ఉపచినన్తో ఆయుపరియోసానే సగ్గపరాయనో అహోసి.

౧౦. ఇతి అవిదితసత్తో కిఞ్చి బుద్ధానుభావం,
లభతి ధనవిసేసం యస్స నామప్పకాసా;
విదితజననికాయో కిన్ను తస్సానుభావం,
న లపతి జిననామం కిచ్చ మఞ్ఞప్పహాయాతి.

అహితుణ్డికస్స వత్థుం పఞ్చమం.

౬. సరణత్థేరస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

సావత్థియం కిర సుమనో నామే కో గహపతి అహోసి. తస్స భరియా సుజమ్పతికా నామ. తే అగారం అజ్ఝావసన్తా అపరభాగే పుత్తంచ ధీతరంచ లభింసు. అథ తేసం దహరకాలేయేవ మాతాపితరో కాలం కరోన్తా జేట్ఠకంపక్కోసిత్వా మయం పుత్త తువం పతిరూపే ఠానే నివేసితుం నాసక్ఖిమ్హా, యం నో ఘరే విభవం, సబ్బం తం గణ్హ. ఇమాయచ తే కణిట్ఠికాయ వుద్ధింత్వమేవ జానాహీతి వత్వా జేట్ఠకస్స హత్థే కణిట్ఠికాయ హత్థం ఠపేత్వా కాలమకంసు. అథ నో మాతాపితున్నం అచ్చయేన ఆళాహనకిచ్చం కత్వా వసన్తో కాలన్తరేన కణిట్ఠికం పతిరూపేన కులేన సమ్బన్ధిత్వా సయమ్పి దారపరిగ్గహమకాసి. అథాపరభాగే తస్స కణిట్ఠికా గబ్భినీ హుత్వా ఏకదివసం సామికం ఆహ, సామి మమ భాతరం దట్ఠుకామామ్హీతి. సోపి సాధు భద్దేతి అనురూపేన పణ్ణాకారేన తాయ సద్ధిం నిక్ఖమి. తదా పన భగవా సునివత్థో సుపారుతో భిక్ఖుసఙ్ఘపరివుసో పిణ్డాయ నగరం పావిసి ఛబ్బణ్ణఘనబుద్ధరంసియో విస్సజ్జేన్తో, త తో తే భగవన్తం దిస్వా పసన్నచిత్తా పఞ్చపతిట్ఠితేన వన్దిత్వా అట్ఠంసు, అథ సత్థా తేసం జయమ్పతికానం ఉపనిస్సయసమ్పత్తిందిస్వా తే సరణేసుచ సీలేసుచ పతిట్ఠాపేత్వా ఏవమాహ, కదాచి వో దుక్ఖే ఉప్పన్నే తథాగతో అనుస్సరితబ్బోతి. తథాహి.

౧. యంకిఞ్చి భయముప్పన్నం, రాజచోరాదిసమ్భవం;
తదా సరేయ్య సమ్బుద్ధం, నిచ్ఛన్తోత దుపద్దవం.

౨. యం వే ఉపద్దవం హోతి, యక్ఖపేతా దిసమ్భవం;
తదా సరేయ్య సమ్బుద్ధం, నిచ్ఛన్తో తదుపద్దవం.

౩. సీహబ్యగ్ఘతరచ్ఛాది, పుణ్డరీకాదిసమ్భవం;
తదా సరేయ్య సమ్బుద్ధం, నిచ్ఛన్తో తదుపద్దవం.

౪. యమాతపగ్గి వాతాది, ఉదకాసనిసమ్భవం;
తదా సరేయ్య సమ్బుద్ధం, నిచ్ఛన్తో తదుపద్దవం.

౫. పజ్జరాదీహి రోగేహి, విసమో తుహిసమ్భవం;
తదా సరేయ్య సమ్బుద్ధం, నిచ్ఛన్తో తదుపద్దవం.

౬. మచ్చునా చే యదా యుద్ధం, కరే తేనాపి జన్తునా;
సరితబ్బో తదా బుద్ధో, పత్థేన్తేనత్తనో జయన్తి.

తతో తే భగవతో వచనం పటినన్దిత్వా వన్దిత్వా అగమంసు. అథ జేట్ఠకో ఆగతే తే దిస్వా యథానురూపం సక్కార మకాసి. తస్సా సామికో కతిపాహం తత్థ వసిత్వా భరియం జేట్ఠకస్స పటిపాదేత్వా మమ గామే కిచ్చం అత్థీతి వత్వా పక్కామి. అథస్సా భాతా భరియం పక్కోసిత్వా ఆహ భద్దే ఇమిస్సా సబ్బం కత్తబ్బం కరోహీతి. సా తతో పట్ఠాయ తస్సా ఉదకన్న పానా దినా వేయ్యావచ్చం కురుమానా ఏతిస్సా హత్థపాదగీవూపగేసు ఆభరణేసు లోభం ఉప్పాదేత్వా తం వూపసమేతుం అసక్కోన్తీ ఆహారూ పచ్ఛేదం కత్వా గిలానావియ మఞ్చకం ఉపగూహిత్వా నిపతి. అథ నో గేహం గన్త్వా తం తథా సయితం దిస్వా మఞ్చకే నిసిన్నో కిం భద్దే అఫాసుకన్తి పుచ్ఛి, సా తుణ్హీ హుత్వా కతిపయవారే పుచ్ఛితా న సక్కా

కథేతున్తి ఆహ. పున సామికేన గాళ్హం నిబన్ధితే సా చిన్తేసి, ఉజుకం మయా తస్సా పిళన్ధనం పత్థేమీతి వుత్తే న ప్పతిరుపం, తస్సా పఞ్చమధుర మంసం పత్థేమీతి వుత్తే తం మారేస్సతి, తదా పిళన్ధనాని మయ్హమేవాతి, తతో సామి తవ కణిట్ఠికాయ పఞ్చమధురమంసం పత్థేమి, అలభమానాయ మే జీవితం నత్థీతి ఆహ, తం సుత్వా సో అనేకపరియాయేన మనుస్సమారణం నామ భారియన్తి వత్వా నివారేన్తోపి నివారేతుం నాసక్ఖి, అథ తాయ పటిబద్ధచిత్తో కామముచ్ఛితో మోహమూళ్హో హుత్వా సాధు లభిస్ససీతి తస్సా వచనం సమ్పటిచ్ఛి. తథాహి.

౭. హాయన్తి ఇధలోకత్థా, హాయన్తి పారలోకికా;
హాయన్తి మహతా అత్థా, యే ఇత్థీనం వసఙ్గతా.

౮. ఏసా మాతా పితా ఏసో, భగినీ భాతరో ఇమే;
గరుతబ్బే న జానన్తి, యే ఇత్థీనం వసఙ్గతా.

౯. కారణాకారణన్తేతం, కత్తబ్బంవా న వా ఇదం;
కామన్ధత్తా న జానన్తి, యే ఇత్థీనం వసఙ్గతా.

౧౦. పాణం వా అతిపాతేన్తి, హోన్తి వా పారదారికా;
భాసన్తి అలికం వాచం, యే ఇత్థీనం వసఙ్గతా.

౧౧. సన్ధిచ్ఛేదాదికం థేయ్యం, మజ్జపానంచ పేసునం;
కరోన్తి సాహసం సబ్బం, యే ఇత్థీనం వసఙ్గతా.

౧౨. అహో అచ్ఛరియం లోకే, సరన్తానం భయా వహం;
భరియాయ వసం గన్త్వా, సోదరింహన్తుమిచ్ఛతీతి.

అథ సో సాహసికో పురిసో భగిని ఏవ మాహ, ఏహి అమ్మ అమ్హాకం మాతాపితున్నం ఇణం సాధేస్సామ, అప్పేవనామ నో దిస్వా ఇణాయికా ఇణం దస్సన్తీతి, తం సుత్వా తాయ సమ్పటిచ్ఛితే సుఖయానకే నిసీదాపేత్వా ఇణాయికానం గామం గచ్ఛన్తో వియ మహాఅటవింపత్వా యానం మగ్గా ఓక్కమ్మ ఠపేత్వా విరవన్తిమేవ నం హత్థే గహేత్వా ఛిన్దిస్సామీతి చిన్తేత్వా కేసే గహేత్వా భూమియం పాతేసి, తస్మిం ఖణే తస్సా కమ్మజవాతా చలింసు. సా భాతులజ్జాయ సామి కమ్మజవాతా మే చలింసు, యా వా హం విజాయామి, తావ ఉపధారేహీతి వదన్తీపి అపనేతుం అసక్కోన్తీ పుత్తం విజాయి, అథ సో తం సమీపే వటరుక్ఖమూలే మారేస్సామీతి చికురే గహేత్వా ఆకడ్ఢి, తస్మిం కాలే సా సామి తవ భాగినేయ్యస్స ముఖం ఓలోకేత్వా తస్స సినేహేనాపి మం న మారేహీతి వదన్తీ యాచి, అథ సో కక్ఖళో తస్సా తం కారుణికవచనం అసుణన్తో వియ మారేతుం ఉస్సహతేవ, తతో సా కుమారికా అత్తనో అసరణా చిన్తేసి, మమ సద్దేనా గన్త్వా యో కోచి మమ భాతు అనయం కరేయ్య, తం న ప్పతిరూపన్తి భాతుసినేహేన నిస్సద్దా అత్తనా గతితసరణం ఆవజ్జమానా నిపజ్జి, అథస్సా భా త రి మేత్తానుభావేనచ అనుస్సరితసరణానుభావేనచ తస్మిం నిగ్రోధే అధివత్థా దేవతా ఏవరూపో మాతుగామో ఏత్థ మారితా అభవిస్సా, అద్ధాహం దేవసమాగమం పవిసితుం న లభిస్సామీతి చిన్తేత్వా ఏతిస్సా సా మి కో వియ తం త జ్జే త్వా పలాపేత్వా త్వం మా

భాయిాతి సమస్సాసేత్వా యా న కే స పు త్తం కుమారిం నిసీదాపేత్వా తం దివసమేవ సావత్థిమాగమ్మ అన్తోనగరే సా లా య నం నిపజ్జాపేత్వా అన్తరధాయి. తథాహి.

౧౩. సబ్బసమ్పత్తిదాతారం, సబ్బలోకేకనాయకం;
మనసాపి యో విభావేతి, తం వే పాలేన్తి దేవతా.

౧౪. ముహుత్తమ్పిచ యో మేత్తం, భావేతి యది సాధుకం;
తం వే పాలేన్తి దేవాపి, తోసయన్తి ఉపాయనాతి.

తతో తస్సా పన సామికో నగరా నిక్ఖమ్మ గచ్ఛన్తో అత్తనో భరియం దిస్వా త్వం కదా ఆగతా, కేనానీతాసీతి పుచ్ఛి. సా దేవతాయ ఆనీతభావం అజానన్తీ కిం త్వం భణసి, నను తయా ఆనీతామ్హీతి, సోపి కింభోతి భణసి, తవ భాతుగామే దిట్ఠకాలతో ప్పతుతి అజ్జ చత్తారో మాసా జాతా, ఏత్తకం కాలం త్వం న దిట్ఠపుబ్బా, కథం త్వం మయా సద్ధింఆగతాతి పుచ్ఛి. సా తం సుత్వా తేనహి మాఖ్ఖస్స ఇమం రహస్సం కథేహి సామీతి వత్వా భా త రా అత్తనో కతం సబ్బం విత్థారేన కథేసి. తం సుత్వా తస్స సామికో సంవిగ్గో భయప్పత్తో హుత్వా తం అత్తనో గేహం పాపేసి, తతో కతిపాహం తాయ విస్సమితే తే ఉభోపి సత్థారం నిమన్తేత్వా మహాదానం దత్వా వన్దిత్వా ఏకమన్తే నిసీదింసు, అథ సా భగవతో సరణసీలానుభావేన అత్తనో జీవితపటిలాభం పకాసేత్వా అత్తనో పుత్తం భగవన్తం వన్దాపేత్వా సరణోతినామమకంసు, సత్థా తే సం అజ్ఝాసయం ఞత్వా తదనురూపం ధమ్మం దేసేసి, దేసనావసానే ఉభోపి సోతాపన్నా అహేసుం, అథస్సా పుత్తో సరణకుమారో వీసతిమే వస్సే బుద్ధసాసనే పబ్బజిత్వా విపస్సనం వడ్ఢేత్వా అరహత్తం పత్తో సరణత్థేరోనామ పఞ్ఞాయిాతి.

౧౫. ఖణమపి మనసేవం దేవదేవం సరన్తా,
పరమతరపతిట్ఠం పాపుణన్తీతి మన్త్వా;
భవగతి గుణరాసిం జానమానా జనా భో;
భజథ సరణసీలం సబ్బథా సబ్బకాలన్తి.

సరణత్థేరస్స వత్థుం ఛట్ఠమం.

౭. వేస్సామిత్తాయ వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

జమ్బుదీపే కిర కోసమ్బినగరే కోసమ్బిరఞ్ఞో వేస్సామిత్తానామ అగ్గమహేసీ అహోసి. తదా భగవా కోసమ్బియం పటివసతి మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం చారికం చరమానో. తస్మిం సమయే సా రఞ్ఞా సద్ధిం విహారం గన్త్వా అనోపమాయ బుద్ధలీళాయ మధురేన సరేన దేసేన్తస్స భగవతో ధమ్మం సుత్వా పసన్నా సరణేసు పతిట్ఠాయ బుద్ధమామికా హుత్వా విహరతి. అథా పరభాగే తస్స రఞ్ఞో రజ్జత్థాయ పచ్చన్తరాజా యుద్ధసజ్జో రజ్జం వా దేతు, యుద్ధంవాతి పణ్ణం పహిణి. తం సుత్వా రాజా మహతియా సేనాయ పరివుతో యుద్ధభూమిం గచ్ఛన్తో మహేసియా సద్ధిం గన్త్వా ఖన్ధావారం నివాసేత్వా తస్సా ఏవమాహ. భద్దే సఙ్గామసీసే జయపరాజయో నామ న సక్కా విఞ్ఞాతుం. సచే మే పరాజయో అభవిస్స, పురేతరమేవ రత్తపతాకం ఉస్సాపేస్సామి, తేన అభిఞ్ఞాణేన త్వం కోసమ్బిమేవ గచ్ఛేహీతి అనుసాసిత్వా సఙ్గామ మణ్డలం గన్త్వా మహారణం కరోన్తో అత్తనో పరాజయభావం ఞత్వా మాతుగామం సరిత్వా రత్తద్ధజం ఉస్సాపేత్వా యుజ్ఝన్తో రణే పతి.

అథ సా రత్తపతాకం దిస్వా పరాజితో నూన మే సామికోతి భయేన పలాయితుమారభి. అథ తం చోరరఞ్ఞో మనుస్సా దిస్వా నూనాయం రఞ్ఞో అగ్గమహేసీతి ఞత్వా అత్తనో రాజానం దస్సేసుం, రాజా తం దిస్వా పటిబద్ధచిత్తో మమేతం అభిసేకం కరోథాతి అమచ్చే ఆణాపేసి. అమచ్చా తం అభిసేకత్థాయ యాచింసు, సా న మే భణే అభిసేకేనత్థోతి న ఇచ్ఛి. అమచ్చా తమత్థం రఞ్ఞో ఆరోచేసుం. రాజా నం పక్కోసాపేత్వా కస్మా న ఇచ్ఛసీతి పుచ్ఛి. సా ఏవమాహ.

౧. సుణోహి సాధుకం దేవ, భాసమానాయ మే వచో;
భత్తా మయ్హం మతో అజ్జ, సబ్బసమ్పత్తిదాయకో.

౨. కత్వాన సోభిసేకం మం, అత్తనో హదయం వియ;
పాలేతి తం సరన్తస్సా, సోకగ్గి దహతే మనం.

౩. మహారాజ సచఞ్ఞస్స, అస్స మగ్గమహేసికా;
తమ్హా దుక్ఖా న ముచ్చామి, తేనాహం తం న పత్థయే.

౪. సోకగ్గినా పదిత్తాహం, సోకే సోకం కథం ఖిపే;
జలన్తగ్గిమ్హి కో నామ, పలాలం పక్ఖిపే బుధో.

౫. పియవిప్పయోగదుక్ఖం, తం చిన్తయన్తీ పునప్పునం;
తమ్హా దుక్ఖా న ముచ్చామి, తస్మాహం తం న పత్థయేతి.

తం సుత్వా రాజా కోధేనాభిభూతో సచే నాభిసిఞ్చిస్ససి, అగ్గిమ్హి తం పక్ఖిపిస్సామీతి వత్వా మహన్తం దారుచితకం కారాపేత్వా అగ్గిం దత్వా ఏకపజ్జోతే జాతే ఏత్థ పవిసాతి ఆహ. అథ సా యాచన్తీ రాజానం ఆహ.

౬. పాపో నిప్పాపినం రాజ, పాతనం ఖలు పావకే;
హోతి పాపఫలం తస్స, పచ్చత్తేచ పరత్థచ.

౭. పురాతనేహి భూపాల, సమణబ్రహ్మణేసుచ;
మాతాపితుసు బాలేసు, రోగేనా తురఇత్థిసు;
నప్పసత్థో వధో దేవ, తస్మాహం న వధారహాతి.

తం సుత్వాపి రాజా అసద్దహన్తో మనుస్సే ఆణాపేసి. ఏతాయ హత్థపాదే గహేత్వా అగ్గిమ్హి పక్ఖిపథాతి తే తథా కరింసు, అథ సా అగ్గిమ్హి పక్ఖిపమానా నత్థేత్థ మే కోచి పటిసరణోతి సరణమేవ సరణం కరోమీతి చిన్తేత్వా "బుద్ధం సరణం గచ్ఛామి, ధమ్మం సరణం గచ్ఛామి, సఙ్ఘం సరణం గచ్ఛామీతి" వదన్తీ మనసాచ అనుస్సరన్తీ అగ్గిమ్హి పతి, తథావిధోపి అగ్గి తస్సా సరీరే లోమకూపమత్తమ్పి ఉణ్హాకారం కాతుం నాసక్ఖి. పదుమగబ్భం పవిట్ఠా వియ సీతిభూతసరీరా అహోసి. రాజా తం అచ్ఛరియం దిస్వా సంవిగ్గో లోమహట్ఠజాతో వేగేన తం ఉపసఙ్కమిత్వా ఉభోహి హత్థేహి పగ్గయ్హ ఉరే నిపజ్జాపేత్వా రాజాసనే నిసీదాపేత్వా అఞ్జలిం గగ్గయ్హ రితో కస్మా తే తం అగ్గి సరీరం మా పరిదహీతి పుచ్ఛి. సా తం కారణం కథేన్తీ ఏవ మాహ.

౮. మాతా పితాచ ఞాతీచ, పరివారాచ సోహదా;
మన్తో సధాదయోచాపి, మహేసక్ఖాచ దేవతా.

౯. ఏతేచ ఞ్ఞేచ భూపాల, సత్తానం భయ మాగతే;
రక్ఖితుం నేవ సక్కోన్తి, హిత్వాన సరణత్తయం.

౧౦. అగాహం బుద్ధం సరణం, బుద్ధో మే సరణం ఇతి;
తేన తేజేన మం రాజ, జలన్తో అగ్గి నో దహి.

౧౧. అగాహం ధమ్మం సరణం, ధమ్మో మే సరణం ఇతి;
తేన తేజేన మం రాజ, జలన్తో అగ్గి నో దహి.

౧౨. అగాహం సఙ్ఘం సరణం, సఙ్ఘో మే సరణం ఇతి;
తేన తేజేన మం రాజ, జలన్తో అగ్గి నో దహి.

౧౩. ఏవం మహానుభావన్తం, పచ్చక్ఖం ఏహిపస్సికం;
నానో పద్దవ విద్ధంసిం, నానాసమ్పత్తిదాయకం.

౧౪. సరణత్తయఞ్హి యో సత్తో, న సమాదాయ గణ్హతి;
ఇధవా పరత్థవా లోకే, సో సుఖం నానుభోస్సతి.

౧౫. సరణత్తయఞ్హి యో సత్తో, సుసమాదాయ గణ్హతి;
ఇధవాపరత్థవా లోకే, సో సుఖా న విహాయతి.

౧౬. తస్మా తువమ్పి భూపాల, గణ్హాహి సరణత్తయం;
తం తే భవతి సబ్బత్థ, తాణం లేణం పరాయణన్తి.

తం సుత్వా రాజా అతివియ పసన్నమానసో తం ఖమాపేత్వా మహన్తం సక్కారసమ్మానం కత్వా అజ్జప్పభుతి త్వం మమ మాతాతి తం మాతుట్ఠానే ఠపేత్వా సరణ మగమాసి. తస్మిం సన్నిపతిత్వా ఠితమహాజనా తం పాటిహారియం దిస్వా సరణేసుచ సీలేసుచ పతిట్ఠాయ దానాదీని పుఞ్ఞకమ్మాని కత్వా యథాకమ్మం గతాతి.

౧౭. ఇతి సరణవరం సా కేవలం ఉగ్గహేత్వా,
జలితదహనమజ్ఝే సీతిభావం అలత్థ;
పరమసరణసీలం పాలయన్తా కథం వో,
న లభథ భవభోగం నిబ్బుతిఞ్చాపి అన్తేతి.

వేస్సామిత్తాప వత్థుం సత్తమం.

౮. మహామన్ధాతువత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

ఇతో కిర ఏకనవుతికప్పమత్థకే విపస్సీనామ సమ్మాసమ్బుద్ధో లోకే ఉప్పజ్జిత్వా పవత్తవరధమ్మచక్కో సదేవకేహి లోకేహి పూజియమానో బన్ధుమతీనగరే పటివసతి. తదా సో మన్ధాతా తస్మిం నగరే తున్నకారో హుత్వా నిబ్బత్తి. తున్నకారకమ్మేన జీవికం కప్పేన్తో విహరతి. తదా సకలనగరవాసినో బుద్ధపముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం నిమన్తేత్వా మహాదాన మదంసు. అథ సో ఏవం చిన్తేసి, సబ్బేపిమే నగరవాసినో దానం దదన్తి. అహమేకోవ సేసో దుగ్గతత్తా, యజ్జాహమజ్జ బీజం న రోపేమి, ఇమమ్హా దుక్ఖా న పరిముచ్చిస్సామీతి. సో వేగేన తున్నకారకమ్మం పరియేసిత్వా కిఞ్చిమూలం లభిత్వా తేన ఏకస్సాపి దానం దాతుం ఓకాస మలద్ధా ఆపణం గన్త్వా రాజమాసకే గహేత్వా చఙ్కోటకం పూరేత్వా ఆదాయ బుద్ధపముఖస్స భిక్ఖుసఙ్ఘస్స భత్తగ్గం గన్త్వా రితో ఏవం చిన్తేసి, నత్థి దాని ఓకాసం ఏకస్సాపి భిక్ఖునో పత్తే ఓకిరితుం, అద్ధాహం ఇమే ఆకాసే వికిరిస్సామీతి అప్పేవనామ పతమానానం ఏకస్సాపి భిక్ఖునో పత్తే ఏకమ్పి పతేయ్య, తం మే భవిస్సతి దీఘరత్తం హిభాయ సుఖాయాతి పసన్నమానసో ఉద్ధం ఖిపి, త తో పతమానా తే పరివారికదేవతానఞ్చ భగవతో ఆనుభావేనచ బహి అపతిత్వా భగవన్తమాదిం కత్వా సబ్బేసం భిక్ఖూనం పత్తేయేవ పతింసు. అథ సో తం అచ్ఛరియం దిస్వా పసన్నమానసో సిరసి అఞ్జలిం పగ్గయ్హ రితో ఏవం పత్థనమకాసి.

౧. ఇమినా మే అధికారేన, పసాదేన యతిస్సరే;
కామభోగీనహం అగ్గో, భవేయ్యం జాతిజాతియం.

౨. పహరిత్వా యదా పాణిం, ఓలోకేమి నభోతలం;
సత్తరతనసమ్పన్నం, వస్సం వస్సతు సబ్బదాతి.

సో తతో పట్ఠాయ దేవమనుస్సేసు సంసరన్తో మహన్తం దిబ్బసమ్పత్తిం అనుభవిత్వా ఇమస్మిం భద్దకప్పే ఆదిమ్హి మహాసమ్మతో నామ రాజా అహోసి. తస్స పుత్తో రోజో నామ. తస్స పుత్తో వరరోజో నామ, తస్స పుత్తో కల్యాణో నామ, తస్స పుత్తో వరకల్యాణో నామ. వరకల్యాణస్స పుత్తో ఉపోసథో నామ. ఉపోసథస్స పుత్తో మన్ధాతా నామ హుత్వా నిబ్బత్తి. సో సత్తహి రతనేహి చతూహి చ ఇద్ధీహి సమన్నాగతో చక్కవత్తిరజ్జం కారేసి, తస్స వామహత్థం సమ్మిఞ్జిత్వా దక్ఖిణహత్థేన అప్ఫోట్ఠితే ఆకాసతో దిబ్బమేఘో వియ జణ్ణుప్పమాణం సత్తరతనవస్సం వస్సతి. ఏవరూపో అచ్ఛరియో అహోసి. సో చతురాసీతివస్ససహస్సాని కుమారకీళం కీళి. చతురాసీతివస్ససహస్సాని ఓపరజ్జం కారేసి. చతురాసీతివస్ససహస్సాని చక్కవత్తిరజ్జం కారేసి, ఆయు పనస్స అసఙ్ఖ్యేయ్యం అహోసి. సో ఏకదివసం కామతణ్హం పూరేతుం అసక్కోన్తో ఉక్కణ్ఠితాకారం దస్సేసి, అమచ్చా దేవ కిన్నఖో ఉక్కణ్ఠా సీతి పుచ్ఛింసు. సో భణే మయ్హం పుఞ్ఞకమ్మే ఓలోకియమానే ఇమం రజ్జం నప్పహోతి, కతరన్ను ఖో ఠానం రమణీయన్తి. దేవలోకో మహారాజాతి. సో చక్కరతనం అబ్భుక్కిరిత్వా పరిసాయ సద్ధిం చాతుమహారాజికదేవలోకం అగమాసి, అథస్స చత్తారో మహారాజానో దిబ్బమాలగన్ధ- హత్థా దేవగణపరివుతా పచ్చుగ్గమనం కత్వా తం ఆదాయ చాతుమహారాజికదేవలోకం గన్త్వా రజ్జం అదంసు, తస్స పరిసాయ పరివుతస్స తస్మిం రజ్జం కరోన్తస్స దీఘో అద్ధా వీతివత్తో. సో తత్థపి తణ్హం పూరేతు మసక్కోన్తో ఉక్కణ్ఠితా కారం దస్సేసి. తతో చత్తారో మహారాజానో కిన్నుఖో మహారాజ ఉక్కణ్ఠితోతి పుచ్ఛింసు. ఇమమ్హా దేవలోకా కతరన్ను ఖో ఠానం రమణీయన్తి, దేవ పరేసం ఉపట్ఠాకమనుస్ససదిసా మయం. తావతింసదేవలోకో ఇతో సతగుణేన రమణీయోతి. మన్ధాతా చక్కరతనం అబ్భుక్కిరిత్వా అత్తనో పరిసపరివుతో తావతింసాభిముఖో పాయాసి, అథస్స సక్కో దేవరాజా దిబ్బమాలగన్ధహత్థో దేవగణపరివుతో

పచ్చుగ్గమనం కత్వా తం హత్థే గహేత్వా ఇతో ఏహి మహారాజాతి ఆహ. తతో రఞ్ఞో దేవగణపరివుతస్స గమనకాలే పరిణాయకరతనం చక్కరతనం ఆదాయ సద్ధింపరిసాయ మనుస్సపథం ఓతరిత్వా అత్తనో ఘరం పావిసి. సక్కో మన్ధాతుం సక్కభవనం నేత్వా దేవతా ద్వే కోట్ఠాసే కత్వా అత్తనో రజ్జం మజ్ఝే భిన్దిత్వా అదాసి. తతో పట్ఠాయ ద్వేపి రాజనో రజ్జం కారేసుం. ఏవం కాలే గచ్ఛన్తే సక్కో సట్ఠిసతసహస్సాధికాని తిస్సోచ వస్సకోటియో ఆయుం ఖేపేత్వా చవి. అఞ్ఞో సక్కో నిబ్బత్తి, సోపి తథేవ దేవరజ్జం కారేత్వా ఆయుక్ఖయేన చవి, ఏతేను పాయేన ఛత్తింస సక్కా చవింసు, మన్ధాతా పన మనుస్సపరిహారేన దేవరజ్జం కారేసియేవ, తస్సేవం కాలే గచ్ఛన్తే భియ్యోసో మత్తాయ కామతణ్హా ఉప్పజ్జి, సో కిమ్మే ఉపడ్ఢరజ్జేన. సక్కం మారేత్వా ఏకరజ్జం కరిస్సామీతి చిన్తేసి. సక్కం పన మారేతుం న సక్కా, కామతణ్హా పనేసా విపత్తిమూలా. తథాహి.

౩. వరమత్ర సుఖన్త్యత్ర, అత్రిచ్ఛావిహతో నరో;
ఇధవా పరత్థవా కిఞ్చి, న సాతం విన్దతే సదా.

౪. తణ్హాయ జాయతే సోకో,
తణ్హాయ జాయతే భయం;
తణ్హాయ విప్పముత్తస్స,
నత్థి సోకో కుతో భయం.

౫. తణ్హాదాసో నరో ఏత్థ, రాజచోరాదిసమ్భవం;
హత్థచ్ఛేదాదికం దుక్ఖం, పాపుణాతి విహఞ్ఞతి.

౬. యేన లోభేన జాతేన, సదా జీయన్తి పాణినో;
ఖేత్తం వత్థుం హిరఞ్ఞంచ, గవాస్సం దాసపోరిసం;
సబ్బత్థామేన సో లోభో, పహాతబ్బోవ విఞ్ఞునాతి.

తతో అత్రిచ్ఛావిహతస్స తస్స ఆయుసఙ్ఖారో పరిహాయి, జరా సరీరం పహరి, మనుస్ససరీరఞ్హి నామ న దేవలోకేభిజ్జతి, తథ సో దేవలోకా భస్సిత్వా బన్ధుమతీనగరుయ్యానం పావిసి, ఉయ్యానపాలో తస్స ఆగతభావం రాజకులం నివేదేసి. రాజా రాజకులా ఆగన్త్వా ఉయ్యానేయేవ ఆసనం పఞ్ఞాపేసి. తతో మన్ధాతా ఉయ్యానే పఞ్ఞత్తవరాసనే నిపన్నో అనుట్ఠానసేయ్యం కప్పేసి. తతో అమచ్చా దేవ తుమ్హాకం పరతో కిన్ను కథేసామాతి పుచ్ఛింసు, మమ పరతో తుమ్హే ఇమం సాసనం మహాజనస్స కథేయ్యాథ, మన్ధాతుమహారాజా ద్విసహస్సదీపపరివారేసు చతూసు మహాదీపేసు చక్కవత్తిరజ్జం కారేత్వా చాతుమహారాజికేసు రజ్జం కారేత్వా ఛత్తింససక్కానం ఆయుపరిమాణేన దేవలోకే రజ్జం కారేత్వా కాలమకాసీతి. సో ఏవం వత్వా కాలంకత్వా యథాకమ్మం గతోతి ఇమమత్థం పకాసేతుం భగవా చతుమహాపరిసమజ్ఝే ఇమా గాథాయో ఆహ.

౭. యావతా చన్దిమసురియా, పరిహరన్తి దిసా భన్తి విరోచనా;
సబ్బేవ దాసా మన్ధాతా, యే పాణా పథవినిస్సితా.

౮.

న కహాపణవస్సేన, తిత్తి కామేసు విజ్జతి;
అప్పస్సాదా దుఖా కామా, ఇతి విఞ్ఞాయ పణ్డితో.

౯. అపి దిబ్బేసు కామేసు, రతింసో నాధిగచ్ఛతి;
తణ్హాక్ఖయరతో హోతి, సమ్మాసమ్బుద్ధసావకోతి.

తం సుత్వా బహూ సోతాపత్తిఫలాదీని పాపుణింసూతి.

౧౦. ఇతి గతినియతానం బోధియా ఉత్తమానం;
సకవసముపనేత్వా దేతి దుక్ఖాతితణ్హా;
అనియతగతికానం కా కథా మాదిసానం;
జహథ తమితి మన్త్వా భో భజవ్హో తివత్థుంతి.

మహామన్ధాతువత్థుం అట్ఠమం.

౯. బుద్ధవమ్మవాణిజకవత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

జమ్బుదీపే కిర పాటలిపుత్తనగరే బుద్ధవమ్మో నామ వాణిజకో అహోసి వాణిజకకమ్మేన జీవమానో. సో అపరభాగే సత్థవాహేహి సద్ధిం గామనిగమజనపద రాజధానీసు వాణిజ్జం పయోజయమానో విచరతి, తస్మిం సమయే భగవానేకభిక్ఖుసహస్సపరివుతో జనపదచారికం చరతి బహూ దేవమనుస్సే సంసారకన్తారా ఉత్తారేన్తో. తదా సో భగవన్తం అద్దస ద్వత్తింసలక్ఖణానుబ్యఞ్జనపతిమణ్డితం జలమానసువణ్ణమేరుం వియవిరోచమానం మహాభిక్ఖుసఙ్ఘపరివుతం, దిస్వా పరమపీతియా ఫుటసరీరో అఞ్జలిం పగ్గయ్హ భగవన్తం ఉపసఙ్కమిత్వా వన్దిత్వా సాయణ్హే భగవన్తం భత్తేన నిమన్తేసి బుద్ధసాసనే అపరిచితభావేన. అథస్స భగవా వికాలభోజనా పటివిరతా తథాగతాతి ఆహ. అథ సో భగవన్తం వన్దిత్వా కిం భన్తే భగవన్తా వికాలే భుఞ్జిస్సన్తీతి, అథస్స కథం పటిచ్చ భగవా అట్ఠవిధం పానం తథాగతానం వికాలే భుఞ్జితుం కప్పతి. సేయ్యథిదం, అమ్బపానం జమ్బుపానం చోచపానం మోచపానం ఫారుసకపానం మధుపానం ముద్దికపానం సాలూకపానన్తి. తం సుత్వా వాణిజో సహసక్కారారసేహి ముద్దికపానం కత్వా బుద్ధపముఖస్స భిక్ఖుసఙ్ఘస్స అదాసి, సభిక్ఖుసఙ్ఘో సత్థా పరిభుత్తపానీయరసో తస్స ధమ్మం దేసేత్వా జనపదచారికం పక్కామి. సోపి పసన్నమానసో హుత్వా నివత్తో సద్ధిం వాణిజకేహి తేసు తేసు జనపదేసు వాణిజ్జం పయోజేన్తో మహావత్తనీయంనామ కన్తారం పాపుణి, తత్త తేసం సబ్బేసుయేవ సకటేసు పానీయం పరిక్ఖయమగమాసి. తత్థ సబ్బమనుస్సానంచ బలీవద్దానంచ పానీయం నాహోసి. అథ సో వాణిజో పిపాసాభిభూతో తేసు తేసు సకటేసు పానీయం పరియేసన్తో విచరతి. అథేకస్మిం సకటే మనుస్సా తం దిస్వా కారుఞ్ఞేన ఏత్థాగచ్ఛ, ఇమస్మిం కోళమ్బే థోకం పానీయం అత్థి పివాతి వదింసు. త తో సో గన్త్వా పానీయం పివి. తస్స తం రసం ముద్దికపానరససదిసం అహోసి, పివన్తోవ సో ఏవం చిన్తేసి. సమ్మాసమ్బుద్ధస్స తదా మే దిన్నముద్దికపానస్స నిస్సన్దో అజ్జ సమ్పత్తో భవిస్సతీతి అచ్ఛేరబ్భుతచిత్తో సోమనస్సజాతో గన్త్వా సయమేవ చాటియా పిధానం వివరి. సకలాపి సా చాటి ముద్దికపానేన పరిపుణ్ణా అహోసి. తతో సో ర సవ న్తం ఓజవన్తం అపరిక్ఖయం దిబ్బపానసదిసం పానీయం దిస్వా పరమాయ

పీతియా ఫుటసరీరో ఉగ్ఘోసేసి సబ్బే పానీయం పివన్తూతి. తం సుత్వా సబ్బే సన్నిపతిత్వా పానీయం దిస్వా అబ్భుతచిత్తా జాతా. వాణిజో తేసం మజ్ఝే బుద్ధానుభావం పకాసేన్తో ఆహ.

౧. పస్సథేదం భవన్తో భో, అనుభావం మహేసినో;
అచిన్తనీయమచ్ఛేరం, సన్దిట్ఠిక మకాలికం.

౨. పసన్నమనసా బుద్ధే, దిన్నం పానీయకం మయా;
విపచ్చతి ఇదానేవ, తం దానం మునివాహసా.

౩. ఓజవన్తం సుఖన్నంవ, సీతలం మధురో దకం;
దిబ్బపానంవ దేవానం, జాతమబ్భుతమక్ఖయం.

౪. సీలవన్తేసు కో నామ, న దదేయ్య విచక్ఖణో;
ఇధ లోకే పరత్తేచ, సుఖదం దాన ముత్తమం.

౫. యథి చ్ఛితం గహేత్వాన, పివన్తు మధురో దకం;
భాజనానిచ పూరేత్వా, యన్తు సబ్బే యథిచ్ఛితన్తి.

ఏవఞ్చ పన వత్వా సబ్బే మనుస్సేచ బలీవద్దేచ ముద్దికరసేనేవ సన్తప్పేసి. తతో తతో ఆగతాపి పానీయం పివన్తోచ పానీయం అక్ఖయం అహోసి. తతో వాణిజో సత్థవాహేహి సద్ధిం వాణిజ్జం పయోజేత్వా సకనగరం ఆగచ్ఛన్తో భగవన్తం పస్సిత్వా గమిస్సామీతి వేళువనం గన్త్వా సత్థారం వన్దిత్వా కతానుఞ్ఞో ఏకమన్తే నిసీది. సత్థాపి తేన సద్ధిం మధురపటిసన్థారమకాసి. ఉపాసకోపి భన్తే తుమ్హాకం పాటిహారియం దిస్వా పసన్నో వన్దిత్వా గమిస్సామీతి ఆగతోమ్హి, ఏవఞ్చే వఞ్చ పాటిహారియన్తి విత్థారేన కథేసి. అథస్స భగవా ధమ్మం దేసేసి. సో ధమ్మం సుత్వాన సత్థారం స్వాతనాయ నిమన్తేత్వా మహాదానం దత్వా అత్తనో గేహమేవ అగమాసి. సో తతో పట్ఠాయ దానాదీని పుఞ్ఞాని కత్వా తతో చుతో దేవలోకే ద్వాదసయోజనికే కనకవిమానే దేవచ్ఛరాపరివుతో దేవిస్సరియసమన్నాగతో నిబ్బత్తి. తస్స పుబ్బకమ్మపకాసనత్థం తత్థ తత్థ రతనభాజనేసు దిబ్బమయేహి ముద్దికపానేహి పరిపుణ్ణం అహోసి. పానీయం పివిత్వా దేవా నచ్చన్తి వాదేన్తి కీళన్తీతి.

౬. న విపులజినసారం జానమానో జనేవం,
లభతి విపులభోగం తోయమత్తస్స దానా;
విదితగుణగణా భో తీసు వత్థూసు తుమ్హే,
లభథ ఖలు విసేసం సీలవన్తేసు దానాతి.

బుద్ధవమ్మవాణిజకస్స వత్థుం నవమం.

౧౦. రూపదేవియా వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

అతీతే కిర విపస్సిస్స భగవతో కాలే తస్మిం నగరే ఏకా గామదారికా విహారే ఆహిణ్డన్తీ ఏకం గిలానభిక్ఖుం దిస్వా కమ్పమానహదయా ఉపసఙ్కమిత్వా వన్దిత్వా భన్తే కోతే ఆబాధో సరీరం పీళేతీతి పుచ్ఛి. తేనాపి భగిని ఖరాబాధో మే పీళేతీతి వుత్తే సా తేనహి భన్తే అహం తం రోగం వూపసమేస్సామీతి నిమన్తేత్వా గేహం గన్త్వా తం పవత్తిం మాతాపితున్నం కథేత్వా తేహి అనుఞ్ఞాతా పున దివసే నానగ్గరసేన భేసజ్జాహారం సమ్పాదేసి, తతో సో భిక్ఖు పునదివసే చీవరం పారుపిత్వా భిక్ఖాయ చరన్తో తస్సా గేహం గన్త్వా అట్ఠాసి. సా థేరం ఆగతం దిస్వా సోమనస్సజాతా పత్తం గహేత్వా ఆసనం పఞ్ఞాపేత్వా అదాసి. తత్థ నిసిన్నం తం ఆహారేన సాధుకం పరివిసిత్వా సక్కార మకాసి. అథస్సా సద్ధాబలేన భుత్తమత్తేయేవ సో ఆబాధో వూపసమి. తతో సో వూపసన్తరోగో దుతియదివసే తస్సా గేహం నా గమాసి. అథ సా విహారం గన్త్వా తం వన్దిత్వా కస్మానాగతత్థాతి పుచ్ఛిత్వా తేన మే భగిని బ్యాధి వూపసమి, తస్మా నాగతోస్మీతి వుత్తే సా సాధు భన్తేతి సోమనస్సజాతా గేహమేవ అగమాసి. సా తేన పుఞ్ఞకమ్మేన కాలం కత్వా దేవలోకే నిబ్బత్తి. తస్సా తత్థ ద్వాదసయోజనికం కనకవిమానం నిబ్బత్తి. సా తత్థ దేవిస్సరియం అనుభవన్తీ ఛబుద్ధన్తరం ఖేపేత్వా అమ్హాకం భగవతో కాలే జమ్బుదీపే దేవపుత్తనగరే ఉదిచ్చబ్రహ్మణకులే జేట్ఠబ్రాహ్మణస్స భరియాయ కుచ్ఛిమ్హి పటిసన్ధిం గణ్హి, సా పరిపాక మన్వాయ మాతుకుచ్ఛితో నిక్ఖమి. తస్సా మాతుకుచ్ఛితో నిక్ఖన్తకాలతో పట్ఠాయ దివసే దివసే అట్ఠట్ఠనాళిమత్తం తణ్డులం నిబ్బత్తతి. తస్సా రూపసమ్పత్తిం దిస్వా పసన్నా మాతాపితరో రూపదేవీతి నామ మకంసు. పచ్ఛా తం పతిరూపేన దారకేన నియోజేసుం. అథస్సా తణ్డులనాళిమత్తం గహేత్వా పచితుం ఆరద్ధే ఇచ్ఛితిచ్ఛితమంసాదిబ్యఞ్జనఞ్చ సప్పినవనీతదధిఖీరాదిగోరసఞ్చ జీరమరిచాదికటుకభణ్డఞ్చ కదలిపనసమధుగుళాదిఉపకరణఞ్చ భాజనాని పూరేత్వా నిబ్బత్తతి, తాయ హత్థేన గహితం కిఞ్చి ఖాదనీయం భోజనీయంవా పూతిభావం న గచ్ఛతి, భత్తుక్ఖలిం గహేత్వా సకలనగరవాసినో భోజేన్తియాపి ఏకకటచ్ఛుమత్తం భత్తం గహితట్ఠానం న పఞ్ఞాయతి. ఏవం అపరిక్ఖయపుఞ్ఞా అహోసి, సకలదేవపుత్తనగరే చన్దసురియావ పాకటా అహోసి, అథ సా పఞ్చసతభిక్ఖూ నిమన్తేత్వా నిచ్చం సకనివేసనేయేవ భోజేతి, తదా తేసం అన్తరే పటిసమ్భిదాపత్తో మహాసఙ్ఘరక్ఖితత్థేరోనామ ఇమిస్సా పుఞ్ఞానుభావం దిబ్బచక్ఖునా దిస్వా న జానాతి ఏసా అత్తనా పుబ్బే కతకమ్మం. యన్నూనాహం అస్సా పకాసేయ్యన్తి ఏకదివసం తస్సా నివేసనే భుఞ్జిత్వా అనుమోదనం కరోన్తో జానాసి భగిని తయా పుబ్బే కతకమ్మన్తి పుచ్ఛి, న జానామి భన్తే. సోతుమిచ్ఛామీతి, అథస్సా సో పుబ్బకమ్మం పకాసేన్తో.

౧. ఏకనవుతే ఇతో కప్పే,
విపస్సీనామ నాయకో;
అహోసి లోకే లోకేక,
నాయకో ఛిన్నబన్ధనో.

౨. తదా తస్మిం పురే రమ్మే, ఆసి త్వం గామదారికా;
ఆహిణ్డన్తీ విహారస్మిం, అద్దక్ఖి జినసావకం.

౩. రోగాతురం కిసం పణ్డుం, అస్ససన్తం ముహుం ముహుం;
దిస్వాన కమ్పితా చిత్తా, నిమన్తేత్వాన తం మునిం.

౪. భేసజ్జఞ్చేవ భత్తఞ్చ, అదా త్వం తేన సో యతి;

అబ్యాబాధో అనీఘోచ, అహోసి అనుపద్దవో.

౫. తతో త్వం తేన కమ్మేన, సుకతేన తతో చుతా;
జాతాసి దేవలోకస్మిం, సబ్బకామసమిద్ధినీ.

౬. తత్థ తే పుఞ్ఞతేజేన, పాసాదో రతనామయో;
మణిథూపిసతాకిణ్ణో, కూటాగారేహి లఙ్కతో.

౭. నేకగబ్భసతాకిణ్ణో, సయనాసనమణ్డితో;
అచ్ఛరాసతసంకిణ్ణో, నచ్చగీతాదిసంకులో.

౮. రమ్భామ్బజమ్బుసన్నీర, పూగపున్నాగపాటలీ;
నాగాదితరుసణ్డేహి, మణ్డితుయ్యానపన్తిహి.

౯. పదుముప్పలకళార, కున్దకాననమణ్డితే;
మధుమత్తాలిపాలీహి, సారసీసరసంకులే.

౧౦. దేవపుత్తేహి నేకేహి, తథా దేవచ్ఛరాహిచ;
నిచ్చుస్సవే మహాభోగే, విమానే మననన్దనే.

౧౧. త్వమేవం దేవలోకమ్హి, విన్దమానా మహాయసం;
అద్ధానం వీతినామేత్వా, నిబ్బుతే గోతమే జినే.

౧౨. జమ్బుదీపే ఇదాని త్వం, నిబ్బత్తా ఉదితే కులే;
పుఞ్ఞపఞ్ఞాగుణావాసా, రూపేనగ్గా పియంవదా.

౧౩. ఏతం తే దేవలోకస్మిం, దేవిస్సరియమబ్భుతం,
ఇమం తే ఇధ లోకస్మిం, సబ్బం మానుసికం సుఖం.

౧౪. విపస్సిమునినో కాలే, త్వం తస్సేకస్స భిక్ఖునో;
అదా దానం గిలానస్స, తస్స తం ఫలమీదిసం.

౧౫. కాతబ్బఞ్హి సదా పుఞ్ఞం, ఇచ్ఛన్తేన సుఖప్పదం;
తస్మా త్వం సబ్బదా భద్దే, ఉస్సుక్కా కుసలే భవాతి.

ఏవం సో తస్స పురిమత్తభావే కతకమ్మం పకాసేత్వా ఇదాని పుఞ్ఞకమ్మే అప్పమాదా భవాతి అనుసాసి. సా థేరస్స ధమ్మదేసనం సుత్వా పరమసోమనస్సా తతో పట్ఠాయ దానాదీసు నిరతా పుఞ్ఞాని కరోన్తీ తేనేవ సోమనస్సేన సోతాపన్నా

అరియసావికా అహోసీతి.

౧౬. ఇతి తరుణకుమారీ పుఞ్ఞకమ్మేసు సారం,
అవిదితగుణమత్తా దత్వ భిక్ఖుస్స దానం;
దివిమనుజసుఖం సాలత్థ తుమ్హే భవన్తా,
విదితకుసలపాకా కిం న లబ్భేథ సన్తిం.

రూపదేవియా వత్థుం దసమం.

ధమ్మసోణ్డకవగ్గో పఠమో.

నన్దియరాజవగ్గో

౧౧. నన్దియరాజస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

ఇతో కిర కప్పసతసహస్సమత్థకే పదుముత్తరో నామ సత్థా లోకే ఉదపాది సదేవకం లోకం సంసారకన్తారా ఉత్తారేన్తో. తస్మిం కిర సమయే ఏకో కుటుమ్బికో సత్థు ధమ్మదేసనం సుత్వా పసన్నమానసో బుద్ధపముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం నిమన్తేత్వా మహాదానం సజ్జేత్వా అత్తనో భవనం దేవభవనమివ అలఙ్కరిత్వా బుద్ధారహం మహాసనం పఞ్ఞాపేత్వా గన్త్వా భగవన్తం యాచి కాలోయం భన్తే భగవతో భత్తగ్గస్స ఉపసఙ్కమనాయాతి. అథ భగవా భిక్ఖుసఙ్ఘపరివుతో మహతా బుద్ధానుభావేన గన్త్వా నిసీది పఞ్ఞత్తవరబుద్ధాసనే, తతో కుటుమ్బికో హట్ఠో ఉదగ్గో సపరిసో భగవన్తం పరివిసతి అనేకేహి మధురన్నపానాదీహి. తదా తస్స భగవతో సాసనే ధుతఙ్గధరానం అగ్గో వసభత్థేరోనామ మహాసావకో సపదానవత్తేన పిణ్డాయ చరమానో తస్స కుటుమ్బికస్స గేహద్వారే అట్ఠాసి, అథ సో థేరం దిస్వా భన్తే సత్థా అన్తోగేహే నిసిన్నో, తుమ్హేపి పవిసథాతి యాచి, థేరో అపవిసిత్వావ అగమాసి, కుటుమ్బికో భగవన్తం ఉపసఙ్కమిత్వా తమత్థం వత్వా కిం భన్తే సదేవకే లోకే భగవతాపి ఉత్తరితరో గుణేన సంవిజ్జతీతి ఆహ. అథస్స సత్థా పుత్తోపమం దస్సేత్వా థేరస్స గుణే వణ్ణేన్తో ఏవమాహ.

౧. పాలేన్తి నిమ్మలం కత్వా, పాతిమోక్ఖాదిసంవరం;
సమాదిన్నధుతఙ్గాచ, అప్పిచ్ఛా మునిసూనవో.

౨. నిచ్చ మన్తకయుద్ధమ్హి, నద్ధా యోధావ దప్పితా;
పుఞ్ఞానం వత్థుభూతా తే, దేవమానుసకా దినం.

౩. ధారేమహం వణ్ణవన్తం, సీవేయ్యమ్పిచ చీవరం;
బుద్ధపుత్తా మహానాగా న ధారేన్తి తథావిధం.

౪. ధారేన్తి తే పంసుకూలం, సఙ్ఘాటేత్వా పిలోతికే;
వణచ్ఛాదనచోలంవ, ఇచ్ఛాలోభ వివజ్జితా.

౫. సాదియామి సదా హమ్మో, ఉపాసకనిమన్తనం;
నేవ సాదేన్తి సమ్బుద్ధ, పుత్తో పాసకయాచనం.

౬. సపదానేన యం లద్ధం, లూఖంవాపి పణీతకం;
తేన తుస్సన్తి మే పుత్తా, రసగేధవివజ్జితా.

౭. నిపజ్జామి అహం సాధు, సన్థతే సయనే సుభే;
న తే సేయ్యం పకప్పేన్తి, సంసారభయభీరుకా.

౮. ఠానా సనగమనేన, కప్పేన్తి ఇరియాపథం;

నేకభూమిసమాకిణ్ణే, పాసాదేసు వసామహం.

౯. బుద్ధపుత్తా తథాచ్ఛన్నం, న కదా పవిసన్తి తే;
రుక్ఖమూలే సుసానస్మిం, అబ్భోకాసే రమన్తి తే.

౧౦. భావేత్వా భవనాసాయ, హేతుం భావనముత్తమం;
అహం గామే వసిస్సామి, పాపేన్తో జనతం సివం.

౧౧. రమన్తి మమ పుత్తా తే, పన్తసేనాసనే కకా;
తేసం మహత్తరో సన్తో, థేరోయం వసభో మహా;
ధుతపాపో ధుతఙ్గగ్గో, ఞాతోయం మమ సాసనేతి.

ఏవం భగవా హత్థం ఉక్ఖిపిత్వా చన్దమణ్డలే పహరన్తో వియ థేరస్స గుణే పకాసేసి, తతో సో తస్స గుణకథం సుత్వా సయమ్పితం ఠానన్తరం కామయమానో యన్నూనాహం అనాగతే అఞ్ఞతరస్స సమ్మాసమ్బుద్ధస్స సాసనే ధుతఙ్గధరానం అగ్గో భవిస్సామీతి తం ఠానన్తరం పత్థేన్తో భగవతో పాదమూలే నిపజ్జి, సత్థా తం కారణం ఉపపరిక్ఖిత్వా ఇతో కప్పసతసహస్సమత్థకే గోతమో నామ సత్థా ఉప్పజ్జిస్సతి. త్వం తదా ధుతఙ్గధరానం అగ్గో హుత్వా కస్స పోతి పఞ్ఞాయిస్సతీతి బ్యాకరణ మదాసి. తతో పట్ఠాయ సో సోమనస్సో పుఞ్ఞకమ్మం కత్వా తతో చుతో దేవమనుస్సేసు దేవిస్సరియం అనుభవన్తో విపస్సీసమ్మాసమ్బుద్ధకాలే ఏకసాటకో నామ బ్రాహ్మణో హుత్వా మహాదానం అదాసి. తతో చుతో కస్సపసమ్మాసమ్బుద్ధే పరినిబ్బుతే బారాణసీనగరే బారాణసీసేట్ఠి హుత్వా నిబ్బత్తో దానాదీని పుఞ్ఞాని కత్వా తతో చవిత్వా సంసారే సంసరన్తో దసవస్ససహస్సా యుకేసు మనుస్సేసు బారాణసియం ఏకో కుటుమ్బికో హుత్వా నిబ్బత్తి. సో పనాయం కుటుమ్బికో అరఞ్ఞే జఙ్ఘావిహారం అనువిచరన్తో పచ్చన్తిమే జనపదే అరఞ్ఞాయతనే అఞ్ఞతరం పచ్చేకబుద్ధం అద్దస. సో చ పచ్చేకబుద్ధో తత్థ చీవరకమ్మం కరోన్తో అనువాతే అప్పహోన్తే సంహరిత్వా ఠపేతుం ఆరద్ధో. కుటుమ్బికో తం దిస్వా భన్తే కిం కరోథాతి పుచ్ఛి. సో పచ్చేకబుద్ధో అప్పిచ్ఛతాయ తేన పుట్ఠో న కిఞ్చి వుత్తో హోతి. సో చీవరదుస్సం నప్పహోతీతి ఞత్వా అత్తనో ఉత్తరసాటకం పచ్చేకబుద్ధస్స పాదమూలే ఠపేత్వా అగమాసి. పచ్చేకబుద్ధో తం గహేత్వా అనువాతకం ఆరోపేన్తో చీవరం కత్వా పారుపి. కుటుమ్బికో జీవితపరియోసానే కాలం కత్వా తావతింసభవనే నిబ్బత్తిత్వా తత్థ యావతాయుకం దిబ్బసమ్పత్తిం అనుభవిత్వా తతో చవిత్వా బారాణసితో తియోజనమత్తకే ఠానే అఞ్ఞతరస్మిం నగరే నిబ్బత్తి, తస్స మాతాపితరో నన్దియోతి [నన్దీతినామం ఇతిసబ్బత్థ] నామం అకంసు, తస్స సత్త భాతరో అహేసుం, సేసా ఛ భాతరో నానాకమ్మన్తేసు బ్యావటా మాతాపితున్నం పోసేన్తి. నన్దియో పన అకమ్మసీలో గేహేయేవ వసతి. తస్మా తస్స సేసా కుజ్ఝన్తి. మాతాపితరోపి నన్దియం ఆమన్తేత్వా ఓవదన్తి. సో తుణ్హీ హోతేవ. అథాపరస్మిం సమయే గామే నక్ఖత్తం సఙ్ఘట్ఠం, తదా సో మాతరం ఆహ. అమ్మ సాటకం దేహి, నక్ఖత్తం కీళిస్సామీతి, సా ధోత- వత్థం నీహరిత్వా అదాసి, అమ్మ థూలం ఇదన్తి, సా అఞ్ఞం నీహరిత్వా అదాసి, తమ్పి పటిక్ఖిపి. అథ నం మాతా ఆహ. తాత యాదిసే మయం గేహే జాతా, నత్థి ఇతో సుఖుమతరస్స పటిలాభాయ పుఞ్ఞన్తి, లభనట్ఠానం గమిస్సామి అమ్మాతి. పుత్త అహం అజ్జేవ తవ బారాణసీనగరే రజ్జపటిలాభం ఇచ్ఛామీతి ఆహ. సో సాధు అమ్మాతి మాతరం వన్దిత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. మాతుయా పనస్స ఏవం అహోసి. కహం సో గమిస్సతి, పుబ్బేవియ ఇధవా ఏత్థవా గేహే నిసీదిత్వా ఆగచ్ఛతీతి, సో పన పుఞ్ఞనియామేన చోదియమానో గామతో నిక్ఖమిత్వా బారాణసిం గన్త్వా సేనగుత్తస్స గేహే పటివసతి, అథేకదివసం సో తస్స కమ్మకారేహి సద్ధిం

సల్లపన్తో నిసీదిత్వా పచలాయన్తో సుపినం అద్దస. ముఖేన అన్తం నిక్ఖమిత్వా సకలజమ్బుదీపే పత్థరిత్వా అన్తోకుచ్ఛిమేవ పావిసి. పబుద్ధో సో భీతో మహాసద్దమకాసి. అథ నం మహాసేనగుత్తో పుచ్ఛి. నన్దియో సుపినం అద్దసన్తి ఆహ. అథ తేన కీదిసన్తి పుట్ఠో కథేసి, తతో సేనగుత్తో తం అత్తనో కులూపగం పరిబ్బాజికం పుచ్ఛి కో తస్స విపాకోతి. పరిబ్బాజికా యది భో ఇత్థీ పస్సతి. సత్తదివసబ్భన్తరేయేవ అభిసేకం లభతి, యది పురిసో పస్సతి, తథేవ రాజా హోతీతి కథేసి. సేనగుత్తో తస్సా తం కథం సుత్వా ఇమం మమ ఞాతిం కరోమీతి అత్తనో సత్త ధీతరే పక్కోసిత్వా పటిపాటియా పుచ్ఛి. నన్దియస్స సన్తికే వసథాతి, సేసా సబ్బా న ఇచ్ఛింసు, న మయం జానామ ఏతం అధునాగతం కులవన్తం వా దుక్కులవన్తంవాతి. అథ కణిట్ఠికం పుచ్ఛి. సా యస్స మం మాతాపితరో దస్సన్తి. తేసం వచనం న భిన్దిస్సామీతి సమ్పటిచ్ఛి, అథ సేనగుత్తో నన్దియం పక్కోసిత్వా అత్తనో ధీతరం దత్వా తస్స మహాసమ్పత్తి మదాసి. తతో సత్తమే దివసే నన్దియో తత్థ తత్థ ఆహిణ్డన్తో రఞ్ఞో మఙ్గలుయ్యానం పస్సిస్సామీతి గన్త్వా ధఙ్గలసిలాపట్టేససీసం పారుపిత్వా నిపజ్జి, సో చ బారాణసీరఞ్ఞో కాలఙ్కతస్స సత్తమో దివసో హోతి. అమచ్చాచ పురోహితోచ రఞ్ఞో సరీరకిచ్చం కారేత్వా రాజఙ్గణే నిసీదిత్వా మన్తయింసు. రఞ్ఞో ఏకావ ధీతా అత్థి, పుత్తో పనస్స నత్థి. అరాజికం రజ్జం న తిట్ఠతి. ఫుస్సరథం విస్సజ్జేస్సామాతి. తే కుముదపత్తవణ్ణే చత్తారో సిన్ధవే యోజేత్వా సేతచ్ఛత్తపముఖంపఞ్చవిధరాజకకుధభణ్డం రథస్మింయేవ ఠపేత్వా రథం విస్సజ్జేత్వా పచ్ఛతో తురియాని పగ్గణ్హాపేసుం. రథో పాచీద్వారేన నిక్ఖమిత్వా ఉయ్యానాభిముఖో అహోసి. పరిచయేన ఉయ్యానాభిముఖో గచ్ఛతి. నివత్తేమాతి కేచి ఆహంసు. పురోహితో మా నివారయిత్థాతి ఆహ. రథో కుమారకం పదక్ఖిణం కత్వా ఆరోహణసజ్జో హుత్వా అట్ఠాసి. పురోహితో పారుపణకణ్ణం అపనేత్వా పాదతలాని ఓలోకేన్తో తిట్ఠతు అయం దీపో. ద్విసహస్సదీప పరివారేసు చతూసు మహాదీపేసు ఏకరజ్జం కాతుం సమత్థోతివత్వా తస్స ధితిం ఉపధారేతుం తిక్ఖత్తుం తురియాని పగ్గణ్హాపేసి. అథ కుమారో ముఖం వివరిత్వా ఓలోకేత్వా కేన కారణేన ఆగతత్థాతి ఆహ, దేవ తుమ్హాకం రజ్జం పాపుణాతీతి, రాజా కహన్తి, దేవత్తం గతో సామీతి, కతి దివసా అతిక్కన్తాతి, అజ్జ సత్తమో దివసోతి. పుత్తో వా ధీతా వా నత్థీతి, ధీతా అత్థి దేవ. పుత్తో న విజ్జతీతి, తేనహి కరిస్సామి రజ్జన్తి, తే తావదేవ అభిసేకమణ్డపం కారేత్వా రాజధీతరం సబ్బాలఙ్కారేహి అలఙ్కారిత్వా ఉయ్యానం నేత్వా కుమారస్స అభిసేకం అకంసు, అథస్స కతాభిసేకస్స సతసహస్సగ్ఘనకం వత్థం ఆనేసుం, సో కిమిదం తాతాతి ఆహ, నివాసనవత్థం దేవాతి, నను తాతా థూలంతి, మనుస్సానం పరిభోగవత్థేసు ఇతో సుఖుమతరం నత్థి దేవాతి, తుమ్హాకం రాజా ఏవరూపం నివాసేసీతి, ఆమ దేవాతి. న మఞ్ఞే పుఞ్ఞవా తుమ్హాకం రాజాతి వత్వా హన్ద సువణ్ణభిఙ్కారం ఆహరథ, లభిస్సామ వత్థన్తి, తే సువణ్ణభిఙ్కారం ఆహరింసు, సో ఉట్ఠాయ హత్థే ధోవిత్వా ముఖం విక్ఖాలేత్వా హత్థేన ఉదకం ఆదాయ పురత్థిమదిసాయ అబ్భుక్కిరి, తావదేవ ఘనపథవిం భిన్దిత్వా సోళసకప్పరుక్ఖా ఉట్ఠహింసు, పున ఉదకం హత్థేన గహేత్వా దక్ఖిణం పచ్ఛిమం ఉత్తరన్తి ఏవం చతస్సోపి దిసా అబ్భుక్కిరి, సబ్బదిసాసు సోళస సోళస హుత్వా చతుసట్ఠికప్పరుక్ఖా ఉట్ఠహింసు, సో ఏకం దిబ్బదుస్సం నివాసేత్వా ఏకం పారుపిత్వా నన్దియరఞ్ఞో విజితే సుత్తకన్తికా ఇత్థియో మా సుత్తం కన్తన్తూతి భేరిం చరాపేథాతి వత్వా ఛత్తం ఉస్సాపేత్వా అలఙ్కతపటియత్తో హత్థిక్ఖన్ధవరగతో నగరం పవిసిత్వా పాసాదమభిరుయ్హ మహాసమ్పత్తిం అనుభవి. అహో తదా పచ్చేకబుద్ధస్స దిన్నానువాతకస్స విపాకో. తేనాహు పోరాణా.

౧౨. యథా సాసపమత్తమ్హా, బీజా నిగ్రోధపాదపో;
జాయతే సతసాఖడ్ఢో, మహానీలమ్బుదోపమో.

౧౩. తథేవ పుఞ్ఞకమ్మమ్హా, అణుమ్హా విపులం ఫలం;
హోతీతి అప్పపుఞ్ఞన్తి, నావమఞ్ఞేయ్య పణ్డితోతి.

ఏవం గచ్ఛన్తే కాలే ఏకదివసం దేవీ రఞ్ఞో సమ్పత్తిం దిస్వా అహో తపస్సీతి కారుఞ్ఞాకారం దస్సేసి. కిమిదం దేవీతి చ పుట్ఠా అతిమహతీ తే దేవ సమ్పత్తి. అతీతమద్ధానం కల్యాణం కతత్తా. ఇదాని అనాగతస్సత్థాయ కుసలం కరోథాతి ఆహ. కస్స దస్సామ. సీలవన్తా నత్థీతి. అసుఞ్ఞో దేవ జమ్బుదీపో అరహన్తేహి, తుమ్హే దానం సజ్జేథ, అహం అరహన్తే లచ్ఛామీతి ఆహ. పునదివసే రాజా మహారహం దానం సజ్జాపేసి. దేవీ సచే ఇమిస్సా దిసాయ అరహన్తో అత్థి, ఇధా గన్త్వా అమ్హాకం భిక్ఖం గణ్హన్తూతి ఉత్తరహిమవన్తాభిముఖీ పుప్ఫాని ఉద్ధం ఖిపిత్వా ఉరేన నిపజ్జి. అథ తాని పుప్ఫాని ఆకాసతో గన్త్వా హిమవన్తపదేసే వసన్తానం పదుమవతియా పుత్తానం పఞ్చసతానంపచ్చేకబుద్ధానం జేట్ఠకమహాపదుమపచ్చేకబుద్ధస్స పాదమూలే పతింసు. తథాహి.

౧౪. అహో పస్సథ భో దాని, విమ్హయం పుఞ్ఞకమ్మునో;
అచేతనాపి పుప్ఫాని, దూతకిచ్చేసు బ్యావటా.

౧౫. కత్తుకామేన లోకస్మిం, సకలం అత్తనో వసం;
సబ్బత్థామేన కత్తబ్బం, పుఞ్ఞం పఞ్ఞవతా సదాతి.

తతో మహాపదుమపచ్చేకబుద్ధో తం ఞత్వా సేసభాతరే ఆమన్తేసి. మారిసా నన్దియరాజా తుమ్హే నిమన్తేసి. అధివాసేథ తస్స నిమన్తనన్తి. తే అధివాసేత్వా తావదేవ ఆకాసేనా గన్త్వా ఉత్తరద్వారే ఓతరింసు. మనుస్సా పఞ్చసతా దేవ పచ్చేకబుద్ధా ఆగతాతి రఞ్ఞో ఆరోచేసుం, రాజా సద్ధిం దేవియా గన్త్వా వన్దిత్వా పత్తే గహేత్వా పచ్చేకబుద్ధే పాసాదం ఆరోపేత్వా తత్థ తేసం దానం దత్వా భత్తకిచ్చావసానే రాజా సఙ్ఘత్థేరస్స దేవీ సఙ్ఘనవకస్స చ పాదమూలే నిపజ్జిత్వా అయ్యా పచ్చయేహి న కిలమిస్సన్తు, మయం పుఞ్ఞేన న హాయిస్సామ, అమ్హాకం ఇధ వాసాయ పటిఞ్ఞం దేథాతి పటిఞ్ఞం కారేత్వా ఉయ్యానే నివాసట్ఠానాదయో కారేత్వా యావజీవం పచ్చకబుద్ధే ఉపట్ఠహిత్వా తేసు పరినిబ్బుతేసు సాధుకీళనం కారేత్వా చన్దనా గరుఆదీహి సరీరకిచ్చం కారేత్వా ధాతుయో గహేత్వా చేతియం పతిట్ఠాపేత్వా ఏవరూపానమ్పి మహానుభావానం మహేసీనం మరణం భవిస్సతి, కిమఙ్గం పన మాదిసానన్తి సంవేగజాతో జేట్ఠపుత్తం రజ్జే పతిట్ఠాపేత్వా సయం పబ్బజం పబ్బజి, దేవీపి రఞ్ఞో పబ్బజితే అహం కింకరిస్సామీతి పబ్బజిత్వా ద్వేపి ఉయ్యానే వసన్తా ఝానాభిఞ్ఞం నిబ్బత్తేత్వా ఝానసుఖేన వీతినామేన్తా ఆయుపరియోసానే బ్రహ్మలోకే నిబ్బత్తింసు. తే అమ్హాకం భగవతో కాలే బ్రాహ్మణకులే నిబ్బత్తిత్వా బుద్ధసాసనే పబ్బజింసు, తదా నన్దియరాజా ధుతఙ్గధరానం అగ్గో మహాకస్సపత్థేరోనామ హుత్వా చన్దో వియ సురియో వియచ లోకే పాకటో హుత్వా భగవతి పరి- నిబ్బుతే బుద్ధసాసనం అతివియ సోభేతి. భరియాపిస్స భద్దకాపిళానీ నామ అహోసీతి.

౧౬. దత్వా పురేకో విపినే చరన్తో,
పచ్చేకబుద్ధస్సనువాతమత్తం;
కత్వా సరట్ఠం కురుదీపసోభం,
మహానుభావో వసుధా ధిపోసి.

౧౭. తుమ్హేచ భోన్తో ఖలు సీలవన్తే,
దదాథ దానాని అనప్పకాని;
తం వో పతిట్ఠాచ భవన్తరస్మిం,

చిన్తామణిం కప్పతరుంవ సారన్తి.

నన్దియరాజస్స వత్థుం పఠమం.

౧౨. అఞ్ఞతరమనుస్సస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

అమ్హాకం భగవతి పరినిబ్బుతే పాటలిపుత్తసమీపే అఞ్ఞతరస్మిం గామే అఞ్ఞతరో దుగ్గతమనుస్సో వసతి, సో పనేకదివసం అఞ్ఞతరం గామం గచ్ఛన్తో ద్వే సాటకే నివాసేత్వా మహన్తం అటవింపాపుణి, తదేవం గచ్ఛన్తం దిస్వా ఏతస్స వత్థం గణ్హిస్సామీతి ఏకో చోరో అనుబన్ధి, సో దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం చోరం దిస్వా చిన్తేసి, అహమేతస్మా పలాయితుం వా తేన సద్ధింయుజ్ఝితుం వా న సక్కోమి, అయమాగన్త్వా అవస్సం అనిచ్ఛన్తస్సాపి మే వత్థం గణ్హిస్సతి. మయాపిస్స నిరత్థకేన హరితుం న సక్కా, దానవసేనస్స దస్సామీతి సన్నిట్ఠాన మకాసి, అథ చోరో ఆగన్త్వా వత్థకం పరామసి, అథ సో పురిసో చిత్తం పసాదేత్వా ఇమం మమ వత్థదానం భవభోగసుఖత్థాయ పచ్చయో హోతూతి వత్థం దత్వా దుచ్చాదితత్తా మహామగ్గం పహాయ అఞ్ఞేన జఙ్ఘామగ్గేన గచ్ఛన్తో ఆసివిసేన దట్ఠో కాలం కత్వా హిమవన్తప్పదేసే ద్వాదసయోజనికే కనకవిమానే నేకచ్ఛరాసహస్సపరివుతో నిబ్బత్తి. విమానం పనస్స పరివారేత్వా తియోజనికే ఠానే కప్పరుక్ఖా నిబ్బత్తింసు, సో మహన్తం దిబ్బసమ్పత్తిం దిస్వా సోమనస్సం పవేదేన్తో ఆహ.

౧. పరిణామితమత్తేన, దానస్స సకసన్తకం;
దదాతి విపులం భోగం, దిబ్బమిస్సరియం వరం.

౨. ద్వాదసయోజనుబ్బేధం, దుద్దిక్ఖం చక్ఖుమూసనం;
కూటా గారవరుపేతం, సబ్బసోవణ్ణయం సుభం.

౩. మమ పుఞ్ఞేన నిబ్బత్తం, నేకరాగద్ధజాకులం,
తథేవ పరిసుద్ధేహి, వితానేహి చ లఙ్కతం.

౪. పాసాదపరియన్తమ్హి, దిబ్బవత్థాని లమ్బరే;
వాతేరితా తే సోభన్తి, అప్ఫేన్తావ సుధాసినో.

౫. పాసాదస్స సమన్తా మే, భూమిభాగే తియోజనే;
ఇచ్ఛితిచ్ఛితదాతారో, జాతాసుం సురపాదపా.

౬. తత్థ నచ్చేహి గీతేహి, వాదేహి తురియేహి చ;
నే కచ్ఛరాసహస్సేహి, మోదామి భవనే మమ.

౭. న సమ్మా దిన్నవత్థస్స, అక్ఖేత్తే ఫలమీ దిసం;
ఖేత్తే సమ్మా దదన్తస్స, కో ఫలం వణ్ణయిస్సతీతి.

౮. ఏవం విధమ్హి కుసలం మనుజో కరిత్వా,
పప్పోతి దిబ్బవిభవం మునివణ్ణనీయం;
మన్త్వాన భో దదథ దానవరం సుసీలే,
సద్ధాయ సుద్ధమనసాస్స విసేసభాగీతి.

అఞ్ఞతరమనుస్సస్స వత్థుం దుతియం.

౧౩. విసమలోమకుమారస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

అతీతే కిర ఇమస్మిం జమ్బుదీపే కస్సపో నామ సమ్మాసమ్బుద్ధో పారమియో పూరేత్వా సబ్బఞ్ఞుతం పత్తో లోకస్స దుక్ఖాపనుదో సుఖావహో పటివసతి లోకం నిబ్బాణమహానగరవరే పరిపూరేన్తో. తస్మిం సమయే అఞ్ఞతరో పురిసో సత్థు ధమ్మదేసనం సుత్వా పసన్నో భిక్ఖుసఙ్ఘస్స దానం దేన్తో సీలం రక్ఖన్తో ఉపోసథకమ్మం కరోన్తో నానావిధాని పుఞ్ఞకమ్మాని కత్వా సుత్తప్పబుద్ధోవియ గన్త్వా దేవలోకే నిబ్బత్తి సబ్బరతనమయే దిబ్బవిధానే దేవచ్ఛరాసహస్సపరివుతో. తత్థ యావతాయుకం ఠత్వా తతో చుతో అమ్హాకం భగవతి పరినిబ్బుతే జమ్బుదీపే పాటలిపుత్తనగరే ఆణాచక్కవత్తిధమ్మాసోకమహానరిన్దస్స అగ్గమహేసియా కుచ్ఛిమ్హి నిబ్బత్తి. తస్స నామం కరోన్తో సీసే లోమం విసమం హుత్వా జాతత్తా విసమలోమకుమారోతి సఞ్జానింసు. సో కమేన విఞ్ఞుతం పత్తో బలసమ్పన్నో అహోసి. మహాథామో అభిరూపోచ అహోసి. దస్సనీయో పాసాదికో యసపరివారసమ్పన్నో పటివసతి. తతో అపరేన సమయేన ధమ్మాసోకమహానరిన్దో చతురాసీతిసహస్సరాజపరివుతో అనన్తబలవాహనో కీ ళా ప రో హిమవన్తం గన్త్వా యథాభిరన్తం కీళిత్వా ఆగచ్ఛన్తో చన్దభాగం నామ గఙ్గం సమ్పాపుణి. సా పన యోజనవిత్థతా తిగావుతగమ్భీరా అహోసి. తదా సా అధునాగతేహి ఓఘేహి మహాఫేణసమాకులా బహూమియో ఉభోకూలే ఉత్తరన్తీ మహావేగా [మహావేగాగచ్ఛన్తీ ఇతిసబ్బత్థ] గచ్ఛన్తి. తదా రాజా గఙ్గం దిస్వా కో నామేత్థ పురిసో ఏవంవిధం మహాగఙ్గం తరితుం సమత్థో భవిస్సతీతి ఆహ. తం సుత్వా విసమలోమ కుమారో ఆగన్త్వా వన్దిత్వా అహం దేవ గఙ్గం తరిత్వా గన్తుఞ్చ ఆగన్తుఞ్చ సక్కోమీతి ఆహ. రాజా సాధూతి సమ్పటిచ్ఛి. అథ కుమారో గాళ్హం నివాసేత్వా మకరదన్తియా కేసే బన్ధిత్వా గఙ్గాకూలే ఠితో అట్ఠారసహత్థం అబ్భుగ్గన్త్వా ఉసభమత్తట్ఠానే పతిత్వా తరితు మారభి. తతో చణ్డసోతం ఛిన్దిత్వా తరన్తో గమనా గమనకాలే గణ్హనత్థాయ ఆగతే చణ్డసుంసుమారే పాణినా పహరిత్వా చుణ్ణవిచుణ్ణం కరోన్తో వీససతం మారేత్వా ఉత్తారేత్వా తలముగ్గమ్మ రాజానం వన్దిత్వా అట్ఠాసి. రాజా తం కారణం దిస్వా భయప్పత్తో ఏసో ఖో మం మారేత్వా రజ్జమ్పి గహితుం సమత్థో. ఏతం మారేతుం వట్టతీతి చిన్తేత్వా నగరం సమ్పత్తో కుమారం పక్కోసాపేత్వా అమచ్చే ఆహ. ఇమం భణే బన్ధనాగారే కరోథాతి. తే తథా కరింసు, అథస్స బన్ధనాగారే వసన్తస్స చత్తారో మాసా అతిక్కన్తా. తతో రాజా చతుమాసచ్చయేన దీఘతో సట్ఠిహత్థప్పమాణే సట్ఠివేళుకలాపే ఆహరాపేత్వా గణ్ఠియో సోధాపేత్వా అన్తో అయోసారం పూరేత్వా రాజఙ్గణే ఠపాపేత్వా విసమలోమకుమారం బన్ధనాగారతో ఆహారాపేత్వా [ఆణాపేత్వా ఇతిసబ్బత్థ] అమచ్చే ఏవమాహ. భణే స్వాయం కుమారో ఇమినా ఖగ్గేన ఇమే వేళుకలాపే చతురఙ్గులం కత్వా ఛిన్దతు. నో చే ఛిన్దితుం సక్కోతి. తం మారేథాతి ఆహ, తం సుత్వా కుమారో అహం బన్ధనాగారే చి ర వు త్థో జిఘచ్ఛాపీళితో ఆహారేన కిలమిం, యన్నూనాహం ఆహారం భుఞ్జిత్వా ఛిన్దేయ్యన్తి. తే నత్థి దాని తుయ్హం ఆహారన్తి ఆహంసు. తేనహి పోక్ఖరణియా పానీయం పివిస్సామీతి ఆహ. తే సాధూతి పోక్ఖరణిం నేసుం. కుమారో పోక్ఖరణిం ఓతరిత్వా నహాయిత్వా నిముగ్గో యావదత్థం కలలం భుఞ్జిత్వా పానీయం పివిత్వా ఉట్ఠాయ అసిపత్తం గహేత్వా

మహాజనానం [మహాజనానంపస్సన్తమేవ ఇతిసబ్బత్థ] పస్సన్తానమేవ అట్ఠాసీతిహత్థట్ఠానం ఆకాసం ఉల్లఙ్ఘిత్వా సబ్బవేళుకలాపే చతురఙ్గులమత్తేన ఖణ్డాఖణ్డం కురుమానో ఓతరిత్వా మూలే ఘూలఅయసలాకం పత్వా కిణీతి సద్దం సుత్వా అసిపత్తం విస్సజ్జేత్వా రోదమానో అట్ఠాసి. తతో రాజపురిసేహి కిమత్తం రోదసీతి వుత్తే ఏత్తకానం పురిసానమన్తరే మయ్హం ఏకోపి సుహదో నత్థి. సచే భవేయ్య, ఇమేసం వేళుకలాపానమన్తరే అయో సారం అత్థిభావం కథేయ్య, అహం పన జానమానో ఇమే వేళు కలాపే అఙ్గులఙ్గులేసు ఛిన్దేయ్యన్తి ఆహ. తతో రాజా కుమారేన కతకమ్మం ఓలోకేత్వా పసన్నో ఉపరాజట్ఠానం బహుఞ్చ విభవం దాపేసి, ఏవమస్స బలసమ్పత్తిలాభో నామ న జాతిగోత్తకులపదేసాదీనం బలం. న పాణాతిపాతాదిదుచ్చరితానం బలం. కస్సేతం బలన్తి. కస్సపసమ్మాసమ్బుద్ధకాలే భిక్ఖుసఙ్ఘస్స దిన్నదానాదిసుచరితకమ్మవిపాకం. తేన వుత్తం.

౧. కస్సపస్స మునిన్దస్స, కాలే అఞ్ఞతరో నరో;
సమ్బుద్ధముపసంకమ్మ, సుత్వా ధమ్మం సుదేసితం.

౨. పటిలద్ధసద్ధో హుత్వా, సీలవన్తాన భిక్ఖునం;
మధురన్నపానే పచురే, అదాసి సుమనో తదా.

౩. అదాసి చీవరే పత్తే, తథేవ కాయబన్ధనే;
అదా ఖీరసలాకఞ్చ, బహూ కత్తరయట్ఠియో.

౪. అదా సుపస్సయం దానం, మఞ్చపీఠాదికం తథా;
పావార కమ్బలాదీని, అదా సీతనివారణే.

౫. అదా భేసజ్జదానాని, ఆరోగ్యత్థాయ భిక్ఖునం;
ఏవం నానావిధం పుఞ్ఞం, కత్వాన తిదివం గతో.

౬. తత్థ దిబ్బవిమానమ్హి, ఉప్పన్నో సో మహిద్ధికో;
దేవచ్ఛరాపరివుతో, దేవసేనాపురక్ఖతో.

౭. దిబ్బేహి నచ్చగీతేహి, దిబ్బవాదితతన్తిహి;
మోదమానో అనేకేహి, దిబ్బసమ్పత్తియా సహ.

౮. యావతాయుం తహిం ఠత్వా, జమ్బుదీపే మనోరమే;
పురే పాటలిపుత్తమ్హి, ధమ్మాసోకస్స రాజినో.

౯. పుత్తో హుత్వాన నిబ్బత్తి, మహాథామో మహాబలో;
మహాయసో మహాభోగో, ఆసి బుద్ధాదిమామకో.

౧౦. కాతబ్బం కుసలం తస్మా, భవసమ్పత్తి మిచ్ఛతా;
పాలేతబ్బ మథో సీలం, భావేతబ్బఞ్చ భావనన్తి.

తతో కుమారో ఉపరాజట్ఠానం లభిత్వా సమ్పత్తింఅనుభవమానో మోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరమాదిం కత్వా మహాభిక్ఖుసఙ్ఘస్స చీవరపిణ్డపాతసేనాసనగిలానపచ్చయదానా దివసేన సక్కారం కత్వా సీలం రక్ఖిత్వా ఉపోసథకమ్మం కత్వా ఆయుపరియోసానే యథాకమ్మం గతోతి.

౧౧. ఏవంవిధం సుచరితం సుమనో కరిత్వా,
భాగిస్స నేకవిభవస్స భవాభవేసు;
తుమ్హేపి భో సుచరితం విభవానురూపం,
కత్వాన నిబ్బుతిపదం కరగం కరోథాతి.

విసమలోమకుమారస్స వత్థుం తతియం.

౧౪. కఞ్చనదేవియా వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

జమ్బుదీపే కిర దేవపుత్తనగరం నామ దస్సనీయం ఏకం నగరం అహోసి. తస్మిం సమయే మనుస్సా యేభుయ్యేన పత్తమహం నామ పూజం కరోన్తి, భగవతా పరిభుత్తపత్తం గహేత్వా కతానేకపూజావిధానా ఉస్సవం కరోన్తి. తం పత్తమహన్తి వుచ్చతి. తస్మిం సమయే దేవపుత్తనగరే రాజా సబ్బరతనమయం రథం సబ్బాలఙ్కారేహి అలఙ్కారాపేత్వా కుముదపత్తవణ్ణే చత్తారో సిన్ధవే యోజేత్వా సుసిక్ఖితసిప్పాచరియేహి సత్తరతనపరినిట్ఠితే అసీతిహత్థవేళగ్గే సత్థునా పరిభుత్తం సేలమయపత్తం ముత్తాజాలాదీహి అలఙ్కరిత్వా వేళగ్గం ఆరోపేత్వా వేళుం రథే ఠపాపేత్వా నగరం దేవనగరం వియ అలఙ్కరిత్వా ధజపతాకాదయో ఉస్సాపేత్వా తోరణగ్ఘ కపన్తియోచ పుణ్ణఘటదీపమాలాదయోచ పతిట్ఠాపేత్వా అనేకేహి పూజావిధానేహి నగరం పదక్ఖిణం కారేత్వా నగరమజ్ఝే సుసజ్జితరతనమణ్డపే పత్తధాతుం ఠపేత్వా సత్తమే దివసే మహాధమ్మసవణం కారాపేసి. తదా తస్మిం జనపదే బహూ మనుస్సాచ దేవతాచ యక్ఖరక్ఖసనాగసుపణ్ణాదయోచ మనుస్సవేసేన యేభుయ్యేన తం సమాగమం ఓతరన్తి, ఏవమచ్ఛరియం తం పూజావిధానం అహోసి.

తదా ఏకో నాగరాజా ఉత్తమరూపధరం అగతపుబ్బపురిసం ఏకం కుమారికం ధమ్మపరిసన్తరే నిసిన్నం దిస్వా తస్సా పటిబద్ధచిత్తో అనేకాకారేహి తం యా చి త్వా తస్సా అలద్ధమానో కుజ్ఝిత్వా నాసావాతం విస్సజ్జేసి ఇమం మారేస్సామీతి. తం తస్సా సద్ధాబలేన కిఞ్చి ఉపద్దవం కాతుం సమత్థో నాహోసి. అథస్సా నాగో పాదతో పట్ఠాయ యావసకలసరీరం భోగేన వేఠేత్వా సీసే ఫణం కత్వా భాయాపేన్తో అట్ఠాసి. అనఞ్ఞవిహితాయ తాయ ధమ్మసవణబలేన అణుమత్తమ్పి దుక్ఖం నాహోసి. పభాతాయ రత్తియా తం దిస్వా మనుస్సా కిమేతన్తి కారణం పుచ్ఛింసు, సాపి తేసం కథేత్వా ఏవం సచ్చకిరియమకాసి. తథాహి.

౧. బ్రహ్మచారీ అహోసాహం, సఞ్ఞాతా ఇధ మానుసే;
తేన సచ్చేన మం నాగో, ఖిప్పమేవ పముఞ్చతు.

౨. కామాతురస్స నాగస్స, నోకాసమకరింయతో;
తేన సచ్చేన మం నాగో, ఖిప్పమేవ ముఞ్చతు.

౩. విసవాతేన ఖిత్తస్స, కుపితస్సోరగస్సహం;
అకుద్ధా తేన సచ్చేన, సో మం ఖిప్పం పముఞ్చతు.

౪. సద్ధమ్మం సుణమానాహం, గరుగారవభత్తియా;
అస్సోసిం తేన సచ్చేన, ఖిప్పం నాగో పముఞ్చతు.

౫. అక్ఖరంవా పదంవాపి, అవినాసేత్వావ ఆదితో;
అస్సోసిం తేన సచ్చేన, ఖిప్పం నాగో పముఞ్చతూతి.

సచ్చకిరియావసానే నాగరాజా తస్సా అతీవ పసన్నో భోగం వినివేఠేత్వా ఫణసతం మాపేత్వా తం ఫణగబ్భే నిసీదాపేత్వా బహూహి నాగమానవకేహి సద్ధిం ఉదకపూజం నామ పూజ మకాసి, తం దిస్వా బహూ నగరవాసినో అచ్ఛరియబ్భుతజాతా అట్ఠారసకోటిధనేన పూజ మకంసు. తథాహి.

౬. నత్థి సద్ధాసమో లోకే, సుహదో సబ్బకామదో;
పస్సథస్సా బలం సద్ధా, పూజేస్తేవం నరో రగా.

౭. ఇధ లోకేవ సాలత్థ, భవభోగ మనప్పకం;
తస్మా సద్ధేన కాతబ్బం, రతనత్తయగారవన్తి.

అథేవం సా పటిలద్ధమహావిభవా యావజీవం కోమారియ బ్రహ్మచారిణీ హుత్వా ఆయుపరియోసానే కాలం కత్వా తస్మింయేవ నగరే రఞ్ఞో అగ్గమహేసియా కుచ్ఛిమ్హి పటిసన్ధిం గణ్హిత్వా దసమాసచ్చయేన మాతుకుచ్ఛితో నిక్ఖమి. నిక్ఖన్తదివసే పనస్సా సకలదేవపుత్తనగరే రతనవస్సం వస్సి. తేనస్సా కఞ్జనదేవీతి నామం కరింసు. సమన్తపాసాదికా అహోసి. అభిరూపా దేవచ్ఛరపటిభాగా. ముఖతో ఉప్పలగన్ధో వాయతి. సరీరతో చన్దనగన్ధో వాయతి. సకలసరీరతో బాలసురియో వియ రంసియో నిచ్ఛారేన్తి చతురతనగబ్భే పదీపకిచ్చం నామ నత్థి. సబ్బో గబ్భో సరీరా లోకేన ఏకో భాసో హోతి, తస్సా రూపసమ్పత్తి సకలజమ్బుదీపే పాకటా అహోసి. తతో సకలజమ్బుదీపవాసీ రాజానో తస్సా అత్థాయ పితురఞ్ఞో పణ్ణాకారాని పహిణింసు. సా పన పఞ్చకామే అననులిత్తా పితరం అనుజానాపేత్వా భిక్ఖునూ పస్సయం గన్త్వా పబ్బజిత్వా విపస్సనం వడ్ఢేత్వా సహ పటిసమ్భిదాహి అరహత్తం పాపుణీతి.

౮. సుత్వాన సాదరవసేన కుమారికేవం;
ధమ్మఞ్హి సీలమమలం పరిపాలయన్తీ;
లద్ధాన నేకవిభవం విభవం పయాతా,
మా భో పమజ్జథ సదా కుసలప్పయోగేతి.

కఞ్చనదేవియా వత్థుం చతుత్థం.

౧౫. బ్యగ్ఘస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

జమ్బుదీపే చూలరట్ఠా సన్నే బారాణసీనగరే ఏకం పంసుపబ్బతం వినివిజ్ఝిత్వా మహామగ్గో హోతి, తత్థ వేమజ్ఝే ఏకో బ్యగ్ఘో అత్తనో అన్ధపితరం పబ్బతగుహాయం కత్వా పోసేన్తో వసతి. తస్సేవ పబ్బతస్స వనద్వారే తుణ్డిలో నామ ఏకో సువపోతకో రుక్ఖస్మిం వసతి. తే ఉభోపి అఞ్ఞమఞ్ఞం పియసహాయా అహేసుం, తస్మిం సమయే పచ్చన్తగామవాసీ ఏకో మనుస్సో అత్తనో మాతుగామేన సద్ధిం కలహం కత్వా బారాణసిం గచ్ఛన్తో తం వనద్వారం సమ్పాపుణి. అథ సువపోతకో పరిహీనత్తభావం దుక్ఖితం తం దిస్వా కమ్పమానహదయో తం పక్కోసిత్వా భో కుహిం గచ్ఛసీతి ఆహ, తేన పరఖణ్డం గచ్ఛామీతి వుత్తే తుణ్డిలో భో ఇమస్మిం వనఖణ్డమజ్ఝే ఏకో బ్యగ్ఘో వసతి. కక్ఖలో ఫరుసో సమ్పత్తసమ్పత్తే మారేత్వా ఖాదతి. మా త్వం తేన గచ్ఛాతి ఆహ. స్వాయం దుబ్బచో మనుస్సో హితకామస్స తస్స వచనం అనాదియిత్వా గచ్ఛామేవాతి ఆహ. తుణ్డిలో తేనహి సమ్మ యది అనివత్తమానో గచ్ఛసి. ఏసో బ్యగ్ఘో మమ సహాయో. మే వచనం తవ సన్తికా సుత్వా న గణ్హాతీతి. తస్స తం అనాదియన్తో సో సువరాజే పదుట్ఠచిత్తో ముగ్గరేన పహరిత్వా మారేత్వా అరణిం అగ్గిం కత్వా మంసం ఖాది. అసప్పురిససంసగ్గో నామే స ఇధ లోకపరలోకేసు దుక్ఖావహోయేవ. తథాహి.

౧. మయా కతం మయ్హమిదం, ఇతి వేస్సానరం నరో;
సమాలిఙ్గతి సప్పేమో, దహతేవస్స విగ్గహం.

౨. మధుఖీరాదిదానేన, పేమసా పరిపాలితో;
సోరగో కుపితోవస్స, డసతేవస్స విగ్గహం.

౩. ఏవం నిహీనజచ్చేన, పాపేన అకతఞ్ఞునా;
నరా ధమేన దీనేన, కతోపి ఖణసఙ్గమో.

౪. అసాధుకో అయంతేవం, జానమానేన జన్తునా;
ముహుత్తమ్పి న కాతబ్బో, సఙ్గమో సో అనత్థదోతి.

తతో సో అసప్పురిసో మంసం ఖాదిత్వా గచ్ఛన్తో వనఖణ్డమజ్ఝం సమ్పాపుణి. అథ బ్యగ్ఘో తం దిస్వా మహానాదం కరోన్తో గహణత్థాయ ఉట్ఠాసి. సో బ్యగ్ఘం దిస్వా భయప్పత్తో తుణ్డిలస్స వచనం సరిత్వా అహం భో తవ సహాయతుణ్డిలస్స సన్తికా ఆగతోమ్హీతి ఆహ, తం సుత్వా బ్యగ్ఘో అత్తమనో ఏహి సమ్మాతి తం పక్కోసిత్వా అత్తనో వసనట్ఠానం నేత్వా ఖాదితబ్బాహారేన తం సన్తప్పేత్వా పితుసన్తికే నిసీదాపేత్వా పున వనఖణ్డ మగమాసి. అథస్స పితా పుత్తస్స గతకాలే తేన సద్ధిం సల్లపన్తో తస్స వచనానుసారేన తుణ్డిలం మారేత్వా ఖాదితభావం అఞ్ఞాసి. తతో సో పుత్తస్స ఆగతకాలే తవ సహాయో తేన మారితోతి ఆహ. తం సుత్వా బ్యగ్ఘో అనత్తమనో వేగేన తస్స వసనట్ఠానం గన్త్వా సమ్మ తుణ్డిలాతి సద్దం కత్వా అపస్సన్తో లుఞ్చితపత్తంచస్స దిస్వా నిస్సంసయం తేన మారితో మే సహాయోతి సోచన్తో పరిదేవన్తో ఆగఞ్ఛి. అథ సో అసప్పురిసో తస్మిం తత్థ గతే తస్స పితరం పాసాణేన పహరిత్వా మారేత్వా బ్యగ్ఘంచ దాని మారేస్సామీతి బ్యగ్ఘాగమనమగ్గం ఓలోకేన్తో నిలీనో అట్ఠాసి. తస్మిం ఖణే బ్యగ్ఘోపి ఆగఞ్ఛి. సో తస్సా గతకాలే తస్స తేజేన భీతో గన్త్వా జీవితం మే సామి దేహీతి

పాదమూలే ఉరేన నిపజ్జి, బ్యగ్ఘో పన తేన కతకమ్మం దిస్వా తస్మిం చిత్తం నిబ్బాపేత్వా మమ సహాయస్స సాసనమాదాయాగతస్స దుబ్భితుం న యుత్తన్తి చిన్తేన్తో తం సమస్సాసేత్వా గచ్ఛ సమ్మాతి సుఖం పేసేసి. ఏవఞ్హి సప్పురిససమాగమో నామ ఇధ లోకపరలోకేసు సుఖావహోయేవ, వుత్తంహి.

౨. సబ్భిరేవ సమాసేథ, సబ్భి కుబ్బేథ సన్థవం;
సబ్భిత్థ సన్థవో తేన, సేయ్యో హోతి న పాపియో.

౬. సుఖావహో దుక్ఖనుదో, సదా సబ్భి సమాగమో;
తస్మా సప్పురిసేహేవ, సఙ్గమో హోతు జన్తునం.

తతో సో బ్యగ్ఘో తేన మేత్తచిత్తానుభావేన కాలం కత్వా సగ్గే నిబ్బత్తోతి.

౭. ఏవంవిధోపి ఫరుసో పరమంసభోజీ;
బ్యగ్ఘో దయాయుపగతో సుగతిం సుమేధో;
తస్మా కరోథ కరుణం సతతం జనానం,
తం వో దదాతి విభవఞ్చ భవేసు భోగన్తి.

బ్యగ్ఘస్స వత్థుం పఞ్చమం.

౧౬. ఫలకఖణ్డదిన్నస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

సావత్థియం కిరేకో మనుస్సో ఉత్తరాపథం గచ్ఛామీతి అద్ధానమగ్గపటిపన్నో గిమ్హానమాసే మజ్ఝన్హే బహలాతపేన కిలన్తో హుత్వా రుక్ఖచ్ఛాయం పవిసిత్వా తమ్బులం ఖాదన్తో ఫలకే నిసీది. అథ ఉత్తరాపథేనాగచ్ఛన్తో ఏకో తథేవ ఆతపేన కిలన్తో ఆగన్త్వా పురిమస్స సన్తికే నిసీదిత్వా భో పానీయం అత్థీతి పుచ్ఛి. ఇతరో పానీయం నత్థీతి ఆహ. అథస్స సో మయ్హమ్పి భో తమ్బులం దేహి పిపాసితోమ్హీతి వత్వాపి న లభి. చతుకహాపణేన ఏకం తమ్బులపణ్ణం కిణిత్వా లద్ధో తత్థేవ నిసీదిత్వా ఖాదిత్వా పిపాసం వినోదేత్వా తేన ఉపకారేన తస్స సినేహం కత్వా అత్తనో గమనట్ఠాన మగమాసి, అథా పరభాగే సో పట్టనం గన్త్వా నావాయ వణిజ్జత్థాయ గచ్ఛన్తో సముద్దమజ్ఝం పాపుణి. తతో సత్తమే దివసే నావా భిజ్జి. మనుస్సా మచ్ఛకచ్ఛపానం భక్ఖా జాతా. సో ఏవ పురిసో అరోగో హుత్వా ఏకం ఫలకఖణ్డం ఉరే కత్వా సముద్దం తరతి. అథే తరోపి తథేవ నావాయ భిన్నాయ సేసో హుత్వా సముద్దం తరన్తో పురిమేన సమాగమి. అథ తే సత్తదివసం సముద్దే తరన్తా అఞ్ఞమఞ్ఞం సఞ్జానింసు. తేసు కహాపణే దత్వా తమ్బులం గహితో ఏకం ఫలకఖణ్డం ఉరే కత్వా తరతి. ఇతరస్సేతం నత్థి. అథ సో కహాపణే గహేత్వా దిన్నతమ్బులమత్తస్సో పకారం సరిత్వా అత్తనో ఫలకఖణ్డం తస్స అదాసి. సో తస్మిం సయిత్వా తరన్తో తం పహాయ అగమాసి, అపరో అనాధారకేన తరన్తో ఓస్సట్ఠవిరియో ఉదకే ఓసీదితుమారతి. తస్మిం ఖణే సముద్దే అధివత్థా మణిమేఖలా నామ దేవధీతా ఓసీదన్తం తం దిస్వా సప్పురిసోతి తస్స గుణానుస్సరన్తీ వేగేనా గన్త్వా తం అత్తనో ఆనుభావేన సముద్దతీరం పాపేసి. ఇతరంపి సా ఏతస్సేవ గుణానుభావేన తీరం పాపేసి. అథ ఫలకేనోతిణ్ణపురిసో తం దిస్వా విమ్హితో కథం పురతో అహోసి సమ్మాతి పుచ్ఛి. సో న జానామి. అపిచ ఖో సుఖేనేవ తీరం పత్తోస్మీతి ఆహ. అథ దేవధీతా దిస్సమానకసరీరేనేవ అత్తనా ఆనీతభావం ఆరోచేన్తీ ఆహ.

౧. యో మాతరం పితరంవా, ధమ్మేన ఇధ పోసతి;
రక్ఖన్తి తం సదా దేవా, సముద్దే వా థలేపి వా.

౨. యో చే బుద్ధఞ్చ ధమ్మఞ్చ, సంఘఞ్చ సరణం గతో;
రక్ఖన్తి తం సదా దేవా, సముద్దే వా థలేపి వా.

౩. పఞ్చవిధం అట్ఠవిధం, పాతిమోక్ఖఞ్చ సంవరం;
పాలేతి యో తం పాలేన్తి, దేవా సబ్బత్థ సబ్బదా.

౪. కాయేన వాచా మనసా, సుచరిత్తం చరతీ ధ యో;
పాలేన్తి తం సదా దేవా, సముద్దే వా థలేపి వా.

౫. యో సప్పురిసధమ్మేసు, రితో ధ కతవేదికో;
పాలేన్తి తం సదా దేవా, సముద్దే వా థలేపి వా.

తతో సో ఆహ.

౬. నేవ దానం అదాసాహం, న సీలం పరిపాలయిం;
కేన మే పుఞ్ఞకమ్మేన, మమం రక్ఖన్తి దేవతా;
పుచ్ఛామి సంసయం తుయ్హం, తం మే అక్ఖాహి దేవతేతి.

దేవతా ఆహ.

౭. అగాధా పారగే భీమే, సాగరే దురితా కరే;
భిన్ననావో తరన్తో త్వం, హదయే కత్వా కలిఙ్గరం.

౮. రత్వా సప్పురిసే ధమ్మే, అత్తాన మనపేక్ఖియ;
ఖణసన్థవస్స పురిసస్స, అదాసి ఫలకం సకం.

౯. తం తుయ్హం మిత్తధమ్మఞ్చ, దానఞ్చ ఫలకస్స తే;
పతిట్ఠాసి సముద్దస్మిం, ఏవం జానాహి మారిసాతి.

ఏవఞ్చ వత్వా సా తే దిబ్బాహారేన సన్తప్పేత్వా దిబ్బవత్థాలఙ్కారేహి అలఙ్కరిత్వా అత్తనో ఆనుభావేన సావత్థినగరేయేవ తే పతిట్ఠాపేసి. తతో పట్ఠాయ తమేవ ఆరమ్మణం కత్వా తే దానం దదన్తా సీలం రక్ఖన్తా ఉపోసథకమ్మం కరోన్తా ఆయుపరియోసానే సగ్గపరాయణా అహేసుం.

౧౦. ఏవం పరిత్తకుసలేనపి సాగరస్మిం,

సత్తా లభన్తి సరణం ఖలు దేవతాహి;
తుప్హేపి సప్పురిసతం న వినాసయన్తా,
మా భో పమజ్జథ సదా కుసలప్పయోగేతి.

ఫలకఖణ్డదిన్నస్స వత్థుం ఛట్ఠమం.

౧౭. చోరసహాయస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

అమ్హాకం భగవతి పరినిబ్బుతే జమ్బుదీపే దేవదహనగరే ఏకో మనుస్సో దుక్ఖితో తత్థ తత్థ విచరన్తో పచ్చన్తే అఞ్ఞతరం గామం గన్త్వా తత్థ ఏకస్మిం కులగేహే నివాసం కప్పేసి. తత్థ మనుస్సా తస్స యాగుభత్తం దత్వా పోసేసుం, తతో సో తత్థ మనుస్సేహి మిత్తసన్థవం కత్వా కతిపాహం తత్థ వసిత్వా అఞ్ఞట్ఠానం గన్త్వా అపరభాగే చోరకమ్మం కరోన్తో జీవికం కప్పేతి. అథేకదివసం చోరేన్తం తం రాజపురిసా గహేత్వా రఞ్ఞో దస్సేసుం. రాజా తం బన్ధనాగారే కరోథాతి ఆణాపేసి, తే తం బన్ధనాగారం నేత్వా సఙ్ఖలికాహి బన్ధిత్వా ఆరక్ఖకానం పటిపాదేత్వా అగమంసు, బన్ధనాగారే వసన్తస్స తస్స ద్వాదససంవచ్ఛరాని అతిక్కన్తాని. తతో అపరభాగే తస్స పుబ్బసహాయో పచ్చన్తగామవాసీ మనుస్సో కేనచి కమ్మేన దేవదహ మాగతో తత్థ తత్థ ఆహిణ్డన్తో బన్ధనాగారే బద్ధం తం అద్దస. దిస్వా తస్స హదయం కమ్పి, సో రోదిత్వా పరిదేవిత్వా కిం తే మయా కత్తబ్బం సమ్మాతి పుచ్ఛి. తతో తేన సమ్మ బన్ధనాగారే వసన్తస్స మే ఇదాని ద్వాదససంవచ్ఛరాని అతిక్కన్తాని, ఏత్తకం కాలం దుబ్భోజనాదినా మహాదుక్ఖం అనుభోమి. యావాహం ఆహారం పరియేసిత్వా భుఞ్జిత్వా ఆగమిస్సామి. తావ మం ఇతో ముఞ్చనుపాయం జానాహీతి వుత్తే సో సప్పురిసో.

౧. రూపేన కిన్తు గుణసీలవివజ్జితేన,
మిచ్ఛాలయస్స కితవస్స ధియా కిమత్థం;
దానా దిచాగవిగతేన ధనేన కిం వా;
మిత్తేన కిం బ్యసనకాలపరమ్ముఖేనాతి.

ఏవఞ్చ పన వత్వా సాధు సమ్మ కరోమి తే వచనన్తి ఆరక్ఖకానం సన్తికం గన్త్వా భోన్తో యావేసో భత్తం భుఞ్జిత్వా ఆగచ్ఛతి. తావాహం తస్స పాటిభోగో భవిస్సామి. విస్సజ్జేథ నన్తి ఆహ, తేహి న సక్కా భో ఏతం విస్సజ్జేతుం, అపి చ ఖో యావాయం ఆగచ్ఛతి. తావ త్వం అయసఙ్ఖలికాయ బద్ధో నిసీదిస్ససి, ఏవం తం విస్సజ్జేస్సామ, నో చే న సక్కాతి ఆహంసు, సో ఏవమ్పి హోతు సమ్మాతి వత్వా తస్స పాదతో సఙ్ఖలికం ముఞ్చిత్వా అత్తనో పాదే కత్వా బన్ధనాగారం పవిసిత్వా ఇతరం ముఞ్చాపేసి. సోపి అసప్పురిసో బన్ధనా ముత్తో న పున తం ఠాన మగమాసి, అహో అకతఞ్ఞూనో పకతిం ఞాతుం భారియం. యథాహ.

౨. వారిపూరే యథా సోబ్భే, నేవన్తో విసమం సమం;
పఞ్ఞాయతేవంసాధుస్స, భావం మనసి సమ్భవం.

౩. భాసన్తి ముఖతో ఏకం, చిన్తేన్తి మనసా పరం;
కాయేనేకం కరోన్తేవం, పకతాయమసాధునం.

౪. తేసం యో భావమఞ్ఞాసి, సోవ పణ్డితజాతికో;
బహుస్సుతోపి సోయేవ, పరచిత్తవిదూపి సో.

అథస్స బన్ధనాగారే వసన్తస్స ద్వాదససంవచ్ఛరాని అతిక్కన్తాని. ఏత్తకం కాలం జిఘచ్ఛాపీళితేన తేన ఆహారత్థాయ పరో న యాచితపుబ్బో, అనుచ్ఛిట్ఠాహారం లభనదివసతో అలభనదివసాయేవ బహుతరా హోన్తి, అథ ద్వాదససంవచ్ఛరాతిక్కమే రఞ్ఞో పుత్తో నిబ్బత్తి. తదా రాజా అత్తనో విజితే సబ్బబన్ధనాగారాని వివరాపేసి. అన్తమసో మిగపక్ఖినోపి బన్ధనా ముఞ్చాపేసి. ద్వారే వివటమత్తేయేవ బన్ధనాగారే మనుస్సా ఇచ్ఛితిచ్ఛితట్ఠానం అగమంసు. సో పనేకోవ తేహి సద్ధిం అగన్త్వా ఓహీయి. ఆరక్ఖకేహి త్వం భో కస్మా న గచ్ఛసీతి వుత్తే అహం భో పఞ్ఞాతభావేన ఇదాని న గమిస్సామి. అతీవ పరిహీనగత్తోస్మి. అన్ధకారే గమిస్సామీతి వత్వా అన్ధకారే ఆగతే నిక్ఖమ్మ అన్తోనగరే విస్సాసికానం అభావేన కుతో ఆహారం లభిస్సామీతి చిన్తేన్తో నిక్ఖమ్మ రత్తన్ధకారే ఆమకసుసాన మగమాసి. ఏత్థాహారం లభిస్సామీతి. తత్థ సో అధునా నిక్ఖిత్తమతమనుస్సం దిస్వా మనుస్సట్ఠినా మంసం ఛిన్దిత్వా సీసకపాలే పక్ఖిపిత్వా తీహి మనుస్ససీసేహి కతఉద్ధనే ఠపేత్వా చితకతో ఓముక్కఅలాతేహి అగ్గిం కత్వా సుసానం నిబ్బాపనత్థాయా భతఉదకేన మనుస్సట్ఠినా ఆలోలేన్తో మంసం పచిత్వా ఓతారేత్వా సాఖాభఙ్గేన హిరికోపీణం పటిచ్ఛాదేత్వా నివత్థపిలోతికం వాతావరణం కత్వానిసీది. తస్మిం ఖణే తత్థ పిప్పలీరుక్ఖే అధివత్థా దేవతా తస్స తం కిరియం దిస్వా పుచ్ఛిస్సామి తావ నన్తి తం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవమాహ. భో త్వం ఘనతరతిమిరాకులే మహారత్తియం తత్థ తత్థ వికిణ్ణనరట్ఠిసమాకిణ్ణే సోణసిగాలాదికుణపాదకాకులే మనుస్సమంసభక్ఖయక్ఖరక్ఖసాకులే తత్థ తత్థ పజ్జలన్తానేకచితకభయానకే సుసానే మనుస్సమంసం పచిత్వా కింకరోసీతి పుచ్ఛన్తీ ఆహ.

౫. రత్తన్ధకారే కుణపాదకేహి,
సమాకులే సీవథికాయ మజ్ఝే;
మనుస్సమంసం పచసీ ధ సీసే,
వదేహి కిం తేన పయోజనం తేతి.

అథ సో ఆహ.

౬. న యాగహేతు న చ దానహేతు,
సుసానమజ్ఝమ్హి పచామి మంసం;
ఖుదాసమం నత్థి నరస్స అఞ్ఞం,
ఖుదావినాసాయ పచామిమమ్భోతి.

తతో దేవతా తం తథా హోతు, ఇమినా పిలోతికేన వాతావరణం కరోసి. కిమత్థమేతన్తి పుచ్ఛన్తీ.

౭. నివత్థసాఖో హిరిసంవరాయ,
పిలోతికం తత్థ పసారయన్తో;
కరోసి వాతావరణఞ్చ సమ్మ,

కిమత్థమేతం వద పుచ్ఛితో మేతి.

సో తస్సా చిక్ఖన్తో ఆహ.

౮. సుభా సుభామిస్సితసీతవాతో,
సయం అచిత్తోవ అచిత్తభావా;
దేహం ఫుసిత్వాన అసాధుకస్స,
అకతఞ్ఞునో మిత్తపధంసకస్స.

౯. సమావహన్తో యది మే సరీరే,
ఫుసాతి [ఫుసాతిసాసజ్జతిమజ్జదాని ఇతికత్తచి] తం వాయు మమా విసిత్వా;
దుక్ఖం దదాతీతి విసంవ తం భో,
పరివజ్జితుం బద్ధమిమం కుచేలన్తి.

దేవతా ఆహ.

౧౦. కి మకాసి భో సో కతనాసకో తే,
ధనఞ్చ ధఞ్ఞం తవ నాసయీ చ;
మాతా పితా బన్ధవో ఖేత్త వత్థూ,
వినాసితా తేన వదేహి కిం తేతి.

తతో సో ఆహ.

౧౧. యం రాజతో హోతి భయం మహన్తం,
సబ్బస్స హరణాదివధాదికఞ్చ;
అకతఞ్ఞునా సప్పురిసేన హోతి,
ఆరావ సో భో పరివజ్జనీయో.

౧౨. యమత్థి చోరారిభయఞ్హి లోకే,
అథో దకేనాపి చ పావకేన;
అకతఞ్ఞునా తం సకలమ్పి హోతి,
ఆరావ సో భో పరివజ్జనీయో.

౧౩. పాణాతిపాతమ్పి అదిన్నదానం,
పరస్స దారూపగమం ముసా చ;
మజ్జస్స పానం కలహఞ్చ పేసునం,

సమ్భం గిరం ధుత్తజనేహి [అక్ఖధుత్తాదియోగం ఇతికత్థచి] యోగం.

౧౪. సబ్బం అనత్థం అసివం అనిట్ఠం,
అపాయికం [అపాయికం ఇతికత్థచి] దుక్ఖమనన్త మజ్ఞం;
అకతఞ్ఞునా సప్పురిసేన హోతి;
ఆరావ సో భో పరివజ్జనీయోతి.

వత్వా అత్తనా అసప్పురిససంసగ్గేనానుభూతం సబ్బం దుక్ఖం కథేసి, తతో దేవతా అహమ్పి భో సత్థునో మఙ్గలసుత్తదేసనాదివసే ఇమస్మింయేవ రుక్ఖే నిసిన్నే.

అసేవనా చ బాలానం, పణ్డితానఞ్చ సేవనా;
పూజా చ పూజనీయ్యానం, ఏతం మఙ్గల ముత్తమన్తి.

గాథాయ బాలస్స దోసే అస్సోసింతి వత్వా తస్స పసన్నో తం అత్తనో విమానం నేత్వా నహాపేత్వా దిబ్బవత్థాలఙ్కారేహి అలఙ్కరిత్వా దిబ్బన్నపానం దత్వా మహన్తం సక్కారసమ్మానం కత్వా అత్తనో ఆనుభావేన తస్మిం నగరే రజ్జే అభిసిఞ్చాపేసి. సో తత్థ రజ్జం కరోన్తో దానాదీని పుఞ్ఞాని కత్వా ఆయుపరియోసానే యథాకమ్మం గతోతి.

౧౩. ఏవం అసాధుజనసఙ్గమసన్నివాసం,
సఞ్చజ్జ సాధుసుచిసజ్జనసఙ్గమేన;
దానాది నేకకుసలం పరిపూరయన్తా,
సగ్గా పవగ్గవిభవం అభిసమ్భునాథాతి.

చోరసహాయస్స వత్థుం సత్తమం.

౧౮. మరుత్తబ్రాహ్మణస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

జమ్బుదీపే చన్దభాగా నామ గఙ్గాతీరే హోమగామం నామ అత్థి. తస్మిం ఏకో మరుత్తో నామ బ్రాహ్మణో పటివసతి. తదా సో వోహారత్థాయ తక్కసీలం గన్త్వా గేహం ఆగచ్ఛన్తో అన్తరామగ్గే ఏకాయ సాలాయ కుట్ఠరోగా తురం సునఖం దిస్వా తస్మిం కారుఞ్ఞేన నీలవల్లితక్కమ్బిలేన మద్దిత్వా పాయేసి. సునఖో వూపసన్తరోగో పాకతికో హుత్వా బ్రాహ్మణేన అత్తనో కతూపకారం సల్లక్ఖేన్తో తేనేవ సద్ధిం అగమాసి. అపరభాగే బ్రాహ్మణస్స భరియా గబ్భం పటిలభి, పరిపుణ్ణగబ్భాయ తాయ విజాయనకాలే దారకో తిరియమ్భుతిత్వా అన్తోగబ్భేయేవ మతో. తదా తం సత్థేన ఖణ్డాఖణ్డికం ఛిన్దిత్వా నీహరింసు, అథ బ్రాహ్మణో తం దిస్వా నిబ్బిన్దహదయో ఘరావాసం పహాయ ఇసిపబ్బజ్జం పబ్బజిత్వా అరఞ్ఞే విహరతి. అథస్స భరియా అఞ్ఞేన సద్ధిం సంవసన్తీ అయం మం పహాయ పబ్బజితోతి బ్రాహ్మణే పదుట్ఠచిత్తా భో బ్రాహ్మణం మారేహీతి సామికేన సద్ధిం మన్తేసి. తేసం మన్తనం సునఖో సుత్వా బ్రాహ్మణేనేవ సద్ధిం చరతి. అథేకదివసం తస్సా సామికో తా ప సం మారేస్సామీతి ధను కలాపం గహేత్వా నిక్ఖమి, తదా తాపసో ఫలాఫలత్థాయ అరఞ్ఞం గతో. సు న ఖో అస్సమేయేవ ఓ హీ యి. పురిసో తాపసస్సాగమనమగ్గం ఓలోకేన్తో గచ్ఛన్తరే నిలీనో అచ్ఛి. సునఖో తస్స పమాదం ఓలోకేత్వా ధనునో గుణం ఖాదిత్వా ఛిన్ది.

సో పున గుణం పాకతికం కత్వా ఆరోపేసి. ఏవం సో ఆరోపితం ఆరోపితం ఖాదతేవ, అథ సో పాపపురిసో తాపసస్సాగమనం ఞత్వా తం మారేస్సామీతి ధనునా సద్ధిం అగమాసి. అథస్స సునఖో పాదే డసిత్వా పాతేత్వా తస్స ముఖం ఖాదిత్వా దుబ్బలం కత్వా భుఙ్కారమకాసి, ఏవఞ్హి సప్పురిసా అత్తనో ఉపకారకానం పచ్చుపకారం కరోన్తి. వుత్తఞ్హి.

౧. ఉపకారం కరోన్తో సో, సునఖో కతవేదికో;
సత్తూపఘాతకం కత్వా, ఇసినో దాసి జీవితం.

౨. తిరచ్ఛానాపి జానన్తి, గుణమత్తని కతం సదా;
ఇతి ఞత్వాన మేధావీ, కతఞ్ఞూ హోన్తు పాణినోతి.

తతో తాపసో సునఖస్స సద్దేనా గన్త్వా తస్స తం విప్పకారం దిస్వా కారుఞ్ఞేన పటిజగ్గిత్వా వూపసన్తవణం బలప్పత్తం పోసేత్వా తత్థేవ వసన్తో ఝానాభిఞ్ఞం నిబ్బత్తేత్వా ఆయుపరియోసానే బ్రాహ్మలోకపరాయణో అహోసీతి.

౩. సుత్వాన సాధు సునఖేన కతూపకారం,
మేత్తిందిసస్స పకతం ఇసినా చ సుత్వా;
సమ్మా కరోథ కరుణఞ్చ పరూపకారం,
తం సబ్బదా భవతి వో భవభోగహేతూతి.

మరుత్తబ్రాహ్మణస్స వత్థుం అట్ఠమం.

౧౯. పానీయదిన్నస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

జమ్బుదీపే అఞ్ఞతరస్మిం జనపదే కిరే కో మనుస్సో రట్ఠతో రట్ఠం జనపదతో జనపదం విచరన్తో అనుక్కమేన చన్దభాగానదీతీరం పత్వా నావం అభిరుహిత్వా పరతీరం గచ్ఛతి. అథాపరా గబ్భినిత్థీ తాయ ఏవ నావాయ గచ్ఛతి, అథ నావా గఙ్గామజ్ఝప్పత్తకాలే తస్సా కమ్మజవాతా చలింసు. తతో సా విజాయితుమసక్కోన్తీ కిలన్తా పానీయం మే దేథ, పిపాసితామ్హీతి మనుస్సే యాచి. తే తస్సా వచనం అసుణన్తా వియ పానీయం నాదంసు, అథ సో జానపదికో తస్సా కరుణాయన్తో [కరుణాయపానీయం, కరుణాయన్తోపానీయం, కరుణాయతోయం ఇతిచకత్థచి] తోయం గహేత్వా ముఖే ఆసిఞ్చి, తస్మిం ఖణే సా లద్ధస్సాసా సుఖేన దారకం విజాయి, అథ తే తీరం పత్వా కతిపయదివసేన అత్తనో అత్తనో ఠానం పాపుణింసు. అథాపరభాగే సో జానపదికో అఞ్ఞతరకిచ్చం పటిచ్చ తస్సా ఇత్థియా వసననగరం పత్వా తత్థ తత్థ ఆహిణ్డన్తో నివాసనట్ఠానం అలభిత్వా నగరద్వారే సాలం గన్త్వా తత్థ నిపజ్జి. తస్మింయేవ దివసే చోరా నగరం పవిసిత్వా రాజగేహే సన్ధిం ఛిన్దిత్వా ధనసారం గహేత్వా గచ్ఛన్తా రాజపురిసేహి అనుబన్ధా గన్త్వా తాయేవ సాలాయ ఛడ్డేత్వా పలాయింసు. అథ రాజపురిసా ఆగన్త్వా చోరే అపస్సన్తా తం జానపదికం దిస్వా అయం చోరోతి గహేత్వా పచ్ఛాబాహం గాళ్హం బన్ధిత్వా పున దివసే రఞ్ఞో దస్సేసుం. రఞ్ఞా కస్మా భణే చోరకమ్మ మకాసీతి పుచ్ఛితో నాహం దేవ చోరో, ఆగన్తుకోమ్హీతి వుత్తే రాజా చోరే పరియేసిత్వా అలభన్తో అయమేవ చోరో, ఇమం మారేథాతి ఆణాపేసి. రాజపురిసేహి తం గాళ్హం బన్ధిత్వా ఆఘాతనం నీతే సా ఇత్థీ తం తథా నీయమానం దిస్వా సఞ్జానిత్వా కమ్పమానహదయా ముహుత్తేన రఞ్ఞో సన్తికం గన్త్వా వన్దిత్వా దేవ ఏసో న చోరో ఆగన్తుకో ముఞ్చథేతం దేవాతి ఆహ. రాజా తస్సా కథం అసద్దహన్తో యజ్జేతం మోచేతు మిచ్ఛసి. తస్సగ్ఘనకం ధనం

దత్వా ముఞ్చాపేహీతి, సా సామి మమ గేహే ధనం నత్థి. అపిచ మమ సత్తపుత్తేహి సద్ధిం మం దాసిం కరోహి, ఏతం ముఞ్చ దేవాతి ఆహ, అథ రాజా త్వం ఏతం అధునాగతోతి వదసి. ఏతం నిస్సాయ పుత్తేహి సద్ధిం అత్తానం దాసత్తం సావేసి. కిమేసో తే ఞాతి వా, ఉదాహు ఉపకారకోతి పుచ్ఛన్తో ఆహ.

౧. కింతే భోతి అయం పోసో, తువం పుచ్ఛామి సంసయం;
భాతా వా తే పితా హోతి, పతి వా దేవరో తవ.

౨. ఞాతి సాలోహితో కిన్ను, ఉదాహు ఇణదాయకో;
అథోపకారకో కిన్ను, కస్మాస్స దేసి జీవితంతి.

తతో సా ఆహ.

౩. ఏసో మే పురిసో దేవ, కతపుబ్బోపకారకో;
అతాణమేకికం [అత్తానమేకికం ఇతికత్థచి] చేసో, దుక్ఖితం మరణే ఠితం.

౪. విజాయితు మసక్కోన్తిం, గబ్భినిం దుక్ఖవేదినిం;
తోయేన మం ఉపట్ఠాసి, తేనాహం సుఖితా తదా.

౫. భఙ్గకల్లోలమాలాయ, ఉత్తరన్తం మహణ్ణవం;
పహాయ పాతుం కూపస్స, యాతి లోకో పిపాసితో.

౬. తథేవ విజ్జమానేసు, జనేసు మనుజాధిప,
ఏకస్సేవ మనస్మింహి, గుణం తిట్ఠతి సాధుకం.

౭. పహత్వాన మతం హత్థిం, మంసత్థీ కేచి జన్తునో;
అనుబన్ధన్తి మంసత్థం, ససం ధావన్త మేకకం.

౮. తథేవ విజ్జమానేసు, జనేసు మనుజాధిప;
గుణవన్త మనుబన్ధన్తి, సప్పురిసం కతవేదికం.

౯. తస్మా సప్పురిసే ధమ్మే, పతిట్ఠాస్మి నరాధిప;
అనుస్సరన్తి ఏతేన, కతపుబ్బా పకారకం.

౧౦. అహఞ్చ మమ పుత్తా చ, ఏతేనమ్హ సుఖాపితా;
జీవితమ్పి పరిచ్చజ్జ, ముచ్చనీయో అయం మయాతి.

తతో రాజా దోవారికం పక్కోసిత్వా తమ్పి పుచ్ఛిత్వా అధునాగతభావం ఞత్వా తస్సా సప్పురిసధమ్మే సన్తుట్ఠో తేసం ఉభిన్నమ్పి మహన్తం యసం అనుప్పదాసి. తే లద్ధయసా త తో పట్ఠాయ దానాదీని పుఞ్ఞకమ్మాని కత్వా సగ్గపరాయణా అహేసున్తి.

౧౧. ధమ్మే పతిట్ఠితమనా అపి మాతుగామా,
ఏవం లభన్తి విభవఞ్చ పసంసనఞ్చ;
ధమ్మఞ్చ సాధుచరితం మనసీకరోన్తో,
ధమ్మేసు వత్తథ సదా సుచిసజ్జనాతి.

పానీయదిన్నస్స వత్థుం నవమం.

౨౦. సహాయస్స పరిచ్చత్తజీవితకస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

భగవతి పరినిబ్బుతే సావత్థియం సోమబ్రాహ్మణో సోమదత్తబ్రాహ్మణోతి ద్వే బ్రాహ్మణా వసన్తి. తత్థ సోమదత్తబ్రాహ్మణేన సద్ధిం సోమబ్రాహ్మణో యేభుయ్యేన దూతం కీళతి. అథేకదివసం సోమదత్తో సోమబ్రాహ్మణం తేన పరాజేత్వా తస్స ఉత్తరాసఙ్గఞ్చ లఞ్ఛనముద్దికఞ్చ గహేత్వా అత్తనో గేహం గచ్ఛన్తో సోమబ్రాహ్మణస్స ఏహి గేహం గచ్ఛా- మాతి ఆహ. తతో సోమో నాహం సమ్మ ఏకసాటకో హుత్వా అన్తరవీథిం ఓతరితుం సక్కోమి. గమనతో ఏత్థేవ మే ఠానం వరతరన్తి ఆహ, సోమదత్తేన ఏవం సతి సమ్మ ఇమం ఉత్తరాసఙ్గం గణ్హాతి తస్స తం దత్వా ఇదాని సమ్మ ఏహీతి వుత్తోపి నాగచ్ఛతి. పున తేన భో కస్మా నాగచ్ఛసీతి పుట్ఠో సమ్మ మమ హత్థే ముద్దికం అపస్సన్తా మే పుత్తదారాదయో మయా సద్ధిం కలహం కరోన్తీతి ఆహ, అథ సో ఏవం సన్తే యదా తే పహోతి. తదా మయ్హం దేహీతి ముద్దికమ్పి దత్వా తం గహేత్వా గేహం అగమాసి. అథ తే ఏత్తకేన సహాయా అహేసుం. అపరభాగే సోమదత్తబ్రాహ్మణం అయం పరదారకమ్మం అకాసీతి మనుస్సా గహేత్వా రఞ్ఞో దస్సేసుం. రాజా తస్స రూపసమ్పత్తిం దిస్వా రాజాణం అకత్వా మా భో పున ఏవమకాసీతి ఓవదిత్వా విస్సజ్జేసి. రాజా నం యావతతియవారం ఓవదన్తో విస్సజ్జేత్వా చతుత్థేవారే గచ్ఛథేతం ఆఘాతనం నేత్వా మారేథాతి ఆణాపేసి. ఏవం పాపకమ్మే నిరతా అనేకాకారేన ఓవదన్తాపి న సక్కా నివారేతుం. తథాహి.

౧. సోణా చేవ సిగాలా చ, వాయసా నీలమక్ఖికా;
ఇచ్ఛేతే కుణపే సత్తా, న సక్కా తే నిసేధితుం.

౨. తథా పాణాతిపాతేసు, పరదారే సురాయ చ;
ముసావాదేసు థేయ్యేసు, సత్తసత్తా న వారియాతి.

తతో రాజపురిసా తం బన్ధిత్వా పక్కమింసు. తదా సోమబ్రాహ్మణో సోమదత్తం తథా నీయమానం దిస్వా కమ్పమానహదయో రాజపురిసానం సన్తికం గన్త్వా ఇమం భో ముహుత్తం మా మారేథ. యావ రాజానం జానాపేస్సామీతి వత్వా రఞ్ఞో సన్తికం గన్త్వా వన్దిత్వా ఠితో దేవ మమ జీవితం సోమదత్తస్స బ్రాహ్మణస్స దస్సామి. ఏతం ముఞ్చథ. యది మారేతుకామా, మం మారేథాతి ఆహ. రాజా తుణ్హీ [తుట్ఠో ఇతికత్థచి] అహోసి, రాజపురిసా సోమదత్తం ముఞ్చిత్వా సోమబ్రాహ్మణం ఆఘాతనం నేత్వా మారేసుం, అహో కతఞ్ఞూనో కతవేదితా.

హోతి చేత్థ.

౩. కకూపకార మత్తానం, సరన్తా కేచి మానుసా;
జీవితం దేన్తి సోమోవ, సోమదత్తస్స అత్తనోతి.

సో తేన జీవితదానేన దేవలోకే నిబ్బత్తిత్వా మహన్తే కనకవిమానే దేవచ్ఛరాసహస్సపరివుతో దిబ్బసమ్పత్తిమనుభోన్తో పటివసతి. తదా సోమదత్తబ్రాహ్మణో ఏసో మం మరణప్పత్తం మోచేసీతి వత్వా తస్సత్థాయ దానం దత్వా పత్తిం అదాసి. తావదేవస్స తతో బహుతరం దేవిస్సరియం అహోసి దేవానుభావఞ్చ. తతో సో సోమదేవో అత్తనో దేవిస్సరియం ఓలోకేన్తో సహాయస్స అత్తనో జీవితదానం అద్దస. దిస్వా అత్తభావం విజహిత్వా మాణవకవణ్ణేన సోమదత్తబ్రాహ్మణం ఉపసఙ్కమిత్వా పటిసన్థారం కత్వా అత్తానం దేవలోకే నిబ్బత్తభావం పకాసేత్వా తం గహేత్వా అత్తనో ఆనుభావేన దేవలోకం నేత్వా యథాకామం సమ్పత్తి మనుభవాతి వత్వా సత్తాహం దేవస్సరియం దత్వా సత్తమే దివసే నేత్వా తస్స గేహేయేవ పతిట్ఠాపేసి. తత్థ హి దిబ్బసమ్పత్తి మనుభూతస్స మనుస్ససమ్పత్తి పటిక్కులా హోతి. తతో సో దిబ్బసమ్పత్తిమనుస్సరన్తో కిసో దుబ్బలో ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతో అహోసి. అథేకదివసం దేవపుత్తో తం ఓలోకేన్తో తథా దుక్ఖప్పత్తం దిస్వా న సక్కా మనుస్సేన దిబ్బసమ్పత్తిమనుభవితున్తి ఇచ్ఛితిచ్ఛితసమ్పత్తిదాయకం ఏకం చిన్తామణిం దత్వా తస్స భరియమ్పి అత్తనో ఆనుభావేన రూపవన్ధం యసవన్తం వణ్ణవన్తం అతిక్కన్తమనుస్సిత్థివణ్ణం అకాసి, అపరభాగే తే జయమ్పతికా పచ్చక్ఖతో దిట్ఠదిబ్బసమ్పత్తివిభవా దానం దత్వా సీలం రక్ఖిత్వా సహాయదేవపుత్తస్స సన్తికేయేవ నిబ్బత్తింసూతి.

౪. మన్దేన నన్దితమనా ఉపకారకేన,
పాణమ్పి దేన్తి సుజనా ఇతి చిన్తయిత్వా;
మిత్తద్దు మా భవథ భో ఉపకారకస్స;
పాసంసియా భవథ సాధుజనేహి నిచ్చంతి.

సహాయస్స పరిచ్చత్తజీవితకస్స వత్థుం దసమం.

నన్దియరాజవగ్గో దుతియో.

యక్ఖవఞ్చితవగ్గో

౨౧. యక్ఖవఞ్చిత వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

భగవతి పరినిబ్బుతమ్హి కోసలరట్ఠో కిర జనపదే తుణ్డగామోనామ అహోసి. తత్థేకో బుద్ధదాసో నామ మనుస్సో "యావజీవం బుద్ధం సరణం గచ్ఛామి. బుద్ధో మే సరణం తాణం లేణం పరాయణన్తి" ఏవం జీవితపరియన్తం బుద్ధం సరణం గతో పటివసతి, తస్మిం సమయే ఏకో జనపదవాసికో తత్థ తత్థ ఆహిణ్డన్తో తం తుణ్డగామం పత్వా తస్సేవ ఘరే నివాసం కప్పేసి, తస్స పన జానపదికస్స సరీరే ఏకో యక్ఖో ఆవిసిత్వా పీళేతి, తదా తస్స గామస్స పవిసనకాలే యక్ఖో బుద్ధదాసో పాసకస్స గుణతేజేన తస్స గేహం పవిసితుం అసక్కోన్తో తం ముఞ్చిత్వా బహిగామే సత్తాహం అట్ఠాసి తస్సాగమనం ఓలోకేన్తో. తతో సో జానపదికో సత్తదివసం తత్థ వసిత్వా సత్తమే దివసే సకరట్ఠం గన్తుకామో గామా నిక్ఖమి. అథ తం తథా నిక్ఖన్తం దిస్వా యక్ఖో అగ్గహేసి, అథ సో తం ఏత్తకం కాలం కుహింగతోసీతి పుచ్ఛి. యక్ఖో భో తవత్థాయ ఏత్థ వసన్తస్స మే సత్తాహం అతిక్కన్తన్తి. తతో సో కో తే మయా అత్థో, కిం తే దమ్మీతి, అథ యక్ఖేన భో అహం ఖుదాయ పీళితో భత్తేన మే అత్థోతి వుత్తో సో ఏవం సతి కస్మా మం అన్తోగేహే వసన్తం న గణ్హీతి ఆహ. యక్ఖేన భో తస్మిం ఘరే బుద్ధం సరణం గతో ఏకో ఉపసకో అత్థి, తస్స సీలతేజేన గేహం పవిసితుమసక్కోన్తో అట్ఠాసిన్తి వుత్తో జానపదికో సరణం నామ కిన్తి అజానన్తో కిన్తి వత్వా సో సరణం అగ్గహేసీతి యక్ఖం పుచ్ఛి. యక్ఖో "బుద్ధం సరణం గచ్ఛామీ"తి వత్వా సరణం అగ్గహేసీతి ఆహ. తం సుత్వా జానపదికో ఇదాని ఇమం వఞ్చేస్సామీతి చిన్తేత్వా తేనహి యక్ఖ అహమ్పి బుద్ధం సరణం గచ్ఛామీతి ఆహ. ఏవం వుత్తమత్తేయేవ యక్ఖో మహాసద్దం కరోన్తో భ యే న భమన్తో పలాయి, ఏవం సమ్మాసమ్బుద్ధస్స సరణం ఇధలోకే భయో పద్దవ నివారణత్థం హోతి, పరలోకే సగ్గమోక్ఖావహం. తథాహి.

౧. బుద్ధోతి వచనం ఏతం, అమనుస్సానం భయావహం;
బుద్ధభత్తికజన్తూనం, సబ్బదా ముదమావహం.

౨. సబ్బోపద్దవనాసాయ, పచ్చక్ఖదిబ్బమోసధం;
దిబ్బమన్తం మహాతేజం, మహాయన్తం మహబ్భుతం.

౩. తస్మా సో దారుణో యక్ఖో,
దిస్వా తం సరణే ఠితం;
ఉబ్బిగ్గో చ భయప్పత్తో,
లోమహట్ఠో చ ఛమ్భితో.

౪. భమన్తో ధావితం దిస్వా, తిమిరోవ సురియుగ్గతే,
సిమ్బలితూలభట్ఠంవ, చణ్డవాతేన ఖణ్డితం.

౫. యం దుక్ఖం రాజచోరారి, యక్ఖపేతా దిసమ్భవం;
నిచ్ఛన్తేన మనుస్సేన, గన్తబ్బం సరణత్తయంతి.

తతో జానపదికో సరణాగమనే మహాగుణం మహానిసంసం ఓలోకేత్వా బుద్ధే సగారవో సప్పేమో "జీవితపరియన్తం బుద్ధం సరణం గచ్ఛామీ"తి సరణం గన్త్వా తేనేవ సరణాగమనానుభావేన జీవితపరియోసానే సుత్తప్పబుద్ధోవియ దేవలోకే నిబ్బత్తీతి.

౬. దిస్వాన ఏవం సరణం గతం తం,
అపేన్తి యక్ఖాపి మహబ్భయేన;
పాలేథ సీలం సరణఞ్చ తస్మా,
జహాథ దురితం సుగతిం భజవ్హోతి.

యక్ఖవఞ్చితవత్థుం పథమం.

౨౨. మిచ్ఛదిట్ఠికస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

భగవతి ధరమానే రాజగహనగరే కిర ఏకో బ్రహ్మభత్తికో మిచ్ఛాదిట్ఠికో పటివసతి, తత్థేవ సమ్మాదిట్ఠికోపి. తేసం ఉభిన్నమ్పి ద్వే పుత్తా అహేసుం. తే ఏకతో కీళన్తా వడ్ఢన్తి. అథాపరభాగే గుళకీళంకీళన్తానం సమ్మాదిట్ఠికస్స పుత్తో "నమో బుద్ధయా"తి వత్వా గుళ్ళం ఖిపన్తో దివసే దివసే జినాతి. మిచ్ఛాదిట్ఠికస్స పుత్తో "నమో బ్రహ్మునో"తి వత్వా ఖిపన్తో పరాజేతి, తతో మిచ్ఛాదిట్ఠికస్స పుత్తో నిచ్చం జినన్తం సమ్మాదిట్ఠికం కుమారం దిస్వా సమ్మ త్వం నిచ్చమేవ జినాసి, కిం వత్వా గుళం ఖిపసీతి పుచ్ఛి. సోహం సమ్మ "నమో బుద్ధాయా"తి వత్వా ఖిపామీతి ఆహ. సోపి తతో పట్ఠాయ "నమో బుద్ధాయా"తి వత్వా ఖిపతి, అథ తే యేభుయ్యేన దూతే సమసమావ హోన్తి. అపరభాగే మిచ్ఛాదిట్ఠికస్స పుత్తో పితరా సద్ధిం దారూనమత్థాయ వనం గన్త్వా సకటేన దారుం గహేత్వా ఆగచ్ఛన్తో నగరద్వారసమీపే సకటం విస్సజ్జేత్వా తిణే ఖాదనత్థాయ గోణే విస్సజ్జేసి, గోణా తిణం ఖాదన్తో అఞ్ఞేహి గోరూపేహి సద్ధిం అన్తోనగరం పవిసింసు. అథస్స పితా గోణే పరియేసన్తో సకటం ఓలోకేహీతి పుత్తం నివత్తేత్వా నగరం పవిట్ఠో అహోసి, అథ సాయణ్హే జాతే మనుస్సా నగరద్వారం పిదహింసు, తతో కుమారో బహినగరే దారుసకటస్స హేట్ఠా సయన్తో నిద్దూపగతో అహోసి. అథ తస్సా రత్తియా సమ్మాదిట్ఠికో చ మిచ్ఛాదిట్ఠికో చాతి ద్వే యక్ఖా గోచరం పరియేసమానా సకటస్స హేట్ఠా నిపన్నం కుమారం అద్దసంసు, తేసు మిచ్ఛాదిట్ఠికో ఇమం ఖాదామీతి ఆహ. అథాపరో మా ఏవ మకాసి, "నమో బుద్ధాయా"తి వాచకో ఏసోతి, ఖాదామేవేతన్తి వత్వా ఇతరేన యావతతియం వారియమానోపి గన్త్వా తస్స పాదే గహేత్వా ఆకడ్ఢి. తస్మిం ఖణే దారకో పుబ్బపరిచయేన "నమో బుద్ధాయా"తి ఆహ తం సుత్వా యక్ఖో భయప్పత్తో లోమహట్ఠో హత్థం విస్సజ్జేత్వా పటిక్కమ్మ అట్ఠాసి. అహో అచ్ఛరియం బుద్ధానుభావం అబ్భుతం, ఏవం అత్తం అనీయ్యాతేత్వా పరిచయేన "నమో బుద్ధాయా"తి వుత్తస్సపి భయం ఛమ్భితత్తం ఉపద్దవం వా న హోతి. పగేవ అత్తం నీయ్యాతేత్వా యావజీవం బుద్ధం సరణం గతస్సాతి. వుత్తఞ్హి.

౧. యథాపి సిఖినో నాదం, భుజఙ్గానం భయావహం;
ఏవం బుద్ధోతి వచనం, అమనుస్సానం భయావహం.

౨. యథా మన్తస్స జప్పేన, విలయం యాతి కిబ్బిసం;
ఏవం బుద్ధోతి వచనేన, అపయన్తి [పహాయన్తి ఇతిసబ్బత్థ] పిసాచకా.

౩. అగ్గిం దిస్వా యథా సిత్థం, దూరతోవ విలీయతి;
దిస్వానేవం సరణగతం, పేతా పేన్తివ [పేతాపేన్తావ ఇతికత్థచి] దూరతో.

౪. పవరం బుద్ధఇచ్చేత, మక్ఖరద్వయమబ్భుతం;
సబ్బో పద్దవనాసాయ, థిరపాకార ముగ్గతం.

౫. సత్తరతనపాసాదం, తమేవ వజిరం గుహం;
తమేవ నావం దీపం తం, తమేవ కవచం సుభం.

౬. తమేవ సిరసి భాసన్తం, కిరీటం రతనామయం;
లలాటే తిలకం రమ్మం, కప్పూరం నయనద్వయే.

౭. తాడఙ్కం కణ్ణయుగలే, సోణ్ణమాలా గలే సుభా;
ఏకావళి తారహార, భారా జన్తుసు లఙ్కతా.

౮. అఙ్గదం బాహుమూలస్స, కరగ్గే వలయం తథా;
అఙ్గలిస్వఙ్గలియఞ్చ, ఖగ్గం మఙ్గలసమ్మతం.

౯. సోణ్ణా తపత్త ముణ్హీసం, సబాణంవ సరాసనం;
తమేవ సబ్బాలఙ్కారం, తమేవ దురితాపహం.

౧౦. తస్మా హి పణ్డితో పోసో,
లోకలోచనసత్థునో;
సరణం తస్స గన్త్వేవ,
గుణనామం ఏహిపస్సికం.

౧౧. నమోతి వచనం పుబ్బం, బుద్ధాయేతి గిరం తదా;
సుపన్తేన కుమారేన, మిచ్ఛాదిట్ఠికసూనునా.

౧౨. సుత్వా వుత్తం పిసా చాపి, మనుస్సకుణపే రతా;
న హింసన్తి అహో బుద్ధ, గుణసారమహన్తతాతి.

అథ సమ్మాదిట్ఠికయక్ఖో మిచ్ఛాదిట్ఠికస్స యక్ఖస్స ఏవమాహ, అయుత్తం భో తయా కతం. బుద్ధగుణే పహారో దిన్నో, దణ్డకమ్మం తయా కాతబ్బంతి, తేన కిమయా సమ్మ కాతబ్బన్తి వుత్తే బుభుక్ఖితస్స ఆహారం దేహీతి ఆహ. తతో సో సాధూతి వత్వా యావాహం ఆగచ్ఛామి, త్వం తావేత్థ వచ్ఛాహీతి వత్వా బిమ్బిసారరఞ్ఞో కఞ్చనతట్టకే వడ్ఢితం రసభోజనం ఆహరిత్వా కుమారస్స పితువణ్ణేన దారకం భోజేత్వా పున కుమారేన వుత్తబుద్ధవచనఞ్చ అత్తనా కతవాయామం చాతి

సబ్బం తట్టకే లిఖిత్వా ఇదం రఞ్ఞోయేవ పఞ్ఞాయతూతి అధిట్ఠాయ అగమంసు, అథ పభాతాయ రత్తియా రఞ్ఞో భోజనకాలే రాజపురిసా తత్థ తట్టకం అదిస్వా నగరం ఉపపరిక్ఖన్తా సకటే దారకఞ్చ తట్టకఞ్చ దిస్వా తట్టకేన సద్ధిం తం గహేత్వా రఞ్ఞో దస్సేసుం. రాజా తట్టకే అక్ఖరాదీని దిస్వా వాచేత్వా తస్స గుణే పసన్నో మహన్తేన యసేన సద్ధిం సేట్ఠిట్ఠానమదాసి.

౧౩. జినస్స నామం సుపినేన పేవం,
న హోతి భీతిం లపనేన యస్మా;
తస్మా మునిన్దం సతతం సరాథ,
గుణే సరన్తా సరణఞ్చ యాథాతి.

మిచ్ఛాదిట్ఠికస్స వత్థుం దుతియం.

౨౩. పాదపీఠికాయ వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

జమ్బుదీపే మహాబోధితో కిర దక్ఖిణపస్సే ఏతం పచ్చన్తనగరం అహోసి. తత్థ సద్ధాసమ్పన్నో రతనత్తయమామకో ఏకో ఉపాసకో పటివసతి. తదా ఏకో ఖీణాసవో భగవతా పరిభుత్తం పాదపీఠం థవికాయ పక్ఖిపిత్వా గతగతట్ఠానే పూజేన్తో అనుక్కమేన తం నగరం సమ్పాపుణిత్వా సునివత్థో సుపారుతో పత్తం గహేత్వా అన్తరవీథిం పటిపజ్జి యుగమత్తదసో పబ్బజ్జాలీలాయ జనం పరితోసేన్తో. అథ సో ఉపాసకో తథా గచ్ఛన్తం థేరం దిస్వా పసన్నమానసో ఉపగన్త్వా పఞ్చపతిట్ఠితేన వన్దిత్వా పత్తం గహేత్వా భోజేత్వా నిబద్ధం మమ గేహం ఆగమనమిచ్ఛామి, మమానుకమ్పాయ ఏత్థేవ వసథ సామీతి యాచిత్వా నగరాసన్నే రమణీయే వనసణ్డే నదీకూలే పణ్ణసాలం కత్వా థేరస్స తం నీయ్యాతేత్వా చతుపచ్చయేహి పటిజగ్గన్తో మానేన్తో పూజేన్తో వసతి. థేరోపి తత్థ ఫాసుకట్ఠానే భగవతా పరిభుత్తపాదపీఠధాతుం నిధాయ వాలుకాహి థూపం కత్వా నిచ్చం గన్ధధూపదీపపుప్ఫపూజాదీహి పూజయమానో వాసం కప్పేతి. తస్మిం సమయే తస్సో పాసకస్స అనన్తరగేహవాసికో ఏకో ఇస్సరభత్తికో అత్తనో దేవతం నిబద్ధం నమస్సతి. తం దిస్వాస్స ఉపాసకో బుద్ధగుణే వత్వా అఖేత్తే సమ్మ మా విరియం కరోహి. పజహేతం దిట్ఠింతి ఆహ. తతో సో కేరాటికో ఇస్సరభత్తికో కో తే సత్థు గుణానుభావో, అమ్హాకం ఇస్సరస్స గుణోవ మహన్తోతి వత్వా తస్స అగుణం గుణన్తి కథేన్తో ఆహ.

౧. తిపురం సో వినాసేసి, లలాటనయనగ్గినా;
అసురేచ వినాసేసి, తిసూలేన మహిస్సరో.

౨. జటాకలాపమావత్తం, నచ్చతీ దినసన్ధియం;
వాదేతి భేరివీణాదిం, గీతంచాపి స గాయతి.

౩. భరియాయో తస్స తిస్సో, జటాయేకం సముబ్బహే;
ఏకమేకేన పస్సేన, పస్సమానో చరేకకం.

౪. హత్థిచమ్మమ్బరధరో, తేనేవ వారితా తపో;
అసాదిసేహి పుత్తేహి, రూపేన చ సుపాకటో.

౫. రతియా చ మధుపానే చ, బ్యావటో సబ్బదా చ సో;
మనుస్సట్ఠిధరో సీస, కపాలేనేస భుఞ్జతి.

౬. న జాతో న భయం తస్స, మరణం నత్థి సస్సతో;
ఈదిసో మే మహాదేవో, నత్థఞ్ఞస్సీదిసో గుణోతి.

తం సుత్వా ఉపాసకో సమ్మ తుయ్హం ఇస్సరస్స ఏతే గుణా నామ తావ హోన్తు. అగుణా నామ కిత్తకా హోన్తీతి వత్వా భగవతో సకలగుణే సంహరిత్వా కథేన్తో ఆహ.

౭. లోకే సబ్బసవన్తీనం, ఆధారో సాగరో యథా;
సబ్బేసం గుణరాసీనం, ఆధారోవ తథాగతో.

౮. చరాచరానం సబ్బేసం, ఆధారావ ధరా అయం;
తథా గుణానం సబ్బేసం, ఆధారోవ తథాగతో.

౯. ఏవం సన్తో వియత్తోచ [వియన్తో ఇతికత్థచి], ఏవం సో కరుణాపరో;
ఏవ మిద్ధివిధా తస్స, ఏవమేవం గుణా ఇతి.

౧౦. బుద్ధోపి సక్కోతి న యస్స వణ్ణే,
కప్పమ్పి వత్వా ఖయతం గమేతుం;
పగేవ చ బ్రహ్మసురా సురేహి,
వత్తుం న హోనన్తగుణస్స వణ్ణన్తి.

ఏవం వదన్తా పన తే ఉభోపి అమ్హాకం దేవో ఉత్తమో అమ్హాకం దేవో ఉత్తమోతి కలహం వడ్ఢేత్వా రఞ్ఞో సన్తికమగమంసు, రాజా తేసం కథం సుత్వా తేనహి తుమ్హాకం దేవతానం మహన్తభావం ఇద్ధిపాటిహారియేన జానిస్సామ. దస్సేథ తేహి నో ఇద్ధింతి నగరే భేరిం చరాపేసి. ఇతో కిర సత్తాహచ్చయేన ఇమేసం ద్విన్నం సత్థారానం పాటిహారియాని భవిస్సన్తి. సబ్బే సన్నిపతన్తూతి తం సుత్వా నానాదిసాసు బహూ మనుస్సా సమాగమింసు, అథ మిచ్ఛాదిట్ఠికా అజ్జ అమ్హాకం దేవస్స ఆనుభావం పస్సామాతి మహన్తం పూజం కరోన్తో తత్థ సారం నాద్దసంసు, సమ్మాదిట్ఠికాపి అజ్జ అమ్హాకం భగవతో ఆనుభావం పస్సిస్సామాతి వాళుకాథూపం గన్త్వా గన్ధమాలాదీహి పూజేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా అఞ్జలిమ్పగ్గయ్హ అట్ఠంసు. అథ రాజాపి బలవాహనపరివుతో ఏకమన్తే అట్ఠాసి. నానాసమయవాదినోపి అజ్జ తేసం పాటిహారియం పస్సిస్సామాతి మఞ్చాతిమఞ్చం కత్వా అట్ఠంసు. తేసం సమాగమే సమ్మాదిట్ఠికా వాళుకాథూప మభిముఖం కత్వా అఞ్జలిమ్పగ్గయ్హ సామి అమ్హాకం భగవా సబ్బబుద్ధకిచ్చాని నిట్ఠాపేత్వా అనుపాదిసేసాయ నిబ్బాణధాతుయా పరినిబ్బాయి. సారిపుత్తమహామోగ్గల్లానాదయో అసీతిమహాసావకాపి పరినిబ్బాయింసు, నత్థేత్థ అమ్హాకం అఞ్ఞం పటిసరణన్తి వత్వా సచ్చకిరియం కరోన్తా ఆహంసు.

౧౧. ఆపాణకోటిం బుద్ధస్స, సరణం నో గతా యది;
తేన సచ్చేన యం ధాతు, దస్సేతు పాటిహారియం.

౧౨. ఆపాణకోటిం ధమ్మస్స, సరణం నో గతా యది;
తేన సచ్చేన యం ధాతు, దస్సేతు పాటిహారియం.

౧౩. ఆపాణకోటిం సఙ్ఘస్స, సరణం నో గతా యది;
తేన సచ్చేన యం ధాతు, దస్సేతు పాటిహారియం.

౧౪. రామకాలే మునిన్దస్స, పాదుకా చాసి అబ్భుతా;
తేన సచ్చేన యం ధాతు, దస్సేతు పాటిహారియం.

౧౫. ఛద్దన్తకాలే మునినో, దాఠా ఛరంసిరఞ్జితా;
తేన సచ్చేనయం ధాతు, నిచ్ఛారేతు ఛ రంసియో.

౧౬. జాతమత్తో తదా బుద్ధో, ఠితో పఙ్కజముద్ధని;
నిచ్ఛారేసాసభింవాచం, అగ్గో సేట్ఠోతిఆదినా;
తేన సచ్చేనయం ధాతు, దస్సేతు పాటిహారియం.

౧౭. నిమిత్తే చతురో దిస్వా, నిక్ఖన్తో అభినిక్ఖమం;
తేన సచ్చేన యం ధాతు, దస్సేతు పాటిహారియం.

౧౮. మారసేనం పలాపేత్వా, నిసిన్నో బుజ్ఝి బోధియం;
తేన సచ్చేన యం ధాతు దస్సేతు పాటిహారియం.

౧౯. ధమ్మచక్కం పవత్తేసి, జినో సిపతనే తదా;
తేన సచ్చేన యం ధాతు, దస్సేతు పాటిహారియం.

౨౦. నన్దోపనన్దభోగిన్దం, నాగం నాలాగిరివ్హయం;
ఆళవకా దయో యక్ఖే, బ్రహ్మానో చ బకా దయో.

౨౧. సచ్చకాదినిగణ్ఠేచ, కూటదన్తా దయో ద్విజే;
దమేసి తేన సచ్చేన, దస్సేతు పాటిహారియంతి.

ఏవఞ్చ పన వత్వా ఉపాసకా అమ్హాకం అనుకమ్మం పటిచ్చ మహాజనస్స మిచ్ఛాదిట్ఠిభేదనత్తం పాటిహారియం దస్సేథ సామీతి ఆరాధేసుం. అథ బుద్ధానుభావఞ్చ థేరానుభావఞ్చ ఉపాసకానం సచ్చకిరియానుభావఞ్చ పటిచ్చ వాళుకాథూపం ద్విధా భిన్దిత్వా పాదపీఠధాతు ఆకాస మబ్భుగ్గన్త్వా ఛబ్బణ్ణరంసియో విస్సజ్జేన్తీ విలాసమానా అట్ఠాసి. అథ మహాజనా చేలుక్ఖేపసహస్సాని పవత్తేన్తా సాధుకీళ్హం కీళన్తా మహానాదం పవత్తేన్తా మహన్తం పూజమకంసు. మిచ్ఛాదిట్ఠికాపి ఇమం అచ్ఛరియం దిస్వా విమ్హితమానసా మిచ్ఛాదిట్ఠిం భిన్దిత్వా రతనత్తయపరాయణా సరణ మగమంసూతి.

౨౨. ఫుట్ఠోపి పాదేన జినస్స ఏవం,

కలిఙ్గరో పా సి మహానుభావో;

లోకేకనాథస్స అనాసవస్స,

మహానుభావో హి అచిన్తనీయోతి.

పాదపీఠికాయ వత్థుం తతియం.

౨౪. ఉత్తరసామణేరస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

సో కిర పురిమబుద్ధేసు [పురిమబుద్ధే ఇతిసబ్బత్థ] కతాధికారో తత్థ తత్థ భవే వివట్టూపనిస్సయం పుఞ్ఞం ఉపచినన్తో సుమేధస్స భగవతో కాలే విజ్జాధరో హుత్వా హిమవతి పటివసతి. తదా సుమేధో నామ సమ్మాసమ్బుద్ధో వివేక మనుబ్రూహన్తో హిమవన్తం గన్త్వా రమణీయే పదేసే పల్లఙ్కం ఆభుజిత్వా నిసీది. తదా విజ్జాధరో ఆకాసేన గచ్ఛన్తో ఛబ్బణ్ణరంసీహి విరాజమానం భగవన్తం దిస్వా తీహి కణికారపుప్ఫేహి పూజేసి, పుప్ఫాని బుద్ధానుభావేన సత్థు ఉపరి ఛత్తాకారేన అట్ఠంసు, సో తేన భీయ్యోసో మత్తాయ పసన్నచిత్తో హుత్వా అపరభాగే కాలంకత్వా తావతింసభవనే నిబ్బత్తిత్వా ఉళారం దిబ్బసమ్పత్తిమనుభవన్తో యావతాయుకం తత్థ ఠత్వా తతో చుతో దేవమనుస్సేసు సంసరన్తో ఇమస్మిం బుద్ధుప్పాదే రాజగహనగరే బ్రాహ్మణమహాసాలస్స పుత్తో హుత్వా నిబ్బత్తి. ఉత్తరోతిస్స నామం అహోసి. సో ఉత్తమరూపధరో విఞ్ఞుతం పత్తో బ్రాహ్మణవిజ్జాసు నిప్ఫత్తిం పత్వా జాతియా రూపేన విజ్జాయ సీలాచారేన చ లోకస్స మహనీయో జాతో, తస్స తం పఞ్ఞాసమ్పత్తిందిస్వా వస్సకారో మగధమహామత్తో అత్తనో ధీతరం దాతుకామో హుత్వా అత్తనో అధిప్పాయం పవేదేసి. సో నిస్సరణజ్ఝాసయతాయ తం పటిక్ఖిపిత్వా కాలేనకాలం ధమ్మసేనాపతిం పయిరుపాసన్తో తస్స సన్తికే ధమ్మం సుత్వా పటిలద్ధసద్ధో పబ్బజిత్వా వత్తసమ్పన్నో హుత్వా థేరం ఉపట్ఠహతి. తేన చ సమయేన థేరస్స అఞ్ఞతరో ఆబాధో ఉప్పన్నో హోతి, తస్స భేసజ్జత్థాయ ఉత్తరసామణేరో పాతోవ పత్తచీవర మాదాయ విహారతో నిక్ఖమ్మ అన్తరామగ్గే తళాకస్స తీరే పత్తం ఠపేత్వా ఉదకసమీపం గన్త్వా ముఖం ధోవతి, తదా అఞ్ఞతరో ఉమ్మగ్గచోరో కతకమ్మో ఆరక్ఖపురిసేహి అనుబద్ధో అగ్గద్వారేనేవ నగరతో నిక్ఖమిత్వా పలాయన్తో అత్తనా గహితం రతనభణ్డికం సామణేరస్స పత్తే పక్ఖిపిత్వా పలాయి. సో సామణేరోపి పత్తసమీపం [సత్తుసమీపం ఇతిపి కత్థచి] ఉపగతో హోతి, చోరం అనుబన్ధన్తా రాజపురిసా సామణేరస్స పత్తే భణ్డికం దిస్వా అయం చోరో, ఇమినా చోరియం కతన్తి సామణేరం పచ్ఛాబాహం బన్ధిత్వా వస్సకారస్స బ్రాహ్మణస్స దస్సేసుం. వస్సకారో చ తదా రఞ్ఞో వినిచ్ఛయే నియుత్తో హుత్వా ఛేజ్జభేజ్జం అనుసాసతి. సో ఏసో పుబ్బే మమ వచనం నాదియి. సుద్ధపాసణ్డియేసు పబ్బజీతి చ బద్ధాఘాతత్తా తం కమ్మం అసోధేత్వావ జీవన్తమేవేతం సూలే ఉత్తాసేథాతి ఆణా పేసి, రాజపురిసా తం నిమ్బసూలే ఉత్తాసేసుం. సామణేరో సూలగ్గే నిసిన్నో ఉపజ్ఝాయస్స మే కో భేసజ్జం ఆహరిస్సతీతి సారిపుత్తత్థేరం సరి. తతో థేరో తం పవత్తిం ఞత్వా సమ్మాసమ్బుద్ధస్స కథేసి, భగవాపి మహాసావకపరివుతో తస్స ఞాణపరిపాకం ఓలోకేత్వా తం ఠానమగమాసి. తతో భగవతో నిక్ఖన్తభావా సకలనగరే కోలాహలం అహోసి, మహాజనకాయో సన్నిపతి. అథ భగవా విప్ఫురన్తహత్థతలే నఖమణిమయూఖసమ్భిన్నపీతాభాసతాయ పగ్ఘరన్తజాతిహిఙ్గులకసువణ్ణరసధారావియ జాలావగుణ్ఠితముదుతలునఙ్గులం హత్థం ఉత్తరస్స సీసే ఠపేత్వా ఉత్తర ఇదం తే పుబ్బే కతపాపకమ్మస్స ఫలం ఉప్పన్నం, తత్థ తయా పచ్చవేక్ఖణబలేన అధివాసనా కాతబ్బాతి ఆహ. తేనేవ ఆహ.

౧. అతీతే కిర ఏకస్మిం, గామే త్వ మసి దారకో;

దారేకేహి సమాగమ్మ, కీళన్తో కేళిమణ్డలే.

౨. గహేత్వా సుఖుమం సూకం, తదా త్వం నిమ్బజల్లియా;
ఉత్తాసేసి తత్థ సూలే, జీవమానకమక్ఖికం.

౩. అపరమ్హి తే పాపకమ్మం, పవక్ఖామి సుణోహి మే;
ఓవదన్తిం హితేన త్వం, అతీతే సకమాతరం.

౪. జీవసూలే నిసీదాతి, కోపేనాభిసపీ తువం;
ఇమేహి ద్వీహి పాపేహి, సరం సంసారసాగరే.

౫. పఞ్చజాతిసతే అచ్చి, జీవసూలమ్హి నిమ్బజే;
అయం తే చరిమా జాతి, ఏత్థాపిచ విపచ్చి సోతి.

ఏవమాదినా నయేన తస్స అజ్ఝాసయానురూపేన ధమ్మం దేసేసి, ఉత్తరో అమతాభిసేకసదిసేన సత్థునో హత్థసమ్ఫస్ససఞ్జాతపసాదసోమనస్సతాయ ఉళారం పీతిపామోజ్జం పటిలభిత్వా యథాపరిచితం విపస్సనామగ్గం సమారూళ్హో ఞాణస్స పరిపాకం గతత్తా సత్థు దేసనావిలాసేన మగ్గపటిపాటియా సబ్బకిలేసే ఖేపేత్వా ఛళభిఞ్ఞో అహోసి. ధమ్మం సుత్వా తత్థ సమాగతానం దేవమనుస్సానం చతురాసీతిపాణసహస్సానం ధమ్మాభిసమయో అహోసీతి వదన్తి. ఉత్తరో పన ఛళభిఞ్ఞో హుత్వా సూలతో ఉట్ఠహిత్వా ఆకాసే ఠత్వా పాటిహారియం దస్సేసి. మహాజనా అచ్ఛరియబ్భుతచిత్తా జాతా అహేసుం. తావదేవస్స వణోరుహి, సో భిక్ఖూహి ఆవుసో తాదిసం దుక్ఖం అనుభవన్తో కథం త్వం విపస్సనం అనుయుఞ్జితుం సక్ఖీతి పుట్ఠో పగేవ మే ఆవుసో సంసారే ఆదీనవో సఙ్ఖారానఞ్చ సభావో సుదిట్ఠో. తస్మాహం తాదిసం దుక్ఖం అనుభవన్తోపి అసక్ఖిం విపస్సనం వడ్ఢేత్వా విసేసం అధిగన్తుంతి ఆహ. అథాపరభాగే సో భిక్ఖుసఙ్ఘమజ్ఝే అత్తనో పుబ్బచరితాపదానం పకాసేన్తో ఇమా గాథా అభాసి.

౬. సుమేధో నామ సమ్బుద్ధో, ద్వత్తింసవరలక్ఖణో;
వివేకకామో సమ్బుద్ధో, హిమవన్త ముపాగమి.

౭. అజ్ఝోగహేత్వా హిమవన్తం, అగ్గో కారుణికో ముని;
పల్లఙ్కం ఆభుజిత్వాన, నిసీది పురిసుత్తమో.

౮. విజ్జాధరో తదా ఆసిం, అన్తలిక్ఖచరో అహం;
తిసూలం సుకతం గయ్హ, గచ్ఛామి అమ్బరే తదా.

౯. పబ్బతగ్గే యథా అగ్గి, పుణ్ణమాసేవ చన్దిమా;
వనం ఓభాసతే బుద్ధో, సాలరాజావ ఫుల్లితో.

౧౦. వనగ్గా నిక్ఖమిత్వాన, బుద్ధరంసీ విధావరే;
నలగ్గివణ్ణసఙ్కాసా, దిస్వా చిత్తం పసాదయిం.

౧౧. విచినం అద్దసం పుప్ఫం, కణికారం దేవగన్ధికం;
తీణి పుప్ఫాని ఆదాయ, బుద్ధసేట్ఠం అపూజయిం.

౧౨. బుద్ధస్స ఆనుభావేన, తీణి పుప్ఫాని మే తదా;
ఉద్ధవణ్టా అధోపత్తా, ఛాయం కుబ్బన్తి సత్థునో.

౧౩. తేన కమ్మేన సుకతేన, చేతనాపణిధీహిచ;
జహిత్వా మానుసం దేహం, తావతింసమగఞ్ఛహం.

౧౪. తత్థ మే సుకతం బ్యమ్హం, కణికారీతి ఞాయతి;
సట్ఠియోజన ముబ్బేధం, తింసయోజనవిత్థతం.

౧౫. సహస్సఖణ్డం సతభేణ్డు, ధజాలు హరితామయం;
సతసహస్సాని బ్యూహాని, బ్యమ్హే పాతురహంసు మే.

౧౬. సోణ్ణమయా మణిమయా, లోహితఙ్కమయా పిచ;
ఫలికా పిచ పల్లఙ్కా, యదిచ్ఛక యదిచ్ఛకా.

౧౭. మహారహఞ్చ సయనం, తూలికం వికతీయకం;
ఉద్దలోమికఏకన్తం, బిమ్బోహనసమాయుతం.

౧౮. భవనా నిక్ఖమిత్వాన, చరన్తో దేవచారికం;
యదా ఇచ్ఛామి గమనం, దేవసంఘపురక్ఖతో.

౧౯. పుప్ఫస్స హేట్ఠా తిట్ఠామి, ఉపరిచ్ఛదనం మమ;
సమన్తా యోజనసతం, కణికారేహి ఛాదితం.

౨౦. సట్ఠితురియసహస్సాని, సాయం పాతం ఉపట్ఠహుం;
పరివారేన్తి మం నిచ్చం, రత్తిన్దివమతన్దితా.

౨౧. తత్థ నచ్చేహి గీతేహి, తాలేహి వాదితేహి చ;
రమామి ఖిడ్డారతియా, మోదామి కామకామహం.

౨౨. తత్థ భుత్వా చ పిత్వా చ, మోదామి తిదసే తదా;

నారీగణేహి సహితో, మోదామి బ్యమ్హముత్తమే.

౨౩. సతానం పఞ్చక్ఖత్తుఞ్చ, దేవరజ్జ మకారయిం;
సతానం తీణిక్ఖత్తుంచ, చక్కవత్తీ అహోసహం;
పదేసరజ్జం విపులం, గణనాతో అసంఖియం.

౨౪. భవాభవే సంసరన్తో, మహాభోగం లభామహం;
భోగే మే ఊనతా నత్థి, బుద్ధపూజాయి దం ఫలం.

౨౫. ద్వే మే భవే సంసరామి, దేవత్తే అథ మానుసే;
అఞ్ఞం గతిం న జానామి, బుద్ధపూజాయిదం ఫలం.

౨౬. ద్వే మే కులే పజానామి, ఖత్తియే చాపి బ్రాహ్మణే;
నీచే కులే న జానామి, బుద్ధపూజాయిదం ఫలం.

౨౭. హత్థియానం అస్సయానం, సివికం సన్దమానికం;
లభామి సబ్బమేపే తం, బుద్ధపూజాయిదం ఫలం.

౨౮. దాసీగణం దాసగణం, నారియో చ అలఙ్కతా;
లభామి సబ్బ మేపే తం, బుద్ధపూజాయిదం ఫలం.

౨౯. కోసేయ్యకమ్బలియాని, ఖోమకప్పాసికానిచ;
లభామి సబ్బమేపేతం, బుద్ధపూజాయిదం ఫలం.

౩౦. నవవత్థం నవఫలం, నవగ్గరసభోజనం;
లభామి సబ్బమేపేతం, బుద్ధపూజాయిదం ఫలం.

౩౧. ఇమం ఖాద ఇమం భుఞ్జ, ఇమమ్హి సయనే సయ;
లభామి సబ్బమేపేతం, బుద్ధపూజాయిదం ఫలం.

౩౨. సబ్బత్థ పూజితో హోమి, యసో అచ్చుగ్గతో మమ;
మహేసక్ఖో ఘదా హోమి, అభేజ్జపరిసో సదా;
ఞాతీనం ఉత్తమో హోమి, బుద్ధపూజాయిదం ఫలం.

౩౩. సీతం ఉణ్హం న జానామి, పరిళాహో న విజ్జతి;
అథో చేతసికం దుక్ఖం, హదయే మే న విజ్జతి.

౩౪. సువణ్ణవణ్ణో హుత్వాన, సంసరామి భవాభవే;
వేవణ్ణియం న జానామి, బుద్ధపూజాయిదం ఫలం.

౩౫. దేవలోకా చవిత్వాన, సుక్కమూలేన చోదితో;
సావత్థియం పురే జాతో, మహాసాలే సుఅడ్ఢకే.

౩౬. పఞ్చకామగుణే హిత్వా, పబ్బజింఅనగారియం;
జాతియా సత్తవస్సోహం, అరహత్తమపాపుణిం.

౩౭. ఉపసమ్పాదయీ బుద్ధో, గుణమఞ్ఞాయ చక్ఖుమా;
తరుణోవ పూజనీయో హం, బుద్ధపూజాయిదం ఫలం.

౩౮. దిబ్బచక్ఖుం విసుద్ధం మే, సమాధికుసలో అహం;
అభిఞ్ఞాపారమిప్పత్తో, బుద్ధపూజాయిదం ఫలం.

౩౯. పటిసమ్భిదా అనుప్పత్తో, ఇద్ధిపాదేసు కోవిదో;
సద్ధమ్మే పారమిప్పత్తో, బుద్ధపూజాయిదం ఫలం.

౪౦. తింసకప్పసహస్సమ్హి, యం బుద్ధమభిపూజయిం;
దుగ్గతిం నాభిజానామి, బుద్ధపూజాయిదం ఫలం.

౪౧. కిలేసా ఝాపితా మయ్హం, భవా సబ్బే సమూహతా;
నాగోవ బన్ధనం ఛేత్వా, విహరామి అనాసవో.

౪౨. స్వాగతం వత మే ఆసి, బుద్ధసేట్ఠస్స సన్తికం;
తిస్సో విజ్జా అనుప్పత్తో, కతం బుద్ధస్స సాసనం.

౪౩. పటిసమ్భిదా చతస్సో చ, విమోక్ఖా పిచ అట్ఠిమే;
ఛళభిఞ్ఞా సచ్ఛికతా, కతం బుద్ధస్స సాసనంతి;
తం సుత్వా బహూ కుసలకమ్మపరాయణా అహేసుం.

౪౪. సహేతుకా పచ్ఛిమికాపి సత్తా,
పాపం న సక్కోన్తి జహాతుమేవం;
అనిచ్ఛమానేహి జనేహి దుక్ఖం,
ఆరావ పాపం పరివజ్జనీయంతి.

ఉత్తరసామణేరస్స వత్థుం చతుత్థం.

౨౫. కవీరపట్టన వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

జమ్బుదీపే కిర చోళరట్ఠే కావీరపట్టనం నామ అహోసి. తత్థ మాహిస్సరికా బహూ మిచ్ఛాదిట్ఠికా వసన్తి. తత్థేకస్మిం దేవాలయే చిత్తకమ్మం కరోన్తా ఏకస్మిం ఫలకే ఇస్సరస్స ఓనమిత్వా వన్దనాకారం భగవతో రూపం అకంసు. తస్మిం సమయే తత్థ బహూ ఉపాసకా తం దేవకులం గన్త్వా తత్థ తత్థ చిత్తకమ్మాని ఓలోకేన్తా తస్మిం ఫలకే తం చిత్తకమ్మం అద్దసంసు. దిస్వాన తే అహో అమ్హేహి అపస్సితబ్బం పస్సితం. సదేవకే లోకే సమారకే సబ్రహ్మకే సస్సమణబ్రాహ్మణియాసదేవమనుస్సాయ పజాయ చ అపరిమాణేసు చక్కవాళేసు భగవతో ఉత్తరితరం రపేత్వా సమసమోపి నత్థి. సకలేహి సత్తనికాయేహి వన్దనీయో పూజనీయో భగవా. అననురూపం తస్స ఏతేహి కతంతి రోదన్తా పరిదేవన్తా రాజద్వారం గన్త్వా ఉగ్ఘోసేసుం, తం సుత్వా రాజా తే పక్కోసాపేత్వా కస్మా తుమ్హే ఉగ్ఘోసేథాతి పుచ్ఛి, తే ఏవ మాహంసు. దేవ అమ్హాకం భగవా దేవాతిదేవో సక్కాతిసక్కో బ్రహ్మాతిబ్రహ్మా మేరువ అచలో సాగరో గమ్భీరో ఆకాసోవ అనన్తో పథవీవ పత్థటోతిఆదీహి భగవతో గుణం వణ్ణేసుం. తేన వుత్తం అపదానే.

౧. బత్తింసలక్ఖణధరో, సునక్ఖత్తోవ చన్దిమా;
అనుబ్యఞ్జనసమ్పన్నో, సాలరాజావ పుల్లితో.

౨. రంసిజాలపరిక్ఖిత్తో, దిత్తోవ కనకాచలో;
బ్యామప్పభాపరివుతో, సతరంసి దివాకరో.

౩. సోణ్ణా ననో జినవరో, సమణీవ సిలుచ్చయో;
కరుణాపుణ్ణహదయో, వివట్టో వియ సాగరో.

౪. లోకవిస్సుతకిత్తీవ, సినేరువ నగుత్తమో;
యససా వితతో ధీరో, ఆకాససదిసో ముని.

౫. అసఙ్గచిత్తో సబ్బత్థ, అనిలో వియ నాయకో;
పతిట్ఠా సబ్బభూతానం, మహీవ మునిసుత్తమో.

౬. అనూపలిత్తో లోకేన, తోయేన పదుమం యథా;
కువాదగచ్ఛదహనో, అగ్గిక్ఖన్ధోవ సోభతి.

౭. అగదో వియ సబ్బత్థ, కిలేసవిసనాసకో;
గన్ధమాదనసేలోవ, గుణగన్ధవిభూసితో.

౮. గుణానం ఆకరో ధీరో, రతనానంవ సాగరో;
సిన్ధూవ వనరాజీనం, కిలేసమలహారకో.

౯. విజయీవ మహాయోధో, మారసేనప్పమద్దనో;
చక్కవత్తీవ సో రాజా, బోజ్ఝఙ్గరతనిస్సరో.

౧౦. మహాభిసక్కసఙ్ఖాసో, దోసబ్యాధితికిచ్ఛకో;
సల్లకత్తో యథా వేజ్జో, దిట్ఠిగణ్డవిఫాలకో.

౧౧. సత్థా నో భగవా దేవ, మహాబ్రహ్మేహి వన్దితో;
దేవిన్దసురసిద్ధేహి, వన్దనీయో సదా దరా.

౧౨. సబ్బేసు చక్కవాళేసు, యే అగ్గా యే చ పూజితా;
తేసమగ్గో మహారాజ, భగవా నో పతాపవాతి.

అయుత్తం దేవ దేవకులేహి కతంతి ఆహంసు. తం సుత్వా రాజా భో సబ్బేపి మనుస్సా అత్తనో అత్తనో దేవతానం మహన్తభావం కథేన్తి. తుమ్హాకం పన సత్థునో మహన్తభావం కథం అమ్హాకం జానాపేథాతి, ఉపాసకా న గరు త్వం మహారాజ ఫలకం ఆహరాపేత్వా సుద్ధవత్థేన వేఠేత్వా తం అత్తనో ముద్దికాయ లఞ్ఛేత్వా సురక్ఖితసుగోపితే ఏకస్మిం దేవకులే ఠపేత్వా సత్తాహచ్చయేన ఆహరాపేత్వా తం ఓలోకేథ, తదా నో సత్థునో మహన్తానుభావం జానాథాతి ఆహంసు, అథ రాజా తేసం వుత్తనియామేనేవ కారాపేత్వా అన్తోదేవకులే ఠపేత్వా సబ్బద్వారాని పిదహిత్వా లఞ్ఛేత్వా రక్ఖేయ్యాథాతి నియోజేసి. తతో తే ఉపాసకా సబ్బే సన్నిపతిత్వా సత్తాహం దానం దేన్తా సీలం రక్ఖన్తా ఉపోసథకమ్మం కరోన్తా సబ్బసత్తేసు మేత్తిం భావేన్తా సబ్బసత్తానం అత్తనా కతపుఞ్ఞేసు పత్తిం దేన్తా తిణ్ణం రతనానం పూజం కరోన్తా ఏవం ఉగ్ఘోసేసుం. అమ్హాకం కతకుసలనిస్సన్దేన లోకే మహిద్ధికా మహానుభావా సబ్బే దేవా చ లోకం పాలేన్తా చత్తారో మహారాజానో చ అమ్హాకం సత్థునో ఉపట్ఠానాయ [ఉపట్ఠాయ ఇతిసబ్బత్థ] రితభావం దస్సేన్తూతి సచ్చకిరియం అకంసు. అథ తేసం పుఞ్ఞానుభావేన తస్మిం ఖణే సక్కస్స దేవరఞ్ఞో పణ్డుకమ్బలసిలాసనం ఉణ్హాకారం దస్సేసి. తతో సో మనుస్సలోకం ఓలోకేన్తో మిచ్ఛాదిట్ఠీహి కతం తం విప్పకారం దిస్వా సంవిగ్గో ఆగన్త్వా ఇస్సరం భగవతో పాదే వన్దిత్వా సయితాకారం కత్వా తం పవత్తిం ఉపాసకానం కథేత్వా సకట్ఠానమేవ అగమాసి. తతో సత్తమే దివసేపాతోవ తే సబ్బేపి రఞ్ఞో సన్తికం గన్త్వా వన్దిత్వా ఏవమాహంసు. దేవ ఇస్సరో అమ్హాకం భగవతో పాదే సిరసా వన్దిత్వా నిపన్నోతి. అథ రాజా తేసం కథం సుత్వా నగరే భేరిం చరాపేత్వా మహాజనే సన్నిపాతేత్వా తేహి పరివుతో దేవకులం గన్త్వా లఞ్ఛం భిన్దాపేత్వా ద్వారం వివరిత్వా ఫలకం ఆహరాపేత్వా వేఠితసాటకే మోచాపేసి. అథ రాజా చ మహాజనో చ తం మహన్తం పాటిహారియం దిస్వా మిచ్ఛాదిట్ఠిం పహాయ సబ్బే సత్థునో సరణ మగమంసు. అథ రాజా తం దేవకులం భిన్దాపేత్వా మహన్తం రమణీయం విహారం కారాపేత్వా యావజీవం పుఞ్ఞకమ్మం కత్వా దేవలోకే నిబ్బత్తి.

౧౩. అనబ్భుతం సత్థు ధరీయమానే,
కరోన్తి దిస్వా కుసలాని ఇద్ధిం;
యే తం మునిన్దే పరినిబ్బుతమ్హి,
కరోన్తి పుఞ్ఞాని మహబ్భుతం యేతి.

కావీరపట్టనవత్థుం పఞ్చమం.

౨౬. చోరఘాతకవత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

ఏకస్మిం కిర సమయే అమ్హాకం భగవా సావత్థియం ఉపనిస్సాయ జేతవనే విహరతి ధమ్మదేసనాయ మహాజనస్స సగ్గమోక్ఖసమ్పదం దదమానో. తస్మింసమయే పఞ్చసతా చోరా అటవితో నగరం ఆగన్త్వా రత్తిభాగే చోరకమ్మం కత్వా తేన పుత్తదారే పోసేన్తి. అథేకదివసం చోరా చోరకమ్మత్థాయ నగరం పవిసన్తా నగరద్వారే ఏకం దుక్ఖితం జనపదమనుస్సం పస్సిత్వా హమ్భో కత్థ వసతీతి పుచ్ఛింసు, సో అత్తజనా జనపదవాసిభావం పకాసేసి. అథస్స తే కస్మా భో ఇమినా దుక్ఖవాసేన వసిస్ససి, ఏహి అమ్హేహి సద్ధిం చోరకమ్మం కరోన్తో వత్థాలఙ్కారసమ్పన్నో పుత్తదారం పోసేహి. ఇమినా కపణవాసేన న వసాతి ఆహంసు. సో పనిమే యుత్తం కథేన్తీతి తేసం వచనం సమ్పటిచ్ఛి. అథ తే ఏవం సతి అమ్హేహి సద్ధిం ఆగచ్ఛాహీతి వత్వా నం గహేత్వా అన్తోనగరం పవిట్ఠా తత్థ తత్థ విలుమ్పన్తా చోరకమ్మం అకంసు. తదా జానపదికో లద్ధవిభవో ఇమమేవ వరతరన్తి తేహి సద్ధిం చోరకమ్మం కరోన్తో జీవికం కప్పేసి, అథేకదివసం రాజపురిసా కతకమ్మే తే సబ్బేవ గహేత్వా పచ్ఛాబాహం గాళ్హం బన్ధిత్వా కోసలరఞ్ఞో దస్సేసుం, రాజా తే దిస్వా ఏవమాహ, భణే తుమ్హాకం అన్తరే యో ఏతేసం మారేత్వా జీవితక్ఖయం పాపేస్సతి, తస్స జీవితదానం దమ్మీతి, తం సుత్వా తే చోరా సబ్బే అఞ్ఞమఞ్ఞఞాతిసుహదసమ్బన్ధభావేన తం న ఇచ్ఛింసు. సో పన జనపదవాసీ మనుస్సో అహమేతే సబ్బే మారేస్సామీతి రఞ్ఞో వత్వా తేనానుఞ్ఞాతో తే సబ్బే మారేసి. తం దిస్వా తుట్ఠో రాజా తస్స చోరఘాతకమ్మం అదాసి. సో చోరే చ వజ్ఝప్పత్తే చ మారేన్తో పఞ్చవీసతివస్సాని వసన్తో అపరభాగే మహల్లకో అహోసి. అథ సో మన్దబలత్తా కతిపయపహారేనాపి చోరం మారేతుం న సక్కోతి, రాజా తం ఞత్వా అఞ్ఞస్స చోరఘాతకమ్మం అదాసి. అథ సో చోరఘాతకమ్మా [చోరఘాతకమ్మ ఇతిపికత్థచి] పరిహీనో అత్తనో గేహే వసతి. తదా అఞ్ఞతరో మనుస్సో మన్తం పరివత్తేత్వా నాసావాతేన మనుస్సమారణకమన్తం జానాతి. తథాహి హత్థపాదకణ్ణనాససీసాదీసు యంకిఞ్చి ఛేజ్జభేజ్జం కత్తుకామో మన్తం పరివత్తేత్వా నాసావాతం విస్సజ్జేతి. తం తం ఠానం ఛిజ్జతి భిజ్జతి, ఏవం మహానుభావో సో మన్తో, అథ సో తం పురిసం ఉపట్ఠహిత్వా మన్తం లభిత్వా రఞ్ఞో సాసనం పేసేసి . అహం ఇతో పుబ్బే మహల్లకత్తా చోరానం హత్థపాదాదయో దుక్ఖేన ఛేజ్జ భేజ్జం కరోమి, మారేతబ్బేపి దుక్ఖేన మారేమి. ఇదాని పనాహం తథా న కరోమి, మమ మన్తానుభావేన ఛేజ్జభేజ్జకమ్మం కరిస్సామీతి. రాజా తం సాసనం సుత్వా సాధూతి తం పక్కోసాపేత్వా ఠానన్తరం తస్సేవ పాకతిక మకాసి. సో తతో పట్ఠాయ తం కమ్మం కరోన్తో పున పఞ్చవస్సాని అతిక్కామేసి. సో మహల్లకో ఖీణాయుకో దుబ్బలో మరణమఞ్చపరాయణో హుత్వా మరణవేదనాదుక్ఖేన మహన్తేన భయానకేన సద్దేన విస్సరం విరవన్తో నిమీలితేన చక్ఖునా భయానకం నరకగ్గిజాలాపజ్జలన్తఅయకూటముగ్గరధరే నిరయపాలే చ పస్సన్తో నిపన్నో హోతి, తతో తస్స పటివిస్సకగేహే మనుస్సా తస్స భయానకసద్దసవణేన గేహం ఛట్టేత్వా పలాయింసు. తస్మిం కిర దివసే మహాసారిపుత్తత్థేరో దిబ్బచక్ఖునా లోకం ఓలోకేన్తా తం చోరఘాతకం తదహేవ కాలంకత్వా నిరయే నిబ్బత్తమానం దిస్వా మయి తత్థ గతే పనేస మయి పసాదేన సగ్గే నిబ్బత్తతీతి ఞత్వా అజ్జ మయా తస్సానుగ్గహం కాతుం వట్టతీతి పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా తస్స ఘరద్వార మగమాసి. అథ సో థేరం దిస్వా కుద్ధో కోపేన తటతటాయమానదేహో అజ్జ తం విజ్ఝిత్వా ఫాలేత్వా మారేస్సామీతి నిపన్నోవ మన్తం పరివత్తేత్వా నాసావాతం విస్సజ్జేసి, థేరో తస్మిం ఖణే నిరోధసమాపన్నో నిరోధా వుట్ఠాయ సురియో వియ విరోచమానో అట్ఠాసి, అథ సో థేరస్స తయో వారే తథేవ కత్వా కిఞ్చి కాతుం అసక్కోన్తో అతివియ విమ్హితచిత్తో థేరే చిత్తం పసాదేత్వా అత్తనో పటియత్తం పాయసం థేరస్స దాపేసి,

థేరో మఙ్గలం వడ్ఢేత్వా విహారమేవ అగమాసి, చోరఘాతకో థేరస్స దిన్నదానం అనుస్సరన్తో తస్మిం ఖణే కాలం కత్వా సగ్గే నిబ్బత్తి. అహో వీతరాగానం బుద్ధపుత్తానం ఆనుభావో. ఏవం నరకే నిబ్బత్తమానోపిస్స బలేన సగ్గే నిబ్బత్తోతి. తథాహి.

౧. దానం తాణం మనుస్సానం, దానం దుగ్గతివారణం;
దానం సగ్గస్స సోపానం, దానం సన్తికరం పరం.

౨. ఇచ్ఛితిచ్ఛితదానేన, దానం చిన్తామణీ వియ;
కప్పరుక్ఖోవ సత్తానం, దానం భద్దఘటోవియ.

౩. సీలవన్తస్స దానేన, చక్కవత్తిసిరిమ్పి చ;
లభన్తి సక్కసమ్పత్తిం, తథా లోకుత్తరం సుఖం.

౪. పాపకమ్మేసు నిరతో, ఠితోయం నరకాయనే [నరకావనే ఇతిపికత్థచి];
సారిపుత్తస్స థేరస్స, పిణ్డపాతస్స వాహసా.

౫. అపాయం పరివజ్జేత్వా, నేకదుక్ఖసమాకులం;
దేవసఙ్ఘపరిబ్బూళ్హో, గతో దేవపురం వరం.

౬. తస్మా సుఖేత్తే సద్ధాయ, దేథ దానాని కామదం;
దానం దేన్తేహి సీలమ్పి, పాలనీయంతిసున్దరన్తి [పాలనంచాతిసున్దరం ఇతిపికత్థచి].

అథ భిక్ఖూ ధమ్మసభాయం సన్నిపతిత్వా నిసిన్నా భగవన్తం పుచ్ఛింసు, కింభన్తే సో పాపో చతూసు అపాయేసు కతరస్మిం నిబ్బత్తోతి. అథ సత్థా అజ్జేస భిక్ఖవే సారిపుత్తస్స దిన్నదానానుభావేన దేవలోకే నిబ్బత్తో, తస్సేవ నిస్సన్దేన అనాగతే పచ్చేకబుద్ధో భవిస్సతీతి బ్యాకాసీతి.

౭. భో సారిపుత్తే నిహితప్పదానం,
ఖణేన పాపేతి హి సగ్గమగ్గం;
తస్మా సుఖేత్తేసు దదాథ దానం,
కామత్థ చే సగ్గమోక్ఖం పరత్థ.

చోరఘాతకవత్థుం ఛట్ఠమం.

౨౭. సద్ధోపాసకస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

అతీతే కిర కస్సపదసబలస్స కాలే ఏకో పురిసో సద్ధో రతనత్తయేసు పసన్నో ఉచ్ఛుయన్తకమ్మేన జీవికం కప్పేన్తో పటివసతి. అథ సో ఏకం గిలానభిక్ఖుం దిస్వా తస్స ఉళుఙ్కమత్తం సప్పిం అదాసి, తథేవేకస్స భిక్ఖుస్స ఏకం గుళపిణ్డం అదాసి, అథాపరస్మిందివసే ఏకం ఛాతజ్ఝత్తం సునఖం దిస్వా తస్స భత్తపిణ్డేన సఙ్గహ మకాసి, అథేకస్స ఇణట్ఠకస్స ఏకం

కహాపణం అదాసి, అథేకదివసం ధమ్మం సుణమానో ధమ్మదేసకస్స భిక్ఖుస్స సాటకం పూజేసి, సో ఏత్తకం పుఞ్ఞకమ్మం కత్వా భవేసు చరమానోహం సముద్దపబ్బతాదీసుపి యం యం ఇచ్ఛామి. తం తం సమిజ్ఝతూతి పత్థనం అకాసి, సో అపరభాగే కాలం కత్వా తేహేవ కుసలమూలేహి సుత్తప్పబుద్ధో వియ దేవలోకే నిబ్బత్తిత్వా తత్థ మహన్తం దిబ్బసమ్పత్తిం అనుభవిత్వా తతో చుతో అమ్హాకం భగవతో కాలే సావత్థియం మహద్ధనే మహాసాలకులే నిబ్బత్తిత్వా తతో సో విఞ్ఞుతం పత్తో కాలేన కాలం ధమ్మం సుణన్తో ఘరావాసే ఆదీనవం పబ్బజ్జాయ చ ఆనిసంసం సుత్వా పబ్బజితో న చిరేనేవ అరహత్తం పాపుణి. సో అపరభాగే సత్థారం వన్దిత్వా పఞ్చసతభిక్ఖుపరివారో ఉగ్గనగరం అగమాసి, తత్థ సేట్ఠినో భరియా సద్ధా అహోసి పసన్నా. సా థేరం పఞ్చహి భిక్ఖుసతేహి సద్ధిం భిక్ఖాయ చరన్తం దిస్వా తురితతురితా గన్త్వా థేరస్స పత్తం గహేత్వా సద్ధిం పఞ్చసతేహి భిక్ఖూహి భోజేత్వా థేరం తత్థ నిబద్ధవాసత్థం యాచిత్వా పఞ్చసతకూటాగారాని కారాపేత్వా అలఙ్కరిత్వా పఞ్చసతభిక్ఖూ తత్థ వాసేన్తీ నిబద్ధం చతుపచ్చయేహి ఉపట్ఠానమకాసి. తతో థేరో తం పఞ్చసు సీలేసు పతిట్ఠాపేత్వా తత్థ యథాభిరన్తం విహరిత్వా అఞ్ఞత్త గన్తుకామో అనుపుబ్బేన పట్టనగామం అగమాసి, తత్థ వసిత్వా తతో నావం అభిరుయ్హ పఞ్చసతభిక్ఖూహి పరివుతో సముద్దపిట్ఠేన గచ్ఛతి, సముద్దం తరన్తస్స తస్స సాగరమజ్ఝే ఉదరవాతో సముట్ఠహిత్వా పీళేతి, తం దిస్వా భిక్ఖూ భన్తే ఇదం పుబ్బే కేన వూపసమేస్సతీతి పుచ్ఛింసు, థేరో పుబ్బే మే ఆవుసో ఉలుఙ్కమత్తే సప్పిపీతే రోగో వూపసమ్మతీతి ఆహ, భిక్ఖూ భన్తే సముద్దపిట్ఠే కథం సప్పిం లభిస్సామ, అధివాసేథాతి ఆహంసు, తం సుత్వా థేరేన [థేరోననోఆయస్మన్తా ఇతిసబ్బత్థ] న నో ఆయస్మన్తా సప్పి దుల్లభా, మమ పత్తం గహేత్వా సముద్దోదకం ఉద్ధరిత్వా ఆనేథాతి వుత్తే భిక్ఖూ తథా అకంసు. ఉద్ధటమత్తమేవ తంఉదకం పరివత్తేత్వా సప్పి అహోసి, అథ భిక్ఖూ తం దిస్వా అచ్ఛరియబ్భుతచిత్తా జాతా థేరస్స సప్పిం ఉపనామేసుం, థేరేన సప్పినో [సప్పినా ఇతిసబ్బత్థ] పీతమత్తే సో ఆబాధో వూపసమి, అథస్స భిక్ఖూహి కి మేతం భన్తే అచ్ఛరియం, న నో ఇతో పుబ్బే ఏవరూపం దిట్ఠపుబ్బంతి వుత్తే థేరో తేనహి కతపుఞ్ఞానం పుఞ్ఞవిపాకం పస్సిస్సథాతి వత్వా సముద్దం ఓలోకేసి ఇదం సప్పి హోతూతి. అథస్స చక్ఖుపథే సముద్దే సబ్బోదకం పరివత్తేత్వా సప్పి అహోసి. అథస్స భిక్ఖూ అబ్భుతచిత్తా అఞ్ఞమ్పి ఈదిసం పుఞ్ఞం అత్థి భన్తేతి పుచ్ఛింసు, తతో థేరో తేనహి పస్సథాయస్మన్తా మమ పుఞ్ఞన్తి వత్వా సమన్తా తత్థ తత్థ ఘనసేలపబ్బతే ఓలోకేసి, సబ్బాని తాని గుళపిణ్డాని అహేసుం, తతో చక్ఖుపథే సమన్తా భత్తభాజనాని దస్సేసి సబ్యఞ్జనం సోపకరణం. తతో హిమవన్తం ఓలోకేసి, సబ్బం తం సువణ్ణమయం అహోసి. అథాభిముఖట్ఠానే మహన్తం వనసణ్డం ఓలోకేసి, సకలవనసణ్డంనానావిరాగవత్థేహి సఞ్ఛన్నం అహోసి, భిక్ఖూ తం తం పాటిహారియం దిస్వా అతీవ విమ్హితా భన్తే కేన తే పుఞ్ఞకమ్మేన ఏతాదిసాని పాటిహారియాని భవిస్సన్తీతి పుచ్ఛింసు, థేరో కస్సపదసబలస్స కాలే అత్తనా కతం సబ్బం తం కుసలం పకాసేసి. తేనేత్థ.

౧. ఇమస్మిం భద్దకే కప్పే, కస్సపో నామ నాయకో;
సబ్బలోకహితత్థాయ, లోకే ఉప్పజ్జి చక్ఖుమా.

౨. తదాహం ఉచ్ఛుయన్తమ్హి, నియుత్తో గుళకారకో;
తేన కమ్మేన జీవామి, పోసేన్తో పుత్తదారకే.

౩. కిలన్తిన్ద్రియమద్దక్ఖిం, భిక్ఖుం రోగాతురం తదా;
భిక్ఖాచారకవత్తేన, ఘతత్థం [ఘతమత్తముపాగతం ఇతిసబ్బత్థ] సముపాగతం.

౪.

ఉలుఙ్కమత్తం సప్పిస్స, అదదం తస్స భిక్ఖునో;
సద్ధహన్తో దానఫలం, దయాయు దగ్గమానసో.

౫. తేన కమ్మేన సంసారే, సంసరన్తో భవాభవే;
యత్థిచ్ఛామి ఘతం తత్థ, ఉప్పజ్జతి అనప్పకం.

౬. ఇచ్ఛామహం సముద్దస్మిం, ఫలమ్పి ఘతమత్తనో;
తం తం సబ్బం ఘతం హోతి, ఘతదానస్సిదం ఫలం.

౭. సుణాథ మయ్హం అఞ్ఞమ్పి, పుఞ్ఞకమ్మం మనోరమం;
తదా దిస్వానహం భిక్ఖుం, రోగేన పరిపీళితం.

౮. గుళపిణ్డం గహేత్వాన, పత్తే తస్స సమాకిరిం;
తేన సో సుఖితో ఆసి, రోగం బ్యపగతం తదా.

౯. తేన మే గుళదానేన, సంసరం దేవమానుసే;
యత్థత్థోస్మి గుళేనాహం, తత్థ తం సులభం మమ.

౧౦. సేలాచ విపులా మయ్హం, హోన్తి చిత్తానువత్తకా;
మహన్తగుళపిణ్డావ, గుళదానే ఇదం ఫలం.

౧౧. అథాపి మే కతం పుఞ్ఞం, సుణాథ సాధు భిక్ఖవో;
ఛాతజ్ఝత్తం ఫన్దమానం, దిస్వాన సునఖం తదా.

౧౨. భత్తపిణ్డేన సజ్జణ్హిం, తమ్పి దానం ఫలావహం;
తతో పట్ఠాయ నాహోసి, అన్నపానేన ఊనతా.

౧౩. సులభన్నపానో సుఖితో, అహోసింజాతిజాతియం;
అజ్జాపి యది ఇచ్ఛామి, భోజనేన పయోజనం.

౧౪. చక్ఖుపథే సమన్తా మే, జాయన్తుక్ఖలియో బహూ;
అథాపరమ్పి కుసలం, అకాసింతం సణాథ మే.

౧౫. ఇణట్ఠకస్స పోసస్స, అదాసేకం కహాపణం;
తేన మే పుఞ్ఞకమ్మేన, అనోమభవసమ్పదం.

౧౬. పచురం జాతరూపఞ్చ, లభామి జాతిజాతియం;

సచజ్జ ధనకామోహం, ఘనసేలోపి పబ్బతో;
హోతి హేమమయం సబ్బం, ఇణతో మోచనే ఫలం.

౧౭. అజ్జమ్హి మమ పుఞ్ఞం భో, సుణాథ సుతిసోభనం;
కస్సపస్స భగవతో, సాసనేకం బహుస్సుతం.

౧౮. దేసేన్తం మునినో ధమ్మం, సుత్వా పీణితమానసో;
పూజేసింసాటకం మయ్హం, ధమ్మస్స ధమ్మసామినో.

౧౯. తేనాహం పుఞ్ఞకమ్మేన, సంసరం దేవమానుసే;
లభామి పచురం వత్థం, యం లోకస్మిం వరం పరం.

౨౦. ఇచ్ఛమానో సచే అజ్జ [జానమానోపహంఅజ్జ; జానధానోచహంఅజ్జ ఇతికత్థచి], హిమవన్తమ్హి పబ్బతం;
నానావిరాగవత్థేహి, ఛాదయిస్సం సమన్తతో.

౨౧. సచే ఇచ్ఛామి అజ్జేవ, వత్థేనచ్ఛాదయా మితే;
జన్తవో చతుదీపస్మిం, వత్థదానస్సిదం ఫలం.

౨౨. ఏతేసం పుఞ్ఞకమ్మానం, వాహసా కామభూమియం;
సమ్పత్తి మనుభుత్వాన, సావత్థిపుర ముత్తమే.

౨౩. జాతో కులే మహాభోగే,
వుద్ధిప్పత్తో సుఖేధితో;
తస్స ధమ్మం సుణిత్వాన,
పబ్బజిత్వాన సాసనే.

౨౪. లోకుత్తరం అగ్గరసం, భుఞ్జన్తో మునివాహసా;
కిలేసే పజహిత్వాన, అరహత్తమపాపుణిం.

౨౫. కుసలం నా వమన్తబ్బం, ఖుద్దకన్తి కదాచిపి;
అనన్తఫలదం హోతి, నిబ్బాణమ్పి దదాతి తం.

అథస్స ధమ్మదేసనం సుత్వా భిక్ఖూ చ మహాజనో చ దానాదికుసలకమ్మం కత్వా యేభుయ్యేన సగ్గపరాయణా అహేసుంతి.

౨౬. మనోపసాదేనపి అప్పపుఞ్ఞం,
ఏవం మహన్తం భవతీతి ఞత్వా;

మా అప్పపుఞ్ఞాన్తి పమజ్జథమ్హో;
సరాథ దేవిం ఇధ లాజదాయిం.

సద్ధోపాసకస్స వత్థుం సత్తమం.

౨౮. కపణస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

అమ్హాకం భగవతి పరినిబ్బుతే బారాణసీనగరవాసీ ఏకో దుగ్గతపురిసో పరగేహే భతింకత్వా జీవికం కప్పేతి, తస్మిం సమయే నగరవాసినో యేభుయ్యేన తస్మిం తస్మిం ఠానే మణ్డపాదయో కారాపేత్వా మహాదానం దేన్తి, తం దిస్వా దుగ్గతో ఏవం చిన్తేసి, అహం పుబ్బే అకతపుఞ్ఞత్తా పరగేహే భతిం కత్వా కిచ్ఛేన కసిరేన జీవామి. నివాసనపారుపనమ్పి వాసట్ఠానమత్తమ్పి దుక్ఖతో లభామి. ఇదాని బుద్ధుప్పాదో వత్తతి భిక్ఖుసఙ్ఘోపి.

సబ్బే ఇమే దానం దత్వా సగ్గమగ్గం సోధేన్తి. మయాపి దానం దాతుం వట్టతి. తమ్మే దీఘరత్తం హితాయ సుఖాయ భవిస్సతి. అపి చ మయ్హం తణ్డులనాళిమత్తమ్పి నత్థి, అకతవీరియేన తం మత్థకం పాపేతుం న సక్కా, ఏతదత్థాయాహం ఉయ్యోగం కత్వా దానం దస్సామీతి చిన్తేత్వా తతో పట్ఠాయ భతిం పరియేసమానో గన్త్వా తత్థ తత్థ భతిం కత్వా లద్ధనివాపే చ భిక్ఖాచరియాయ లద్ధతిలతణ్డులాదయో చ ఏకత్థ సంహరిత్వా మనుస్సే సమాదాపేత్వా తస్మిం మణ్డపం కారాపేత్వా వనకుసుమాదీహి తం అలఙ్కరిత్వా భిక్ఖూ నిమన్తేత్వా మణ్డపే నిసీదాపేత్వా సబ్బేసం పాయసం [పాయాసం ఇతిసబ్బత్థ] పటియాదేత్వా భోజేసి. అథ సో మరణకాలే అత్తనా కతం తం దానవరం అనుస్సరి. సో తేన కుసలకమ్మేన సుత్తప్పబుద్ధో వియ దేవలోకే నిబ్బత్తి. తస్మిం తేన కతపుఞ్ఞానురూపం మహన్తం కనకవిమానం నిబ్బత్తి. సమన్తా తిగావుతట్ఠానే దేవతా నానా విధాని తురియాని గహేత్వా ఉపహారం కరోన్తి. నిచ్చం దేవచ్ఛరాసహస్సాని [దేవచ్ఛరాసహస్సం ఇతిసబ్బత్థ] తం పరివారేత్వా తిట్ఠన్తి. ఏవం సో మహన్తం సమ్పత్తిం అనుభవతి. అథేకదివసం సువణ్ణసేలవిహారవాసీ మహాసఙ్ఘరక్ఖితత్థేరో పత్తపటిసమ్భిదో దేవచారికం చరమానో తం దేవపుత్తం అనుపమాయ దేవసమ్పత్తియా విరోచమానం దిస్వా ఉపసఙ్కమ్మ ఠితో తేన కతకమ్మం పుచ్ఛి. సోపిస్స యథాభూతం బ్యాకాసి, తేనత్థ.

౧. సబ్బసోవణ్ణయో ఆసి, పాసాదో రతనామయో;
సోణ్ణసిఙ్గసతాకిణ్ణో, దుద్దిక్ఖో చ పభస్సరో.

౨. కూటాగార సతాకిణ్ణో, సోణ్ణమాలాసమాకులో;
ముత్తాకలాపాలమ్బన్తి, తత్థ తత్థ మనోరమా.

౩. నేకగబ్భసతాకిణ్ణో, సయనాసనమణ్డితో;
విభత్తో భబ్బభాగేహి, పుఞ్ఞవడ్ఢకినా కతో.

౪. నచ్చన్తి పమదా తత్థ, భేరిమణ్డలమజ్ఝగా;
గాయన్తి కాచి కీళన్తి, వాదేన్తి కాచి తన్తియో.

౫. తతో తిగావుతే ఠానే, పాసాదస్స సమన్తతో;
సహచ్ఛరా దేవపుత్తా, గహేత్వా ఆతతాదయో.

౬. మోదన్తి పరివారేత్వా, నచ్చగీతాదినా సదా;
ఉల్లఙ్ఘన్తిచ సేలేన్తి, సిలాఘన్తి సమన్తతో.

౭. ఏవం మహిద్ధికో దాని, తువం వన్దేవ భాసతి;
పుచ్ఛామి తం దేవపుత్త, కిం కమ్మమకరీ పురా.

దేవపుత్తో ఆహ.

౮. అహోసిం దుగ్గతో పుబ్బే, బారాణసీపురుత్తమే;
దానం దేన్తి నరా తత్థ, నిమన్తేత్వాన భిక్ఖవో.

౯. జీవన్తో భతియా సోహం, దానం దేన్తే మహాజనే;
తుట్ఠహట్ఠే పముదితే, ఏవం చిన్తేసహం తదా.

౧౦. సమ్పన్నవత్థాలఙ్కారా, దానం దేన్తి ఇమే జనా;
పరత్థపి పహట్ఠావ, సమ్పత్తిమనుభోన్తి తే.

౧౧. బుద్ధుప్పాదో అయం దాని, ధమ్మో లోకే పవత్తతి;
సుసీలా దాని వత్తన్తి, దక్ఖిణేయ్యా జినోరసా.

౧౨. అనావట్ఠితో [అవట్ఠితోచ; అన్ధట్ఠితోచ ఇతిపికత్తచి] సంసారో, అపాయా ఖలు పూరితా;
కల్యాణవిముఖా సత్తా, కామం గచ్ఛన్తి దుగ్గతిం.

౧౩. ఇదాని దుక్ఖితో హుత్వా, జీవామి కసిరేనహం;
దలిద్దో కపణో దీనో, అప్పభోగో అనాలయో.

౧౪. ఇదాని బీజం రోపేమి, సుఖేత్తే సాధుసమ్మతే;
అప్పేవనామ తేనాహం, పరత్థ సుఖితో సియా.

౧౫. ఇతి చిన్తియ భిక్ఖిత్వా, భతిం కత్వాన నేకధా;
మణ్డపం తత్థ కారేత్వా, నిమన్తేత్వాన భిక్ఖవో.

౧౬. ఆయాసేన అదాసాహం, పాయసం అమతాయ నో;
తేన కమ్మవిపాకేన, దేవలోకే మనోరమే.

౧౭. జాతోమ్హి దిబ్బకామేహి, మోదమానో అనేకధా;

దీఘాయుకో వణ్ణవన్తో, తేజస్సీచ అహోసహన్తి.

ఏవం దేవపుత్తో అత్తనా కతపుఞ్ఞకమ్మం విత్థారేన కథేసి, థేరోపి మనుస్సలోకం ఆగన్త్వా మనుస్సానం అత్తనా పచ్చక్ఖతో దిట్ఠదిబ్బసమ్పత్తిం పకాసేసి. తం సుత్వా మహాజనో కుసలకమ్మం కత్వా యేభుయ్యేన సగ్గే నిబ్బత్తోతి.

౧౮. అనాలయో దుగ్గతదీనకోపి,

దానం దదన్తో ధిగతో విసేసం;

సగ్గా పవగ్గం యది పత్థయన్తో,

హన్త్వాన మచ్ఛేరమలం దదాథాతి.

కపణస్స వత్థుం అట్ఠమం.

౨౯. దేవపుత్తస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

ఇతో పుబ్బే నారదస్స కిర సమ్మాసమ్బుద్ధస్స కాలే అయం దీపో అఞ్ఞతరేన నామేన పాకటో అహోసి, సో పనేకస్మిం కాలే దుబ్భిక్ఖో అహోసి దుస్సస్సో, మహాఛాతకభయం సత్తే పీళేతి. తస్మిం సమయే నారదస్స భగవతో ఏకో సాసనికో సావకో అఞ్ఞతరస్మిం గామే పిణ్డాయ చరిత్వా యథా ధోతపత్తోవ నిక్ఖమి. అథఞ్ఞతరస్మిం గేహే మనుస్సా ఏకం తణ్డులనాళింపోటలికాయ బన్ధిత్వా ఉదకే పక్ఖిపిత్వా పచిత్వా ఉదకం గహేత్వా పివన్తో జీవన్తి, తదా థేరం దిస్వా వన్దిత్వా పత్తం గహేత్వా తేన తణ్డులేన భత్తం పచిత్వా పత్తే పక్ఖిపిత్వా థేరస్స అదంసు. అథ తేసం సద్ధాబలేన సా ఉక్ఖలి భత్తేన పరిపుణ్ణా అహోసి, తే తం అబ్భుతం దిస్వా అయ్యస్స దిన్నదానే విపాకో అజ్జేవ నో దిట్ఠోతి సోమనస్సజాతా మహాజనం సన్నిపాతేత్వా తే భత్తం భోజేత్వా పచ్ఛా సయం భుఞ్జింసు. భత్తస్స గహితగహితట్ఠానం పూరతేవ. తతో పట్ఠాయ తే సమ్పత్తమహాజనస్స దానం దదన్తా ఆయుపరియోసానే దేవలోకే నిబ్బత్తింసు, అథ సో థేరో భత్తం ఆదాయ గన్త్వా అఞ్ఞతరస్మిం రుక్ఖమూలే నిసీదిత్వా భుఞ్జితుమారతి. తస్మిం కిర రుక్ఖే నిబ్బత్తో ఏకో దేవపుత్తో ఆహారేన కిలన్తో భుఞ్జమానం థేరం దిస్వా అత్తభావం విజహిత్వా మహల్లకవేసేన తస్స సమీపే అట్ఠాసి. థేరో అనావజ్జిత్వావ భుఞ్జతి. దేవపుత్తో చరిమాలోపం ఠపేత్వా భుత్తకాలే ఉక్కాసిత్వా అత్తానం ఠితభావం జానాపేసి. థేరో తం దిస్వా విప్పటిసారి హుత్వా చరిమం భత్థపిణ్డం తస్స హత్థే ఠపేసి, తతో సో భత్తపిణ్డం గహేత్వా ఠితో చిన్తేసి. ఇతో కిర మయా పుబ్బే సమణబ్రాహ్మణానం వా కపణద్ధికానం వా అన్తమసో కాకసునఖా దీనమ్పి ఆహారం అదిన్నపుబ్బం భవిస్సతి, తేనవాహం దేవో హుత్వాపి భత్తం న లభామి. హన్దాహం ఇమం భత్తపిణ్డం థేరస్సేవ దస్సామి, తం మే భవిస్సతి దీఘరత్తం హితాయ సుఖాయ చాతి. ఏవఞ్చ పన చిన్తేత్వా భత్తపిణ్డే ఆసం పహాయ థేరం ఉపసఙ్కమ్మ సామి దాసస్స వో అలం ఇధ లోకేన సఙ్గహం. పరలోకేన మే సఙ్గహం కరోథాతి వత్వా తస్స పత్తే ఓకిరి. అథస్స భత్థపిణ్డం [భత్థపిణ్డం ఇతిసబ్బత్థ] పత్తే పతితమత్తేయేవ తిగావుతట్ఠానే దిబ్బమయాని భత్తభాజనానిపఞ్ఞాయింసు. దేవపుత్తో థేరం పఞ్చపతిట్ఠితేన వన్దిత్వా తతో దిబ్బభోజనం గహేత్వా పథమం దానం దత్వా పచ్ఛా సయం భుఞ్చి. తతో దేపుత్తో దుతియదివసతో పట్ఠాయ థేరస్స చ సమ్పత్తమహాజనస్స చ మహాదానం దేన్తో ఆయుపరియోసానే ం దేవలోకే నిబ్బత్తిత్వా ఛసు కామసగ్గేసు అపరాపరం దిబ్బసమ్పత్తి మనుభవమానో పదుముత్తరస్స భగవతో కాలే తతో చుతో బారాణసియం అనేకవిభవస్స మిచ్ఛాదిట్ఠికస్స కుటుమ్బికస్స గేహే నిబ్బత్తి. దేవోతిస్స నామం

అకంసు. అపరభాగే విఞ్ఞుతం పత్తస్స తస్స మాతాపితరో కాలమకంసు. సోవణ్ణమణిముత్తాదిపూరితకోట్ఠాగారాదయో ఓలోకేత్వా మమ మాతాపితరో మిచ్ఛాదిట్ఠికత్తా ఇతో దానాదికిఞ్చికమ్మం అకరిత్వా పరలోకం గచ్ఛన్తా కాకణికమత్తమ్పి అగహేత్వా గతా, అహం పన తం గహేత్వావ గమిస్సామీతి సన్నిట్ఠానం కత్వా భేరిం చరాపేత్వా కపణద్ధికవనిబ్బకే సన్నిపాతేత్వా సత్తాహబ్భన్తరే సబ్బం సాపతేయ్యం దానముఖేన దత్వా అరఞ్ఞం పవిసిత్వా ఇసిప్పబ్బజ్జం పబ్బజిత్వా కసిణపరికమ్మం కత్వా పఞ్చ భిఞ్ఞా అట్ఠ సమాపత్తియో నిబ్బత్తేత్వా ఆకాసచారీ అహోసి. అథ తస్మింసమయే పదుముత్తరో నామ భగవా హంసవతీనగరే పటివసన్తో దేవబ్రహ్మాదిపరివుతో చతుసచ్చపటిసంయుత్తం ధమ్మం దేసేన్తో నిసిన్నో హోతి, తదా సో తాపసో ఆకాసేన గచ్ఛన్తో మహాజనసమాగమఞ్చ భగవతో సరీరతో నిక్ఖన్తఛబ్బణ్ణరంసియో చ దిస్వా కిమేతంతి విమ్హితో ఆకాసా ఓతరిత్వా మహతియా బుద్ధలీళాయ నిసీదిత్వా ధమ్మం దేసేన్తం భగవన్తం దిస్వా పసన్నమానసో పరిసన్తరే నిసిన్నో ధమ్మం సుత్వా భగవన్తం వన్దిత్వా అత్తనో అస్సమమేవ అగమాసి. అథ సో తత్థ యావతాయుకం ఠత్వా ఆయుపరియోసానే తావతింసభవనే నిబ్బత్తో తింసకప్పే దిబ్బసమ్పత్తిమనుభవన్తో ఛసు కామసగ్గేసు అపరాపరియవసేన సంసరి. ఏకపఞ్ఞాసఅత్తభావే సక్కో దేవరాజా అహోసి, ఏకకవీసతిఅత్తభావే చక్కవత్తి హుత్వా మనుస్ససమ్పత్తి మనుభవిత్వా ఇమస్మింబుద్ధుప్పాదే భగవతి పరినిబ్బుతే సావత్థియం అఞ్ఞతరస్మిం కులగేహే నిబ్బత్తిత్వా సత్తవస్సికో ఏకం భిక్ఖుం ధమ్మం దేసేన్తం అద్దస. దిస్వా తం ఉపసఙ్కమిత్వా ధమ్మం సుత్వా అనిచ్చసఞ్ఞం పటిలభిత్వా తత్థ నిసిన్నోవ అరహత్తం పాపుణి, తతో సో పత్తపటిసమ్భిదో అత్తనా కతపుఞ్ఞకమ్మం ఓలోకేన్తో తం పుబ్బచరియం భిక్ఖూనం మజ్ఝే పకాసేన్తో ఆహ. తస్మా.

౧. నారదో కిర సమ్బుద్ధో, పుబ్బే ఆసి నరుత్తమో;
లోకం దుక్ఖా పమోచేన్తో, దదన్తో అమతం పదం.

౨. తస్మిం తు సమయే తస్స, సావకో ఛిన్నబన్ధనో;
భిక్ఖిత్వా దీపకే లద్ధ, మాహారం పరిభుఞ్జితుం.

౩. రుక్ఖమూల ముపా గఞ్ఛి, తత్థాసిం రుక్ఖదేవతా;
బుభుక్ఖితా ఉదిక్ఖన్తీ, అట్ఠాసిం తస్స సన్తికే.

౪. అదాసి మే భత్తపిణ్డం, కరుణాపూరితన్తరో;
గహేత్వాన ఠితో పిణ్డం, సహమానో ఖుదం తదా.

౫. అదిన్నత్తా మయా పుబ్బే, కిఞ్చి దానం సుపేసలే;
జిఘచ్ఛాపీళితో హోమి, జాతోపి దేవయోనియం.

౬. అజ్జ ఖేత్తం సులద్ధంమే, దేయ్యధమ్మోపి విజ్జతి;
బీజమేత్థ చ రోపేమి, భవతో పరిముత్తియా.

౭. ఇతి చిన్తియ వన్దిత్వా, దాసస్స సామి వో అలం;

సఙ్గహం ఇధ లోకస్మిం, కరోథ పారలోకికం.

౮. ఇతి వత్వా అదాసాహం, భుఞ్చి సోపి దయాపరో;
తేనాహం పుఞ్ఞకమ్మేన, సుధన్నమలభిం ఖణే.

౯. తతో చుతో ఛదేవేసు, విన్దన్తో మహతింసిరిం;
చిరకాలం వసిం తత్థ, దేవిద్ధీహి సమఙ్గితా.

౧౦. సతసహస్సే ఇతో కప్పే, పదుముత్తరనామకో;
ఉప్పజ్జి లోకనాయకో, ధమ్మరాజా తథాగతో.

౧౧. మహిద్ధికో తదా ఆసిం, తాపసో కాననే వనే;
సమ్పత్తపఞ్చా భిఞ్ఞాణో, ఆకాసేన చరామహం.

౧౨. తదా కాసేన గచ్ఛన్తో, రమ్మే హంసవతీపురే;
బుద్ధరంసిపరిక్ఖిత్తం, కేతుమాలావిలాసితం.

౧౩. దేవసఙ్ఘపరిబ్బూళ్హం, దేసేన్తం అద్దసం జినం;
సో తం దిస్వాన నభసా, ఓతోహం పరిసన్తరే.

౧౪. ధమ్మం సుత్వా ఉదగ్గోహం, కాలం కత్వాన సత్థునో;
తతో చుతో పపన్నోస్మి, తావతింసే మనోరమే.

౧౫. తింసకప్పసహస్సాని, చరన్తో దేవమానుసే;
దుగ్గతిం నాభిజానామి, లభామి విపులం సుఖం.

౧౬. ఏకపఞ్ఞాసతిక్ఖత్తుం, దేవరజ్జమకారయిం;
అథేకవీసతిక్ఖత్తుం, చక్కవత్తీ అహోసహం.

౧౭. పదేసరజ్జం కాసాహం, బహుక్ఖత్తుం తహిం తహిం;
ఇమస్మిం భద్దకే కప్పే, నిబ్బుతేతు [నిబ్బుతేసు ఇతిసబ్బత్థ] తథాగతే.

౧౮. చోదితో పుఞ్ఞకమ్మేన, సావత్థిపురముత్తమే;
ఉప్పజ్జిత్వా కులే సేట్ఠే, జాతియా సత్తవస్సికో.

౧౯. సుత్వా ధమ్మం కథేన్తస్స, భిక్ఖుస్సఞ్ఞతరస్సహం;
భవస్సన్తం కరిత్వాన, అరహత్తమపాపుణిం.

౨౦. సుదిన్నం మే తదా దానం, సుస్సుతం ధమ్మముత్తమం;

దుక్ఖస్సన్తం అకాసాహం, తస్స కమ్మస్స వాహసాతి.

ఏవఞ్చ పన వత్వా బహూ జనే కుసలకమ్మే నియోజేసీతి.

౨౧. దానేనపేవం చరిమాయ పిణ్డియా,

సవణాయ ధమ్మస్స ముహుత్తకేన;

లభన్తి సత్తా తివిధమ్పి సమ్పదం,

ఫలం వదే కో బహుదాయకస్స భో.

దేవపుత్తస్స వత్థుం నవమం.

౩౦. సీవలిత్థేరస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

ఇతో కిర కప్పసతసహస్సమత్థకే పదుముత్తరో నామ సత్థా లోకే ఉదపాది ధమ్మదేసనాయ సత్తే అమతమహానిబ్బాణం పాపేన్తో, తస్మిం సమయే భగవా హంసావతియం సరాజికాయ పరిసాయ మజ్ఝే ఏకం భిక్ఖుం లాభీనం అగ్గట్ఠానే ఠపేసి. తదా రాజా తం దిస్వా తం ఠానం కామయమానో బుద్ధపముఖస్స సఙ్ఘస్స మహాదానం దత్వా భగవతో పాదమూలే సిరసా నిపజ్జి, తదాస్స భగవా అనాగతే గోతమస్స భగవతో సాసనే తం ఠానం లభిస్ససీతి వత్వా బ్యాకాసి. తం సుత్వా ముదితో రాజా పుఞ్ఞాని కత్వా దేవలోకే నిబ్బత్తి. తతో అపరభాగే బారాణసియం సేట్ఠిపుత్తో హుత్వా పచ్చేకబుద్ధసహస్సం చతుపచ్చయదానేన యావజీవం పటిజగ్గిత్వా దేవలోకే నిబ్బత్తో మహన్తం సమ్పత్తి మనుభవిత్వా తతో చుతో విపస్సిస్స భగవతో కాలే బన్ధుమతీనగరే అఞ్ఞతరస్మిం కులగేహే నిబ్బత్తి. సో తస్మిం సమయే సేనగుత్తట్ఠానే ఠత్వా రఞ్ఞో కమ్మం కరోతి, తదా నగరవాసినో ఉపాసకగణా విపస్సిసమ్మాసమ్బుద్ధం ఉపసఙ్కమ్మ వన్దిత్వా భగవా భన్తే ససావకో అమ్హాకం అనుగ్గహం కరోతూతి స్వాతనాయ నిమన్తేత్వా మహాదానం దత్వా సబ్బే ఏకచ్ఛన్దా భగవన్త ముద్దిస్స మహారహం మహాపరివేణం కారాపేత్వా పరివేణమహే మహాదానం దదన్తా దానగ్గే అసుకం నామ నత్థీతి న వత్తబ్బన్తి వత్వా దానం పటియాదేత్వా దానగ్గం ఓలోకేన్తా నవదధిఞ్చ పటలమధుఞ్చ అపస్సన్తా పురిసే పక్కోసిత్వా సహస్సం దత్వా దధిమధుం ఖిప్పం పరియేసిత్వా ఆనేథాతి పేసేసుం, తే సహస్సం గహేత్వా దధిమధుం ఉపధారేతుం తత్థ తత్థ విచరన్తా ద్వారన్తరే అట్ఠంసు, తదా అయం సేనగుత్తో రఞ్ఞో సభత్తం దధిమధుం ఆదాయ గచ్ఛన్తో మహాద్వారం సమ్పాపుణి, అథ తే దధిమధుం దిస్వా భో కహాపణం గహేత్వా ఇమం దేహీతి యాచింసు. తేన [తేనదస్సామి ఇతిపికత్థచి] న దస్సామీతి వుత్తే యావసహస్సం వడ్ఢేత్వా యాచింసు. తతో సేనగుత్తో ఇమం అప్పగ్ఘం సహస్సేన యాచథ, కి మనేన కరోథాతి పుచ్ఛి, తేహి సమ్బుద్ధత్థాయాతి వుత్తే తేనహి అహమేవ దస్సామీతి జీరమరిచాదీహి సక్ఖరమధుఫాణితాదయో యోజేత్వా దానగ్గం ఉపనామేసి. తం సత్థు ఆనుభావేన బుద్ధపముఖస్స అట్ఠసట్ఠిభిక్ఖుసతసహస్సస్స పహోణకం అహోసి. తతో సో తేన పుఞ్ఞకమ్మేన దేవమనుస్సలోకేసు సమ్పత్తి మనుభవిత్వా అపరభాగే అమ్హాకం భగవతో కాలే కోలియనగరే మహాలిలిచ్ఛవిరఞ్ఞో ఉపనిస్సాయ సుప్పియాయ నామ అగ్గమహేసియా కుచ్ఛిస్మిం పటిసన్ధిం గణ్హి. సో సత్తమాససత్తసంవచ్ఛరాని మాతుకుచ్ఛియం వసిత్వా సత్తదివసాని మూళ్హగబ్భో దుక్ఖమనుభవి. మాతుకుచ్ఛితో నిక్ఖమన్తస్స తస్స మాతాపితరో సీవలీతి నామ మకంసు. ఏవం మహాపుఞ్ఞస్స ఏత్తకం కాలం మాతుకుచ్ఛిమ్హి

దుక్ఖానుభవనం అత్తనావ కతేన పాపబలేన అహోసి, సో కిర అతీతే రాజా హుత్వా అత్తనో సపత్తరఞ్ఞా సద్ధిం సఙ్గామేన్తో మాతరా సద్ధిం మన్తేసి. సా నగరం రున్ధిత్వా అమిత్తే గణ్హితుం సక్కాతి ఉపాయ మదాసి, సోపి తస్సా వచనేన నగరం రున్ధిత్వా సత్తమే దివసే అగ్గహేసి, తేన పాపకమ్మబలేన మాతాపుత్తానం ఏవం మహన్తం దుక్ఖం అహోసీతి. తతో సా పుత్తం విజాయనకాలే సత్తమే దివసే భగవన్తం అనుస్సరిత్వా సుఖేన భారం ముఞ్చి. తుట్ఠా సా సత్తమే దివసే బుద్ధపముఖస్స భిక్ఖుసఙ్ఘస్స మహాదానం అదాసి, అథస్సా పుత్తో సత్తవస్సికకాలే గేహా నిక్ఖమ్మ సత్థారం దిస్వా పబ్బజ్జం యాచి. సత్థా సారిపుత్తత్థేరస్స నియోజేసి, తతో సారిపుత్తత్థేరేన ఉపజ్ఝాయేన మోగ్గల్లానమాచరియం కత్వా పబ్బజి, అథ సో ఖురగ్గేయేవ అరహత్తం పత్వా బుద్ధసాసనం సోభేసి, సో పుబ్బే కతపుఞ్ఞానుభావేన మహాపుఞ్ఞో అహోసి లాభీనఞ్చ అగ్గో. అథేకస్మిం సమయే భగవా రేవతత్థేరం దస్సనాయ ఖదిరవనవిహారం గచ్ఛన్తో తింసభిక్ఖుసహస్సేహి సద్ధిం తింసయోజనికం ఛట్టితకన్తారం సమ్పాపుణి నిరూదకం అప్పభక్ఖం. యేభుయ్యేన దేవతా సీవలిత్థేరే పసన్నా. తస్మా భగవా సీవలిత్థేరం పురతో చారికం కత్వా దేవతాహి కారాపితే విహారే వసన్తో దేవతాహి సజ్జితదానం పరిభుఞ్జన్తో రేవతత్థేరం సంపాపుణిత్వా గతకమ్మం నిట్ఠాపేత్వా జేతవనమాగమ్మ లాభీనం అగ్గట్ఠానే తం ఠపేసీతి. తేన వుత్తం అపదానే.

౧. పదుముత్తరో నామ జినో, సబ్బధమ్మేసు చక్ఖుమా;
ఇతో సతసహస్సమ్హి, కప్పే ఉప్పజ్జి నాయకో.

౨. సీలం తస్స అసఙ్ఖ్యేయ్యం, సమాధి వజిరూపమో [వజిరూపమా ఇతికత్థచి];
అసంఖియం ఞాణవరం, విముత్తి చ అనోపమా.

౩. మనుజామరనాగానం, బ్రహ్మానఞ్చ సమాగమే;
సమణబ్రాహ్మణాకిణ్ణే, ధమ్మం దేసేతి నాయకో.

౪. ససావకం మహాలాభిం, పుఞ్ఞవన్తం జుతిన్ధరం,
ఠపేసి ఏతదగ్గమ్హి, పరిసాసు విసారదో.

౫. తదాహం ఖత్తియో ఆసిం, పురే హంసవతీవ్హయే [హంసావతవ్హయే ఇతిసబ్బత్థ];
సుత్వా జినస్స తం వాక్యం, సావకస్స గుణం బహుం.

౬. నిమన్తయిత్వా సత్తాహం, భోజయిత్వా ససావకం;
మహాదానం దదిత్వాన, తం ఠానమభిపత్థయిం.

౭. తదా మం వినతం పాదే, దిస్వాన పురిసాసభో;
సో సరేన మహావీరో, ఇమం వచనమబ్రవీ.

౮. తతో జినస్స వచనం, సోతుకామా మహాజనా;
దేవదానవగన్ధబ్బా, బ్రహ్మానోచ మహిద్ధికా.

౯. సమణబ్రాహ్మణా చాపి, నమస్సిసుం కతఞ్జలీ;
నమో తే పురిసాజఞ్ఞ, నమో తే పురిసుత్తమ.

౧౦. ఖత్తియేన మహాదానం, దిన్నం సత్తాహకమ్పి [సత్తాహకంపితో ఇతిపికత్థచి] నో;
సోతుకామా ఫలం తస్స, బ్యాకరోహి మహామునే.

౧౧. తతో అవోచ భగవా, సుణోథ మమ భాసితం;
అప్పమేయ్యమ్హి బుద్ధస్మిం, గుణమ్హి సుప్పతిట్ఠితా.

౧౨. దక్ఖిణా దాయకం పత్వా, అప్పమేయ్యఫలావహా;
అపి చే స మహాభోగో, ఠానం పత్థేతి ముత్తమం.

౧౩. లాభీ విపులలాభీనం, యథా భిక్ఖు సుదస్సనో;
తథాహంపి భవేయ్యన్తి, లచ్ఛతే తం అనాగతే.

౧౪. సతసహస్సితో కప్పే, ఓక్కాకకులసమ్భవో;
గోతమోనామ నామేన, సత్థా లోకే భవిస్సతి.

౧౫. తస్స ధమ్మేసు దాయాదో, ఓరసో ధమ్మనిమ్మితో;
సీవలి నామ నామేన, హేస్సతి సత్థుసావకో.

౧౬. తేన కమ్మేన సుకతేన, చేతనాపణిధీహి చ;
జహిత్వా మానుసం దేహం, తావతింసూపగో అహం.

౧౭. తతోపరస్మింసమయే, బారాణసిపురుత్తమే;
సేట్ఠిపుత్తో అహం ఆసిం, అడ్ఢప్పత్తో మహాధనో.

౧౮. సహస్సమత్తే పచ్చేక, నాయకే చ నిమన్తియ;
మధురేనన్నపానేన, సన్తప్పేసింతదాదరో.

౧౯. తతో చుతో ఛకామగ్గే, అనుభోసింమహాయసం;
దేవచ్ఛరాపరివుతో, పాసాదే రతనామయే.

౨౦. ఏవం అచిన్తియా బుద్ధా, బుద్ధధమ్మా అచిన్తియా;
అచిన్తియే పసన్నానం, విపాకోపి అచిన్తియో.

౨౧. ఏకనవుతితో కప్పే, విపస్సీనామ నాయకో;

ఉప్పజ్జి చారునయనో, సబ్బధమ్మవిపస్సకో.

౨౨. తదాహం బన్ధుమతియా, కులస్సఞ్ఞతరస్స చ;
దయితో పత్థితో పుత్తో, ఆసిం కమ్మన్తబ్యావటో.

౨౩. తదా అఞ్ఞతరో పూగో, విపస్సిస్స మహేసినో;
పరివేణం అకారేసి, మహన్త మితి విస్సుతం.

౨౪. నిట్ఠితే చ మహాదానం, దదం ఖజ్జకసంయుతం;
నవం దధి మధుఞ్చేవ, విచినం న చ మద్దస.

౨౫. తదాహం తం గహేత్వాన, నవం దధి మధుమ్పిచ,
కమ్మసామిఘరం గచ్ఛం, తమేనం [తమేసం ఇతిసబ్బత్థ] దాన మద్దసం.

౨౬. సహస్సమ్పి చ దత్వాన, న లతింసు చ తం ద్వయం;
తతో ఏవం విచిన్తేసిం, నేతం హేస్సతి ఓరకం.

౨౭. యథా ఇమే జనా సబ్బే, సక్కరోన్తి తథాగతం;
అహమ్పి కారం కస్సామి, ససఙ్ఘే లోకనాయకే.

౨౮. తదాహమేవం చిన్తేత్వా, దధింమధుఞ్చ ఏకతో;
యోజేత్వా లోకనాథస్స, ససఙ్ఘస్స అదాసహం.

౨౯. తేన కమ్మేన సుకతేన, చేతనాపణిధీహి చ;
జహిత్వా మానుసం దేహం, తావతింస మగఞ్ఛహం.

౩౦. పునాహం బారాణసియం, రాజా హుత్వా మహాయసో;
సత్తుకస్స తదా రుద్ధో, ద్వారరోధం అకారయిం.

౩౧. తతో సపత్తినో [సమ్పత్తినో; సపత్తానో ఇతిచకత్థచి] రుద్ధా, ఏకాహం రక్ఖితా అహుం;
తతో తస్స విపాకేన, పాపుణిం నిరయం భుసం.

౩౨. పచ్ఛిమే చ భవే దాని, జాతోహం కోలియే పురే;
సుప్పవాసా చ మే మాతా, మహాలి లిచ్ఛవీ పితా.

౩౩. ఖత్తియే పుఞ్ఞకమ్మేన, ద్వారరోధస్స వాహసా;
సత్తమాసే సత్తవస్సే, వసింకుచ్ఛిమ్హి దుక్ఖితో.

౩౪. సత్తాహం ద్వారమూళ్హోహం, మహాదుక్ఖసమప్పితో;
మాతా మే ఛన్దదానేన, ఏవ మాసి సుదుక్ఖితా.

౩౫. సువత్థితోహం నిక్ఖన్తో, బుద్ధేన అనుకమ్పితో;
నిక్ఖన్తదివసేయేవ, పబ్బజిం అనగారియం.

౩౬. ఉపజ్ఝా సారిపుత్తో మే, మోగ్గల్లానో మహిద్ధికో;
కేసే ఓరోపయన్తో మే, అనుసాసి మహామతి.

౩౭. కేసేసు ఛిజ్జమానేసు [ఛన్నమనేసు ఇతిపికత్థచి], అరహత్తమపాపుణిం;
దేవా నాగా మనుస్సా చ, పచ్చయాను పనేన్తి మే.

౩౮. పదుముత్తరనామఞ్చ, విపస్సించ వినాయకం;
సంపూజయిం పముదితో, పచ్చయేహి విసేసతో.

౩౯. తతో తేసం విపాకేన, కమ్మానం విపులుత్తమం;
లాభం లభామి సబ్బత్థ, వనే గామే జలే థలే.

౪౦. రేవతం దస్సనత్థాయ, యదా యాతి వినాయకో;
తింసభిక్ఖుసహస్సేహి, సహ లోకగ్గనాయకో.

౪౧. తదా దేవో పనీతేహి [పణీతేహి ఇతిసబ్బత్థ], మమత్థాయ మహామతి;
పచ్చయేహి మహావీరో, ససఙ్ఘో లోకనాయకో.

౪౨. ఉపట్ఠితో మయా బుద్ధో, గన్త్వా రేవతమద్దస;
తతో జేతవనం గన్త్వా, ఏతదగ్గే ఠపేసిమం.

౪౩. లాభీనం సీవలి అగ్గో, మమ సిస్సేసు భిక్ఖవో;
సబ్బేలోకహితో సత్థా, కిత్తయీ పరిసాసుమం.

౪౪. కిలేసా ఝాపితా మయ్హం, భవా సబ్బే సమూహతా;
నాగోవ బన్ధనం ఛేత్వా, విహరామి అనాసవో.

౪౫. స్వాగతం వత మే ఆసి, బుద్ధసేట్ఠస్స సన్తికం;
తిస్సో విజ్జా అనుప్పత్తో, కతం బుద్ధస్స సాసనం.

౪౬. పటిసమ్భిదా చతస్సోపి, విమోక్ఖా పిచ అట్ఠిమే;

ఛళభిఞ్ఞా సచ్ఛికతా, కతం బుద్ధస్స సాసనన్తి.

ఇత్థం సుదం ఆయస్మా సీవలిత్థేరో ఇమా గాథాయో అభాసిత్థాతి.

౪౯. సుత్వాన ఏతం చరితం మహబ్భుతం,
పుఞ్ఞానుభావఞ్చ సిరిం సిరీమతం;
హిత్వా కుసీతం కుసలం కరోథ,
కామాత్థ కామం భవభోగనిబ్బుతిం.

సీవలిత్థేరస్స వత్థుం దసమం.

యక్ఖవఞ్చితవగ్గో తతియో.

మహాసేనవగ్గో

౩౧. మహాసేనరఞ్ఞో వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

భగవతి పరినిబ్బుతే పాటలిపుత్తనగరే మహాసేనో నామ రాజా రజ్జం కారేసి ధమ్మికో ధమ్మరాజా. సో పన పితుపితామహాదీనం ధనరాసిం ఓలోకేత్వా ఇమే ఇమం సాపతేయ్యం పహాయ మచ్చునో ముఖముపగతా. అహో సంసారికానం అఞ్ఞాణతా. ధనం లభేత్వా అత్తనో వినాసఞ్చ అత్తానం లభేత్వా ధనవినాసఞ్చ న జానన్తీతి సమ్పత్తియా అధిగమఞ్చ వినాసం చాతి సబ్బం చిన్తేత్వా ధమ్మఞ్చ సుత్వా పటిలద్ధసద్ధో దివసే దివసే దససహస్సానం భిక్ఖూనం మధురేన అన్నపానేన సన్తప్పేన్తో అనేకాని పుఞ్ఞాని ఉపచినన్తో ఏకదివసం రహో పటిసల్లీనో ఏవం చిన్తేసి. ఏవం రాజనియోగేన జనస్స పీళనం కత్వా దిన్నదానతో సహత్థేన కమ్మం కత్వా లద్ధేన దిన్నదానం మహప్ఫలం మహానిసంసం భవిస్సతి, ఏవం మయా కాతబ్బన్తి సో సుహదా మచ్చస్స రజ్జం నీయ్యాతేత్వా అత్తనో కణిట్ఠికం ఆదాయ కిఞ్చి అజానాపేత్వా అఞ్ఞాతరవేసేన నగరా నిక్ఖమ్మ ఉత్తరమధురం నామ నగరం అగమాసి, తత్థ మహావిభవో ఏకో సేట్ఠి పటివసతి, తే సేట్ఠినో సమీప ముపగమ్మ ఠితా. తేన కిమత్థాయాగతాతి వుత్తే రాజా తవ గేహే భతియా కమ్మం కరిస్సామీతి వత్వా తేనానుఞ్ఞాతో తీణి వస్సాని కమ్మ మకాసి, తతో ఏకదివసం సేట్ఠి తే దిస్వా పక్కోసిత్వా అతీవ తుమ్హే సుఖుమాలతరా. తథాపి ఇమస్మిం గేహే కమ్మకరణేన చిరం వసిత్థ, ఏత్తకం కాలం కిస్మిఞ్చి కమ్మేపి కుసీతత్తం న పఞ్ఞాయతి. పగేవ అనాచారమ్పి, యాగుభత్తం లభేత్వా అఞ్ఞం ఉపకారమ్పి మమ సన్తికా నత్థి, కేనత్థేన కమ్మం కరోథాతి పుచ్ఛి. రాజా తస్స వచనం సుత్వా ఇమస్మిం జనపదే సాలినో మనాపభావో బహుసో సూయతి. తస్మా సాలీనమత్థాయ ఇధా గతమ్హాతి ఆహ, తం సుత్వా తేసం తుట్ఠో సేట్ఠి సాలీనం సకటసహస్సం అదాసి, రాజా సాలింలభిత్వా సేట్ఠినో ఏవమాహ, భో ఇమం అమ్హాకం నగరం పాపేథాతి, తం సుత్వా సేట్ఠి సాధూతి వత్వా సాలిపరిపుణ్ణసకటసహస్సం రఞ్ఞో నగరం పాపేసి, రాజా నగరం గన్త్వా సేట్ఠిస్స నానావణ్ణవత్థహిరఞ్ఞసువణ్ణాదీహి సకటే పూరేత్వా పటిపేసేత్వా మేత్తిం థిరం కత్వా ఆభతవీహయో రాజగేహే సన్నిచయమకాసి, అథ రాజా కతిపాహచ్చయేన ముసలం పగ్గయ్హ సహత్థేనేవ వీహిం కోట్టేతి, కోట్టితకోట్టితం కణిట్ఠికా పప్ఫోటేతి. ఏవం ఉభోపి తణ్డులానం మహన్తం రాసిం కత్వా దారూదకాదయో ఆహరిత్వా అమ్బిలభత్తం పచిత్వా రాజగేహే పఞ్చసతఆసనాని పఞ్ఞాపేత్వా కాలం ఉగ్ఘోసేసుం, ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా అనుకమ్పం ఉపాదాయ మమ గేహే భుఞ్జన్తూతి. తం సుత్వా పఞ్చసతా భిక్ఖూ ఆకాసేన ఆగమింసు, రాజా తే యావదత్థం పరివిసి, తతో తేసం అన్తరే పియంగుదీపవాసీ ఏకో మహాసివత్థేరో నామ భత్తం గహేత్వా ఏతే మం పస్సన్తూతి అధిట్ఠహిత్వా ఆకాసేన పియంగుదీపం గన్త్వా భత్తం పఞ్చసతానం భిక్ఖూనం దత్వా పరిభుఞ్చి. తం తస్సానుభావేన సబ్బేసం యావదత్థం అహోసి. ఏవం అప్పకేనాపి దేయ్యధమ్మేన సప్పురిసా దాయకానం మనం పసాదేత్వా పతిట్ఠం కరోన్తీతి. వుత్తఞ్హి.

౧. అప్పకేనపి మేధావీ, దాయకానం మనం పతి;
సద్ధం వడ్ఢేన్తి చన్దోవ, రంసినా ఖీరసాగరం.

౨. అట్ఠానే న నియోజేన్తా, కరోన్తా నేవ సన్నిధిం;
పరిభోగ మకత్వాన, నేవ నాసేన్తి పచ్చయం.

౩. న పాపేన్తాచ థేయ్యస్స, న కరోన్తా తథేవిణం;
విభజన్తి సుసీలేసు, సయం భుత్వాన సీలవాతి.

అథ రాజా కణిట్ఠికాయ సద్ధిం థత్థేవ ఠితో పియంగుదీపే పరిభుఞ్జన్తే పఞ్చసతభిక్ఖూ దిస్వా హట్ఠో ఉదగ్గో అహోసి. అథ తే అపరభాగే అత్తనా కతం దానవరం అనుస్సరన్తా న చిరేనేవ ఉభోపి సోతాపన్నా అహేసుంతి.

౪. న గణేన్తాత్తనో దుక్ఖం, విహాయ మహతిం సిరిం;
ఆయతింభవమిచ్ఛన్తా, సుజనేవం సుభే రతా.

౫. ఆయాసేన కతం పుఞ్ఞం, మహన్తఫలదాయకం;
ఇతి మన్త్వాన మేధావీ, సహత్థేనేవ తం కరేతి.

మహాసేనరఞ్ఞో వత్థుం పఠమం.

౩౨. సువణ్ణతిలకాయ వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

లఙ్కాదీపే కిర అనురాధపురనగరే ఏకో మాతుగామో [ఏకామాతుగామాతివా ఏకామాతుగామోతివా కత్థచి] సద్ధాసమ్పన్నా నిచ్చం అభయుత్తరచేతియే పుప్ఫపూజం కరోతి, అథేకదివసం సా అత్తనో ధీతుయా సద్ధిం తస్మిం చేతియే పుప్ఫపూజనత్థాయ [పుప్ఫపూజత్థాయ ఇతికత్థచి] గన్త్వా పుప్ఫాసనసాలాయ ఉదకం అపస్సన్తీ ధీతు హత్థే పుప్ఫచఙ్గోటకం ఠపేత్వా ఘట మాదాయ పోక్ఖరణిం అగమాసి, తతో సా దారికా మాతరి అనాగతాయయేవ [అనాగతేయేవ ఇతిసబ్బత్థ] అధోతాసనే పుప్ఫముట్ఠింగహేత్వా మణ్డలం కత్వా పూజేత్వా ఏవం పత్థనమకాసి. తథా హి.

౧. మహావీరస్స ధీరస్స, సయమ్భుస్స మహేసినో;
తిలోకగ్గస్స నాథస్స, భగవన్తస్స సత్థునో.

౨. య మహం పూజయిం పుప్ఫం, తస్స కమ్మస్స వాహసా;
రూపీనం పవరా హేస్సం, ఆరోహపరిణాహవా.

౩. మం దిస్వా పురిసా సబ్బే, ముచ్ఛన్తు కామముచ్ఛితా;
నిచ్ఛరన్తు సరీరా మే, రంసిమాలీవ రంసియో.

౪. హదయఙ్గమా కణ్ణసుఖా, మఞ్జుభాణీ సుభా మమ;
కిన్నరానం యథా వాణీ, ఏవమేవ పవత్తతూతి.

అథస్సా మాతా ఆగమ్మ అధోతాసనే పూజితాని పుప్ఫాని దిస్వా కస్మా చణ్డాలీ అధోతాసనే భగవతో పుప్ఫాని పూజేసి, అయుత్తం తయా కతన్తి ఆహ, తం సుత్వా సా మాతుయా కుజ్ఝిత్వా త్వం చణ్డాలీతి అక్కోసి, సా ఏత్తకం పుఞ్ఞాపుఞ్ఞం కత్వా అపరభాగే తతో చుతా జమ్బుదీపే ఉత్తరమధురాయం ఏకస్స చణ్డాలగన్ధబ్బబ్రాహ్మణస్స ధీతా హుత్వా నిబ్బత్తి,

ఉత్తమరూపధరా అహోసి, తస్సా సరీరతో మేఘముఖతో విజ్జుల్లతావియ రంసియో నిచ్ఛరన్తి. సమన్తా చతుహత్థట్ఠానే సరీరప్పభాయ అన్ధకారే విధమతి. ముఖతో ఉప్పలగన్ధో వాయతి, కాయతో చన్దనగన్ధో, తస్సా ద్విన్నం ధనాన మన్తరే సువణ్ణవణ్ణం ఏకం తిలకం అహోసి, తేన బాలసురియస్స వియ పభా నిచ్ఛరతి. దిట్ఠదిట్ఠా యేభుయ్యేన ఉమ్మత్తా వియ కామమదేన విసఞ్ఞినో హోన్తి, అహో కుసలాకుసలానం ఆనుభావో. తథా హి.

౫. యేన సా కోధసామాతు, చణ్డాలీ ఇతి భాసితా;
తేన సా ఆసి చణ్డాలీ, జేగుచ్ఛా హీనజాతికా.

౬. సల్లక్ఖేత్వాన సమ్బుద్ధ, గుణం పూజేసి యం తదా;
తేన పుఞ్ఞానుభావేన, సా భిరూపీ మనోరమా.

౭. యేన యేన పకారేన, పుఞ్ఞపాపాని యో కరే;
తస్స తస్సానురూపేన, మోరోవ లభతే ఫలం.

౮. పాపేన చ తిరచ్ఛానే, జాయన్తి కుసలేన తే;
వణ్ణపోక్ఖరతా హోతి, మోరానం కమ్మ మీదిసన్తి.

తతో తస్సా మాతాపితరో సువణ్ణతిలకాతి నామ మకంసు. తస్మింకిర నగరే మనుస్సా తస్సా రుపదస్సనేనచ సవణేనచ సమ్పత్తాపి చణ్డాలధీతా అయన్తి పరిభవభయేన ఆవాహం న కరోన్తి. అథ తస్మిం నగరే జేట్ఠచణ్డాలబ్రాహ్మణస్స పుత్తో ఏతమత్థాయ తస్సా మాతాపితున్నం సన్తికం వత్థాభరణగన్ధమాలాదయో పేసేసి సువణ్ణతిలకం అమ్హాకం దదన్తూతి, తే తం పవత్తిం తస్సా ఆరోచేసుం. సాస్స జిగుచ్ఛన్తీ పరిహాస మకాసి. తతో బ్రాహ్మణస్స పుత్తో లజ్జితో రఞ్ఞో సన్తికం గన్త్వా వీణం ముఞ్చేత్వా గాయమానో ఏవమాహ.

౯. లలనా ననానీ చలలోచనానీ,
తరుణా రుణానీ చలితాధరాణీ;
మనుజో హి యో నేత్తపియం కరోతి,
స తు నీచజాతిం అపి నో జహాతి.

కిమిదన్తి రఞ్ఞా పుట్ఠో ఆహ.

౧౦. సమేతి కిం దేవ ఛమాయ మత్తికా,
కదాచి చామీకరజాతికాయ;
సిగాలధేను అపి నీచజాతికా,
సమేతి కింసీహవరేన దేవాతి.

ఏవఞ్చ పన వత్వా దేవ ఇమస్మింనగరే సువణ్ణతిలకా నామేకా చణ్డాలధీతా అత్థి, సా సమానజాతికేహి పేసితపణ్ణాకారం న గణ్హాతి, కులవన్తేయేవ పత్థేతి, కదా నామ కాకీ సువణ్ణహంసేన సమాగచ్ఛతి దేవాతి. రాజా తం సుత్వా తస్సా పితరం పక్కోసాపేత్వా తమత్థం వత్వా సచ్చం భణేతి పుచ్ఛి, సోపి సచ్చం దేవ, సా జాతిసమ్పన్నమేవ కామేతీతి ఆహ. రాజా ఏవం సతి భణే పఞ్చమధురనగరే ఉద్దాళబ్రాహ్మణో నామ అత్థి, సో జాతిసమ్పన్నో మాతితోచ పితితోచ అనుపక్కుట్ఠో , జేగుచ్ఛా పటిక్కూలా ఏతాతి మాతుగామేన సద్ధిం న సంవసతి. అత్తనో గేహతో రాజగేహం గచ్ఛన్తోచ ఆగచ్ఛన్తో చ సోళసఖీరోదకఘటేహి మగ్గే సిఞ్చాపేసి. మాతుగామే దిస్వా కాలకణ్ణీ మయా దిట్ఠాతి ఖీరోదకేన ముఖం ధోవతి. తవ ధీతా సక్కోన్తీ తేన సద్ధిం సంవసతు, ఏతమత్థం తవ ధీతరం కథేహీతి ఆహ, సోపి తం సుత్వా గేహం గన్త్వా ధీతరం పక్కోసిత్వా రఞ్ఞా వుత్తనియామేనేవ తస్సా కథేసి. తాయ తం సుత్వా సక్కోన్తీ అహం ఉద్దాళబ్రాహ్మణేన సద్ధిం వసిస్సామి, మా తుమ్హే చిన్తేథ, పపఞ్చమ్పి మా కరోథ, పాతోవ గమిస్సామీతి వుత్తే పితా పనస్సా సాధూతి సహస్సగ్ఘనకచిత్తకమ్బలకఞ్చుకేన ధీతు సరీరం పారుపాపేత్వా వీణాదితురియభణ్డాని గాహాపేత్వా ధీతుయా సద్ధిం అద్ధానమగ్గం పటిపజ్జి. గచ్ఛన్తో అన్తరామగ్గే అఞ్ఞతరస్మిం నగరే రఞ్ఞో గన్ధబ్బం కరోన్తో ధీతరం పిట్ఠిపస్సే నిసీదాపేత్వా గన్ధబ్బమకాసి. అథస్స పిట్ఠిపస్సనిసిన్నా సువణ్ణతిలకా నయనకోటియా దిట్ఠిం పాపేన్తీ సరసేన తం ఓలోకేత్వా పారుతకఞ్చుకం కిఞ్చి అపనేత్వా సరీరప్పభం పఞ్ఞాపేసి, రాజా పనస్సా సరీరప్పభంచ రూపసమ్పదంచ దిస్వా కామాతురో విగతసఞ్ఞో సమ్మూళ్హో హుత్వా ముహుత్తేన పటిలద్ధస్సాసో తస్సా సస్సామికాస్సామికభావం పుచ్ఛిత్వా చణ్డాలధీతాతి సుత్వా పరిభవభయేన తం ఆనేతు మసక్కోన్తో ఏవరూపం వణ్ణపోక్ఖరసమ్పన్నం ఇత్థిరతనం అలభన్తస్స మే కో అత్థో జీవితేనాతి సోచన్తో పరిదేవన్తో కామముచ్ఛితో కత్తబ్బా కత్తబ్బం అజానన్తో అసిం గహేత్వా అత్తనో సీసం సయమేవ ఛిన్దిత్వా కాల మకాసి. ఏవమేవ అన్తరామగ్గే పఞ్చరాజానో తస్సా రూపసమ్పత్తిమదమత్తా అసినా ఛిన్నసీసా జీవితక్ఖయం పాపుణింసు. తథా హి సత్తా హిరఞ్ఞసువణ్ణదాసిదాస పుత్తదారాదీసు [పుత్తదారాదీహి ఇతిసబ్బత్థ] పియం నిస్సాయ కామేన ముచ్ఛితా అనయబ్యసనం పాపుణన్తీతి. వుత్తఞ్హేతం భగవతా.

౧౧. పియతో జాయతే సోకో,
పియతో జాయతే భయం;
పియతో విప్పముత్తస్స,
నత్థి సోకో కుతో భయం.

౧౨. పేమతో జాయతే సోకో,
పేమతో జాయతే భయం;
పేమతో విప్పముత్తస్స,
నత్థి సోకో కుతో భయం.

౧౩. రతియా జాయతే సోకో,
రతియా జాయతే భయం;
రతియా విప్పముత్తస్స,
నత్థి సోకో కుతో భయం.

౧౪. కామతో జాయతే సోకో,

కామతో జాయతే భయం;

కామతో విప్పముత్తస్స,

నత్థి సోకో కుతో భయం.

౧౫. తణ్హాయ జాయతే సోకో,

తణ్హాయ జాయతే భయం;

తణ్హాయ విప్పముత్తస్స,

నత్థి సోకో కుతో భయం.

తతో సో అనుక్కమేన పఞ్చమధురనగరం గన్త్వా అత్తనో ఆగతభావం రఞ్ఞో కథాపేత్వా తేన అనుఞ్ఞాతో గన్త్వా రాజానం అద్దస. తదా ఉద్దాళబ్రాహ్మణో రఞ్ఞో అవిదూరే కమ్బలభద్దపీఠే నిసిన్నో హోతి, గన్ధబ్బబ్రాహ్మణోపి ధీతుయా సద్ధిం గన్ధబ్బం కురుమానో నిసీది. తస్మింఖణే పితు పిట్ఠిపస్సే నిసిన్నా సువణ్ణతిలకా ఉద్దాళబ్రాహ్మణో కతమోతి పుచ్ఛిత్వా ఏతస్మిం భద్దపీఠే నిసిన్నోం ఏసోతి సుత్వా నిలామలలోచనేహి తం ఓలోకన్తి దసనరంసినా సమ్భిన్నసురత్తాధరేన మన్దహసితం కరోన్తీ తం ఓలోకేత్వా పారుతకఞ్చుకం అపనేత్వా సరీరప్పభం విస్సజ్జేసి. తం దిస్వా బ్రాహ్మణో ఉమ్మత్తో సోకేన పరిదడ్ఢగత్తో ఉణ్హవాతేన పూరితముఖనాసో అస్సునా కిలిన్ననేత్తో విసఞ్ఞీ అహోసి. తతో సో ముహుత్తేన లద్ధస్సాసో రోగీవియ రఞ్ఞో సకాసా అపసరన్తో అత్తనో గేహం గన్త్వా సుహదే పక్కోసిత్వా తేసం ఏవమాహ. భవన్తేత్థ.

౧౬. యో ఆపదే సముప్పన్నే,

ఉపతిట్ఠతి సన్తికే;

సుఖదుక్ఖే సమో హోతి,

సో మిత్తో సోచ ఞాతకో.

౧౭. యో గుణం భాసతే యస్స, అగుణఞ్చ నిగూహతి;

పటిసేధేత్య [పటిసేధేతికత్తబ్బా ఇతిసబ్బత్థ] కత్తబ్బా, సో మిత్తో సోచ ఞాతకో.

౧౮. సువణ్ణతిలకానామ, లలనా కామలాలయా;

నీలక్ఖిచణ్డకణ్డేహి, విఖణ్డేసి మనో మమ.

౧౯. తస్సా ముఖమ్బుజే సత్తా, మమ నేత్తమధుబ్బతా,

అప్పమ్పిన సరన్తామం, తత్థేవా భిరమన్తి తే.

౨౦. సహేవ తేహి మే చిత్తం, గతం ఉల్లంఘియుద్ధతో;

లజ్జాగమ్భీరపరిఖం, ధితిపాకారముగ్గతం.

౨౧. సమ్ముయ్హామి పముయ్హామి, సబ్బా ముయ్హన్తి మే దిసా;

తస్స మే సరణం హోథ, కరోథ మమ సఙ్గహన్తి.

తం సుత్వా తే ఏవమాహంసు.

౨౨. యం త్వమాచరియ పత్థేసి, చణ్డాలీ సా అసఙ్గమా;
కిన్ను మీళ్హేన సంయోగో, చన్దనస్స కదా సియా.

౨౩. అగమ్మగమనా యాతి, నరానం దూరతో సిరీ;
కిత్తిచాయు బలం బుద్ధి, అయసంచ స గచ్ఛతీతి.

అథ తేసం బ్రహ్మణో ఆహ.

౨౪. న పరిచ్చజతి లోకోయం, అమేజ్ఝే మణిముత్తమం;
ధీరతనం యువాణీ చ, దుక్కులా అపి గాహియాతి.

ఏవఞ్చ పన వత్వా తస్సా సస్సామికాస్సామికభావం ఞత్వా ఆనేథాతి ఆహ, తే తథా అకంసు. తతో బ్రాహ్మణో తాయ గేహం ఆగతకాలతో పట్ఠాయ చత్తారో మాసే రఞ్ఞో ఉపట్ఠానం నేవ అగమాసి. తస్స పన బ్రహ్మణస్స సన్తికే పఞ్చసతరాజకుమారా నానావిధాని సిప్పాని ఉగ్గణ్హన్తి. తే తం కారణం ఞత్వా సువణ్ణతిలకాయ విజ్జమానాయ అమ్హాకం సిప్పుగ్గహణస్స అన్తరాయో భవిస్సతి, యేన కేనచి ఉపాయేన ఏతం మారేతుం వట్టతీతి, చిన్తేత్వా తే హత్థా చరియం పక్కోసిత్వా లఞ్జం దత్వా ఏవమాహంసు, హత్థిం సురాయ మత్తం కత్వా సువణ్ణతిలకం మారేహీతి. తతో తే సబ్బే రాజఙ్గణే సన్నిపతిత్వా దూతం పాహేసుం, ఆచరియం దట్ఠుకామమ్హాతి. తతో బ్రాహ్మణేన ఆగన్త్వా నిసిన్నేన పటిసన్థారం కత్వా ఆచరియ ఆచరియానిం పస్సితుకామమ్హాతి ఆహంసు. అథ సో సువణ్ణతిలకం గహేత్వా ఆగచ్ఛథాతి మనుస్సే పేసేసి. తే తథా కరింసు, అథ తస్సా వీథిమజ్ఝం సమ్పత్తకాలే హత్థిం విస్సజ్జాపేసుం. సో సోణ్డాయ భూమియం పహరన్తో [పహరన్తోఉపధావిత్వా ఇతికత్థచి] గచ్ఛన్తో ఉపధావిత్వా సోణ్డేన తం ఉక్ఖిపిత్వా కుమ్భే నిసీదాపేసి. తతో రాజానో తథా తం మారాపేతు మసక్కోన్తా పున దివసే మనుస్సే పయోజేత్వా రత్తియం మారాపేసుం. బ్రాహ్మణోపి ఏవరూపం ఇత్థిం అలసిత్వా జీవనతో మతమేవ [మతంమేసేయ్యో ఇతికత్థచి] సేయ్యోతి సోచన్తో పరిదేవన్తో రాజఙ్గణే దారుచితకం కారాపేత్వా అగ్గింపవిసిత్వా మతోతి. ఏవం మాతుగామవసఙ్గతా మహన్తం అనయబ్యసనఞ్చ మరణఞ్చ పాపుణన్తీతి. వుత్తఞ్హేతం భగవతా.

౨౫. మాయాపేసా [మాయాచేసా ఇతికత్థచి] మరీచీవ,
సోకో రోగో చుపద్దవో;
ఖరావ బన్ధనా చేసా,
మచ్చుపాసో గుహాసయో;
తాసు యో విస్ససే పోసో,
సో నరేసు నరాధమోతి.

౨౬. అయోనిసో సా పురిమాయ జాతియా,
పుఞ్ఞం కరిత్వా అలభీదిసం గతిం;
ధీసమ్పయుత్తం [ధితిసమ్పయుత్తం ఇతికత్థచి] కుసలం కరోన్తా,
నిబ్బాణమేవాభిముఖం కరోథాతి.

సువణ్ణతిలకాయ వత్థుం దుతియం.

౩౩. కపణాయ వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

భగవతి పరినిబ్బుతే జమ్బుదీపే తత్థ తత్థ భిక్ఖుభిక్ఖుణియో చ ఉపాసకఉపాసికాయో చ జయమహాబోధిం వన్దిస్సామీతి యేభుయ్యేన గన్త్వా వన్దన్తి. అథా పరభాగే బహూ భిక్ఖూ సఙ్గమ్మ మహాబోధిం వన్దనత్థాయ గచ్ఛన్తా అఞ్ఞతరస్మిం గామకే భిక్ఖాయ చరిత్వా ఆసనసాలం గన్త్వా కతభత్తకిచ్చా థోకం విస్సమింసు, తదా తత్థ ఏకా కపణా దుగ్గతిత్థీ తథా నిసిన్నభిక్ఖూ దిస్వా ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్చపతిట్ఠితేన వన్దిత్వా ఏకమన్తే ఠితా అయ్యా కుహిం గచ్ఛన్తీతి పుచ్ఛి. భిక్ఖూ తం సుత్వా జయమహాబోధిస్స ఆనుభావఞ్చ తం వన్దనత్థాయ అత్తానం గమనఞ్చ కథేన్తా ఏవమాహంసు.

౧. యత్థాసీనో జినో జేసి, ససేనం మకరద్ధజం;
హన్త్వా కిలేససేనఞ్చ, బుద్ధో ఆసి నిరుత్తరో.

౨. యం పూజేసి మహావీరో, ఠితో పద మకోపయం;
సత్తరత్తిన్దివం నేత్త, నీలనీరజరంసినా.

౩. సురాసురనరాదీనం, నేత్తాలి పాళిపాతనా;
మేచకాకారపత్తేహి, సిఖణ్డీవియ భాతి యో.

౪. సురపాదపోవ సత్తానం, యం తిట్ఠతి మహీతలే;
ఇహ లోకే పరత్తే చ, దదన్తో ఇచ్ఛితిచ్ఛితం.

౫. యస్స పురాణపణ్ణమ్పి, పతితం యో నరో ఇధ;
పూజేతి తస్స సో దేతి, భవభోగం మహీరుహో.

౬. గన్ధమాలేహి సలిలేహి, యముపాసతి సదా నరో;
అజ్ఝత్తఞ్చ బహిద్ధా చ, దురితం సో నిహఞ్ఞతి.

౭. యో దేతి ఇహలోకత్థం,
యో దేతి పారలోకికం,
సమ్పదం జయబోధింతం,

భోతి గచ్ఛామ వన్దితుం.

తం సుత్వా ఉదగ్గా సోమనస్సజాతా భిక్ఖూనం ఏవమాహ. అహం భన్తే పరకులే భతియా కమ్మం కరోన్తీ దుక్ఖేన కసిరేన జీవికం కప్పేమి. స్వాతనాయ మే తణ్డులనాళిపి [భణ్డులనామ్పి ఇతిసబ్బత్థ] నత్థి, పగేవ అఞ్ఞం ధనం, ఇమం వినా అఞ్ఞం సాటకమ్పి నత్థి, కస్మా పుబ్బే అకతపుఞ్ఞత్తా, తస్మా ఇమం భన్తే సాటకం మమానుగ్గహాయ బోధిమ్హి ధజం బన్ధథాతి యాచిత్వా సాటకం ధోవిత్వా తేసం అదాసి. భిక్ఖూపి తస్సానుగ్గహాయ తం గహేత్వా అగమంసు. సా సాటకం దత్వా పీతిపామోజ్జమానసా గేహం గన్త్వా తదహేవ రత్తియా మజ్ఝిమయామే సత్థకవాతేన ఉపహతా కాలం కత్వా తేసం భిక్ఖూనం గమనమగ్గే ఏకస్మిం రమణీయే వనసణ్డే భుమ్మదేవతా హుత్వా నిబ్బత్తి, అథస్సా పుఞ్ఞానుభావేన తియోజనికే ఠానే దిబ్బకప్పరుక్ఖా పాతురహంసు, తత్థ తత్థ నానావిరాగధజపతాకా ఓలమ్బన్తి. దేవపుత్తా చ దేవధీతరో చ సబ్బాభరణవిభూసితా తథేవ ధజపతాకాదయో గహేత్వా కీళన్తి. నచ్చగీతాదినేకాని అచ్ఛరియాని పయోజేన్తి. అథ దుతియదివసే తేపి భిక్ఖూ బోధిమణ్డలం గచ్ఛన్తా సాయణ్హే తం ఠానం పత్వా అజ్జ ఇమస్మిం వనసణ్డే వసిత్వా గమిస్సామాతి తత్థ వాసం ఉపగమింసు, తతో తే రత్తిభాగే నానావణ్ణధజే చ దేవతాహి పయోజియమానా గీతవాదితాదయో చ తియోజనట్ఠానే కప్పరుక్ఖాని చ ఇదం సబ్బం దేవిస్సరియం తస్సానుభావేన నిబ్బత్తభావం దిస్వా విమ్హితమానసా దేవధీతరం ఆమన్తేత్వా త్వం కేన కమ్మేన ఇధ నిబ్బత్తాతి పుచ్ఛింసు. సా భిక్ఖూ వన్దిత్వా అఞ్జలిం పగ్గయ్హ ఠితా భన్తే మం న సఞ్జానిత్థాతి ఆహ. భిక్ఖూహి న మయం సఞ్జానామ భగినీతి వుత్తే సా అత్తనో సభావం కథేన్తీ ఏవమాహ.

౮. హియ్యో ఆసనసాలాయ, నిసీదిత్థ సమాగతా;
తుమ్హాకం సన్తికం గమ్మ, యా వరాకీభివాదయి.

౯. యా బోధిం పూజనత్థాయ, వత్థకం పటిపాదయి;
సాహం హియ్యో చుతా ఆసిం, రత్తియం బ్యాధిపీళితా.

౧౦. నానాసమ్పత్తిసంయుత్తా, నానాభూసనభూసితా;
విమానే రతనా కిణ్ణే, జాతాహం ఏత్థ కాననే.

౧౧. హియ్యో పస్సిత్థ మే గత్తం, రజోజల్లేహి సంకులం;
అజ్జ పస్సథ మే గత్తం, వణ్ణవన్తం పభస్సరం.

౧౨. హియ్యో పస్సిత్థ మే భన్తే, నివత్థం మలినమ్బరం;
అజ్జ పస్సథ మే భన్తే, దిబ్బమమ్బరముత్తమం.

౧౩. వికిణ్ణఫలితగ్గేహి , కేసేహి విరలా కులం;
ఊకాగూథపటిక్కూలం, హియ్యో ఆసిసిరం మమ.

౧౪. అజ్జ తం పరివత్తిత్వా, మమ పుఞ్ఞానుభావతో;
సునీలముదుధమ్మిల్లం, కుసుమా భరణభూసితం.

౧౩. పురా మే సకసీసేన, వహితం దారూ దకాదికం;
పుఞ్ఞేనాహం అజ్జ మాలా, భారం సీసే సముబ్బహే.

౧౬. ధజత్థాయ మయా హీయ్యో, పదిన్నం థూలసాటకం;
అజ్జ నిబ్బత్తి మే భోన్తో, మహన్తం దిబ్బసమ్పదం.

౧౭. జానమానేన కత్తబ్బం, దానాదీసు మహప్ఫలం;
దేవలోకే మనుస్సేసు, సుఖదం దాన ముత్తమన్తి.

తం సుత్వా సబ్బే భిక్ఖూ అచ్ఛరియబ్భుతచిత్తా అహేసుం. సా దేవతా తస్సా రత్తియా అచ్చయేన భిక్ఖూ నిమన్తేత్వా దిబ్బేహి ఖజ్జభోజ్జేహి సహత్థా సన్తప్పేత్వా తేహి సద్ధిం ఆగచ్ఛన్తీ అన్తరామగ్గే దానం దదమానా మహాబోధిం గన్త్వా సబ్బేహి ధజపతాకా దీహి చ నానావిధవణ్ణగన్ధసమ్పన్నపుప్ఫేహి చ దీపధూపేహి చ బోధిం పూజేత్వా భిక్ఖూనం చీవరత్థాయ దిబ్బవత్థాని దత్వా ఆగమ్మ తస్మింయేవ వనసణ్డే వసన్తీ నానావిధాని పుఞ్ఞాని కత్వా తావతింసభవనే నిబ్బత్తి. భిక్ఖూపి తం అచ్ఛరియం తత్థ తత్థ పకాసేన్తా బహూజనే పుఞ్ఞకమ్మే నియోజేసుంతి.

౧౮. ఏవం విధాపి కపణా జినసాసనమ్హి,
కత్వా పసాద మథ థూలకుచేలకేన;
పూజేత్వ దిబ్బవిభవం అలభీతి ఞత్వా,
పూజాపరా భవథ వత్థుసు తీసు సమ్మాతి.

కపణాయ వత్థుం తతియం.

౩౪. ఇన్దగుత్తత్థేరస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

అమ్హాకం భగవతో పరినిబ్బాణతో ఓరభాగే జమ్బుదీపే కిర పాటలిపుత్తం నామ నగరం అహోసి. తత్థ ధమ్మాసోకో నామ మహిద్ధికో మహానుభావో ఆణాచక్కవత్తి రాజా రజ్జం కారేతి. ఉద్ధం ఆకాసతో హేట్ఠా పథవియా యోజనప్పమాణే సకలజమ్బూదీపే తస్స ఆణా పవత్తతి, తదా సకలజమ్బుదీపవాసినో చ చతురాసీతి నగరసహస్సే రాజానో చ అత్తనో అత్తనో బలవాహనే గహేత్వా ఆగమ్మ ధమ్మాసోకమహారఞ్ఞో ఉపట్ఠానం కరోన్తి. తస్మిం సమయే దేవపుత్తనగరే దేవపుత్తో నామ మహారాజా అత్తనో బలవాహనం గహేత్వా రఞ్ఞో ఉపట్ఠానం అగమాసి. ధమ్మాసోకో దేవపుత్తమహారాజానం దిస్వా మధురపటిసన్థారం కత్వా తుమ్హాకం రట్ఠే బహుస్సుతా ఆగతాగమా మహాగుణవన్తా అయ్యా అత్థీతి పుచ్ఛి. తం సుత్వా దేవపుత్తరాజా అత్థి దేవ తస్మిం నగరే సీహకుమ్భకం నామ మహావిహారం. తత్థ అనేకసహస్సభిక్ఖూ విహరన్తి సీలవన్తా అప్పిచ్ఛా సన్తుట్ఠా వివేకకామినో. తేసు సాట్ఠకథాతిపిటకధరో ఇన్దగుత్తత్థేరో నామ తేసం పామోక్ఖో అహోసి. సో అనేకపరియాయేన సనరామరానం భిక్ఖూనం ధమ్మంవణ్ణేతి. గుణవా అత్తనో గుణం నిస్సాయ లోకే పాకటోతి. తం సుత్వా రాజా తుట్ఠమానసో థేరం పస్సితుకామో హుత్వా సమ్మ త్వమేవ గన్త్వా థేరం యాచిత్వా ఇధా నేహీతి ఆహ. తం సుత్వా దేవపుత్తరాజా అత్తనో హత్థస్సబలవాహనా దిమహా సేనఙ్గపరివుతో ఇన్దగుత్తత్థేరస్స సన్తికం గన్త్వా వన్దిత్వా అయ్య అయ్యం ధమ్మాసోకమహారాజా దట్ఠుకామోతి ఆహ. థేరేన సాధూతి సమ్పటిచ్ఛితే రాజా థేరేన సమ్పటిచ్ఛితభావం

ధమ్మాసోకమహారాజినో పేసేసి. తతో ధమ్మాసోకమహారాజా సోమనస్సప్పత్తో అత్తనో ఆణాపవత్తితట్ఠానే రాజూనం సాసనం పేసేసి. సబ్బేవ థేరాగమనమగ్గం అలఙ్కరోన్తూతి. అథ తే రాజానో తుట్ఠపహట్ఠా అత్తనో అత్తనో నగరే భేరిం చరాపేత్వా దేవపుత్తనగరతో యావ పాటలిపుత్తనగరం ఏత్థన్తరే పఞ్చపణ్ణాసయోజనికం మగ్గం విసమం సమం కరోన్తో దేవతానం దిబ్బవీథిమివ అలఙ్కరిత్వా ధమ్మాసోకమహానరిన్దస్స ఏవం సాసనం పేసేసుం. భవన్తేత్థ.

౧. ఇన్దగుత్తమహాథేర, సామినో గమనాయ నో;
మగ్గం అలఙ్కరోన్తూతి, మహారాజేన పేసితం.

౨. తతో తే అపనేత్వాన, పాసాణకణ్టకాదికం;
విసమం సమం కరిత్వాన, సమ్మజ్జిత్వాన సాధుకం.

౩. ధోతముత్తా సమాభాసా, ఓకిరిత్వాన వాలుకా;
ఉస్సాపితా తత్థ తత్థ, దుస్సతోరణపన్తియో.

౪. కలధోతహేమరమ్భాది, నానాతోరణపన్తియో;
తథా పుప్ఫమయా నేక, తోరణూపరితోరణా.

౫. తేసు తేసుచ ఠానేసు, సజ్ఝతా కుసుమగ్ఘికా;
తథేవ గన్ధతేలేహి, దీపితా దీపపన్తియో.

౬. పదుముప్పలసన్ఛన్నీర, పుప్ఫపల్లవ లఙ్కతా;
ఠపితా ఘటమాలాయో, పుణ్ణా సోగన్ధవారిహి.

౭. నిలపీతా దిసమ్భిన్నా, పతాకాహి ధజేహి చ;
మగ్గస్స ఉభతో పస్సే, వనమాసి సమాకులం.

౮. కేతవో ఉగ్గతా తత్థ, మన్దమన్దసమీరణా;
అవ్హాయన్తావ సోభన్తి, బ్రహ్మోరగసురాదయో.

౯. నాగచమ్పపున్నాగ, కేతకీవకులాదిహి;
పదుముప్పలా దిజలజేహి, మాలతీ కుసుమా దిహి.

౧౦. మాలాదామేహి నేకేహి, మగ్గమాసి విచిత్తకం;
పత్థరిత్వా పాదపటే, సిత్తసమ్మట్ఠభూమియం.

౧౧. లాజాదిపఞ్చపుప్ఫాని, వికిరింసు మనోరమం;
అలఙ్కరిత్వా హత్థస్సా, కుసుమా భరణాదిహి.

౧౨. మగ్గాలఙ్కరణత్థాయ, ఠపితాసుం తతో తతో;
తేసు తేసు చ ఠానేసు, భేరిమణ్డలమజ్ఝగా.

౧౩. నచ్చన్తి చాతురా నారీ, రసభావనిరన్తరా;
కంసవంసాదిపగ్గయ్హ, వజ్జేన్తానేకతన్తియో.

౧౪. గాయన్తి మధురం గీతం, గాయన్తేత్థ లయాన్వితం;
మగ్గోసో సాధువాదేహి, భేరితన్తినదేహిచ.

౧౫. కరీనం కోఞ్చనాదేహి, హయానం హేసితేహి చ;
నేకవిటఙ్కసద్దేహి, సో కరీహి సమాకులో.

౧౬. మగ్గస్స ఉభతో పస్సే, దేవకఞ్ఞూపమా సుభా;
మాలాకలాపే పగ్గయ్హ, తిట్ఠన్తి తుట్ఠమానసా.

౧౭. తథా పుణ్ణఘటే గయ్హ, పదుముప్పలసంకులే,
అట్ఠమఙ్గలముగ్గయ్హ, తిట్ఠన్తి పమదా తహిం.

౧౮. సీతలూదకసమ్పన్న, పపాహి సమలఙ్కతా;
సినానత్థం ఖతా ఆసుం, పోక్ఖరఞ్ఞో తహింతహిం.

౧౯. తహింతహింకతా ఆసుం, దానసాలా మనోరమా;
నిచితాసుమనేకాని, దానోపకరణా తహిం.

౨౦. ఏవం నేకవిధా పూజా, అమ్హేహి పటిపాదితా;
ఠపేత్వాన మహాగణ్ఠం, తం జానాతు మహీపతీతి.

తం సుత్వా అసోకమహారాజా గణ్ఠం అలఙ్కరోథాతి సోళసయక్ఖే పేసేసి, తే సపరివారా తత్థ గన్త్వా అత్తనో ఆనుభావేన గణ్ఠాయ అన్తో తిగావుతట్ఠానే ఉదుక్ఖలపాసాణే ఠపేసుం. ఠపేత్వా థమ్భే ఉస్సాపేత్వా తులాసంఘాటే దత్వా హిమవన్తతో రత్తచన్దనసారే ఆహరిత్వా పదరే సన్థరిత్వా అనేకేహి పూజావిధానేహి అలఙ్కరిత్వా రఞ్ఞో ఏవం సాసనం పేసేసుం. భవన్తేత్థ.

౨౧. యమత్థాయ మయం సబ్బే, మహారాజేన పేసితా;
అమ్హేహి దాని తం సబ్బం, కతమేవ సుణోథ తం.

౨౨. గావుతత్తయగమ్భీరం, గణ్ఠం యోజనవిత్థతం;
థమ్భే పతిట్ఠపేత్వాన, అనగ్ఘం రత్తచన్దనం.

౨౩. హిమవన్తతో హరిత్వాన, సేతుం తత్థ సుమాపితం;
తోరణా చ ఉభో పస్సే, రతనేహి సునిమ్మితా.

౨౪. పుణ్ణకుమ్భద్ధజా చేవ, పదీపావలియో తథా;
ఉభో పస్సేసు రతనాని, మాపేత్వాలమ్బనానిచ.

౨౫. సువణ్ణమణిముత్తాది, దామేహి సమలఙ్కతా;
వాలుకత్థాయ ఓకిణ్ణా, ధోతముత్తా పభస్సరా.

౨౬. తేసు తేసు చ ఠానేసు, ఠపితాసుం మహామణీ;
నానారాగవితానేహి, సోభితా సేతునో పరి.

౨౭. ఓలమ్బితాసుం తత్థేవ, దిబ్బాదికుసుమాదయో;
నిట్ఠితం ఇధ కాతబ్బ, యుత్తం పూజావిధింతు నో;
దేవోతం పటిజానాతు, ఇతి వత్వాన పేసయుంతి.

తమ్పి సుత్వా అసోకో మహారాజా తుట్ఠోవ థేరం ఇధానేథాతి తేసంయేవ సాసనం పటిపేసేసి, తే సాధూతి ఇన్దగుత్తత్థేరస్స సన్తికం గన్త్వా వన్దిత్వా భన్తే పాటలిపుత్తనగరస్స గమనాయ కాలోతి ఆహంసు, తతో థేరో సట్ఠిసహస్సమత్తేహి భిక్ఖుసఙ్ఘేహి పరివుతో పఞ్చపణ్ణాసయోజనమగ్గం పటిపజ్జి. అథాపరం దేవపుత్తనగరవాసినో అనేకవిధమాలాగన్ధవాసచుణ్ణద్ధజపతాకాదీహి అనేకేహి తాలావచరేహి నచ్చగీతవాదితేహి పూజేత్వా అగమంసు. అథ థేరో మహన్తేన పూజావిధానేన జమ్బుదీపవాసీహి పూజియమానో అనుక్కమేన చన్దభాగాయ గఙ్గాయ సేతుం పత్వా తత్థ మహన్తం పూజావిధానం ఓలోకేన్తో ఏవం చిన్తేసి, ఏవం ఉళారం పూజావిధానం ఇదాని జమ్బుదీపే నాఞ్ఞస్స హోతి, మయ్హమేవేతం కతం. అహమేవేత్త ఉత్తమో అప్పటిమోతి ఏవం సేయ్యస్స సేయ్యోహమస్మీతి మానం ఉప్పాదేత్వా అట్ఠాసి. తస్మిం ఖణే ఏకో ఖీణాసవత్థేరో తం మానేనుపత్థద్ధచేతసా ఠితం దిబ్బచక్ఖునా దిస్వా ఉపసఙ్కమిత్వా వన్దిత్వా థేరస్స ఓవదన్తో ఏవమాహ. తస్మా.

౨౮. మా మానస్స వసీ హోథ, మానో భన్తే వసంగతం [మానంభన్తేవసీకతం ఇతిసబ్బత్థ];
అనత్థదో సదా హోతి, పాతేత్వాన భవా వటే.

౨౯. మానో పలాలితో సత్తో, తణ్హాపటిఘుసఙ్గతో;
మక్కటోరగసోణాది, హుత్వా జాయతి జాతిసు.

౩౦. మా మానం సామి పూరేహి, అత్తానం పరిసోధయ;
అపరిసుద్ధా సయో భిక్ఖు, దాయకం న పరితోసతి.

౩౧. దదన్తానం సరన్తానం, పూజేన్తానం సచే తువం;

మహప్ఫలం మహాభూతిం, కామత్థ హోథ నిబ్బణాతి [నిమ్మనా ఇతికత్తచి].

తం సుత్వా థేరో సంసారే నిబ్బిన్నో తత్థేవ ఠితో తిలక్ఖణం పట్ఠపేత్వా కరజకాయం సమ్మసన్తో సహపటి సమ్భిదాహి అరహత్తం పత్వావ నిక్ఖమి. తతో ధమ్మాసోకమహారాజా బలవాహనపరివుతో మహన్తేన పూజావిధానేన పటిమగ్గం ఆగమ్మ వన్దిత్వా తతో దిగుణం పూజాసక్కారం కురుమానో మహాభిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం థేరం అత్తనో నగరం నేత్వా తస్స ధమ్మకథం సుత్వా పసన్నమానసో పఞ్చసీలే పతిట్ఠాయ మహన్తం విహారం కారేత్వా థేరేన సహాగతానం సట్ఠిసహస్సానం భిక్ఖూనం చతుపచ్చయేహి ఉపట్ఠాన మకాసి, అథ థేరో సాట్ఠకథం పిటకత్తయం పకాసేన్తో తస్మిం చిరం వసిత్వా తత్థేవ పరినిబ్బాయి. తతో రాజా సపరిసో తస్స సరీరనిక్ఖేపం కారేత్వా ధాతుయో గహేత్వా మహన్తం చేతియం కారాపేసీతి.

౩౨. పురాతనానం భువి పుఞ్ఞకమ్మినం,
గుణానుభావేన మహన్తి ఏవం;
సదేవకా నం మనసీకరోన్తా,
పుఞ్ఞం కరోథా యతనే సదా దరాతి.

ఇన్దగుత్తత్థేరస్స వత్థుం చతుత్థం.

౩౫. సాఖమాలపూజికాయ వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

అమ్హాకం భగవా దసపారమియో పూరేత్వా అనుక్కమేన తుసితభవనే నిబ్బత్తో దేవేహి ఆరాధితో సక్యరాజకులే పటిసన్ధిం గహేత్వా మాతుకుచ్ఛితో నిక్ఖన్తో అనుక్కమేన పరమాభిసమ్బోధిం పత్వా తతో పట్ఠాయ పఞ్చచత్తాలీససంవచ్ఛరాని ఠత్వా చతురాసీతిధమ్మక్ఖన్ధసహస్సాని దేసేత్వా గణనపథమతీతే సత్తే భవకన్తారతో సన్తారేత్వా సబ్బబుద్ధకిచ్చాని నిట్ఠాపేత్వా కుసినారాయం ఉపవత్తనే మల్లానం సాలవనే యమకసాలాన మన్తరే ఉత్తరసీసకం పఞ్ఞత్తే మఞ్చకే వేసాఖపుణ్ణదివసే దక్ఖిణేన పస్సేన సతో సమ్పజానో అనుట్ఠానసేయ్యాయ నిపన్నో పచ్ఛిమయామే భిక్ఖూ ఓవదిత్వా బలవపచ్చూ-స సమయే మహాపథవింకమ్పేన్తో అనుపాదిసేసాయ నిబ్బాణధాతుయా పరినిబ్బాయి, నిబ్బుతే పన భగవతి లోకనాథే ఆనన్దత్థేరో మల్లరాజూనం ఏతం పవత్తిం ఆరోచేసి. తతో కోసినారకా చ దేవబ్రహ్మాదయో చ సన్నిపతిత్వా నచ్చగీతవాదితేహి మాలాగన్ధాదీహి చ సక్కరోన్తా గరుకరోన్తా మానేన్తా పూజేన్తా చేలవితానాదయో కరోన్తా భగవతో సరీరం నగరమజ్ఝే యత్థ మకుటబన్ధనం నామ మల్లానం చేతియం, తత్థ నేత్వా చక్కవత్తిస్స సరీరం వియ అహతేన వత్థేన వేఠేత్వా తతో విహతేన కప్పాసేన వేఠేత్వాతి ఏవం పఞ్చదుస్సయుగసతేహి వేఠేత్వా ఆయసాయ తేలదోణియా పక్ఖిపిత్వా అఞ్ఞిస్సాయ ఆయసాయ దోణియా పటికుజ్జిత్వా సబ్బగన్ధానం చితకం కరిత్వా భగవతో సరీరం చితకం ఆరోపేసుం. అథ మహాకస్సపత్థేరేన భగవతో పాదే సిరసా వన్దితే దేవతానుభావేన చితకో సమన్తా ఏకప్పహారేనేవ పజ్జలి. భగవతో పన సరీరే దడ్ఢే సుమనమకుళసదిసా ధాతుయో అవసిస్సింసు. తస్మిం కిర సమయే కోసలరఞ్ఞో జనపదే అఞ్ఞతరా గామవాసికా ఇత్థీ భగవతి పరినిబ్బుతే సాధుకీళం ఆగచ్ఛమానా అన్తరామగ్గే అత్తనో సరీరే ఉప్పన్నవాతరోగేన ఉపద్దుతా సాధుకీళం సమ్పాపుణితుం అసక్కోన్తీ సత్థు ఆళాహనం గన్త్వా భగవతో ధాతుసరీరే తీణి సాఖపుప్ఫాని పూజేత్వా పసన్నమానసా పఞ్చపతిట్ఠితేన వన్దిత్వా గతా తాయ ఏవ రత్తియా మజ్ఝిమయామే కాలం కత్వా తావతింసభవనే తింసయోజనికే కనకవిమానే నిబ్బత్తి. తస్సా పుబ్బకమ్మపకాసనత్థం చక్కమత్తాని సాఖపుప్ఫాని తత్థ తత్థ ఓలమ్బన్తి. తేహేవ సబ్బం

విమానం ఏకోభాసి [ఏకోభాసి తతో ఇతిసబ్బత్థ] అహోసి. తతో సుగన్ధకరణ్డకం వియ చ అహోసి, సా పన అత్తనో సోభగ్గప్పత్తం అత్తభావఞ్చ విమానసమ్పదఞ్చ పరివారసమ్పత్తియో చ దిస్వా విమ్హితమానసా పుబ్బే కతేన [పుబ్బేకిస్సమే. పుబ్బేకతేనమే ఇతిచకత్థచి] కేన మే పుఞ్ఞకమ్మేనా యం లద్ధాతి ఓలోకన్తీ భగవతో ధాతుసరీరస్మిం పూజితాని తీణి సాఖపుప్ఫాని దిస్వా పసన్నమానసా మహాచక్కప్పమాణం సాఖమాలం హత్థేన ధారేన్తీ ధాతుపూజనత్థాయ అగమాసి. తదా తత్థ సన్నిపతితా మనుస్సా తస్సా రూపసమ్పదఞ్చ హత్థే మహన్తం సాఖమాలఞ్చ దిస్వా విమ్హితమానసా అమ్మ త్వం కత్థ వాసికా. కత్థ పనిమం పుప్ఫం పటిలద్ధన్తి పుచ్ఛింసు, తం సుత్వా దేవధీతా అత్తనా భగవతో ధాతుసరీరస్స పూజితసాఖమాలత్తయానుభావేన పటిలద్ధసమ్పత్తియో చ దిబ్బవిమానఞ్చ పుబ్బే మతకలేవరం చాతి సబ్బం తేసం దస్సేత్వా ధమ్మదేసనావసానే ఆహ.

౧. సమాగతా భవన్తా భో, పస్సన్తు మమ సమ్పదం;
కతమప్పేన కారేన, సమ్మాసమ్బుద్ధధాతుయా.

౨. సాఖమాలాని తీణేవ, హియ్యోహం మునిధాతుయా;
పూజయిత్వాన సన్తుట్ఠా, నివత్తా తాయ రత్తియా.

౩. మరన్తీ ఖరవాతేన, తమహం సుచరితం సరిం;
తేనాహం పుఞ్ఞకమ్మేన, తావతింసూపగాఅహుం.

౪. తత్థ మే ఆసి పాసాదో, తింసయోజనముగ్గతో;
కూటాగారవరాకిణ్ణో, సాఖమాలాతి [సాధమాలో ఇతిపికత్థచి], విస్సుతో.

౫. యథా సబ్బసుగన్ధేహి, కరణ్డం పరిభావితం;
తథా దిబ్బసుగన్ధేహి, గన్ధితం భవనం మమ.

౬. చక్కమత్తా సాఖపుప్ఫా, తత్థ తత్థూపలమ్భరే [తతవత్థుపలబ్భరే ఇతిపికత్థచి];
దిబ్బగన్ధా పవాయన్తి, మధుబ్బభనిసేవితా.

౭. భస్సన్తి ఏకపుప్ఫస్మా, తుమ్బమత్తా హి రేణవో;
తేహి పిఞ్జరితా దేవా, కీళన్తి చ లలన్తిచ.

౮. పీళన్ధిత్వాన మాలాధయా, సుదిబ్బా భరణానిచ;
సహచ్ఛరా దేవపుత్తా, నచ్చగీతాదిబ్యావటా.

౯. పస్సథేమం భుజఙ్గా భో, సత్తా మోహేన పారుతా;
హియ్యో మతం పవిద్ధం మే, పూతిభూతం కలేవరం.

౧౦. పుళవేహి సమాకిణ్ణం, మక్ఖికాగణకీళితం;
కాకసోణాదిసత్తాన, మాహారం కుణపాలయం.

౧౧. పత్థేన్తి పురిసా పుబ్బే, అనేకోపాయసేన తం;
దట్ఠుమ్పిదాని నిచ్ఛన్తి, తణ్హాయఞ్ఞాణతా అహో.

౧౨. లోకపజ్జోతకస్సాహం, విమలస్స యసస్సినో;
ధాతుం హియ్యో మహిం సమ్మా, అజ్జ సగ్గే పతిట్ఠితా.

౧౩. హిత్వానే తాదిసం కాయం, లద్ధందాని మమేదిసం;
దిబ్బత్తభావం సోభాహి, భాసమాన ముదిక్ఖథ.

౧౪. భాసమానాయ మే వాచం, సుణోథేత్థ సమాగతా;
నత్థేవాకతపుఞ్ఞస్స, అణుమత్తం భవే సుఖం.

౧౫. బిన్దుమత్తమ్పి యో పుఞ్ఞ, బీజం రోపేతి సాసనే;
న హో నత్థఫలం [నహపనన్తఫలం ఇతిపికత్థచి] హోతి, యావ నిబ్బాణపత్తియాతి.

ఏవం సా దేవతా అత్తనా పటిలద్ధదిబ్బవిభవం దస్సేత్వా జనకాయం ఓవదిత్వా దిబ్బసాఖపుప్ఫేహి జినధాతుం పూజేత్వా మనుస్సానం పస్సన్తానంయేవ సద్ధిం విమానేన దేవలోకమేవ అగమాసి. తం దిస్వా మహాజనో దానాదీని పుఞ్ఞాని కత్వా దేవలోకం పూరేసీతి.

౧౬. ఏవఞ్హి సా పుప్ఫమత్తేన ధాతుం,
పూజేత్వ దేవేసు అలత్థ భూతిం;
తుమ్హేపి భోన్తో తిదివేసు సాతం,
కామత్థ చే కత్థ పుఞ్ఞాని సాధుంతి.

సాఖమాలపూజికాయ వత్థుం పఞ్చమం.

౩౬. మోరియబ్రహ్మణస్స వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

అమ్హాకం భగవతి పరినిబ్బుతే మగధరట్ఠే మచలం నామ మహాగామం అహోసి. తత్థ మోరియోనామ బ్రాహ్మణో పటివసతి సద్ధో పసన్నో, తస్స సేనానామే కా భరియా అత్థి. సాపి సద్ధా పసన్నా రతనత్తయేసు. తే ఉభోపి సమగ్గా సమ్మోదమానా భిక్ఖుసఙ్ఘం నిమన్తేత్వా నిచ్చం దానం పవత్తేన్తా చీవరాదిచతుపచ్చయేహి ఉపట్ఠహన్తా సీలం రక్ఖన్తా ఉపోసథకమ్మం కరోన్తా దివసం వీతినామేన్తి. అథస్స గేహే విభవం యేభుయ్యేన దానాదీసు పరిక్ఖయమగమాసి. తతో బ్రాహ్మణీ సామి నో గేహే ధనం పరిక్ఖీణం. కథం దానం పవత్తేయ్యామాతి బ్రాహ్మణస్స ఆరోచేసి, తతో బ్రాహ్మణో మా భద్దే చిన్తేసి. యేనకేనచి ఉపాయేన దానం పతిట్ఠపేస్సామాతి వత్వా తస్మింయేవ అత్తనో సఉస్సాహతం పకాసేన్తో ఆహ.

౧. జానమానో హి లోకస్మిం, దానస్సేదం ఫలం ఇతి;
న దజ్జా కో సుసీలేసు, అప్పమ్పి దివసమ్పతి.

౨. సగ్గలోకనిదానాని, దానాని మతిమా ఇధ;
కోహినామ నరో లోకే, న దదేయ్య హితే రతోతి.

ఏవఞ్చ పన వత్వా భద్దే వనం పవిసిత్వా అనేకవిధాని పణ్ణాని చ ఫలాని చ పచ్ఛిపూరం ఆహరిత్వా విక్కిణిత్వాపి దానం న ఉపచ్ఛిన్దిస్సామాతి వత్వా తతో పట్ఠాయ వనం గన్త్వా పణ్ణాని చ ఫలాని చ ఆహరిత్వా విక్కిణిత్వా దానం దేన్తో పటివసతి. అథేకదివసం బ్రాహ్మణో వనం పవిట్ఠో పణ్ణేహి చ ఫలేహి చ పచ్ఛిం పూరేత్వా సీసేనా దాయ గేహం ఆగచ్ఛన్తో పుప్ఫఫలపల్లవేహి వినతం నేకతరుగణనిచితం సమ్మత్తానేకచాతకచతుప్పదనిసేవితం విప్పకిణ్ణానన్తపుప్ఫపత్తకిఞ్జక్ఖచ్ఛన్నవాళుకాతలం సన్దమానసీతలా మలజలప్పవాహం అకద్దమానిన్నసుపతిత్తేహి సున్దరం కన్దరం దిస్వా పచ్ఛిం తీరే ఠపేత్వా ఓతిణ్ణో నహాయతి, తస్మిం ఖణే తత్థ ఏకస్మిం రుక్ఖే అధివత్థో దేవపుత్తో తం తత్థ నహాయన్తం దిస్వా కిన్ను ఖో ఏస కల్యాణజ్ఝాసయో వా ఉదాహు పాపజ్ఝాసయో సత్తోతి దిబ్బచక్ఖునా ఉపధారన్తో అచ్ఛరియపురిసో ఏసో దుగ్గతోపి హుత్వా అత్తనో దానప్పవేణియా ఉపచ్ఛిజ్జనభయేన వనం గన్త్వా పణ్ణాని చ ఫలాని చ ఆహరిత్వా దుక్ఖేన కసిరేన జీవికం కప్పేన్తో దానధమ్మం న ఉపచ్ఛిన్దతీతి చిన్తేత్వా తస్స గుణాదయో పటిచ్చ పచ్ఛియం ఠపితపణ్ణాని చ ఫలాని చ సబ్బాని సువణ్ణాని హోన్తూతి అధిట్ఠాసి. అథస్సానుభావేన సబ్బం సువణ్ణం అహోభి, అథ సో సువణ్ణపుణ్ణపచ్ఛియం ఉపరి సువణ్ణరాసిమత్థకే సబ్బకామదదం మహన్తం మణిరతనం ఠపేత్వా అన్తరహితో పటిక్కమ్మ అట్ఠాసి, తతో బ్రాహ్మణో నహాత్వా ఉత్తిణ్ణో పచ్ఛియం సమ్పుణ్ణసువణ్ణవణ్ణరంసినా సమ్భిన్నవిజ్జోతమానమణిరతనం దిస్వా కిమేతంతి ఆసఙ్కితపరిసఙ్కితో పచ్ఛిసమీపం గన్త్వా హత్థం పసారేతుం అవిసహన్తో అట్ఠాసి. తం దిస్వా దేవపుత్తో దిస్సమానసరీరేన ఠత్వా మా త్వం భాయి బ్రాహ్మణ. మయా ఏతాని నిమ్మితాని, గహేత్వా గచ్ఛాహీతి ఆహ, అథ బ్రాహ్మణో దేవపుత్తస్స కథం సుత్వా అయం దేవపుత్తో ఇమం మయా నిమ్మితం, గహేత్వా గచ్ఛాతి వదతి. కిన్ను ఖో సో అత్తనో ఆనుభావేన దేతి, ఉదాహు మయా కతపుఞ్ఞేనాతి పుచ్ఛిస్సామి తంతి పఞ్జలికోవ దేవపుత్తం పుచ్ఛన్తో ఆహ.

౩. పుచ్ఛామి పఞ్జలీ దాని, దేవపుత్త మహిద్ధిక;
దదాసి మే సువణ్ణఞ్చ, కామదం మణిముత్తమం.

౪. నాపి కో నో తువం ఞాతి,
న మిత్తో నోపకారకో;
కిం త్వం అత్థవసం దిస్వా,
మమ దజ్జాసిమం ధనం.

౫. కేన తపేన సీలేన, కేనాచారగుణేన చ;
యేన దజ్జాసి మే దేవ, కిం మే సుచరితం చితం.

౬. కిన్ను పురాతనం కమ్మం, కేన కమ్మేన దస్ససి;

అథవా తవిద్ధియా దేసి, తం మే అక్ఖాహి పుచ్ఛితోతి.

తతో దేవపుత్తో న ఖో పనాహం బ్రాహ్మణ దేవోతి పరేసం కిఞ్చి దాతుం సక్కోమి, తయా పుబ్బే కతసుచరితానుభావేన నిబ్బత్తతీతి వత్వా దిబ్బచక్ఖునా తస్స పుబ్బకమ్మం దిస్వా తస్స పకాసేన్తో ఆహ.

౭. కస్సపే లోకపజ్జోతే, సమ్బుద్ధే పరినిబ్బుతే;
సబ్బత్థ పత్థటం ఆసి, తస్స బుద్ధస్స సాసనం.

౮. తదా పచ్చన్తిమే గామే, త్వమాసి కులదారకో;
సద్ధో ఆసి పసన్నో చ, దాయకో కుసలే రతో.

౯. తదా పబ్బజితో ఏకో, గచ్ఛన్తో అన్తరాపథే;
చోరేహి అనుబద్ధోసి, అచ్ఛిన్నపత్తచీవరో.

౧౦. సాఖాభఙ్గం నివాసేత్వా, పారుపిత్వా తథేవ తం;
అన్తోగామం పవిట్ఠోసి, ఏసమానో పిలోతికే.

౧౧. తతో త్వం చరమానం తం, దిస్వా కమ్పితమానసో;
వత్థయుగం అదాసి త్వం, సద్దహం దానతో ఫలం.

౧౨. పత్థోదనేన తం భిక్ఖుం, పరివిసిత్వా యథాబలం;
పేసేసి అభివాదేత్వా, సద్ధాయ సుద్ధమానసో.

౧౩. ఇమం త్వం అకరీ పుఞ్ఞం, తుయ్హేతం చరితం ఇమం;
తస్స తే పుఞ్ఞకమ్మస్స, అముఖ్యఫల మీదిసంతి.

ఏవఞ్చ పన వత్వా ఇదం తే బ్రాహ్మణ ధనం రాజాదీహి మయా అనాహరణీయం కతం, త్వం అపరిసఙ్కన్తో గహేత్వా యథాధిప్పాయం కరోహి, ఇమం ఖో పన మణిరతనం ఇచ్ఛితిచ్ఛితం పసవతి, తేనాపి ఆనుభావేన తవ దానం అనుపచ్ఛిన్దన్తో పుత్తదారాదయో పోసేహీతి అనుసాసి, తం సుత్వా బ్రాహ్మణో తేన వుత్తనియామేనేవ భిక్ఖుసఙ్ఘస్స మహాదానం దదన్తో సీలం రక్ఖన్తో చిరం వసిత్వా అపరభాగే తతో చుతో దేవలోకే నిబ్బత్తీతి.

౧౪. ఏవం నిహీనాపీ ధనేన సన్తో,
దానన్వయం నేవ పరిచ్ఛజన్తి;
తస్మా హి భోన్తో సతి దేయ్యధమ్మే,
మా కత్థ దానేసు పమాదభావన్తి.

మోరియబ్రాహ్మణస్స వత్థుం ఛట్ఠమం.

౩౭. పుత్తవత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

ఏకస్మిం కిర సమయే లఙ్కాదీపవాసినో సట్ఠిమత్తా భిక్ఖూ జయమహాబోధిం వన్దితుకామా ఏకతో మన్తేత్వా మహాతిత్థేన నావం ఆరుయ్హ జమ్బుదీపం పత్వా తామలిత్తిపట్టనే [తమలిత్తపట్టనే ఇతికత్థచి] ఓతరిత్వా అనుక్కమేన పాటలిపుత్తనగరం పాపుణింసు. అథ తస్మిం నగరే పిణ్డాయ చరన్తే తే భిక్ఖూ ఏకో దుగ్గతమనుస్సో దిస్వా చిరేన [చిరేనాహందిట్ఠా ఇతిసబ్బత్థ] మయా దిట్ఠా బుద్ధపుత్తాతి సోమనస్సో భరియం పక్కోసిత్వా భద్దే ఇమేసం అయ్యానం దానం దాతుకామోమ్హి, పుబ్బే నో అకతపుఞ్ఞత్తా ఇదాని దుగ్గతా జాతా, ఇమేసు పుఞ్ఞక్ఖేత్తేసు బీజం నో చే రోపేస్సామ, పునపి ఏవమేవ భవిస్సామాతి వత్వా కిం మే గేహే దేయ్యధమ్మం అత్థీతి పుచ్ఛి. సా తం సుత్వా ఘరే నో సామి అయ్యానం కిఞ్చి దాతబ్బం న పస్సామి. అపి చ మమ పుత్తం మారేత్వా దానం దాతుం సక్కాతి. సో తస్సా కథం సుత్వా భద్దే పుత్తం మారేత్వా కిం దానం దేమాతి ఆహ. తాయ తం సుత్వా సామి కిం న జానాసి, పుత్తే నో మతే సన్దిట్ఠసమ్భత్తా ఞాతిమిత్తసుహజ్జా చ అమ్హాకం సన్తికం ఆగచ్ఛన్తా కిఞ్చి పణ్ణాకారం గహేత్వా ఆగచ్ఛన్తి. మయం తేన పణ్ణాకారేన దానం దస్సామాతి వుత్తే ఉపాసకో సాధు తథా కరోహీతి మాతుయా ఏవ భారమకాసి, సా పుత్తం మారేతుం అవిసహన్తీ ఆహ. తథా హి.

౧. కిచ్ఛా లద్ధం పియం పుత్తం, అమ్మమ్మాతి పియం వదం;
సునీలనేత్తం సుభముం, కో పక్కమితుమిచ్ఛతి.

౨. మాతరా మారియన్తోపి, మాతరమేవ రోదతి;
మారేతుం తం న సక్కోమి, హదయం మే పవేధతీతి.

ఏవఞ్చ పన వత్వా అహం సామి న సక్కోమి పుత్తం మారేతుం. త్వం మారేహీతి పుత్తం పితుసన్తికం పేసేసి. అథ సోపి తం మారేతు మసక్కోన్తో ఏవమాహ. వుత్తఞ్హి.

౩. తాయన్తి పితునో దుక్ఖం, పుత్తా పుత్తాతి కిత్తితా;
పితు దుక్ఖం సుఖం పుత్తా, దాయాదా హోన్తి సబ్బదా.

౪. తస్మా మే సదిసం పుత్తం, పిల్లకం మఞ్జుభాసనం;
న సక్కోమి అహం భద్దే, జీవితా తం వియోజితుం.

౫. అయసఞ్చ అకిత్తిఞ్చ, పప్పోతి పుత్తఘాతకో;
పాణాతిపాతకమ్మమ్పి, కామం సో ఫుసతే నరోతి.

ఏవఞ్చ పన వత్వా సో త్వమేవ తవ పుత్తం మారేహీతి పేసేసి, ఏవం తేన వుత్తే పుత్తస్స మారపాణూపాయం పరియేసన్తా ఏవమాహంసు, అమ్హే పనిమం మారేతుం న సక్కోమి, అమ్హాకం పచ్ఛాగేహే మహన్తో వమ్మికో అత్థి, తస్మిం ఏకో నాగరాజా పటివసతి. కుమారం తత్థ పేసేస్సామ, సో తం డసిత్వా మారేస్సతీతి. ఇచ్చేతే ఏసో ఖో ఉపాయో ఏవాతి చిన్తేత్వా కుమారం పక్కోసిత్వా అఞ్చనా వలివలయాదీహి మణ్డేత్వా తస్స హత్థే గేణ్డుం [తేణ్డుం ఇతిసబ్బత్థ] దపేత్వా తాత పచ్ఛాగేహే వమ్మికసమీపం గన్త్వా కీళాతి పేసేసుం. తతో దారకో గన్త్వా గేణ్డుకేన కీళన్తో వమ్మికబిలే గేణ్డుకం పాతేసి. అథ సో

గేణ్డుకం గణ్హిస్సామీతి వమ్మికసుసిరే హత్థం పవేసేసి. తతో సప్పో కుజ్ఝిత్వా సుసూతిసద్దం కరోన్తో మహన్తం ఫణం కత్వా బిలతో సీసం ఉక్ఖిపిత్వా ఓలోకేన్తో అట్ఠాసి కుమారస్స హత్థతో పరిగలితపాసంవియ. అథస్స కుమారో కిఞ్చి అజానన్తో సప్పస్స గీవం దళ్హం గణ్హి. అథస్స మాతాపితున్నం సద్ధాబలేన నాగరాజా కుమారస్స కరతలే అట్ఠంసం ఇచ్ఛాదాయకం కణ్ఠమణిరతనం పాతేసి. కుమారస్స మాతాపితరో ద్వారం నిస్సాయ ఠితా తస్స కిరియం ఓలోకేన్తో తం మణిరతనం దిస్వా సీఘం గన్త్వా పుత్తం ఉక్ఖిపిత్వా హత్థతో మణిరతనం గణ్హింసు. తతో తే తం మణిరతనం పరిసుద్ధాసనే ఠపేత్వా ఉపచారం కత్వా అమ్హాకం ఇదఞ్చిదఞ్చ దేథాతి అబ్భుక్కిరింసు. అథ తే మణిరతనానుభావేన గేహద్వారే మహన్తం మణ్డపం కారేత్వా వితానాదినా మణ్డపం అలఙ్కరిత్వా భిక్ఖూనం ఆసనాని పఞ్ఞాపేత్వా తే సట్ఠిమత్తే భిక్ఖూ నిసీదాపేత్వా మహాదానం అదంసు. తతో నగరవాసినో మణిరతనానుభావం సుత్వా సన్నిపతింసు. అథ తే తేసం మజ్ఝే అత్తనో సద్ధాబలేన మణిరతనస్స లాభం పకాసేత్వా ఇమస్మిం దానత్థాయేవ పరిచ్చజ్జామాతి ఏకస్మిం ఠానే పతిట్ఠాపేత్వా తేనానుభావేన యావజీవం దానం దదన్తా సీలం రక్ఖన్తా ఆయుపరియోసానే దేవలోకే నిబ్బత్తింసూతి.

౬. ఛేత్వాన పేమం అపి అత్రజేసు,
దదన్తి దానం ఇధ మానుసేవం;
న దదాతి కో నామ నరో సమిద్ధో,
దానమ్హి దానస్స ఫలం సరన్తోతి.

పుత్తవత్థుం సత్తమం.

౩౮. తేభాతికమధువాణిజకానం వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

అతీతే కిర బారాణసియం తే భాతికా ఏకతో హుత్వా మధుం విక్కిణన్తా పుత్తదారే పోసేన్తి. తతో తేసు ఏకో పచ్చన్తం గన్త్వా మలయవాసీనం [మలవాసీనం ఇతిపికత్థచి] హత్థతో మధుం కిణిత్వా [వక్కిణిత్వా ఇతిసబ్బత్థ] గణ్హాతి, ఏకో గహితగహితమధుం నగరం ఆహరతి. ఏకో తేన ఆహటాహటమధూని బారాణసియం నిసీదిత్వా విక్కిణాతి. తస్మిం సమయే గన్ధమాదనపబ్బతే ఏకో పచ్చేకబుద్ధో వణరోగేనా తురో అహోసి. అథఞ్ఞతరో పచ్చేకబుద్ధో తస్స మధునా ఫాసు భవిస్సతీతి ఞత్వా గన్ధమాదనపబ్బతేయేవ ఠితో చీవరం పారుపిత్వా ఆకాసేనా గన్త్వా నగరద్వారే ఓతరిత్వా కత్థ మధుం లభామీతి [లబ్భతి ఇతిసబ్బత్థ] ఓలోకేన్తో అట్ఠాసి, తదా తస్మింపరకులే భతిం కత్వా జీవమానా ఏకా చేటికా ఘటమాదాయ ఉదకత్థం తిత్థం గచ్ఛన్తీ మగ్గా ఓక్కమ్మ ఘటం ఠపేత్వా వన్దిత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి, తదా పచ్చేకబుద్ధో భగినీ ఏత్థ భిక్ఖాయ చరన్తానం కతరస్మిం ఠానే మధు లబ్భతీతి పుచ్ఛి. సా తస్స కథం సుత్వా మధుఆపణస్స పఞ్ఞాయనట్ఠానే ఠత్వా హత్థం పసారేత్వా ఏస భన్తే మధుఆపణోతి దస్సేత్వా యజ్జాయం పచ్చేకబుద్ధో ఆపణతో మధుం న లభతి. మమ నివత్థవత్థకం దత్వాపి మధుం దస్సామీతి చిన్తేత్వా ఓలోకేన్తీ తత్థేవ అట్ఠాసి, అథ పచ్చేకబుద్ధో అనుపుబ్బేన విచరన్తో [చరన్తో ఇతిపికత్థచి] మధుఆపణం సమ్పాపుణి, తతో కుటిమ్బికో [కుటిమ్బ కో ఇతిపికత్థచి] తం దిస్వా హత్థతో పత్తం గహేత్వా ఆధారకే ఠపేత్వా మధుఘటం ఆదాయ పత్తస్స ఉపనామేన్తో సహసా నిక్కుజ్జి. తతో మధు పత్తం పూరేత్వా ఉత్తరన్తో పున భూమియం పగ్ఘరి. తం దిస్వా సోమనస్సో వాణిజో ఏవం పత్థనమకాసి.

వుత్తఞ్హి మహావంసే.

౧. తత్థ పత్తస్స బుద్ధస్స, వాణిజో సో పసాదవా;
విస్సన్దయన్తో ముఖతో, పత్తపూరం మధుం అదా.

౨. పుణ్ణఞ్చ ఉప్పతీతఞ్చ, పతితఞ్చ మహీతలే;
దిస్వా మధుం పసన్నో సో, ఏవం పణిదహీ తదా.

౩. జమ్బుదీపే ఏకరజ్జం, దానేనానేన హోతు మే;
ఆకాసే యోజనే ఆణా, భూమియం యోజనేపితి.

ఏవఞ్చ పన వత్వా పత్తం అదాసి, పచ్చేకబుద్ధో పత్తం పటిగ్గహేత్వా తత్థేవ ఠితో.

౪. ఇచ్ఛితం పత్థితం తుయ్హం, ఖిప్పమేవ సమిజ్ఝతు;
పూరేన్తు చిత్తసంకప్పా, చన్దో పణ్ణరసో యథా.

౫. ఇచ్ఛితం పత్థితం తుయ్హం, సబ్బమేవ సమిజ్ఝతు;
పూరేన్తు చిత్తసంకప్పా, మణిజోతిరసో యథాతి.

వత్వా మఙ్గలం వడ్ఢేత్వా అగమాసి. అథన్తరామగ్గే ఠితా ఘటచేటికా పచ్చేకబుద్ధాభిముఖం గన్త్వా మధుం లభిత్థ భన్తేతి పుచ్ఛి. తేన లద్ధం భగినీతి వుత్తే కిం వత్వా సో అదాసీతి పుచ్ఛి. పచ్చేకబుద్ధో సబ్బం కథేసి. సా తం సుత్వా థోకం భన్తే ఇధేవ హోథ దాసియా అనుగ్గహత్థాయాతి సీఘం గేహం గన్త్వా నివత్థపిళోతికా అత్తనో సాటకం ధోవిత్వా ఆహరిత్వా చుమ్బటకం కత్వా పచ్చేకబుద్ధస్స అదాసి, యదా సో భన్తే మధుదాయకో సకలజమ్బుదీపే ఏకరజ్జం కారేతి. తదాహం తస్స అగ్గమహేసీ భవేయ్యంతి వత్వా పత్థనం కరోన్తీఏవమాహ.

౬. యదా తే మధుదో భన్తే, భూభుజో హోతి భూతలే;
తస్స హేస్సం తదా భన్తే, పియా అగ్గమహేసికా.

౭. సురూపాచ సువాణీచ, సుయసా సుబ్బతా సుభా;
అస్సం తస్స పియాచాథ, మనాపా ఇచ్ఛదా [ఇచ్ఛిదా ఇతిపికత్థచి] సదాతి.

తస్సాపి తదా పచ్చేకబుద్ధో తథేవ హోతూతి మఙ్గలం వత్వా ఆకాసేన గన్ధమాదనమేవ అగమాసి, అథాపరభాగే తే తయోపి ఏకతో హుత్వా మధులోకనం కరోన్తా తం మధుఘటం కుహింతి పుచ్ఛింసు, నో తేనత్తనా కతకమ్మం వత్వా సచే తుమ్హే తస్మిం పత్తిం అనుమోదేయ్యాథ, తం సాధు. నో చే. మధుఅగ్ఘనకం మమ హత్థతో గణ్హథాతి వత్వా తేహి తతో న నో అత్థో [ననోహత్థో ఇతిసబ్బత్థ] మధునా, కీదిసస్సేతం అదాసీతి వుత్తే తం సుత్వా ఇతరో పచ్చేకబుద్ధా నామే తే గన్ధమాదనే వసన్తి కాసావం పారుపిత్వా కులే కులే భిక్ఖం చరన్తి, సన్తో ఏతే సీలవన్తాతి కథేసి, అథ తేసు జేట్ఠో బ్రాహ్మణచణ్డాలకాపి కాసావం పరిదహిత్వా చరన్తి. నూనాయం చణ్డాలకోతి మఞ్ఞామీతి ఆహ, మజ్ఝిమో కుజ్ఝిత్వా తవ పచ్చేకబుద్ధం పరసముద్దే ఖిపాహీతి అవోచ, అథ తేసం కథం సుత్వా మధుదాయకో మా భో తుమ్హే అరియానం మహేసక్ఖానం మహానుభావానం

పచ్చేకబుద్ధానం ఫరుసం కథేథ. నిరయదుక్ఖా న భాయథాతిఆదినా అనేకా కారేన నివారేత్వా తేసం గుణం పకాసేసి, తం సుత్వా తే ఉభోపి సాధూతి పసన్నాచిత్తా అనుమోదింసు, అపరభాగే తే కాలం కత్వా దేవమనుస్సేసు సంసరన్తా తత్థ తత్థ మహాసమ్పత్తియో అనుభవిత్వా అమ్హాకం సత్థు పరినిబ్బాణతో ద్విన్నం వస్ససతానం అచ్చయేన అత్తనో అత్తనో సమ్పత్తట్ఠానే నిబ్బత్తింసు. తేన వుత్తం.

౮. అసోకో మధుదో సన్ధి, మిత్తాదేవీ తు చేటికా;
చణ్డాలవాదీ నిగ్రోధో, తిస్సో సో పారవాదికోతి.

తేసు చణ్డాలవాదీ జేట్ఠవాణిజో బిన్దుసారరఞ్ఞో జేట్ఠపుత్తస్స సుమనరాజకుమారస్స పుత్తో హుత్వా నిబ్బత్తి. తస్సాయమానుపుబ్బీకథా. బిన్దుసారరఞ్ఞో కిర దుబ్బలకాలేయేవ అనోకకుమారో అత్తనా లద్ధం ఉజ్జేనియా రజ్జం పహాయ ఆగన్త్వా సబ్బనగరం అత్తనో హత్థగతం కత్వా సుమనరాజకుమారం అగ్గహేసి. తం దివసమేవ సుమనస్స రాజకుమారస్స సుమనా నామ దేవీ పరిపుణ్ణగబ్భా అహోసి. సా అఞ్ఞాతకవేసేన నిక్ఖమిత్వా అవిదూరే అఞ్ఞతరం చణ్డాలగామం సన్ధాయ గచ్ఛన్తీ జేట్ఠకచణ్డాలస్స గేహతో అవిదూరే నిగ్రోధో అత్థి, తస్మిం రుక్ఖే అధివత్థాయ దేవతాయ ఇతో ఏహి సుమనేతి వదన్తియా సద్దం సుత్వా తస్సా సమీపం గతా, దేవతా అత్తనో ఆనుభావేన ఏకం సాలం నిమ్మిణిత్వా ఏత్థ వసాహీతి పాదాసి. సా తం సాలం పావిసి, గతదివసేయేవ సా పుత్తం విజాయి. సా తస్స నిగ్రోధదేవతాయ పరిగ్గహితత్తా నిగ్రోధోత్వేవ నామం అకాసి. జేట్ఠకచణ్డాలో దిట్ఠదివసతోప్పభుతి తం అత్తనో సామిధీతరం వియ మఞ్ఞమానో నిబద్ధవత్తం పట్ఠపేసి. రాజధీతా తత్థ సత్తవస్సాని వసి, నిగ్రోధకుమారోపి సత్తవస్సికో జాతో, తదా మహావరుణత్థేరో నామ ఏకో అరహా దారకస్స హేతుసమ్పదం దిస్వా విహరమానో సత్తవస్సికో దాని దారకో. కాలో నం పబ్బాజేతుంతి చిన్తేత్వా రాజధీతాయ ఆరోచాపేత్వా నిగ్రోధకుమారం పబ్బాజేసి, కుమారో ఖురగ్గేయేవ అరహత్తం పాపుణి. తేన వుత్తం మహావంసే.

౯. తం మహావరుణో థేరో, తదా దిస్వా కుమారకం;
ఉపనిస్సయసమ్పన్నం, అరహా పుచ్ఛి మాతరం;
పబ్బాజేసి ఖురగ్గే సో, అరహత్తమపాపుణీతి.

సో కిర ఏకదివసం పాతోవ సరీరం పటిజగ్గిత్వా ఆచరియుపజ్ఝాయవత్తం కత్వా పత్తచీవర మాదాయ మాతుఉపాసికాయ గేహద్వారం గచ్ఛామీతి నిక్ఖమి. మాతునివాసట్ఠానఞ్చస్స దక్ఖిణద్వారేన నగరం పవిసిత్వా నగరమజ్ఝేన గన్త్వా పాచీనద్వారేన నిక్ఖమిత్వా గన్తబ్బం హోతి. తేన చ సమయేన అసోకో ధమ్మరాజా పాచీనదిసాభిముఖో సీహపఞ్జరే చఙ్కమతి. తం ఖణంయేవ నిగ్రోధో రాజఙ్గణం సమ్పాపుణి సన్తిన్ద్రియో సన్తమానసో యుగమత్తం పేక్ఖమానో, తేన వుత్తం ఏకదివసం సీహపఞ్జరే ఠితో అద్దస నిగ్రోధం సామణేరం రాజఙ్గణేన గచ్ఛన్తం దన్తం గుత్తం సన్తిన్ద్రియం ఇరియాపథసమ్పన్నన్తి. దిస్వా పనస్స ఏతదహోసి. అయం జనో సబ్బోపి విక్ఖిత్తచిత్తో భన్తమిగపటిభాగో. అయం పన దహరకో అవిక్ఖిత్తో అతివియస్స ఆలోకితవిలోకితం సమ్మిఞ్జనపసారణఞ్చ సోభతి. అద్ధా ఏతస్సబ్భన్తరే లోకుత్తరధమ్మో భవిస్సతీతి రఞ్ఞో సహ దస్సనేనేవ సామణేరే చిత్తం పసీది, పేమం సణ్ఠహి, కస్మా. పుబ్బే కిర పుఞ్ఞకరణకాలే రఞ్ఞో జేట్ఠకభాతా వాణిజకోయం.

౧౦. పుబ్బేవ [పుబ్బేన ఇతికత్థచి] సన్నివాసేన, పచ్చుప్పన్నహితేన వా;
ఏవం తం జాయతే పేమం, ఉప్పలంవ యథోదకేతి.

అథ రాజా సఞ్జాతపేమో సబహుమానో సామణేరం పక్కోసథాతి అమచ్చే పేసేసి, తే అతిచిరాయన్తీతి పున ద్వే తయో పేసేసి తురితం ఆగచ్ఛతూతి. సామణేరో అత్తనో పకతియా ఏవ అగమాసి. రాజా పతిరూపాసనం ఞత్వా నిసీదథాతి ఆహ. సో ఇతోచితో చ విలోకేత్వా నత్థి దాని అఞ్ఞో భిక్ఖూతి సముస్సితసేతచ్ఛత్తం రాజపల్లఙ్కం ఉపసఙ్కమిత్వా పత్తం గణ్హనత్థాయ రఞ్ఞో ఆకారం దస్సేసి. రాజా తం పల్లఙ్కసమీపం గచ్ఛన్తం ఏవ దిస్వా చిన్తేసి అజ్జేవ దాని అయం సామణేరో ఇమస్స గేహస్స సామికో భవిస్సతీతి, సామణేరో రఞ్ఞో హత్థే పత్తం దత్వా పల్లఙ్కం అభిరుహిత్వా నిసీది. రాజా అత్తనో అత్థాయ సమ్పాదితం సబ్బం యాగుఖజ్జకభత్తవికతిం ఉపనామేసి. సామణేరో అత్తనో యాపనమత్తమేవ సమ్పటిచ్ఛి. భత్తకిచ్చావసానే రాజా ఆహ సత్థారా తుమ్హాకం దిన్నఓవాదం జానాథాతి. జానామి మహారాజ ఏకదేసేనాతి. తాత మయ్హమ్పి నం కథేహీతి. సాధు మహారాజాతి రఞ్ఞో అనురూపం ధమ్మపఏద అప్పమాదవగ్గం అనుమోదనత్థాయ అభాసి. రాజా పన అప్పమాదో అమతపదం, పమాదో మచ్చునో పదంతి సుత్వావ అఞ్ఞాతం తాత, పరియోసాపేహీతి ఆహ. సామణేరో అనుమోదనా వసానే ద్వత్తింసధువభత్తాని [ద్వత్తింసధురభత్తాని ఇతిసబ్బత్థ] లభిత్వా పున దివసే ద్వత్తింసభిక్ఖూ గహేత్వా రాజన్తోపురం పవిసిత్వా భత్తకిచ్చ మకాసి. రాజా అఞ్ఞేపి ద్వత్తింసభిక్ఖూ తుమ్హేహి సద్ధింస్వే భిక్ఖం గణ్హన్తూతి ఏతేనేవ ఉపాయేన దివసే దివసే వడ్ఢాపేన్తో సట్ఠిసహస్సానం బ్రాహ్మణపరిబ్బాజకానం భత్తం ఉపచ్ఛిన్దిత్వా అన్తోనివేసనే సట్ఠిసహస్సానం భిక్ఖూనం నిచ్చభత్తం పట్ఠపేసి నిగ్రోధత్థేరగతేనేవ పసాదేన. నిగ్రోధత్థేరోపి రాజానం సపరిసం తీసు సరణేసు పఞ్చసు సీలేసు పతిట్ఠాపేత్వా బుద్ధసాసనే పోథుజ్జనికేన పసాదేన అచలప్పసాదం కత్వా పతిట్ఠాపేసి. రాజాపి అసోకారామం నామ మహావిహారం కారాపేత్వా సట్ఠిసహస్సానం భిక్ఖూనం నిచ్చభత్తం పట్ఠపేసి. సకలజమ్బుదీపే చతురాసీతియా నగరసహస్సేసు చతురాసీతివిహారసహస్సాని కారాపేసి. తేన వుత్తం.

౧౧. చణ్డాలవాదిదోసేన,

జాతో చణ్డాలగామకే;

పత్తానుమోదనా పాకా,

ఆసే సో [అసేసో ఇతిపికత్థచి] హి అనాసవోతి.

అయం నిగ్రోధత్థేరస్స కథానయో.

మధుదాయకో పన వాణిజో దేవలోకతో చవిత్వా పుప్ఫపురే రాజకులే ఉప్పజ్జిత్వా పియదాసో నామ కుమారో హుత్వా ఛత్తం ఉస్సాపేత్వా సకలజమ్బుదీపే ఏకరజ్జం అకాసి. కథం.

బిన్దుసారరాజస్స ఏకసతపుత్తా అహేసుం. తే సబ్బే అసోకో అత్తనా సద్ధిం ఏకమాతికం తిస్సకుమారం ఠపేత్వా ఘాతేసి. ఘాతేన్తో చత్తారి వస్సాని అనభిసిత్తోవ రజ్జం కారేత్వా చతున్నం వస్సానం అచ్చయేన తథాగతస్స పరినిబ్బాణతో ద్విన్నం వస్ససతనం ఉపరి అట్ఠారసమే వస్సే సకలజమ్బుదీపే ఏకరజ్జాభిసేకం పాపుణి. అథ తం సకలజమ్బుదీపే చతురాసీతినగరసహస్సే రాజానో ఆగన్త్వా ఉపట్ఠహిస్సన్తి. తిణ్ణం ఉతూనం అనుచ్ఛవికా తయో పాసాదా అహేసుం. ఏకో మహాసప్పికో , ఏకో మోరగీవో, ఏకో మఙ్గలో నామ, తేసు నేకనాటకసహస్సపరివుతో పటివసతి. యాస్స మధుఆపణం దస్సేసి, సా అసన్ధిమిత్తా నామ దేవచ్ఛరపరిభాగా రాజధీతా హుత్వా సట్ఠిసహస్సానం ఇత్థీనం జేట్ఠికా ధమ్మాసోకరఞ్ఞో అగ్గమహేసీ అహోసి. అభిసేకానన్తరం తస్స ఇమా రాజిద్ధియో ఆగతా, పథవియా చ హేట్ఠా యోజనప్పమాణే ఆణా పవత్తతి. తథా ఉపరి ఆకాసే. అనోతత్తదహతో అట్ఠహి కాజేహి సోళసపానీయఘటే దివసే దివసే దేవతా ఆహరన్తి. యతో సాసనే

ఉప్పన్నసద్ధో హుత్వా అట్ఠఘటే భిక్ఖుసఙ్ఘస్స అదాసి. ద్వే ఘటే సట్ఠిమత్తానం తేపిటకభిక్ఖూనం ద్వే ఘటే అగ్గమహేసియా అసన్ధిమిత్తాయ. చత్తారో ఘటే అత్తనా పరిభుఞ్జి దేవతా [దేవతాఏవం ఇతిసబ్బత్థ], ఏవ హిమవన్తతో నాగలతాదన్తకట్ఠం సినిద్ధం ముదుకం రసవన్తం దివసే దివసే ఆహరన్తి, తేన రఞ్ఞో చ మహేసియా చ సోళసన్నం నాటకసహస్సానఞ్చ సట్ఠిమత్తానఞ్చ భిక్ఖుసహస్సానం దేవసికం దన్తపోణకిచ్చం నిప్పజ్జతి. దేవసికమేవస్స దేవతా అగదామలకం అగదహరీటకం సువణ్ణవణ్ణఞ్చ గన్ధరససమ్పన్నం అమ్బపక్కం ఆహరన్తి. ఛద్దన్తదహతో పఞ్చవణ్ణం నివాసనపారుపనం పీతకవణ్ణం హత్థపుఞ్ఛనకపటం [హత్థపుచ్ఛనకపట్టం ఇతిసబ్బత్థ] దిబ్బఞ్చ పానం ఆహరన్తి. దేవసికమేవస్స అనులేపనగన్ధం పారుపనత్థాయ అసుత్తమయికం సుమనపుప్ఫపటం మహారహఞ్చ అఞ్జనం నాగభవనతో నాగరాజానో ఆహరన్తి. ఛద్దన్తదహతోయేవ ఉట్ఠితస్స సాలినో నవవాహసహస్సాని దివసే దివసే సువా ఆహరన్తి. తే మూసికా నిత్థుసకాని కరోన్తి. ఏకోపి ఖణ్డతణ్డులో నాహోసి. రఞ్ఞో సబ్బట్ఠానేసు అయమేవ తణ్డులో పరిభోగం గచ్ఛతి. మధుమక్ఖికా మధుం కరోన్తి. కమ్మారసాలాసు అచ్ఛా కూటం పహరన్తి. కరవీకసకుణా ఆగన్త్వా మధురస్సరం వికూజన్తా రఞ్ఞో బలికమ్మం కరోన్తి. ఇమాహి ఇద్ధీహి సమన్నాగతో రాజా ఏకదివసం సువణ్ణసఙ్ఖలికబన్ధనం పేసేత్వా చతున్నం బుద్ధానం అధిగతరూపదస్సనం కప్పాయుకం మహాకాలనాగరాజానం ఆనయిత్వా సేతచ్ఛత్తస్స హేట్ఠా మహారహే పల్లఙ్కే నిసీదాపేత్వా అనేకసత వణ్ణేహి జలజథలజపుప్ఫేహి సువణ్ణపుప్ఫేహి చ పూజం కత్వా సబ్బాలఙ్కారపతిమణ్డితేహి సోళసహి నాటకసహస్సేహి సమన్తతో పరిక్ఖిపిత్వా అనన్తఞాణస్స తావ మే సద్ధమ్మవరచక్కవత్తినో సమ్మాసమ్బుద్ధస్స [సమ్మాసమ్బుద్ధరూపం ఇతిసబ్బత్థ] రూపం ఇమేసం అక్ఖీనం ఆపాథం కరోహీతి వత్వా తేన నిమ్మితం సకలసరీరే విప్పకిణ్ణపుఞ్ఞప్పభావనిబ్బత్తాసీతి అనుబ్యఞ్జనపతిమణ్డిత ద్వత్తింస మహాపురిసలక్ఖణ సస్సిరీకతాయ వికచకమలుప్పలపుణ్డరీకపతిమణ్డితమివ సలిలతలం తారాగణరంసిజాలవిసరవిప్ఫురితసోభాసముజ్జలమివ గగనతలం నీలపీతలోహితా దిభేదం విచిత్తవణ్ణరంసివినద్ధబ్యామప్పభాపరిక్ఖేపవిలాసితాయ సఞ్ఝాప్పభానురాగఇన్దధనువిజ్జుల్లతాపరిక్ఖిత్తమివ కణకగిరిసిఖరం నానావిరాగవిమలకేతుమాలాసముజ్జలితచారుమత్థకసోభనం నయనరసాయనమివ చ బ్రహ్మదేవమనుజనాగయక్ఖగణానం బుద్ధరూపం పస్సన్తో సత్తదివసాని అక్ఖిపూజం నామ అకాసి. రాజా కిర అభిసేకం పాపుణిత్వా తీణియేవ సంవచ్ఛరాని బాహిరకపాసణ్డం పరిగణ్హి, చతుత్థే సంవచ్ఛరే బుద్ధసాసనే పసీది, తస్స పన పితా బిన్దుసారో బ్రాహ్మణభత్తో అహోసి. సో బ్రాహ్మణానఞ్చ బ్రాహ్మణజాతిపాసణ్డానం పణ్డరఙ్గపరిబ్బాజకానఞ్చ సట్ఠిసహస్సమత్తానం నిచ్చభత్తం పట్ఠపేసి. అసోకోపి పితరా పవత్తితం దానం అత్తనో అన్తోపురే [అన్తేపురే ఇతిసబ్బత్థ] తథేవ దదమానో ఏకదివసం సీహపఞ్జరే ఠితో తే ఉపసమపరిబాహిరేన ఆచారేన భుఞ్జమానే అసంయతిన్ద్రియే అవినీతఇరియాపథే దిస్వా చిన్తేసి, ఈదిసం దానం ఉపపరిక్ఖిత్వా యుత్తట్ఠానే దాతుం వట్టతీతి. ఏవం చిన్తేత్వా అమచ్చే ఆహ, గచ్ఛథ భణే అత్తనో అత్తనో సాధుసమ్మతే సమణబ్రాహ్మణే అన్తోపురం అభిహరథ దానం దస్సామీతి, అమచ్చా సాధు దేవాతి రఞ్ఞో పటిస్సుత్వా తే తే పణ్డరఙ్గపరిబ్బాజకా జీవక నిగణ్ఠాదయో ఆనేత్వా ఇమే మహారాజ అమ్హాకం అరహన్తోతి ఆహంసు, అథ రాజా అన్తోపురే ఉచ్చావచాని ఆసనాని పఞ్ఞాపేత్వా ఆగచ్ఛన్తూతి వత్వా ఆగతాగతే ఆహ అత్తనో అనురూపే ఆసనే నిసీదథాతి, ఏకచ్చే భద్దపీఠకేసు ఏకచ్చే ఫలకపీఠకేసు నిసీదింసు, తం దిస్వా రాజా నత్థి ఏతేసం అన్తో సారోతి ఞత్వా తేసం అనురూపం ఖాదనీయభోజనీయం దత్వా ఉయ్యోజేసి. ఏవం గచ్ఛన్తే కాలే ఏకదివసం సీహపఞ్జరే ఠితో నిగ్రోధసామణేరం దిస్వా తస్మిం గతేన పసాదేన బుద్ధసాసనే పసన్నో సట్ఠిసహస్సమత్తే పాసణ్డియే అపనేత్వా సట్ఠిసహస్సమత్తే భిక్ఖూ భోజేన్తో బుద్ధసాసనే పసీదిత్వా అసోకారామం కారేత్వా తత్థ తే వసాపేన్తో ఏకదివసం అసోకారామే సట్ఠిసహస్సభిక్ఖూనం దానం దత్వా తేసం మజ్ఝే నిసజ్జ సఙ్ఘం చతూహి పచ్చయేహి పవారేత్వా ఇమం పఞ్హం పుచ్ఛి, భన్తే భగవతా దేసితధమ్మో నామ కిత్తకో హోతీతి,

మహారాజ నవ అఙ్గాని, ఖన్ధతో చతురాసీతిధమ్మక్ఖన్ధసహస్సానీతి. రాజా ధమ్మే పసీదిత్వా ఏకేకం ధమ్మక్ఖన్ధం ఏకేకవిహారేన పూజేస్సామీతి ఏకదివసమేవ ఛన్నవుతికోటిఖనం విస్సజ్జేత్వా అమచ్చే ఆణాపేసి, ఏకమేకస్మిం నగరే ఏకమేకం విహారం కారేన్తా చతురాసీతియా నగరసహస్సేసు చతురాసీతివిహారసహస్సాని కారాపేథాతి, సయఞ్చ అసోకారామే అసోకమహావిహారత్థాయ [సయంచఅసోకమహావిహారత్థాయ ఇతిపికత్థచి] కమ్మం పట్ఠపేసి, సఙ్ఘో ఇన్దగుత్తత్థేరం నామ మహిద్ధికం మహానుభావం ఖీణాసవం నవకమ్మాధిట్ఠాయకం అదాసి, థేరో యం యం న నిట్ఠాతి, తం తం అత్తనో ఆనుభావేన నిట్ఠాపేసి, ఏవంపితీహి సంవచ్ఛరేహి విహారకమ్మం నిట్ఠాపేసి, ఏకదివసమేవ సబ్బనగరేహి పణ్ణాని ఆగమింసు, అమచ్చా రఞ్ఞో ఆరోచేసుం నిట్ఠితాని దేవ చతురాసీతిమహావిహారసహస్సానీతి. అథ రాజా భిక్ఖుసఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా భన్తే మయా చతురాసీతివిహారసహస్సాని కారితాని, ధాతుయో కుతో లచ్ఛామీతి పుచ్ఛి, మహారాజ ధాతునిధానం నామ అత్థీతి సుణోమ, న పన పఞ్ఞాయతి అసుకట్ఠానేతి. రాజా రాజగహే చేతియం భిన్దాపేత్వా ధాతుం అపస్సన్తో పటిపాకతికం కారాపేత్వా భిక్ఖుభిక్ఖుణియో ఉపాసకఉపాసికాయోతి చతస్సో పరిసా గహేత్వా వేసాలియం గతో. తత్రాపి అలభిత్వా కపిలవత్థుం గతో, తత్రాపి అలభిత్వా రామగామం గతో, రామగామే నాగా చేతియం భిన్దితుం నాదంసు. చేతియే నిపతితకుద్దాలో ఖణ్డాఖణ్డం హోతి, ఏవం తత్రాపి అలభిత్వా అల్లకప్పం పావం కుసినారంతి సబ్బచేతియాని భిన్దిత్వా ధాతుం అలభిత్వా పటిపాకతికాని కత్వా రాజగహం గన్త్వా చతస్సో పరిసా సన్నిపాతాపేత్వా అత్థి కేనచి సుతపుబ్బం అసుకట్ఠానే ధాతునిధానంతి పుచ్ఛి. తత్థేకో వీసంవస్స సతికో థేరో అసుకట్ఠానే ధాతునిధానంతి న జానామి, మయ్హం పన పితామహత్థేరో మయి సత్తవస్సికాలే మాలాచఙ్గోటకం గాహాపేత్వా ఏహి సామణేర అసుకగచ్ఛన్తరే పాసాణథూపో అత్థి. తత్థ గచ్ఛామాతి గన్త్వా పూజేత్వా ఇమం ఠానం ఉపధారేతుం వట్టతి సామణేరాతి ఆహ. అహం ఏతమేవ జానామి మహారాజాతి ఆహ. రాజా ఏతదేవ ఠానంతి వత్వా గచ్ఛే హరాపేత్వా పాసాణథూపం పంసుంచ అపనేత్వా హేట్ఠా సుధాభూమిం అద్దస, తతో సుధా చ ఇట్ఠకాయో చ హరాపేత్వా అనుపుబ్బేన పరివేణం ఓరుయ్హ సత్తరతనవాలికం అసిహత్థాని చ కట్ఠరూపకాని సమ్పరివత్తన్తాని అద్దస, సో యక్ఖదాసకే పక్కోసాపేత్వా బలికమ్మం కారాపేత్వాపి నేవ అన్తం పస్సన్తో దేవతా నమస్సమానో అహం ఇమా ధాతుయో గహేత్వా చతురాసీతివిహారసహస్సే నిదహిత్వా సక్కారం కరోమి. మా మే దేవతా అన్తరాయం కరోన్తూతి ఆహ, సక్కో దేవరాజా చారికం చరన్తో తం దిస్వా విస్సకమ్మం ఆమన్తేత్వా తాత అసోకధమ్మరాజా ధాతుయో నీహరిస్సామీతి పరివేణం ఓతిణ్ణో. గన్త్వా కట్ఠరూపాని నీహరాపేహీతి. సో పఞ్చచూలకగామదారకవేసేన గన్త్వా రఞ్ఞో పురతో ధనుకహత్థో ఠత్వా హారేమి మహారాజాతి ఆహ, హర తాతాతి సరం గహేత్వా సన్ధిమ్హియేవ విజ్ఝి, సబ్బం విప్పకిరీయిత్థ, అథ రాజా ఆవిఞ్జనే [అవిఞ్ఛనే ఇతిపికత్థచి] బన్ధకుఞ్చికముద్దికం గణ్హి, మణిక్ఖన్ధం పస్సిత్వా అనాగతే దళిద్దరాజానో ఇమం మణిం గహేత్వా ధాతూనం సక్కారం కరోన్తూతి పణ్ణే అక్ఖరాని దిస్వా కుజ్ఝిత్వా మాదిసానం పన రాజూనం [రాజానం ఇతిసబ్బత్థ] దళిద్దరాజాతి వత్తుం అయుత్తంతి పునప్పునం ఘటేత్వా ద్వారం వివరిత్వా అన్తోగేహం పవిట్ఠో అట్ఠారసవస్సాధికానం ద్విన్నం వస్ససతానం ఉపరి ఆరోపితదీపా తథేవ పజ్జలన్తి, నీలుప్పలపుప్ఫాని తంఖణంయేవ ఆహరిత్వా ఆరోపితాని వియ పుప్ఫసన్థారో తం ఖణం సన్థతో వియ గన్ధా తం ముహుత్తం పింసిత్వా ఠపితా వియ అహేసుం. రాజా సువణ్ణపట్టం గహేత్వా అనాగతే పియదాసో నామ కుమారో ఛత్తం ఉస్సాపేత్వా అసోకో నామ ధమ్మరాజా భవిస్సతి, సో ఇమా ధాతుయో విత్థారితా కరిస్సతీతి వాచేత్వా దిట్ఠోహం అయ్యేన మహాకస్సపత్థేరేనాతి వత్వా వామహత్థం ఆభుజిత్వా దక్ఖిణహత్థేన అప్ఫోటేసి. సో తస్మిం ఠానే పరిచరణకధాతుమత్తమేవ ఠపేత్వా సేసధాతుయో సబ్బా గహేత్వా ధాతుఘరం పుబ్బే పిహితనయేనేవ పిదహిత్వా సబ్బా యథా పకతియాయేవ కారేత్వా ఉపరిపాసాణచేతియం పతిట్ఠాపేత్వా చతురాసీతియా విహారసహస్సేసు ధాతుయో పతిట్ఠాపేసి. అథేకదివసం రాజా విహారం గన్త్వా భిక్ఖుసంఘం వన్దిత్వా ఏకమన్తే

నిసిన్నో యది భన్తే ఛన్నవుతికోటిధనం విస్సజ్జేత్వా చతురాసీతివిహారసహస్సానిసచేతియాని కారాపేత్వాపి అహం న దాయాదో. అఞ్ఞో కో దాయాదోతి, పచ్చయదాయకో నామ త్వం మహారాజ, యో పన అత్తనో పుత్తఞ్చ ధీతరఞ్చ పబ్బాజేతి, అయం సాసనే దాయాదో నామాతి ఏవం వుత్తే అసోకో రాజా సాసనే దాయాదభావం పత్థయమానో అవిదూరే ఠితం మహిన్దకుమారం దిస్వా సక్ఖిస్ససి తాత త్వం పబ్బజితుంతి ఆహ. కుమారో పకతియా పబ్బజితుకామో రఞ్ఞో వచనం సుత్వా అతివియ పామొజ్జజాతో పుబ్బజామి [పబ్బజ్జామి ఇతిసబ్బత్థ] దేవ. మం పబ్బాజేత్వా సాసనే దాయాదో హోథాతి ఆహ. తేన చ సమయేన రాజధీతా సంఘమిత్తాపి తస్మిం ఠానే ఠితా హోతి. తం దిస్వా ఆహ త్వమ్పి అమ్మ పబ్బజితుం సక్ఖిస్ససీతి, సాధు తాతాతి సమ్పటిచ్ఛి. రాజా పుత్తానం మనం లభిత్వా పహట్ఠచిత్తో భిక్ఖుసంఘం ఉపసఙ్కమిత్వా భన్తే ఇమే దారకే పబ్బాజేత్వా మం సాసనే దాయాదం కరోథాతి. సఙ్ఘో రఞ్ఞో వచనం సమ్పటిచ్ఛిత్వా కుమారం మొగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరేన ఉపజ్ఝాయేన మహాదేవత్థేరేన ఆచరియేన పబ్బజాపేసి [పబ్బజ్జాపేసి ఇతిసబ్బత్థ]. మజ్ఝన్తికత్థేరేన ఆచరియేన ఉపసమ్పాదేసి, సో ఉపసమ్పదామాలకేయేవ సహ పటిసమ్భిదాహి అరహత్తం పాపుణి. సఙ్ఘమిత్తాయపి రాజధీతాయ ఆచరియాణీ ఆయుపాలత్థేరీ నామ [అచారియా ఆయుపాలత్థేరీనామ ఇతిసబ్బత్థ]. ఉపజ్ఝాయా ధమ్మపాలత్థేరీ నామ అహోసి. రాజా పన అనేకాకారేన బుద్ధసాసనం సోభేత్వా మొగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరస్స సహాయేన [సహాయ్యేన. సాహాయ్యేన. సాహయ్యేన ఇతిపికత్థచి] సట్ఠిసహస్సమత్తే దుస్సీలే తిత్థియే బుద్ధసాసనా ఉప్పబ్బాజేత్వా తతియధమ్మసంగీతిం నిట్ఠాపేసి. తస్మిం కిర సమాగమే భిక్ఖుభిక్ఖుణియో కిత్తకాతి [కిత్తకానీతి ఇతిసబ్బత్థ], వుత్తఞ్హి.

౧౨. తస్మిం సమాగమే ఆసుం, అసీతిభిక్ఖుకోటియో;
అహేసుం సతసహస్సాని, తేసు ఖీణాసవా యతీ.

౧౩. నవుతిసతసహస్సాని, అహూ భిక్ఖుణియో తహిం;
ఖీణాసవా సిక్ఖుణియో, సహస్సం ఆసు తాసు చాతి.

ఏవం సో అసోకో ధమ్మరాజా సకలజమ్బుదీపే అగ్గరాజా హుత్వా బుద్ధసాసనం సోభేన్తో విహాసి. అయం పనేత్థ సఙ్ఖేపో, విత్థారో పన మహావంసే వుత్తోతి. వుత్తఞ్హి.

౧౪. సమ్పుణ్ణత్తా అయం తిస్సో, చేతనాయో మధుప్పదో;
సబ్బత్థ సబ్బదా సబ్బ, సమ్పత్తిమభిసమ్భుణీతి.

మజ్ఝిమో పన వాణిజో అత్తనో పారవాదిదోసేన పరసముద్దే లబ్భాయం నిబ్బత్తి. తస్సేవం కథాపటిపాటి వేదితబ్బా. తమ్బపణ్ణిదీపే కిర ముటసీవో నామ రాజా సట్ఠివస్సాని రజ్జం కారేసి, తస్స పుఞ్ఞపఞ్ఞాగుణోపేతా అఞ్ఞమఞ్ఞం హితేసినో దస పుత్తా అహేసుం. ద్వే చ ధీతరో. సబ్బే తే సమగ్గా సమ్మోదమానా వసన్తి. అథాపరస్మిం సమయే అమచ్చా ముటసీవరఞ్ఞో కాలకతే దేవానంపియతిస్సకుమారం అభిసిఞ్చింసు, అభిసేకసమకాలమేవస్స అనేకాని అచ్ఛరియాని అహేసుం. తాని పకాసేన్తా మహావంసకథాచరియా ఆహంసు.

౧౫. దేవానంపియతిస్సోతి, విస్సుతో దుతియో సుతో;
తేసు [అహోసిముటసీవస్స, దసపుత్తేసుపుఞ్ఞవా ఇతికత్థచి] భాతుసు సబ్బేసు, పుఞ్ఞపఞ్ఞాధికో అహు.

౧౬. దేవానంపియతిస్సో సో, రాజాసి పితుఅచ్చయే;
తస్సాభిసేకేన సమం, బహూనచ్ఛరియానహూ.

౧౭. లఙ్కాదీపమ్హి సకలే, నిధయో రతనానిచ;
అన్తోఠితాని ఉగ్గన్త్వా, పథవీతలమారుహుం.

౧౮. లఙ్కాదీపసమీపమ్హి, భిన్ననావా గతాని చ;
తత్ర జాతాని చ థలం, రతనాని సమారుహుం.

౧౯. ఛాతపబ్బతపాదమ్హి, తిస్సో చ వేళుయట్ఠియో;
జాతా రథపతోదేన, సమానా పరిమాణతో.

౨౦. తాసు ఏకా లతాయట్ఠి, రజతాభా తహిం లతా;
సువణ్ణవణ్ణా రుచిరా; దిస్సన్తేతా మనోరమా.

౨౧. ఏకా కుసుమయట్ఠీతు; కుసుమాని తహింపన;
నానాని నానావణ్ణాని; దిస్సన్తేతిఫుటాని చ.

౨౨. ఏకా సకుణయట్ఠీ తు, తహింపక్ఖిమిగా బహూ;
నానా చ నానావణ్ణా చ, సజీవావియ దిస్సరే.

౨౩. హయగజరథా మలక్యా, వలయఙ్గులివేఠకా చేవ;
కకుధఫలా పాకతికా, ఇచ్చే తా అట్ఠ జాతియా.

౨౪. ముత్తా సముద్దా ఉగ్గన్త్వా; తీరే వట్టివియట్ఠితా;
దేవానంపియతిస్సస్స; సబ్బం పుఞ్ఞవిజమ్భితం.

౨౫. ఇన్దనీలం వేళురియం, లోహితఙ్కమణీ చి మే;
రతనాని పనే తాని, ముత్తా తా తాచ యట్ఠియో;
సత్తాహబ్భన్తరేయేవ, రఞ్ఞో సన్తికమాహరుంతి.

తేన చ సమయేన దేవానంపియతిస్సమహారాజా చ అసోకో ధమ్మరాజా చ అదిట్ఠసహాయా హోన్తి. తస్మా సో ఏతాని రతనాని చ అఞ్ఞాని బహూని ఉపాయనాని మమ సహాయస్స దేథాతి ధమ్మాసోకమహానరిన్దస్స పణ్ణాకారత్థాయ పేసేసి. సోపి తం దిస్వా పసీదిత్వా పఞ్చరాజకకుధభణ్డాని చ అఞ్ఞఞ్చ బహుపణ్ణాకారఞ్చ అభిసేకత్థాయ పేసేసి. మయ్హం సహాయం అభిసేకం కరోన్తూతి. న కేవలఞ్చేతం ఆమిసపణ్ణాకారం. ఇమం కిర ధమ్మపణ్ణాకారమ్పి పేసేసి.

౨౬. అహం బుద్ధంచ ధమ్మంచ; సంఘంచ సరణం గతో;

ఉపసకత్తం వేదేసిం; సక్యపుత్తస్స సాసనే.

౨౭. ఇమేసు తీసు వత్థూసు; ఉత్తమేసు నరుత్తమ;

చిత్తం పసాదయిత్వాన, సద్ధాయ సరణం వజాతి.

అమచ్చా పున లజ్కుమాగమ్మ రాజానం అభిసిఞ్చింసు, తేన ఖో పన సమయేన మోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరో కత్థ నుఖో అనాగతే సాసనం సుప్పతిట్ఠితం భవేయ్యాతి ఉపపరిక్ఖన్తో పచ్చన్తిమే సుప్పతిట్ఠితం భవిస్సతీతి ఞత్వా తే తే థేరే తత్థ తత్థ పేసేత్వా మహామహిన్దత్థేరం గన్త్వా తమ్బపణ్ణిదీపం పసాదేహీతి నియోజేసి, సక్కో చ దేవానమిన్దో మహామహిన్దత్థేరం ఉపసంకమిత్వా కాలకతో భన్తే ముటసీవో రాజా. ఇదాని దేవానంపియతిస్సమహారాజా రజ్జం కారేతి. సమ్మాసమ్బుద్ధేన చ తుమ్హే బ్యాకతా అనాగతే మహిన్దో నామ భిక్ఖు తమ్బపణ్ణిదీపం పసాదేస్సతీతి. తస్మా తిహ ఖో భన్తే కాలో దీపవరం గమనాయ, అహమ్పి సహాయో భవిస్సామీతి, థేరో తస్స వచనం సమ్పటిచ్ఛిత్వా అత్తసత్తమో చేతియపబ్బతవిహారతో వేహాసం ఉప్పతిత్వా అనురాధపురస్స పురత్థిమదిసాయ మిస్సకపబ్బతే పతిట్ఠహి, ఇమం ఏతరహి చేతియపబ్బతోతిపి సఞ్జానన్తి. తదా తమ్బపణ్ణియం ఉస్సవదివసో హోతి, రాజా ఛణం కరోథాతి అమచ్చే ఆణాపేత్వా చత్తాళీససహస్సపురిసేహి పరివారితో నగరమ్హా నిక్ఖమిత్వా మిస్సకపబ్బతం పాయాసి మిగవం కీళితుకామో. అథ తస్మిం పబ్బతే అధివత్థా ఏకా దేవతా రఞ్ఞో థేరే దస్సెస్సామీతి రోహితమిగవణ్ణేన అవిదూరే తిణపణ్ణాని ఖాదమానా వియ చరతి, రాజా అయుత్తం దాని పమత్తం విజ్ఝితుంతి జియం పోఠేసి, మిగో అమ్బత్థలమగ్గం గహేత్వా పలాయితుం ఆరభి, రాజా తం అనుబన్ధన్తో అమ్బత్థలమేవ అభిరుహి, మిగోపి థేరానం అవిదూరే అన్తరధాయి, మహిన్దత్థేరో రాజానం అవిదూరే ఆగచ్ఛన్త మంయేవ రాజా పస్సతు, మా ఇతరేతి అధిట్ఠహిత్వా తిస్స తిస్స ఇతో ఏహీతి ఆహ, రాజా తం సుత్వా చిన్తేసి. ఇమస్మిం తమ్బపణ్ణిదీపే జాతో మం తిస్సోతి నామం గహేత్వా ఆలపితుం సమత్థో నామ నత్థి. అయం పన ఛిన్నభిన్నపటధరో భణ్డుకాసావ వసనో మం నామేనా లపతి, కో నుఖో యం భవిస్సతి మనుస్సో అమనుస్సో వాతి. థేరో ఆహ.

౨౮. సమణా మయం మహారాజ, ధమ్మరాజస్స సావకా;

తవేవ అనుకమ్పాయ, జమ్బుదీపా ఇధాగతాతి.

రాజా ధమ్మాసోకనరిన్దేన పేసితసాసనానుసారేన అనుస్సరమానో అయ్యా నుఖో ఆగతాతి తావదేవ ఆయుధం నిక్ఖిపిత్వా ఏకమన్తం నిసీది సమ్మోదనీయం కథం కథయమానో సారణీయం [సమ్మోదనీయం-ఇతిసబ్బత్థ] కథం కురుమానో. తస్మిం తానిపి చత్తాళీసపురిససహస్సాని ఆగన్త్వా తం పరివారేసుం, తదా థేరో ఇతరేపి జనే దస్సేసి, రాజా దిస్వా ఇమే కదా ఆగతాతి పుచ్ఛి, మయా సద్ధింయేవ మహారాజాతి. ఇదాని పన జమ్బుదీపే అఞ్ఞేపి ఏవరూపా సమణా సన్తీతి. మహారాజ ఏతరహి జమ్బుదీపో కాసావపజ్జోతో ఇసివాతపటివాతో, తస్మిం.

౨౯. తేవిజ్జా ఇద్ధిప్పత్తా చ, చేతోపరిఞ్ఞకోవిదా;

ఖీణాసవా అరహన్తో, బహూ బుద్ధస్స సావకాతి.

రాజా తం సుత్వా పసన్నో అహోసి, అథ థేరో రుక్ఖోపమాదినా తస్స పఞ్ఞావేయ్యత్తియం ఞత్వా ధమ్మం దేసేసి సనరామరేహి సాధుకారం కారయమానో. తేన వుత్తం.

౩౦. పణ్డితోతి విదిత్వాన, చుల్లహత్థిపదోపమం;
సుత్తన్తం దేసయీ థేరో, మహీపస్స మహామతి [మహీమతీ ఇతిపికత్థచి].

దేసనాపరియోసానే సో సద్ధిం తేహి నరేహి చత్తాళీససహస్సేహి సరణేసు పతిట్ఠహీతి. అథస్స రాజా స్వే భన్తే మమ గేహే భిక్ఖం గణ్హాథాతి యాచిత్వా గన్త్వా నగరఞ్చ రాజగేహఞ్చ అలఙ్కరిత్వా థేరే నిసీదాపేత్వా పణీతేనాహారేన పరివిసిత్వా అనుళాదేవిప్పముఖాహి పఞ్చసతఇత్థీహి సద్ధిం ఏకమన్తం నిసీది. అథ థేరో ధమ్మరతన వస్సం వస్సాపేసి. తతో తా పఞ్చసతఇత్థియో సోతాపత్తిఫలం పాపుణింసు. తతో హత్థిసాలాయం సహస్సం, నన్దనవనే సహస్సంతి ఏవం దుతియదివసే అడ్ఢతేయ్యాని పాణసహస్సాని సోతాపత్తిఫలే పతిట్ఠాపేసి. తతియదివసే అడ్ఢనవప్పమాణం పాణసహస్సంతి ఏవం అనేకసతానం అనేకసహస్సానం అనేకసత సహస్సానం ధమ్మా మతం పాయేసి. వుత్తఞ్హి.

౩౧. మహామహిన్దసురియో, లఙ్కావేహాసమజ్ఝగో;
బోధనేయ్యమ్బుజే కాసి, వికాసం ధమ్మరంసినా.

౩౨. మహామహిన్దచన్దో సో, లఙ్కావేహాసమజ్ఝగో;
బోధేసి ధమ్మరంసీహి, వేనేయ్యకుముదాకరే.

౩౩. మహామహిన్దమేఘో సో, వస్సం ధమ్మమ్బువుట్ఠియా;
సాధూనం చిత్తబీజేసు, జనేసి కుసలఙ్కురేతి.

అథ రాజా సుమనసామణేరేన ధమ్మాసోకస్స హత్థతో సమ్మాసమ్బుద్ధపరిభుత్తపత్తపూరధాతుయో చ సక్కస్స సన్తికా దక్ఖిణక్ఖకధాతుంచ ఆహరాపేత్వా [ఆహారిత్వా-ఇతిసబ్బత్థ] చేతియపబ్బతే థూపం ఆదింకత్వా సకలలఙ్కాదీపే యోజనే యోజనే థూపాని కారేత్వా దక్ఖిణకధాతుం నిదహిత్వా థూపారామథూపఞ్చ పతిట్ఠాపేసి. అథ సఙ్ఘమిత్తాయ థేరియా ఆనీతం జయమహాబోధినో దక్ఖిణమహాసాఖం పతిట్ఠాపేత్వా పూజం కారేసి. సబ్బో పనేత్థ కథావిత్థరో మహావంసతో వేదితబ్బో.

౩౪. పారవాదికదోసేన, జాతేవం పరసాగరే;
పత్తానుమోదనా ఏవం, లఙ్కాయం ఆసి ఇస్సరో.

౩౫. పాపమ్పి ఏవం ఫలతీతి మన్త్వా,
ఞత్వాన పుఞ్ఞస్స ఫలం ఇదన్తి;
భో యోనిసో కుబ్బథ పుఞ్ఞకమ్మే,
గన్త్వాన యే యత్థ న సోచయన్తీతి.

తేభాతికమధువాణిజకానం వత్థుం అట్ఠమం.

౩౯. బోధిరాజధీతుయా [బోధిరాజధీతాయ ఇతిసబ్బత్థ] వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

భగవతి పరినిబ్బుతే లఙ్కాయం సాసనే సుప్పతిట్ఠితే తత్థ హకురేళీతి ఏకో గామో అహోసి, తత్థేకా దారికా గామదారికాహి సద్ధిం తత్థ తత్థ కీళన్తీ విహరతి, తదా గామసమీపే మహాసోబ్భం హోతి. తత్థేకో మరుత్థరుక్ఖో సబ్బదా పాళిఫుల్లోవ తిట్ఠతి. మనుస్సా బుద్ధపూజనత్థం పుప్ఫాని విచిణన్తా ఉదకం ఓగహేత్వా రుక్ఖమభిరుయ్హ పుప్ఫాని ఓచిణన్తి, కుమారికా తే దిస్వా మనుస్సా సుఖేన గన్త్వా పుప్ఫాని ఓచిణన్తూతి ఏకం సుక్ఖపాలిభద్దదణ్డకం ఆహరిత్వా సేతుం కత్వా ఠపేసి, తతో పట్ఠాయ మనుస్సా తేనగన్త్వా పుప్ఫాని ఓచిణన్తి. అథ సా తతో చుతా తేనేవ కుసలకమ్మేన జమ్బుదీపే పాటలిపుత్తనగరే సోమదత్తరఞ్ఞో ధీతా హుత్వా నిబ్బత్తి, ఉత్తమరూపధరా దేవచ్ఛరపటిభాగా అహోసి. మాతాపితరో పనస్సా బోధిరాజకుమారికాతి వోహరింసు. పుబ్బే కతసేతుఆనుభావేన తస్సా సువీరకో నామేకో ఆకాసగామీ సిన్ధవపోతకో నిబ్బత్తి. రాజధీతుయా పన పితా బుద్ధమామకో ధమ్మమామకో సఙ్ఘమామకో హుత్వా మహన్తం పుఞ్ఞం పసవన్తో సిన్ధవపోతకం దిస్వా పుఞ్ఞకరణస్స మే సహాయో లద్ధోతి తుట్ఠమానసో అస్సం అభిరుహిత్వా దివసస్స తిక్ఖత్తుం గన్త్వా మహాబోధిం వన్దతి. రాజధీతా నం దిస్వా పితుసన్తికం గన్త్వా అభిణ్హం తాత కుహిం గచ్ఛసీతి పుచ్ఛి. రాజా న కిఞ్చి కథేసి, అథ సా పునప్పునం పితరం నిబన్ధన్తీ పుచ్ఛి. తతో రాజా తస్సావి కరోన్తో ఏవమాహ.

౧. అమ్హాకం భగవా పుబ్బే, పూరేన్తో దసపారమీ;
అదాసి సీసరత్తక్ఖి, మంసం జీవితమేవ చ.

౨. పుత్తదారే చ రజ్జే చ, పత్వా [దత్వా ఇతిపికత్థచి] పారమిమత్థకం;
అనప్పకప్పకోటీనం, ఖేపేత్వా కపిలవ్హయే.

౩. సక్యరాజకులే జాతో, లోకే అప్పటిపుగ్గలో;
సమ్పత్తచక్కవత్తిత్తం, పహన్త్వాన నరాధిపో.

౪. దిస్వా నిమిత్తే చతురో, నిక్ఖమ్మ అభినిక్ఖమం;
బోధిమూలముపాగమ్మ, నిసిన్నో వజిరాసనే.

౫. సహస్సబాహుం మాపేత్వా, నానాయుధసమాకులం [నానావుధసమాకులం-ఇతిసబ్బత్థ];
మహాభీతికరం వేసం, కాళపబ్బతసాదిసం.

౬. మాపేత్వాన సమారుయ్హ, గిరిమేఖలవారణం;
మారసేనం సమానేత్వా, ఆగతం మకరద్ధజం.

౭. పారమితాబలేన తం, మారసేనం పలాపియ;
యత్థాసీనో కిలేసారి, సహస్సం ఘాతయీ జినో.

౮. నయనం సుజలసేకేహి, సత్తాహం జినసేవితం;
పూజితం దేవబ్రహ్మేహి, సిద్ధోరగనరాదిహి;
వన్దితుం జయబోధింతం, గచ్ఛామి సతతం అహం.

౯. ఉపాసతి సదా గన్త్వా, యో నరో బోధిపాదపం;
గన్ధోదదీపధూపాది, నానాపూజాహి సాధుకం.

౧౦. స నరో నిరామయో హోతి, పచ్చత్తే చ పరత్థ చ;
పూజితో మానితో హోతి, దీఘాయు బలవా సుఖీ.

౧౧. తదత్థం పత్థయన్తేన, అత్థకామేన జన్తునా;
ఉపాసనీయం సద్ధాయ, నిచ్చం తం బోధిపాదపంతి.

తం సుత్వా కుమారికా పీతియా ఫుటసరీరా పితరం వన్దిత్వా అహమ్పి తాత గచ్ఛామీతి ఆహ. రాజా పనస్సా ఉపద్దవభయేన గమనం న ఇచ్ఛి. తతో సా యావతతియం పితరం యాచిత్వా రఞ్ఞా అనుఞ్ఞాతా. తతో పట్ఠాయ పితరా సద్ధిం సిన్ధవమారుయ్హ బోధిం వన్దితుం సతతం గచ్ఛతి. అథాపరభాగే రాజా మరణమఞ్చే నిపన్నో చిన్తేసి. ధీతా మే నిరన్తరం బోధిఉపట్ఠానంగచ్ఛతి, ఏతిస్సా అనాగతే యంకిఞ్చి భయం ఉప్పజ్జమానం తతో ఉప్పజ్జతి. తత్థ మే కిం కాతబ్బన్తి. తతో సిన్ధవం పక్కోసాపేత్వా తస్స కణ్ణమూలే మన్తేన్తో ఏవమాహ, తాత మమ ధీతా అభిణ్హం తవ సహాయం కత్వా బోధిం వన్దితుం గచ్ఛతి. తత్థస్సా యంకిఞ్చి భయం భవేయ్య. తం నప్పతిరూపం. తత్థ గమనాగమనే మమ ధీతరం రక్ఖేయ్యాసీతి తస్స ధీతరం పటిపాదేత్వా కాలమకాసి. తతో రాజధీతా పితుసరీరకిచ్చం కారేత్వా దివసస్స తిక్ఖత్తుం అస్సమభిరుయ్హ బోధిఉపట్ఠానం గచ్ఛతి. మనుస్సా పనస్సా రూపసమ్పత్తిం దిస్వా విమ్హితమానసా రాజారహం వత నో ఇదం పణ్ణాకారం దిట్ఠం. గన్త్వా రఞ్ఞో ఆచిక్ఖిస్సామ. అప్పేవ నామ రాజా నో కిఞ్చి నో దదేయ్యాతి చిన్తేత్వా రఞ్ఞో సన్తికం గన్త్వా వన్దిత్వా ఠితా ఏవమాహంసు.

౧౨. బోధిమణ్డం సమాగమ్మ, అభిణ్హం తుట్ఠమానసా;
వన్దన్తీ యాతి కఞ్ఞేకా, విజ్జువ సిరియా జలం.

౧౩. నీలధమ్మిల్లభారా సా, విసాలాయతలోచనా;
సోణ్ణదోలాభసవణా, సామా సుభపయోధరా.

౧౪. సతరంసీహి సమ్మిస్స, సఞ్ఝాబ్భుదసమాధరా;
తుఙ్గనాసా నీలభము, హాసభాసా మనోరమా.

౧౫. ఈదిసం నో మహారాజా [మహారాజదిట్ఠపుబ్బా ఇతిపికత్థచి], దిట్ఠపుబ్బం కుదాచనం;
ఏహి తస్సా సిరిందేవ, బోధిమణ్డమ్హి దక్ఖసీతి.

తం సుత్వా రాజా సవణసంసగ్గేనేవ తాయ పటిబద్ధచిత్తో చతురఙ్గినింసేనం గహేత్వా రాజధీతరం బోధివన్దనత్థాయ ఆగతకాలే బహిపాకారే సేనం పరిక్ఖిపాపేత్వా గణ్హథేతన్తి మనుస్సే నియోజేసి. తతో సేనాపి తం గహణసజ్జా అట్ఠాసి. రాజధీతా తే దిస్వా సీఘం సిన్ధవం ఉపసఙ్కమిత్వా తస్స పిట్ఠియం నిసిన్నా పణ్హియా సఞ్ఞం అదాసి. సో తం గహేత్వా వేగేన ఆకాసం పక్ఖన్ది. సా పన దున్నిసిన్నభావేన అస్సస్స వేగం సన్ధారేతుమసక్కోన్తీ అస్సపిట్ఠితో పరిగలి. సిన్ధవో రాజధీతరం పతమానం

దిస్వా రాజోవాదం సరమానో వేగేనాగన్త్వా తస్సా కేసే డంసిత్వా ఉక్ఖిపిత్వా పతమానాయ తస్సా పిట్ఠిందత్వా నిసీదాపేత్వా ఆకాసేన తం నేత్వా పాటలిపుత్తనగరేయేవ పతిట్ఠాపేసి [పాతలిపుత్తనగరేయేవతం పవిఠాపేసిఇతిపికత్థచి].

౧౬. తిరచ్ఛానగతాపేవం, సరన్తా ఉపకారకం;
న జహన్తీతి మన్త్వాన, కతఞ్ఞూ హోన్తు [హోన్తిపాణినో-ఇతిపికత్థచి] పాణినోతి.

తతో పట్ఠాయ సా పుఞ్ఞకమ్మం కత్వా సగ్గపరాయనా అహోసీతి.

౧౭. యో యం దుమిన్దంయతినన్దనేన;
సమ్పూజితం పూజయతే స పఞ్ఞో;
స భోగవా హోతి అనీతికో చ,
సబ్బత్థ సో హోతి పసత్థరూపో.

బోధిరాజధీతుయా వత్థుం నవమం.

౧౦. కుణ్డలియా వత్థుమ్హి అయమానుపుబ్బీకథా

లఙ్కాదీపే రోహణజపదే మహాగామో నామ అహోసి, తత్థ తిస్సవిహారం నామ అనేకసతభిక్ఖూహి సమాకిణ్ణం అనేకపరివేణపతిమణ్డితం విహారం అహోసి. తత్థేకో తిస్సో నామ సామణేరో పటివసతి. సో ఏకస్మింసమయే జనపదచారికం చరన్తో పాసాణవాపిగామే భిక్ఖం చరిత్వా యాపనమత్తం భత్తం సప్పినా సద్ధిం లభిత్వా నిక్ఖమ్మ గామద్వారం పత్వా మహాగామాభిముఖో గచ్ఛన్తో మనుస్సే ఉదకఫాసుకట్ఠానం పుచ్ఛి. తేహి భన్తే తుమ్హాకం అభిముఖే అవిదూరట్ఠానే కకుబన్దకన్దరం నామ సన్దమానసీతలోదకం ధవలవాలుకాతలం తత్థ తుమ్హే గన్త్వా నహాత్వా సీతలచ్ఛాయాయ వాలుకాతలే నిసిన్నో భత్తకిచ్చం కత్వా గచ్ఛథాతి వుత్తే సామణేరో సాధూతి వత్వా తత్థ గన్త్వా ఫాసుకట్ఠానే నిసిన్నో భత్తం భుఞ్జితుమారభి. తదా ఏకేన వనకమ్మికేన సద్ధింఅరఞ్ఞం గతా ఏకా సునఖీ తస్మిం కన్దరే ఏకస్మిం పబ్భారట్ఠానే దారకే విజాయిత్వా ఛాతజ్ఝత్తా పవేధమానగత్తా దారకానం సమీపేనిపన్నా సామణేరస్స పత్తే ఆహారగన్ధం ఘాయిత్వా నిపన్నట్ఠానతో వుట్ఠాయ పవేధమానా తస్స సమీపం ఆగమ్మ నఙ్గుట్ఠం చాలేన్తీ అట్ఠాసి, సామణేరో తం దిస్వా కమ్పితమానసో అత్తనో భోజనత్థాయ వట్టితం పఠమాలోపం తస్సా పురతో ఠపేసి, తతో సా సోమనస్సా తం భుఞ్జి. తం దిస్వా తుట్ఠో పునప్పునం ఆలోపం కరోన్తో తస్సా భత్తం దత్వా పత్తం ధోవిత్వా థవికాయ పక్ఖిపిత్వా అగమాసి. తతో సా సునఖీ సామణేరగతేన పసాదేన తతో చుతా జమ్బుదీపే దేవపుత్తనగరే రాజానం పటిచ్చ తస్స మహేసియా కుచ్ఛిమ్హి పటిసన్ధిం గణ్హిత్వా దసమాసచ్చయేన మాతుకుచ్ఛితో నిక్ఖమి, అథస్సా సిఖామఙ్గలదివసే సమ్పత్తే మాతాపితరో పనస్సా కుణ్డలావట్టకేసత్తా కుణ్డలాతి నామ మకంసు. సా అనుక్కమేన సోళసవస్సుద్దేసికా అహోసి, తస్మిం కిర సమయే తిస్సో సామణేరో మహాబోధిం వన్దిస్సామీతి నావం అభిరుయ్హ జమ్బుదీపం గన్త్వా అనుపుబ్బేన దేవపుత్తనగరం పత్వా సునివత్థో సుపారుతో యుగమత్తదసో భిక్ఖాయ చరన్తో మహావీథిం సమ్పాపుణి. రాజధీతా సీహపఞ్జరం ఉగ్ఘాటేత్వా అన్తరవీథిం ఓలోకేన్తీ భిక్ఖన్తం సామణేరం దిస్వా పుబ్బసినేహం పటిలభి, తస్మింఖణే తస్సా జాతిస్సరఞాణం అహోసి. సా కిర పుబ్బే భిక్ఖునీ హుత్వా పణ్ణసూచియా సద్ధిం పోత్థకఞ్చ పదీపియతేలఞ్చ దత్వా జాతిస్సరా భవేయ్యంతి పత్థనం ఠపేసి, తతో సాజాతిం

అనుస్సరన్తీ సామణేరేన అత్తనో కతూపకారం దిత్వా సోమనస్సా నం పక్కోసాపేత్వా రాజగేహే ఆసనం పఞ్ఞాపేత్వా తత్థ నిసిన్నం నానగ్గరస భోజనేన పరివిసిత్వా ఓనీతపత్తపాణిం సామణేరం ఉపసఙ్కమిత్వా వన్దిత్వా ఏకమన్తం నిసిన్నా తేన సద్ధిం సల్లపన్తీ ఏవమాహ.

౧. న సఞ్జానాసి మం ధీర, పుబ్బేహం తవ దాసికా;
తేనాహం సుఖితా ఆసిం, తస్మా త్వమసి ఇస్సరోతి.

తం సుత్వా సామణేరో ఆహ.

౨. నత్థి మే తాదిసీ దాసీ, న సఞ్జానామి తం అహం;
కాసి త్వం కస్స వా ధీతా, తం మే అక్ఖాహి పుచ్ఛితాతి.

తతో సా తం సారాపేన్తీ ఆహ.

౩. సారాపేమి తువం అజ్జ, యథా జానాసిమం ఇసే;
బుజ్ఝస్సు బోధితో దాని, మయా జాతింసరన్తియా.

౪. పాసాణవాపిగామమ్హి, తమ్బపణ్ణిమ్హి రోహణే;
భిక్ఖిత్వాన తువం భన్తే, యదా కకుబన్ధకన్దరే.

౫. నిసీదిత్వాన త్వం భత్తం, భుత్తకాలం సరిస్ససి;
తదాహం సునఖీ ఆసిం, విజాతా లద్ధగోచరా.

౬. దారకే ఖాదితుం మయ్హం, మాసన్నా ఖుదపీళితా;
పవేధమానసబ్బఙ్గా, అట్ఠాసిం తవ సన్తికే.

౭. దిస్వా తం మం తదా భన్తే, వేధమానం బుభుక్ఖితం;
ఛిన్నభత్తో తువం హుత్వా, మమం భత్తేన తోసయి.

౮. తదాహం ముదుచిత్తేన, చిత్తం తయి పసాదయిం;
తేనాహం పుఞ్ఞకమ్మేన, దుతియే అత్తసమ్భవే.

౯. ఇధ రాజకులే జాతా, సబ్బకామసమిద్ధినీ;
చిత్తప్పసాదమత్తేన, లోకనాథస్స సాసనే.

౧౦. తదహుపబ్బజితస్సాపి, ఈదిసా హోన్తి సమ్పదా;
కీదిసం హోతి సమ్బుద్ధే, పసాదేన ఫలం అహో.

౧౧. అఞ్ఞాని పన కిచ్చాని, పహాయాత్తహితే రతో;
అతన్దితో దివారత్తిం, సరాతు రతనత్తయంతి.

ఏవం సామణేరేన కతూపకారం సారాపేత్వా భన్తే తవ దాసియా అనుగ్గహం పటిచ్చ ఇధేవ వసథాతి నిమన్తిత్వా తేన సమ్పటిచ్ఛితే మహన్తం విహారం కారాపేత్వా సామణేరం ఆదిం కత్వా అనేకభిక్ఖుసతే నిమన్తేత్వా విహారే వసాపేత్వా సులభం కత్వా చతుపచ్చయేహి ఉపట్ఠాసి. సామణేరోపి సునఖియా దిన్నదానం అనుస్సరిత్వా తుట్ఠో బుద్ధానుస్సతిం మనసికరోన్తో న చిరేనవ అరహత్తం పత్వా తస్మింయేవ విహారే వసన్తో ఆయుపరియోసానే తత్థేవ పరినిబ్బాయీతి.

౧౨. తియద్ధేసు తిలోకస్మిం, నత్థి వత్థుత్తయం వినా;
సత్తాన మఞ్ఞ మిచ్ఛత్థ, దాయకం సురపాదపం.

కుణ్డలియా వత్థుం దసమం.

మహాసేనవగ్గో చతుత్థో.

ఏత్తావతా జమ్బుదీపుప్పత్తికథా సమత్తా.